

בעזהש"ת

ספר

אמרי מוהרא"ש

חלק א'

והם ליקוטי שיחות ומאמרים, דיבורים יקרים, סיפורים ועובדות
נפלאים שראינו ושמענו ממאור עינינו

כבוד קדושת מוהרא"ש נ"י

הממשיך ומגלה בדור הזה את אור האורות של רבינו איש האלוקים
נורא מאד, אדמו"ר בוצינא קדישא, בוצינא עילאה

רבי נחמן מברסלב זי"ע

כפי שגילה ומסר לנו תלמידו ויד ימינו הגאון הקדוש אור נפלא אשר
כל רז לא אניס ליה

רבי נתן מברסלב זי"ע

נלקט ונאסף ונדפס על ידי

משה בן רבקה

ברוקלין נוא יארק

שנת תשמ"ו לפ"ק

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

בארץ ישראל
יבנאל עיר ברסלב
גליל

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקודש – חסידי ברסלב
Mesifta Heichal Hakodesh
1129-42nd street
Brooklyn N.Y. 11219

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שע"י עמותת "ישמח צדיק – קהילת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א – הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קווי: 04-6708356 – פקס: 04-6708359
Web site: www.moharosh.org E-Mail: breslevcity@gmail.com

ה ק ד מ ה

אמר הכותב והמלקט את האמרות האלו, אשר הם אמרות ה' אמרות טהורות כסף צרוף בעליל לארץ מזוקק שבעתיים, בדרכי האמונה הקדושה הצרופה, כפי שקבלנו מאבותינו ורבותינו הקדושים מדור דור.

הן אמת כי צעיר אנכי לימים ואיך אבוא לדבר לפני גדולים וחכמים ממני אך יען שזיכני הקב"ה בזכויות חנם להסתופף בצל הקודש של ישיבתינו הקדושה "היכל הקודש" חסידי ברסלב, ושמעתי שם שיחות וסיפורים אמרות קודש, דיבורים נפלאים ונוראים, יוצאים מפה קדוש של כ"ק מוהרא"ש נ"י, וכן ראיתי בכתבי קודש של התלמידים שכתבו לעצמם זה ימים ושנים, כל מה שזכו לשמוע בעצמם, סיפורים וענינים נפלאים, אשר כולם הם עצות והדרכות ישרות בעבודת השם יתברך ולקטתי אחד לאחד והיו לאחדים בידי עד שנתחבר ונתלקט אצלי החיבור הקדוש הזה, ואף שלא נכתב כסדרן ועל פי רוב אין שום קשר והמשך בין השיחות והדיבורים והאימרות כי כתבתי את זה כפי ששמעתי בעצמי וכן כפי שהעתיקתי מכתבי החברים שדייקו מאד מה שכתבו, עם כל זאת לא חסרתי דבר, כי כל שיחה וסיפור כשהוא לעצמו הוא חידוש נפלא כאשר יעידו המעיינים בזה בעין אמת.

ויען שכבר הדפסתי את זה בחוברות בודדות ונתפשטו בין התלמידים וכולם חטפו את זה ואמרו קדוש, קדוש, קדוש, אשרי הזוכה לשתות מימי הנחל דרך היכל הקודש והחייו עצמם בהם מאד מאד, כי כל שיחה ודיבור שיצא מפיו הקדוש של כ"ק מוהרא"ש נ"י היא עצה נפלאה ונוראה עד מאד והדרכה ויעוץ בחיי יום יום לדעת איך להתנהג בכל פרט ופרט מהחיים, וכן יש בהם סיפורים ועובדות קדושים מרבינו ז"ל ומתלמידו מוהרנ"ת ז"ל ומכל התלמידים שבכל הדורות אשר עדיין לא נדפסו בשום מקום,

והם מגלים ומאירים אור נפלא על כל הדורות בחסידות ברסלב ומחזקים ומעוררים וממשיכים את הלב אליו יתברך.

ועל כן העתירו והפצירו בי חבריי וידידי היקרים כל אניש חסידי ברסלב תלמידי "היכל הקודש" להדפיסם בכרך אחד מה שכבר נדפסו בחוברות בודדות כי אין להשיג אפילו חוברת אחת כי תיכף ומיד נחטף בעת הדפסתו ולמען אקיים את מאמרם ז"ל (שבת קל"ד.): מימי לא מלאני לבי לעבור על דברי חבריי עיי"ש, על כן אמרתי לעשות רצונם ולהדפיסם בכרך אחד כל החוברות הבודדות.

ואבקש מהקדוש ברוך הוא שלא יצא דבר תקלה מתחת ידי חס ושלוש, ותדונו לכף זכות את כ"ק הרה"צ מוהרא"ש נ"י באם תמצאו איזה טעות או לא תבינו משהו בהאימרות האלו, כי בי העוון. ואני החייב בדבר כי פן ואולי לא הבנתי בהם, ולא ירדתי לסוף דעתו הקדושה וכשם שתדונו אותי לכף זכות כן ידין אתכם המקום ברוך הוא לכף זכות, ונזכה כולנו להתבשר בבשורת הגאולה על ידי משיח צדקינו אשר ידין את כל עם ישראל לכף זכות ויחזירנו אליו יתברך אמן ואמן.

ט"ו תמוז ה'תשמ"ו יומא דהילולא של האיש האלקי רבינו אור החיים הקדוש זכותו יגן עלינו.

משה בן רבקה אסטרייכר

190

אמרי מוהרא"ש

חלק א'

גימטריא "פסח" כי כל ענין רבינו ז"ל הוא להוציא את כל בר ישראל ממצרים היינו מהמיצר והגלות שלו, שהוא מונח במיצ"ר י"ם היינו מיצר המוחין, ועיקר גאולת מצרים היתה על ידי פ"ה-ס"ח שדיברו אליו יתברך כמו כן כל ענינו של רבינו ז"ל הוא תפילה והתבודדות לדבר עמו יתברך ועל ידי זה נגאלים מהגלות בכלליות ובפרטיות.

ג

מוהרא"ש נ"י אמר: שבליל בדיקת חמץ בשעה שבודקים את החמץ, צריכים להתעורר אז מאד מאד בתשובה שלימה ולכווין גם לבער את החמץ שבלבו שהם כלל הקשיות והעקמומיות וכו', שיש להאדם עליו יתברך וכן העצבות והמרירות והדכאון שיש בו.

א

מוהרא"ש נ"י אמר: באם היה אחדות בין אנשי שלומינו היקרים היינו יכולים לכבוש את כל העולם כולו עם דעת רבינו ז"ל, כי בעוונותינו הרבים עובר עכשיו בזה העולם מה שעובר, על כל אחד בפרטי פרטיות, משברים וגלים, וכו' וכו', ואין להם במה להתנחם, ועל פי דברי רבינו ז"ל היו יכולים להציל את כל העולם כולו, אך המחלוקת ביניהם מכלה הכל, וזה אצל הבעל דבר קרן נפלא שלא יתגלה דעת רבינו ז"ל, ועל כן עלינו להשתדל לעשות כל מיני פעולות שבעולם שיהיה שלום ואחדות בין אנשי שלומינו היקרים.

ב

מוהרא"ש נ"י אמר: ששמו הקדוש של רבינו ז"ל "נחמן"

ו

מוהרא"ש נ"י אמר: שמשח יכניס בשלימות בעולם מדת "ארך אפים" שהוא המדה היקרה של סבלנות, ולא להיות בכעס ובקפידות כלל על שום בריה שבעולם, ומכל שכן לא בכיתו על אשתו ועל בניו וכו' ואף שנדמה לאדם שהוא מדה קלה אבל באמת לאחוז בארך אפים במדה היקרה של סבלנות הוא הדבר הכי קשה כי טבע של האדם לכעוס ולהקפיד כשרק נוגעים בו.

ז

פעם אחת בליל בדיקת חמץ היה בחור אחד מתלמידי עוצבני מאד, והיה כועס על כל דבר קטן, והיה בטבעו איש ממותח והתקוטט עם חבריו על כל דבר קטן, וכשראה זאת מוהרא"ש נ"י באמצע בדיקת חמץ וכו' וכשגמר אז ענה ואמר לו תדע שכל הכוונות של ביטול חמץ הוא לבטל את הכעס מהאדם אשר זהו עיקר החמץ המחמיץ את תשוקת האדם אליו יתברך וצריכים לבדוק בעצמו בחורים ובסדקים שבלבו אם אין בו מדת הכעס והקפידות שהוא החמץ הכי גדול של האדם ההורסת אותו לגמרי.

ח

ואמר אז מוהרא"ש נ"י: אפילו

ד

וסיפר: שמוהרנ"ת ז"ל בעת בדיקת חמץ היה פניו מלוהב עד מאד, והיה בהתעוררות גדול, וראו על פניו איך שמשתנה פניו בכל פעם בכמה גוונים מרוב אימה ובושה ממנו יתברך, ופעם קפצו וצהלו בניו בעודם קטנים סביבו כדרך ילדים קטנים והקפיד עליהם ואמר אחר כך לבנו ר' שכנא ולר' יצחק תדעו בשעה שבודקין את החמץ הגשמי צריכים לבדוק גם את החמץ הרוחני שבלבו ולהרהר הרבה בתשובה ובכה אז לפנייהם הרבה, וסיפר את זה בנו ר' יצחק ז"ל בכל שנה לפני בדיקת חמץ ובעת סיפורו בכה גם כן מרוב תשוקה שנכנס בלבו אחריו יתברך כשהזכיר את עצמו מהמראה הנוראה הזו.

ה

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר עבודת האדם צריך להיות על נקודת אריכת אפים ולהזהר שלא להיות בכעס, ואף שיש כל מיני מדות רעות בעולם אבל ביותר צריך האדם לעבוד על מדת הסבלנות אשר אין לך מדה טובה ויקרה מזו, כי טבע האדם להתעצבן ולהיות בכעס ולהקפיד על כל דבר ועל כן צריכים לעבוד הרבה על נקודת הסבלנות ואריכות אפים ולא להיות בכעס כלל.

©

אמרי מוהרא"ש

ז

באותו לילה ולמחרתו עושה סיום ברבים ובכל שנה לומד את זה בצוותא עם איזה תלמיד, כמה שנים למד עם בנו בכורו נ"י, וכן בכל שנה בשנים האחרונות למד בצוותא עם איזה תלמיד ובכל פעם בשעת הלימוד חידש חידושים נפלאים בנגלה ולפעמים בנסתר וגם אני זכיתי ללמוד עמו ב' שנים ולסיים עמו בערב פסח כי אני בכור.

יא

מוהרא"ש נ"י אמר לי שיש אצלו חיבור נפלא על כל מסכת תמיד ביאורים על פי פשט רמז דרש וסוד.

יב

בשעה שלמדתי עמו בפעם הראשונה כשהגענו לגמרא "לאו אורח ארעא לעילוי מטות לבית המקדש" סיפר לי שבימי הרה"ח ר' אברהם ב"ר נתמן ז"ל (בעהמ"ת ספר ביאור הליקוטאים) התחילו אנשי שלומינו להביא כסאות אל ציון רבינו ז"ל כי דרכם היה לשהות שם זמן ארוך בתפילה והתבודדות ולימוד וכו', והיה ר' אברהם מקפיד על זה מאד ואמר לאנשי שלומינו היה לי רבי אצל מי שלמדתי נגלה והוא הרה"ח ר' מאיר לייב בלעכער ז"ל שהיה מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל אשר דרכו היה קודם שעלה אל ציונו הקדוש של רבינו ז"ל עשה הכנה ג' ימים רצופים

מי שלומד ומתפלל ועוסק בעבודת השם יתברך בהתמדה רבה תיכף ומיד כשרק כועס אוכד הכל, וצריך לעשות התחלה חדשה, כי על ידי הכעס אוכד את נשמתו כמובא בזוהר הקדוש (פרשת תצוה קפ"ב), על פסוק (איוב י"ח): טורף נפשו באפו איהו טריף ועקר נפשיה בגין רוגזיה ואשרי בגויה אל זר וכו' עיי"ש. והאר"י ז"ל הקפיד על מדת הכעס יותר מכל המדות רעות ואמר שעל ידי כעס אוכד לגמרי את נשמתו רחמנא ליצלן.

ט

ואמר אז מוהרא"ש נ"י להבחור: נמצא שעיקר בדיקת החמץ צריך להיות לבדוק בעצמו בחורין ובסדקין שבתוך לבו אם אין שרוי שם איזה כעס או קפידה וכו', וכמו אם מוצאים חתיכת חמץ בבית צריכים לחזור ולבדוק מהתחלה את כל הבית כמו כן מי שכועס צריך להתחיל את עבודתו מהתחלה וכן בכל פעם מי שכועס אפילו שכבר עסק בעבודת השם יתברך ואוחז כבר באמצע עבודתו עליו לידע שאובד הכל וצריך לעשות התחלה חדשה לגמרי מאל"ף ועד תי"ו, אשרי מי ששומר את עצמו מכעס שהוא חמץ גמור.

י

דרכו של מוהרא"ש נ"י ללמוד בליל בדיקת חמץ מסכת תמיד וגומרו

הרצפה בציונו הקדוש זמן רב מאד, ועל אף שהיה מסוכב עם הרבה מתלמידיו, עם כל זאת לא הסתכל על כבודו רק ישב על הרצפה בביטול גמור ושפך את לבו בתחנונים אליו יתברך.

טו

גם כשהגענו בגמרא "איזה דרך ישרה שיבור לו האדם יאהב את התוכחות שכל זמן שתוכחות בעולם נחת רוח באה לעולם, טובה וברכה באים לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם, שנאמר (משלי כ"ד) "ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב", ואז באותו יום ביזה אותי, והיה לי חלישות הדעת גדול, אזי בשעה שהגענו אל המימרא הזו אמר לי בבת צחוק ראה מה שמגלים לנו פה חכמינו הקדושים מעלת האדם המקבל תוכחה, ואמר לי בזה הלשון "תאמין לי שאת מי שאני מוכיח ומבזה יש לי כוונה גדולה, ובוודאי יקבל הלה טובה גדולה מהתוכחה והבזיון" והבנתי מדבריו שהיה לו כוונה עמוקה בזה.

טז

גם בשעה שהגענו אל המימרא "איזה דרך ישרה שיבור לו האדם יחזיק באמונה יתירה שנאמר (תהלים ר"א) "עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי הולך בדרך תמיד הוא ישרתני" אמר שהפירוש הוא שהאדם צריך להכניף

באימה וביראה ובפחד גדול מרוב בושח ויראה גדולה שהיה לו מרבינו ז"ל, ועכשיו כבר נעשים קרובים כל כך אל רבינו ז"ל (מען ווערט אזוי היימיש מיט'ן רבי'ן), עד שמביאים כסאות אל הציון? ומה חסר לשבת על הארץ?.

יג

וסיפר אז הרה"ח ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל שפעם אחת היה בציון רבינו ז"ל והתבודד עצמו אז הרבה, ופתאום נכנס הרב מטשהרין ז"ל ועל אף שהיה איש גבוה קומה ובעל בשר, עם כל זאת הוציא מכיסו מטפחת גדולה (א פייטשיילע), ופירסה על הרצפה וישב עליה, והוציא מכיסו "תיקון הכללי" והתחיל לומר וכמין שתי נהרות דמעות זלגו מעיניו, (צוויי ריצקעס טרערן זענען גערינען פון זיינע אויגן), וכיסה פניו עם התיקון הכללי וככה ישב על הרצפה ובכה זמן רב מאד ואף שהיה איש כבד והיה מאד קשה לו לשבת על הרצפה, עם כל זאת מרוב שפלותו וקטנותו וביטולו לרבינו ז"ל ישב על הרצפה, ועכשיו כבר מביאים כסאות אל הציון?, ומה חסר לשבת על הארץ?.

יד

וסיפרו לי חבריי שזכו לנסוע עם מוהרא"ש נ"י אל ציון רבינו ז"ל שראו איך שגם הוא ישב על

התנאים והאמוראים והצדיקים שלומד את דבריהם ומאמריהם ואינו מתפחד משום בריה.

יח

וסיפר מוהרא"ש נ"י: כי פעם אחת בליל ראש השנה בשעת הקיבוץ באומין אחר תפילת מעריב התלהב מוהרנ"ת ז"ל מאד מאד ואמר לאנשי שלומינו בהתלהבות גדול אני מאמין שרבינו ז"ל הוא כאן ואני רואה אותו וכשרבינו ז"ל כאן אזי הז' רועים כאן והתחיל לצעוק בהתלהבות גדולה, אני רואה אותם, אני רואה אותם, (איך זעה זיי, איך זעה זיי), והרגישו אז כל אנשי שלומינו מרוב דביקותו ואמונתו שהוא באמת רואה אותם ממש.

יט

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר האמונה שצריך שיהיה לו בחכמים ובצדיקים האמיתיים שזה כלל אמונת חכמים העיקר שלא יטעה את עצמו כלל והאמונה בהם צריך להיות באופן שיזכה שיפתח לו העינים שיתחיל להסתכל על עצמו מה נעשה עמו? ובאיזה מצב הוא נמצא? ומה עשה עד עכשיו? ואיך הוא מלוכלך בחטאים ובעוונות ופשעים? ואז כשמאמין בהחכמים ובהצדיקים האמיתיים באופן כזה שהם פותחים לו את העינים שיסתכל על עצמו היטיב היטיב ולא יטעה את עצמו, אז יידע

את עצמו כל כך חזק באמונה פשוטה בו יתברך עד שענינו יסתכלו בארץ הגשמי בעינים של אמונה שלא יראה שום דבר רק אמיתת מציאותו יתברך שזה עיני בנאמני ארץ, ואפילו שיושב יידע שיושב עמו יתברך שזה לשבת עמדיואפילו כשהולך בדרך יידע שהוא הולך עמו יתברך. ובכל עניניו ובכל מעשיו הוא משרת אותו יתברך, שזה הולך בדרך תמיד הוא ישרתני, וזה נקרא יחזיק באמונה יתירה היינו שיכניס את עצמו לגמרי באמונה פשוטה בו יתברך עד שתמיד יסתכל וישמע וירגיש וידבר אמיתת מציאותו יתברך וילך ויטייל עמו יתברך, אשרי הזוכה להגיע אל אמונה ברורה ומזוככת כזו שלא יהיה לפני מראה עיניו רק אמיתת מציאותו יתברך תמיד.

יז

מוהרא"ש נ"י אמר: שענין אמונת חכמים הוא כל כך גדולה עד שיכולים על ידי אמונת חכמים לזכות לראות את החכם שמאמין בו, וזה עיקר שלימות אמונת חכמים בשעה שלומד מאמרו או מדבר בדיבוריו שירגיש שבעל השמועה עומד אז על ידו ואמר שהוא ירושלמי מפורשת שצריך לצייר בשעת הלימוד כאילו התנא עומד לפניו (עי' שקלים פרק ב'); ומי שמרגיל את עצמו לחיות בצורה כזו אז הוא תמיד מסובב עם

אמרי מוהרא"ש

אמת יותר גדולה ויותר מזוככת ומבוררת הוא תולה את הקלקלה בעצמו ולא באחרים, וזה סימן שאוחז במדת האמת, מה שאין כן בשעה שזורק תמיד את האשמה על אחרים כאילו כל הצרות והחורבנות באים מאחרים אין לך שקר יותר גדול מזה.

כב

מוהרא"ש נ"י אמר: שזה עיקר השלימות שאנו מקבלים מרבינו ז"ל שנזכה תמיד להסתכל על עצמינו ולהתבונן באיזה מעמד ומצב אנו נמצאים שכל זה ענין הנורא והנפלא של התבודדות שהוא בחינת משפט שהאדם צריך לשפוט את עצמו תמיד באיזה מעמד ומצב הוא נמצא, ומה עשה? ומה פגם? והיכן הוא נמצא בעולם? ועל כן כל מה שמתבודד את עצמו עמו יתברך יותר כמו כן נכנס בו יותר אמת והוא דבוק בחי החיים בו יתברך, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל ואז טוב לו בזה ובכא לנצח נצחים.

כג

בערב פסח עמדנו לפניו בשעה שביער ושרף את החמץ, וירד אז גשם חזק, והוא שפך על החמץ הרבה נפט, וכער מאד, ענה ואמר בזה"ל: "ביז מען פארברענט דעם חמץ דארף דורכגיין פייער און וואסער" (עד ששורפים את החמץ שלו, צריך לעבור

שיש לו אמונת חכמים באמת ואם לאו הרי הוא מטעה את עצמו והוא רקוב לגמרי (פארפולט דורך און דורך), כי הוא מטעה את עצמו מאד.

כ

מוהרא"ש נ"י סיפר: פעם היה גזירה גדולה על ישראל מהמלך ניקולאי הראשון וכשבאו אל המפורסמים שיראו להתפלל אמרו בשביל הרשעים שאכלו ביום כיפור שעבורם נגזרה הגזירה נצום וכו', וכשבא הדבר למוהרנ"ת ז"ל צחק מזה ואמר אדרבה רבינו ז"ל מגלה לנו בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה' שכל אחד צריך לומר בשבילי נברא העולם ואני מחויב לראות בתיקון העולם, ועל כן אם בא איזה גזירה אני צריך לידע שהגזירה הוא בשבילו ולא בשביל אחרים וכו' וכו'.

כא

מוהרא"ש נ"י אמר: שזה עיקר האמת בשעה שהאדם תולה את כל החסרונות בו ובעצמו ואינו זורק את כל האשמה על אחרים ואפילו שהאיש כשר ירא ה' אך אומר שכל הצרות שבאים הוא בשביל אחרים, רבינו ז"ל קורא אותו שהוא מהצדיקים המשוגעים שאחד הרג את השני ואמר בשבילו נעשה דבר זה (איבער דיר איז דאס געווארן), (עי' סיפורי מעשיות מעשה ג'), וכל מה שזוכה האדם אל

אמרי מוהרא"ש

יא

היה להיות ער כל הלילה של ליל בדיקת חמץ וסיים אז את כל מסכת פסחים, ודבר זה עשה בכל שנה כל ימי חייו.

כז

אנשי שלומינו מספרים על הרה"צ ר' הירש לייב הרב מברסלב שקיים שלשה פעמים את תשובת הקנה (תשובת בעל הקנה הוא מהתשובות הכי קשים לצום ששה שנים רצופים ועוד סיגופים עצומים וכו'), והוא קיים זאת שלשה פעמים הוא היה בנו של הרה"ק ר' אהרן ז"ל הרב מברסלב תלמיד רבינו ז"ל אשר ידוע שרבינו ז"ל מינה אותו להיות רב בעיר ברסלב ואחר הסתלקות אביו בשנת תר"ה נתמנה על מקום אביו לכהן ברבנות בעיר ברסלב והיה עובד ה' גדול מאד בהתלהבות עצומה ואנשי העיר פחדו ממנו מאד מאד, וכיבדו אותו בכבוד גדול עד מאד.

כח

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לבקש הרבה ממנו יתברך בכל יום ובכל שעה שלא יטעה את עצמו כלל כי בזה העולם יכולים ליפול בטעותים ובמכשולות רבים ולולא תפילה לא יכולים להנצל מזה בשום אופן שבעולם.

כט

עליו אש ומים), כאומר עד שמבערים את היצר הרע שלו צריך לעבור על האדם נסיונות קשים ומרים, והעיקר להתחזק ולא ליפול בדעתו כלל.

כד

מוהרא"ש נ"י אמר בשם רבינו ז"ל שאמר לאנשי שלומינו היקרים, השם יתברך אוהב חסיד מרוקח "דער אויבערשטער האט ליב א געפרעגלטן חסיד" היינו שעובר עליו מה שעובר והוא מחזיק מעמד ואינו נופל בדעתו, וזה עיקר גדולת ומעלת האדם שיכול להחזיק מעמד עם כל הנסיונות שעליו.

כה

הרה"צ ר' הירש לייב ז"ל הרב מברסלב אביו של הרב מטשהרין ז"ל היה דרכו לבדוק את החמץ בליל ערב פסח באריכות גדול, והיה אז מאויים ובדביקות גדול כי הוא היה עובד ה' גדול מאד מאד בהתלהבות נורא ונפלא והיה דרכו לקחת את בניו איתו עמו בשעת הבדיקה, ויהי באמצע הבדיקה הסתכל וראה שבנו הרב ר' נחמן שהיה אחר כך הרב מטשהרין נעלם והלך לחפש אחריו ומצאו איך שיושב ולומד בתשוקה עצומה מסכת פסחים ועזב אותו.

כו

דרכו של הרב מטשהרין ז"ל

העצה להנצל מכל מיני טעותים הוא תפילה והתבודדות לראות לשפוט את עצמו תמיד עמו יתברך איך מתנהג? ומה הוא עושה? ועל ידי זה ממילא יחזור סוף כל סוף אל דרך האמת, ועוד עצה יש והוא לדבר תמיד עם כל חבריו ומיודעיו דיבורי אמונה והשגחה פרטיית ויגלה ויפרסם את רבינו ז"ל ואז על ידי זה אפילו כשירצה ליפול לא יוכל מאחר שתמיד מדבר רק מהשם יתברך ומתורתו הקדושה ומעצותיו הקדושים של רבינו ז"ל ובזה היה מוהרנ"ת ז"ל חידוש נפלא.

ב

מוהרנ"ת ז"ל אמר אשר אין שום דבר שלא אמר לנו רבינו ז"ל מה לעשות אחר הסתלקותו לעילא, ואם רק יעיינו היטיב בספריו הקדושים וישימו היטיב את הלב אל דבריו הקדושים אז ימצאו הכל ברור ונכון, (עי' ימי מוהרנ"ת ח"א דף ח'), רק העיקר תלוי כפי שיזכה לבטל את ישותו וגאותו לגמרי ויקיים את כל אשר יאמר רבינו ז"ל כי הוא זה אז יהיה לו הצלחה מרובה.

ג

מוהרנ"ת ז"ל היה לו עקשנות וחיזוק גדול להוציא מכח אל הפועל כל עצה מעצות רבינו ז"ל, ובפרט לדבר עם בני ישראל בעבודת ה' היה

דברי רבינו ז"ל שאמר "את זה תקבלו מאתי שלא להניח עצמו להעולם להטעות שלא יטעה אותו העולם, כי לא נמצא אחד שיהיה לו קץ וסוף טוב מן העולם" (עיין שיחות הר"ן סימן נ"א).

ד

מוהרא"ש נ"י אמר: שיעקר הטעות הוא בעבודת השם יתברך שבזה מטעה את עצמו מאד מאד, כי בגשמיות אפילו הכי שוטה יש לו שכל לעצמו, וימציא לעצמו אוכל לאכול מתחת האדמה וכו', ולא ילך לישון רעב רק יעשה כל מיני פעולות שבעולם להשיג אוכל להחיות עצמו וכו', לא כן ברוחניות שם דרכו של האדם להטעות את עצמו מאד ומכל שכן מי שמקורב אל איזה שקרן וכו' שמכניס בו דעותיו הנפסדות וכו', שאז בוודאי רחמנות גדול עליו ומטעה את עצמו עד מאד כי יכול לעבור יום אחר יום ולא ילמוד תורה הקדושה כלל, ומכל שכן שלא יתפלל אליו יתברך ומכל שכן וכל שכן שלא יקיים את המצוות עם שמחה וכל זה מריבוי כפירות ואפיקורסות שנכנס בו, שמכל זה הוא מטעה את עצמו מאד ועל דבר זה צריכים רחמים רבים בכל יום ויום.

ה

מוהרא"ש נ"י אמר: שיעקר

לדבר עם מי שרוצה לשמוע וכמאמר הזוהר הקדוש (תצוה קפ"ו ע"ב) זכאה מאן דמליל על אודנא דשמעין.

ה

מוהרא"ש נ"י אמר: היום שזכינו שיצאו לאור הקונטרסים החדשים שהם סולת ברורה מספרי הליקוטי הלכות הקדושים כבר אין צריכים לחשוש לשום דבר רק בכל מקום שרק ימצא איזה בר ישראל יראה לשכנע אותו לקחת איזה קונטרסים והקונטרסים הקדושים הם כבר יעשו את הפעולה הנכונה כי מאד מושכים את לב האדם להתקרב אליו יתברך, ומי שיסתכל בהם בעין האמת יבין ויראה היכן האמת והקונטרסים הקדושים הם מדברים לעצמם.

יב

עם כל זאת מוהרא"ש נ"י מאד מאד מעורר את כל תלמידיו שיעסקו בעסק הקדוש והנורא הזו לדבר עם אחרים מעבודת השם יתברך מתורה ומתפילה והעיקר דיבורי אמונה והשגחה פרטיית אשר זה היה רצון רבינו ז"ל שנזכה לגלותו ולפרסמו לכל עם ישראל כמו שהתלהב פעם רבינו ז"ל ואמר שכל התורות והשיחות שלו אינם בשבילנו לחוד, כי אם את אשר ישנו פה ואשר איננו פה (ועיין ברש"י שפירש ואשר איננו פה, ואף עם דורות העתידים לבוא והבן).

חזק מאד מאד ואף שהיה לו הרבה חלישות הדעת ובלבולים גדולים ובפרט בזיונות אף על פי כן הוא לא הסתכל על זה כלל והיה רגיל לומר הלא גם הבעל תפילה עשה את שלו ודיבר עם זה ועם זה אף שבתחילה לא שמעו אליו ענה ואמר אנו צריכים לעשות את שלנו ולדבר "באמת" אז סוף כל סוף יפעול עם דיבוריו.

יד

מוהרא"ש נ"י אמר: שבספר "ימי מוהרנ"ת" רואים את גדולת ר' נתן ז"ל פעם באו אצלו ב' בני הנעורים וחיפשו אצלו את ר' יודל תלמיד רבינו ז"ל שהיה אז אצל ר' נתן ז"ל אך כבר לא מצאוהו כי הלך כבר משם והיה להם עגמת נפש ור' נתן ז"ל חיזקם קצת הלא בני אדם נוסעים בשביל גשמיות וכמה פעמים חוזרים ומאומה אין בידם מכל שכן ברוחניות אשר אפילו ההליכה בעצמה לילך אל איש כשר הוא ענין גדול ונורא מאד מאד ורחמנא ליבא בעי והלכו להם. ושאל מוהרא"ש נ"י פלא גדול הלא מוהרנ"ת ז"ל אשר היה מלא דיבורים מרבינו ז"ל ועם כל אחד ואחד שנכנס אצלו הרבה לדבר מרבינו ז"ל מדוע לא דיבר עם ב' הבני הנעורים האלו רק פטרם לשלום, והשיב: רואים מזה ענין נפלא כי מאחר שהם לא באו אליו ולא היה להם אתערותא דלתתא כדי לקבל דבריו לא דיבר עמהם, העיקר

מהתכלית הנצחי ועורר אותו בעבודת השם יתברך לעסוק בהתבודדות ובשיעורים קבועים ונכנס אחר כך אחד מאנשי שלומינו אליו וראה איך שמבלה זמן עם נער צעיר ושאל אותו אחר כך היתכן לבלות זמן עם נער צעיר ענה לו מוהרנ"ת ז"ל "אט איז ער א אינגעל, אט איז ער א בחור, אט איז ער א יונגעראמן, אט איז ער אן אלטער איד, און אט טראגט מען איהם שוין..." (הנה הוא ילד, והנה הוא בחור, הנה הוא אברך, והנה הוא כבר יהודי זקן, והנה כבר מוליכים אותו...). ואיך תאמר שבחנם אני מבטל הזמן.

ל"ט

רבינו ז"ל אמר פעם למוהרנ"ת ז"ל שיראה לדבר תמיד עם בני ישראל מהתכלית הנצחי. ושאל אותו מוהרנ"ת ז"ל הלא אני יודע מה שעובר עליהם, והשיב לו רבינו ז"ל "וואס האט דאס צו דיר, דו רעד" (מה זה שייך אליך, אתה תדבר). ואמר מוהרנ"ת ז"ל שהבין אז מדברי רבינו ז"ל כאומר שבוודאי פועל הדיבורים והעיקר צריך שיהיו הדיבורים עם אמת שהוא ירצה לקיים מה שמדבר שזה נקרא עם אמת.

מ

רבינו ז"ל אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ט וסימן ס'),

וכמה פעמים דברנו עמו מענין זה ורמז לנו בדבריו להודיע לדורות הבאים את כל מעשה ה' הגדול שעשה עמנו, ופעם אחת אמר בפירושו: גם לבניכם תודיעו את כל התורות והשיחות והנפלאות והנוראות והמעשיות וכיוצא בהם אשר גילה לנו ואמר אז זה הפסוק בהתלהבות גדול כגחלי אש, והודעתם לבניך ולבני בניך, (ואמר בזה הלשון: אייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך געטאן), ואמר ברתת וזיע בהתלהבות נורא: והודעתם לבניך ולבני בניך, (עיין שיחות הר"ן סימן ר"ט).

נ"א

מוהרנ"ת ז"ל ישב תמיד ולמד ועסק בעבודת ה' ותיכף ומיד כשנכנס מישהו אצלו סגר את הגמרא או במה שעסק אז ודיבר עמו הרבה מרבינו ז"ל ומעצותיו הקדושים וחזקו ואימצו שגם הוא יעשה כמותו לעסוק בתורה ובתפלה והתבודדות כרצונו של רבינו ז"ל עד שהלה הלך, ולא הסתכל בזה אם היה איש קדוש ועובד ה' או ילד קטן תמיד דיבר מרבינו ז"ל עם כל מי שנכנס אצלו לשמוע דיבוריו.

נ"ב

פעם אחת נכנס נער צעיר אל מוהרנ"ת ז"ל ודיבר עמו הרבה מאד

מב

מוהרנ"ת ז"ל אף שהיה חדרו המיוחד לו לתורה ולתפילה על העליה שקורין איבער שטיבל ולא היו יכולים להסתכל כל כך לחוץ אף על פי כן היו הוילונות של חלונותיו תמיד סגורים כי אמר איין קוק ווינציגער אויף דער וועלט איז פארט בעסער (הסתכלות אחת פחות על העולם זהו בכל זאת יותר טוב).

מג

מוהרנ"ת ז"ל היה יושב תמיד בביתו בחדרו המיוחד לו ועסק שם בתורה ובתפילה והתבודדות וחידושים דאורייתא כרצונו של רבינו ז"ל שאמר (שיחות הר"ן סימן רע"ד) שטוב מאד להאדם שיהיה לו חדר מיוחד לו לבדו כי אפילו הישיבה בחדר מיוחד הוא טוב מאד ומועיל להתיישב על התכלית הנצחי, ולא יצא משם כי אם לעת הצורך או שהיה מוכרח לנסוע בדרך וגם אז עסק בדרך בתורה ובתפילה והתבודדות ושום דבר לא בלבלו כי שמר מאד על הזמן היקר.

מד

מוהרא"ש נ"י אמר: שמי שהוא תמיד בשמחה הוא חי חיים טובים ואמיתיים ועל כן מי שרוצה לחיות חיים טובים אמיתיים חיים שיהיו דבוקים בו יתברך, ישתדל לעשות כל

שצריך להזהר מאד מאד לא לדבר לתלמיד שאינו הגון ולהזהר את מי שמקרבים כי הרע שלהם יכול להפילו וכו'. ואמר מוהרא"ש נ"י: ואם כן איך יודעים את מי לקרב ולדבר עמו? ועם מי לא? אך כשאחד בא אליך ורוצה לדבר עמך בידוע שהוא התלמיד ההגון לפי בחינתך והוא יכול לקבל ממך, ועל כן המצוה מוטלת עליך לדבר עמו.

מא

מוהרנ"ת ז"ל היה גר בברסלב בהשוק (מארק) והוילונות של חלונותיו היו תמיד סגורים ואף שהיה רעש גדול מהסוחרים והקונים כדרך שוק בשום פעם לא הלך אל החלון להסתכל מה נארע שם. פעם אחת היה יום השוק והיה שם רעש גדול מאד והוא היה יושב בחדרו וכותב חידושי תורה אז, וכששמע קולות וצעקות משונות הניח את העט ורצה לקום לילך אל החלון להסתכל מה נארע שם. וכשקם תפס את השולחן ומחמת שהיה מיישב את עצמו בכל דבר שרצה לעשות על כן תפס את השולחן בחזקה ואמר לעצמו "נתן נתן איין קוק ווינציגער אויף דער וועלט איז פארט בעסער" (נתן נתן הסתכלות אחת פחות על העולם זהו בכל זאת יותר טוב), וישב בחזרה על מקומו.

⊙

ובלא מוסר יתחרט חבירו תיכף על מעשיו רק ממה שיביט בפנים שלו, כי על ידי שיביט בפנים שלו יראה את עצמו כמו במראה איך פניו משוקע בחושך וכו', עיי"ש ועי' בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קנ"ג אם התלמיד יש לו פנים היינו בחינת אנפין נהורין בחי' מראה מלוטשת אזי יכול לקבל פנים, לקבל אור פני הרב ואזי ראוי שהרב יתראה עצמו בתוך פני התלמיד המקבל פניו כמו בכל מראה מלוטשת שכל העומד כנגדה רואה את עצמו בתוך המראה וכו', עיי"ש).

מז

ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל אמר מיט שמחה האט מען גארנישט וואס אין צו ווערין אדרבה מיט יעדען שמחה איז דער מענטש זייער מצליח בגשמיות וברוחניות ווי דער הייליגער רבי ברענגט אין ספר המדות (אות שמחה ח"ב סי' א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח, (שבשמחה לא מפסידים שום דבר אדרבה מאד מאד מרוויחים עם כל שמחה ושמחה ברוחניות ובגשמיות וכמו שרבינו הקדוש מביא בספר המדות (שם).

מח

וסיפר מוהרא"ש נ"י: אשר בפולין היו הרבה אנשי שלומינו חסידי ברסלב ואף שהיו עניים מאד

הפעולות לשמח את נפשו ולא יסתכל על שום מונע ומעכב וגם הנביאים ובני הנביאים היה תמיד לפניהם תוף ונבל וכינור ורקדו ושרו בקביעות ועל ידי זה נמשך עליהם הארת הנבואה.

מה

ר' אהרן קובליטשער ז"ל (חותן ר' לוי"צ) היה חידוש נפלא בעבודת השמחה, ואנשי שלומינו קראו אותו חד בררא במדת השמחה, והיה רגיל מאד בריקודים, והיה אומר שהבעל דבר אומר לו תמיד מה יש לך לשמוח עכשיו, הלא אין לך כלום לא בגשמיות ולא ברוחניות, והיה עונה שהוא מלוח לו ריקוד כי הלא יהיה זמן שיהיה לו במה לשמוח וע"כ הוא מלוח לעצמו עכשיו ריקוד ושמחה מהזמנים הטובים שיהיו לו, דרכו היה שהיה מסבב על הבתים אחרי נדבות מרוב עניותו ובין בית לבית חטף ריקוד.

מו

מוהרנ"ת ז"ל אף שהיה ידוע ללב נשבר ושפל ועניו אף על פי כן היה תמיד בפנים שוחקות וצהלו היה על פניו ומקבל את כל אדם בסבר פנים יפות אף השונאים שלו ופניו היה תמיד מאירות באדמימיות גדול עד שמי שהסתכל על פניו היה לו הרהור תשובה, (עיין בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ט), צריך לזכך את הפנים שיוכל כל אחד לראות את פניו בפנים שלו כמו במראה עד אשר בלא תוכחה

נחמן ז"ל (בעל מחבר ספר "ביאור הליקוטים) אמר פעם בזה הלשון "ר' נתן האט געהאט אויסגיבעטינע שיעורים", היינו שכל שיעור שהיה לו ביקש הרבה ממנו יתברך שיזכה ללמוד אותה, ועל כן כל שיעור משיעוריו הקבועים בכל יום היו שיעורים שפעל על ידי תפילה.

נג

מוהרנ"ת ז"ל היה לו בכל יום י"ג שיעורים בהלכה יען שרכינו ז"ל הקפיד כל כך על אנשי שלומינו שילמדו פוסקים אז היה אצלו קביעות ללמוד בכל יום י"ג שיעורים בהלכה, היינו שיעור ברמב"ם, ובטור, ובשולחן ערוך, וכן היה לו שיעור קבוע ברי"ף וברא"ש וכו', עד שלמד גם שיעור קבוע בכל יום בחיי אדם וזה היה כל השנה כשהיה בביתו, אבל כשהיה בדרך קיצר מהשיעורים האלו ולמד הרבה רק בשולחן ערוך הגדול עם המגנים.

נד

מוהרנ"ת ז"ל בכל ערב חג היה השולחן ערוך הגדול פתוח על שולחנו באופן שיוכל ללמוד בכל פעם כשנכנס לחדר אף שהיה לו טרדות החג עם כל זאת גנב רגעים ללמוד עוד סעיף ועוד סעיף ובאופן כזה הצליח ללמוד הרבה בערבי ימים טובים, ובפרטיות ביום הפורים וכן בערב יום

מאד אף על פי כן היו תמיד בשמחה וצהלה על פניהם, והיו כבר בני אדם יודעים כשראו איש שמח אמרו מסתמא הוא ברסלבר, כל כך היו אנשי שלומינו תמיד בשמחה עצומה.

נט

רכינו ז"ל אמר למוהרנ"ת ז"ל האתה תהיה במרה שחורה אתה מחויב להיות מאד משונה פרייליך, (עי' חיי מוהר"ן מעלת ספריו סימן ל"ב), ואמר מוהרא"ש נ"י שזה סובב והולך על כל אחד מאנשי שלומינו שמחוייבים להיות משונה פרייליך.

נז

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים להיות כל כך בשמחה תמיד עד שישכח לגמרי את דאגותיו ואת צרותיו ואת כל מה שעובר עליו.

נח

מוהרנ"ת ז"ל היה לו שיעור קבוע מידי יום ביומו בעין יעקב מלבד השיעור שהיה לו בגמרא, ואמר: דער הייליגער רבי האט אויך א סאך געלערנט עין יעקב, (ואמר שרכינו הקדוש גם כן למד הרבה בעין יעקב).

נב

הרב הקדוש ר' אברהם ב"ר

נד

שמעתי ממוהרא"ש נ"י
לאחרונה כמה פעמים, שהוא מתחרט
מאד מאד על כל השעות שבילה
במשך כל השנים עם אנשים, ועכשיו
רואה שהכל הלך להבל וריק וכו'.
ואמר: שכפי הנראה לא נשאר רק
הספרים שכותב והמכתבים שמדפיס
מפני שכל דבר שמדפיסים אפילו פעם
אחת זהו נשאר לדורות כי עוד יודפס
ויחזור ויודפס וכו'.

נה

מוהרא"ש נ"י אמר: שעוד
יהיה זמן שאנשים יתגעגעו מאד מאד
אחר כל דיבור ושיחה ממנו, ויבקשו
מכל אחד שהיה מסתובב אצלו שיספר
לכל הפחות משהו, מה היה? ואיך
היה? כיון שאנשים יחיו את עצמם
מאד מאד עם כל דיבור ודיבור ממנו.

נט

מוהרא"ש נ"י אמר פעם אחת
לענין הפצת הספרים שלכל קונטרס
וכל ספר יש לזה כתובת ואין לנו אלא
להפיצם והספר כבר יגיע לכתובת
הנכונה, ואמר בזה הלשון: "יעדן ספר
האט פיסלעך" לכל ספר יש רגלים
ומגיעים להמקום שצריך. וסיפר:
שהיה מעשה שאחד סיפר לו שכשנסע
על הרכבת מצא שם איזה קונטרס על
הספסל והחייה אותו מאד וכפי
הנראה שאחד שכח זאת שם, ואמר

הכיפורים שאז כולם טרודים אז היה
פתוח השולחן ערוך על שולחנו ובכל
פעם נכנס לפנים בחדרו ולמד קצת
ובאופן הזה לא החסיר משיעורו
הקבוע וכן הספיק ללמוד הרבה
הלכות.

נד

מוהרנ"ת ז"ל היה דרכו מאד
לשמור על הזמן וביותר הקפיד על
הרגעים שבדרך כלל הולכים לבני
אדם לאיבוד הוא שמר על הרגעים
אלו ולמד סעיף בשולחן ערוך ועוד
סעיף וכו' וכו', וכן הספיק ללמוד
הרבה פוסקים והיה בדבר זה חידוש
נורא ונפלא מאד איך שזכה לשמור
את הזמן היקר כי ניצל את כל רגע
ודקה שהיה לו הן בלימוד התורה והן
בתפילה והתבודדות, שיחה בינו לבין
קונו, והן בחידושי תורה והן בדיבורו
עם אנשים בעניני רבינו ז"ל ועבודת
השם יתברך ואמונה פשוטה ועל ידי
זה זכה למה שזכה, אשרי לו.

נו

פעם אחת סיפרו אנשי שלומינו
למוהרנ"ת ז"ל אשר הש"ך היה לו
השבעת הקולמוס כי היה בגיל צעיר
ואף על פי כן חיבר כל כך הרבה
ספרים באריכות גדול. ענה ואמר
מוהרנ"ת ז"ל לי לא היה השבעת
הקולמוס ואם תשאלו איך זכיתי
לכתוב כל כך הרבה? עליכם לדעת כי
שמרתי על הזמן.

אינו מתמיד בספרי רבינו ז"ל הרי הוא מטעה את עצמו מאד מאד והולך בדמיון גדול כיון שאם אדם אינו מתמיד בספרי רבינו ז"ל ובפרטיות בליקוטי מוהר"ן אזי אין לו שום שייכות אל רבינו ז"ל, ודבר זה שמעתי ממוהרא"ש נ"י הרבה פעמים.

סב

מוהרא"ש נ"י אמר לענין ענוה ושפלות, שהכל הולך אחר לכו של האדם ובאמת העולם טועים בזה הרבה וחושבים שבשביל להיות עניו צריך לילך עם ראש כפוף ועם גיבנת גדולה ועם שק מרה שחורה ולילך קרוע ובלוא ובאמת אדם כזה הוא פשוט משוגע ואין בזה שום ענין ובוודאי שאדם כזה רחוק מענוה אמיתיית, וכן בענין ביטול היש, שפעם אחת היה אחד הנקרא עובד ה' גדול מאד, שנכנס לבית המדרש דחסידי ברסלב במאה שערים והתחיל לילך על ארבע היינו על ירכו ועל רגליו ואנשים התפעלו מאד ויצאו מביטול היש כזה, וכן היה עושה גם מיני שטויות בבית המדרש, ואז החזיקו זאת לביטול היש וכו', ענה ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שזה לא כתוב בשום מקום בהתורה שצריכים להתנהג כך רק פעם אחת בהתוכחה שכתוב שם מפורש "והיית משוגע" וכו', מפני שלא מונח בזה עבודות רק שגעונות ומאד גינה את אלו ההולכים בדרכים נבוכים כאלו ואמר שהם סתם משוגעים.

שרואים מזה שלכל ספר יש כתובת ואפילו אם בטעות השאיר על הרכבת זה גם כן מגיע לאן שצריך להגיע.

ס

פעם אחת שאל מוהרא"ש נ"י את התלמידים מנין להם שפה זהו האמת ואין זה שקר? מפני שדיבר עמנו אז מענין איך שהעולם מטעה את האדם מאד מאד ואיך שכשבן אדם מטעה עצמו אזי הוא אינו תופס שמבלה את ימיו בהבל וריק ובפרט אם מסתובב אצל רמאים וכו' שכל מוח מחשבתם איך להוציא ממנו מעות וכו', ואז שאל את אחד הבחורים מנין לך שאין מטעים אותך פה אולי אני צבוע ושקרן ואני מרמה אותך היטב וכו'? והשיב הבחור הנ"ל שמקודם שבא לכאן לא חלם אף פעם שיכול לסיים ששה סדרי משנה, וכן שאר לימודים, ועכשיו שבא לכאן כבר זכה ללמוד כל כך הרבה, וגם מסיים בכל חודש ששה סדרי משנה, ענה לו מוהרא"ש נ"י שזה באמת סימן טוב שלו, וחיוק אותנו הרבה שלא נטעה עצמינו כלל ותמיד נסתכל ביד, ונראה מה זכינו לחטוף טוב אמיתי ונצחי, וזהו יהיה הסימן הכי טוב שלנו אם אנו מטעים את עצמינו או לא.

סא

פעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י: אתם חושבים שבכרסלב הכל כבר קודש קדשים? לא! ולא! אם האדם

מתלמידיו שנתקרב אליו כבר לפני י"ג שנה בערך בשנת תשל"ב-תשל"ג ואמר לו מוהרא"ש נ"י בוודאי באלו הי"ג שנה הרי שמעת מה ששמעת מחלוקת וכל מיני לשון הרע ורכילות שמדברים עלי?... אך אני חושב שבוודאי לא הפסדת כלום "אבער עס דאכט זיך מיר אז דו האסט גארנישט צוגעלייגט" מפני שהנ"ל לומד ע"פ הסדר דרך הלימוד וכבר סיים למעלה ממאה וחמישים פעמים ששה סדרי משנה וכן שאר לימודים ובוודאי זכה למה שזכה.

סו

הרבה פעמים אמר מוהרא"ש נ"י מתוך כאב לב שחבל חבל על הפירושים והחילוקי דעות הרבים כל כך שיש בין אנשי שלומינו בעצמם כי לולא שהיו במריבות וכו' וכו', היו יכולים לקרב את כל העולם אליו יתברך, מפני שהעצות וההתחזקות שיש בספרי רבינו ז"ל אין בשום מקום אחר בעולם ומה לעשות שהבעל דבר גרם לכל כך חילוקי דעות ופירושים מבפנים שזה מרחק כל כך הרבה אנשים מלהתקרב אל רבינו ז"ל ועצותיו הקדושים.

סז

מוהרנ"ת ז"ל אמר: שביותר כואב לו המחלוקת מבפנים מהמחלוקת שבחוץ, ואמר על זה

סג

וכן סיפר מוהרא"ש נ"י: בענין שפלות אמיתי מהרב הקדוש והנורא רבי מנחם מנדל מוויטעבסק זכותו יגן עלינו (והבעל התניא היה כעין תלמיד חבר שלו), וכשרצה לנסוע לארץ ישראל ליווה אותו הבעל התניא זכותו יגן עלינו עד הים ושם שלחו חזרה הצדיק הקדוש הנ"ל ואמר לו שישאר בחוץ לארץ לטובת היהודים דשם ואז חזר בחזרה ודרכו הק' של הרה"ק מוויטעבסק זכותו יגן עלינו היה שהיה מלובש בכגדים יקרים מאד מאד והיה הולך במלבושי כבוד מזהב וכו', והיה דרכו לחתום את עצמו במכתביו "השפל באמת" רואים מזה שיכולים לילך מלובש בכגדי זהב ולהיות שפל באמת ואין זה שום סתירה כלל.

סד

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין מה שהעולם חושבים שאחד שהולך קרוע ובלוא שהוא מהל"ו צדיקים נסתרים שזה סתם שגעון שמי שהולך עם כגדים סרוחים שנודף מהם ריח רע אזי על פי ההלכה אסור לומר בד' אמותיו שום דבר שבקדושה ועל כן איך שייך לומר שההוא הוא מהל"ו צדיקים בזמן שאסור לו בעצמו לומר שום דבר שבקדושה עם בגדיו אלו...

סה

פעם חזר מארץ ישראל אחד

פ

מוהרא"ש נ"י אמר: עיקר הצלחת דבר רבינו ז"ל תלוי רק בענין הפצה שזוכים להפיץ את דבריו הקדושים ואת לימודיו הנפלאים בין כלל ישראל ועל ידי זה תצמח גאולתינו הנצחיית, כי כל הלימוד של רבינו ז"ל הוא לימוד עמוק עמוק בגילוי אלוקות בתכלית מדריגה העליונה שאין למעלה הימנה.

ע

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שהרב מטשהרין ז"ל שמע ממוהרנ"ת ז"ל שחקר היטיב בדעתו איך יומשך דעת רבינו ז"ל בעולם לדורות הבאים וכא על דעתו שהוא רק על ידי שיחבר ספרים על פי דעת רבינו ז"ל ויגלה ויפרסם אותם בעולם. וסיים מוהרא"ש נ"י: ועל כן עלינו למסור את נפשינו להדפיס את ספרי רבינו ז"ל ולהפיצם בכל תפוצות ישראל.

עא

ופעם אחת בימי הספירה עורר מוהרא"ש נ"י מאד מאד את תלמידיו על האהבה שיהיה ביניהם אהבה גדולה ואמר שאור רבינו ז"ל הוא אור כל כך גדול עד שקשה להשיגה בלי אהבה ואחדות בין אנשי שלומינו היקרים, ועל כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם שיהיה רק אהבה ואחדות בין אנשי שלומינו

מוהרא"ש נ"י כי המחלוקת מבחוץ רק מגדיל את האדם כמו שאמר רבינו ז"ל שהמחלוקת על האדם הוא תועלת גדולה שיצמח יותר ויותר, לא כן המחלוקת מבפנים זה הורסת את הכל והמשיל את זה לפרי אנו רואים אם התולעים רוחשים מבחוץ יכולים לקחת מים ולשטוף אותה וממילא יפלו התולעים מה שאין כן אם התולעים מבפנים אז אוכלת את כל הפרי ומרקבת אותה לגמרי, כן הוא בדבר רבינו ז"ל אם המחלוקת הוא רק מבחוץ אזי נתגדל ונתקדש שמו של רבינו ז"ל וכו', מה שאין כן באם המחלוקת הוא מבפנים אז הכל נתקלקל ונתרקב.

פ

מוהרא"ש נ"י אמר: שבכל הדורות ראו איך שכמעט כמעט נחשך אור רבינו ז"ל מריבוי הבלבולים והמחלוקת מבית ובמחוץ אבל לבסוף רבינו ז"ל נצח ואורו זורח באור נפלא עד מאד, וכמו כן בדורותינו אלו חסדי השם יתברך אורו של רבינו ז"ל זורח באור גדול ותהלה להשם יתברך מתקרבים מקורבים יראים ושלימים ומתמידים בתורה ובתפילה ובספרי רבינו ז"ל והעולה על הכל שמדפיסים ומפיצים את ספרי רבינו ז"ל במרץ נפלא אשר דבר כזה עוד לא היה בכל הדורות.

עד

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שפעם אחת שאל הצדיק הקדוש רבי זושא ז"ל את אחיו הרה"ק רבי אלימלך ז"ל מדוע נעשים אצלך אחי הקדוש כל כך הרבה מופתים? והשיב לו כי האנשים שלי אוהבים זה את זה מאד. וסיים מוהרא"ש נ"י לתלמידיו ואמר להם בזה"ל: "אין אתם יכולים לתאר ולשער בדעתכם את גודל הטובות שהיה נגרם לכל ישראל באם הייתם מחזיקים את עצמכם באהבה אחווה וריעות ואיש את רעהו יאמר חזק", וכמעט אשר כל התגלות רבינו ז"ל תלוי בדבר זה.

עה

ואמר מוהרא"ש נ"י: זאת צריכים לדעת כי כשיש אהבה בין אנשי הצדיק זה נחת רוח גדול אצל הצדיק והוא בא להיות ביחד עם אנשיו כי עם האהבה ואחדות בין התלמידים ממשיכים את הצדיק אצלו.

עו

מוהרא"ש נ"י אמר: אין עוד מקום טוב להחזיק מעמד ולהתחזק בקיום היהדות ובאמונה פשוטה כמו אצל רבינו ז"ל, הן בבחירתו והן כשהוא אברך והן כשהוא זקן אין עוד מקום יותר בטוח כמו מלהיות מקורב אצל רבינו ז"ל כי הוא מלמדינו עצות נוראות נפלאות על כל פרט ופרט

היקרים ובפרטיות תלמידיו הם צריכים לאחוז את עצמם ביותר ביחד כי מאחר שעל ידם נתגלה עכשיו בדור הזה אורו הגנוז של רבינו ז"ל ועל כן ההכרח שיהיה ביניהם אהבה גדולה.

עב

מוהרא"ש נ"י אמר: כל צדיק קודם שמסתלק משאיר איזה ענין... איזה דיבור... שזה נשאר היסוד מדעתו ועלינו לדעת כי רבינו ז"ל השאיר לנו ירושה גדולה ועשירה עד מאד אבל התורה "תקעו תוכחה" (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח'), זהו צוואתו של רבינו ז"ל אלינו כי זה היה התורה האחרונה שאמר לנו ובוודאי נמצאים שם כל השגותיו של כל ימי חייו הקדושים כי מה שאומרים בסוף בו נכלל כל השגותיו של כל ימי חייו.

עג

מוהרא"ש נ"י אמר: אם כן נתכונן מה כתוב שם? ובמה מתחיל רבינו ז"ל? ואז נראה שמתחיל לדבר מענין תוכחה איך שלא כל אחד ראוי להוכיח, ואפילו כשמוכיחים צריכים להוכיח באהבה ואחוה וריעות בדרך של נקודת החבר ולמצוא רק הטוב אצל חבירו ולדונו לכף זכות ולא לעורר חס ושלום מעשיו הרעים שדברים אלו גורמים להמשיך חסד ורחמים בעולם.

עט

בעיר אומין היו קצבים אנשים מגושמים לצים ובורים כדרך קצב וכו', ומחמת שכל הבתי כנסיות היו במשך היום סגור ומסוגר מלבד הקלוזי ששם ישבו בחורים ואברכים וזקנים ועסקו בעבודת השם יתברך בתורה ובתפילה והתבודדות בהתמדה נוראה ונפלאה מאד והיה שם חס בחורף כי חיממו את המקום, ועל כן היה דרכם של הקצבים להתאסף אחר עבודתם בהקלוזי ולשבת על יד התנור (שקורים ריבע) והתחממו שם מרוב הקור שהיה בחוץ ודברו כל מיני דיבורים דברים בטלים וליצנות וגם התלוצצו מאנשי שלומינו ורצו אנשי שלומינו לגרשם, אך הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעל המחבר ספר "ביאור הליקוטים") לא הניחם ואמר אם הם כבר נכנסים אצלנו בהקלוזי צריכים לדבר עמהם דיבורי אמונה ויראת שמים ומעצותיו הקדושים של רבינו ז"ל אשר אין למעלה מזה, וכן היה שלבסוף חזרו בתשובה שלימה ונעשו צדיקים גדולים.

פ

פעם אחת קודם ראש השנה בא איזה בעל עבירה גדול וכו', איש גס ומגושם וכו', אצל ציון רבינו ז"ל וגם להיות בהקיבוץ הקדוש שלנו בראש השנה וניגש אליו הרב הקדוש מטשהרין ז"ל ואמר לו בזה הלשון

בחינו וביותר ענין התפילה וההתבודדות להיות רגיל לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור כאשר ידבר איש עם רעהו והבן אל אביו אשר על ידי העצה הזו יכולים להחזיק מעמד הן בבחרותו והן כשהוא אברך וטרוד מילדיו ומפרנסתו וכו', והן כשהוא כבר זקן, אשרי מי שמתקרב עצמו אל רבינו ז"ל באמת.

עז

מוהרא"ש נ"י אמר: דרכו של רבינו ז"ל הוא רק חסד ורחמים עם הכל ולרחם על הכל ולדון את כל בר ישראל לכף זכות ולהשתדל לעשות עמו חסד ולרחם עליו ולעורר רחמים עליונים עליו בשעת תפילתו.

עח

באומין באו ונתקרו כל מיני טיפוסים אנשים וכו', וחזרו בתשובה גדולה עד מאד, ואף שהיו הרבה מאנשי שלומינו שרצו לגרשם וכו' מפני הנהגתם המוזרת וכו', עם כל זאת גדולי אנשי שלומינו מאד הקפידו לא לגרשם ואמרו שרבינו ז"ל הוא נהר המטהר מכל הכתמים ועל כן הם באו לרבינו ז"ל והוא בוודאי יתקנם וכו', והסוף היו שהתעוררו שם בציון הקדוש בהתעוררות רב וחזרו בתשובה גדולה ונהפכו לאנשים אחרים.

פג

מוהרא"ש נ"י אמר פעם אחת:
 חבל מאד שלא לקטו אנשי שלומינו
 היקרים את כל השיחות שזכו לשמוע
 אצל מוהרנ"ת ז"ל ואצל תלמידיו
 הקדושים שהיו כולם עובדי ה' גדולים
 מאד במסירות נפש עצום, ובוודאי היו
 השיחות והדיבורים שלהם מחיים
 נפשות. וסיים שכל זה בא מבטלנות
 והתרשלות ורבינו ז"ל אמר (ליקוטי
 מוהר"ן חלק א' סימן ס"א) שצריכים
 להאמין בהחידושים של עצמו שהם
 מאד יקרים בעיניו יתברך עיי"ש. וכמו
 כן הוא בענין השיחות והדיבורים
 שהולכים בקבלה מדור דור בין אנשי
 שלומינו היקרים ראוי לרשום את זה
 על פני הכתב למען להחיות נפש כל
 חי ובפרטיות את בני הנעורים
 המתקרבים אל דרכי רבינו ז"ל.

פד

על שולחנו של מוהרא"ש נ"י
 מצאתי פתק ורשום בזה הלשון
 "הדיבורים הולכים לכל הרוחות,
 והכתב נשאר לדורי דורות", ושאלתי
 אותו מה זה? וחי"ך ואמר פשוטו
 כמשמעו שחבל על הזמן היקר לבלות
 עם בני אדם אשר אינם מצייתים, עם
 כל זאת מעורר אותנו תמיד שאנחנו כן
 נדבר ונשיח עם אנשים ונעוררם
 ונחזקם ונאמצם בעבודת השם יתברך
 ומגלה לנו תמיד את גודל נפלאות
 הענין הזה. כי מעלת המזכה את
 הרבים אין לתאר ואין לשער כלל

"אתה בזיון לרבינו ז"ל, מי ביקש
 אותך לבוא הנה?", וגירשו משם,
 והקפידו עליו אנשי שלומינו ואחדים
 ניגשו אליו ואמרו לו הלא האדם הזה
 בא אל רבינו ז"ל ולא אליכם מדוע
 גירשתם אותו? ואצל רבינו ז"ל יש
 מקום לכולם כי לימודו הוא מלא
 רחמים וחסד וטוב.

פה

מוהרנ"ת ז"ל קודם הסתלקותו
 אמר שאפילו שהאדם הוא הבעל
 עבירה הכי גדול אם רק יאחז את
 עצמו ברבינו ז"ל אז יש לו תקוה
 לתקן הכל כי הרחמנות של רבינו ז"ל
 הוא עד אין סוף וממשיך רחמנותו על
 הכל, אשרי מי שזוכה להיות מקורב
 אל רבינו ז"ל.

פב

מוהרא"ש נ"י אמר לנו מאחר
 שהבעל דבר כל כך חזק וגרם
 למהפיכה בכלליות ובפרטיות ובפרטי
 פרטיות על דבר רבינו ז"ל, עלינו
 לרשום את כל הדיבורים שאנו
 שומעים בעת הלימוד שלומדים דברי
 רבינו ז"ל כי יצטרך לכל עם ישראל,
 ורואים שרק מה שנדפס זה נשאר
 לדורות ומזה נתעוררתי לרשום את כל
 השיחות שאני זוכה לשמוע, וכן לקבץ
 וללקט את כל השיחות שנרשמו על
 ידי החברים כדי להדפיסם ולהחיות
 נפש כל חי.

פז

מוהרא"ש נ"י אמר: האדם צריך תמיד רק לחשוב אחר הטוב שיש בכל העולם וכאילו כל ישראל הם אנשים טובים וכשרים ומקיימים מצוותיו יתברך ובמה שחושב האדם שם כל האדם, (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א), ויכול להמשיך את כל ישראל לתשובה על ידי זה, וכן יומשך גם אצלו הטוב כי במה שחושב על אחר כמו כן יהיה אצלו.

פח

וסיפר לי אחד מאנשי שלומינו שהוא שמע ממנו פעם ללמוד את התורה אזמרה לאלוקי בעודי (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב), וגילה את כל הנ"ל במה שאנו רואים שרבינו ז"ל מתחיל כי צריכים לדון את אחרים לכף זכות אפילו רשע גמור ואחר כך לדון את עצמו כי על ידי שידון את אחרים לכף זכות ממילא ידון את עצמו גם כן.

פט

מוהרא"ש נ"י אמר: אשר עיקר שלימות האדם כשמכניס את כל מוחו רק בדביקות הבורא יתברך ולא יראה רק אותיות (אולי כוונתו יחודי שמוותיו יתברך) ושאלתיו איך זוכים לזה והשיב על ידי אמירה בתדירות דברי תורה ודברי תפילה "כמאמר רבינו ז"ל די ליפן זאָלן דיר נישט צו

מעלתו בשמים ושם מתפארים עצמם מאד עם אדם המחזק ומאמץ את חברו.

פה

שאלתי את מוהרא"ש נ"י מהו חומרות יתירות שהזהיר רבינו ז"ל לברוח מזה, (עי' שיחות הר"ן סימן רל"ה), והשיב כל דבר שהאדם מסופק אם לעשותו או לא זהו חומרות יתירות, כי האדם צריך רק לעשות "טאָן און טאָן אין עבודת השם יתברך און נישט טראַכטן, און וויבאַלד ער טראַכט איבער, דאָס איז שוין חומרות יתירות" (היינו שצריכים לעשות ולעסוק בעבודת השם יתברך ולא לחשוב על זה ומחמת שחושב על זה הרי זה כבר חומרות יתירות) (דיבר את זאת לענין ששאלתיו אם לישון בטלית קטן בלילה כמובא בשם האריז"ל והשיב כנ"ל).

פו

מוהרא"ש נ"י דיבר עמי מענין שמחה שצריכים לשמוח מאד מאד שקורין "משונה פרייליך", ואמר ראה איך העולם הפוך מי שהוא תמיד בשמחה והולך בפנים שוחקות ומרקד תמיד אומרים עליו שהוא משוגע חס ושלום, ומי שהוא תמיד בפנים עצובות והוא מלא דאגות ומרירות אומרים עליו זהו איש בין אנשים "דער פירט זיך ווי אַ נאַרמאַלער מענטש".

הקיר ולא יראה ולא ישמע את שום בריה שבעולם.

שטיין" (היינו שהשפתיים שלך לא ינוחו).

צב

ואם אמנם יש אצלי שיחות רבות מפיו אשר ההכרח לקיום דעתו של רבינו ז"ל שיהיה מאוחד עם חברים ולדבר דברי רבינו ז"ל ביחד אך באמת שניהם אמת כידוע למבין כי בעסקי העולם הזה צריך להפוך פניו לגמרי אל הקיר ואין צריך שום חבר כאשר רגיל בהעולם שזה הולך לזה וויזיט ומבלים שעות וכו', זה אין צריך כלל רק לברוח אליו יתברך אך בעבודת השם יתברך צריך לחבר ולדבר עמו בעבודת השם יתברך ואיש את רעהו יאמר חזק אפילו כמה שעות.

צג

שמעתי ממוהרא"ש נ"י בקדושת העיניים יש עבודה גדולה לדעת איך לילך על הרחוב ואפילו כשהוא נכנס בבית יש לימודים רבים איך לישב באופן שלא יכשל בראיות אסורות חס ושלום, וכן יזהר לא להסתכל מחוץ לחלון וכו', (ודרכו כשהולך על הרחוב שמחזק את עצמו אז באמונה יתירה (תמיד ל"ב) ומסתכל רק על האלוקות שיש בכל דבר, וכן הזהיר אותנו)..

צד

שמעתי ממוהרא"ש נ"י שמה

צה

שמעתי מאחד מאנשי שלומינו ששמע ממוהרא"ש נ"י במעשה של הבערגר והעני (סיפורי מעשיות מעשה י'), שרואים איך שהבערגר עשה כל כך הרבה טובות להעני ומסר נפשו בעדו ולבסוף חשב העני מחשבות איך להעביר את בנו מן העולם ושלם רעה תחת טובה. ואמר מוהרא"ש נ"י שהכוונה הוא שבתחילה עושה הצדיק טובות גדולות עם האדם עד שהאדם נתעשר ונתגדל ברוחניות, ואז מתהפך ונעשה שונא להצדיק וחושב מחשבות איך להעבירו מן העולם היינו כשאדם בא בתחילה אצל הצדיק הוא בחי' עני ואחר כך על ידי הצדיק זוכה להתעשר ולהתגדל וכבר שוכח מהצדיק ומתחיל להשכיל עם שכל עצמו וכאלו הוא יודע כבר מעצמו וחושב מחשבות איך להעביר את הצדיק ממחשבתו כאילו הוא לבד יודע מצד עצמו ואינו צריך כבר את הצדיק.

צא

שמעתי ממוהרא"ש נ"י כי צריך להרגיל את עצמו להיות תמיד יחידי ולא לחפוץ לשום בריה ושום חבר רק יהיה כל מבוקשו "קיר" "א וואנט", רצה לומר להפוך פניו תמיד אצל

אמרי מוהרא"ש

כז

לחפש אחר רבינו ז"ל בכל המקומות כי רבינו ז"ל מסתיר את עצמו בכל מקום על הרחוב או בחנות ואם מחפשים אותו מוצאים אותו, (ומכלל דבריו שמעתי הסבר עמוק עמוק על שיחה זאת והוא ע"פ (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז') שהצדיק מרמז רמזים לתלמידיו איך לזכות להתקרב אליו יתברך ובכל דבר מעסק של עסקי העולם הזה שם גנוז תורת הצדיק (ע"י שיחות הר"ן סי' ר"ד) וכשזוכים לקשרה אל תורתו רואים איך שרבינו ז"ל נמצא בכל דבר ומעורר אותנו אשרי הזוכה לחפש אחר הצדיק ואז יזכה למוצאו)..

צז

מוהרא"ש נ"י אמר: שהעיקר בעסק רבינו ז"ל הוא האודנין להטות אזניו רק לדברי הצדיק ויקיים (משלי כ"ב) שמע דברי חכמים וידע שאין לו שום דבר מבלעדי דברי הצדיק והראה לי את הסדר המובא (בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א) בהתורה עתיקא להגיע לשפע אלוקי אי אפשר כי אם על ידי שיקדש את פיו וחוטמו ועיניו ואזניו והן הן המאירין לו שפע אלוקי הרי שחשב רבינו ז"ל את האוזן למעלה מהכל, ושאלתיו הלא בעץ חיים מובא אשר העיניים הם גבוהים מהכל כי הפה הוא שורש העשייה והחוטם הוא שורש היצירה והאזנים הוא שורש הבריאה והעיניים הוא שורש האצילות וכו', עיי"ש, והשיב

שמובא בסיפורי מעשיות (מעשה י"ב) מהמדינה של עשירות שלכל אחד יש דגל ומי שהיה לו מעות הרבה היה לו דגל גדול ונראה לכל ולהיפוך מי שלא היה לו רק סך מועט היה נחשב לחיה לגמרי והיה דגלו נמוך ושפל ואמר "הדגל" הוא פני האדם וזאת רואים מי שיש לו עשירות רב הוא עומד בקומה זקופה ופנים שמחות ומי שאין לו הוא שפל בדעתו ופנים עצובות ואת הענין הזה רוצה "הבעל תפילה" לעקור מאתנו שנהיה תמיד דבוקים בהשם יתברך ולא נעשה עסק מעשירות וממון רק דגלו שהוא פניו יאיר תמיד בשמחה עצומה שהוא דבוק בחי החיים יתברך.

צה

מוהרא"ש נ"י דיבר מענין הכדור הארץ שקורין גלובוס שעשו האומות העולם וכפי שציירו אין ארץ ישראל למעלה רק גרינלאנד כמדומה, ואמר שצריכים לשבר את זה כי אין זה נכון כלל, מי עשה את זאת איזה גוי והלא חז"ל אמרו (זבחים נ"ד ע"ב) ארץ ישראל גבוה מכל הארצות וכך הוא בוודאי בלי שום ספק, ואיך נלך אחר דעת הגוי אשר הוא מלא מותרות ולאחר זמן יבוא גוי אחר ויאמר שהגלובוס הוא להיפוך חס ושלום וכו'.

צו

מוהרא"ש נ"י אמר לי שצריכים

ועבר מכבי אש ודרכם בשעה שנוסעים לכבות אש עושים רעש גדול מאד מאד, ואמר לי ראה גם ראה איך שהממשלה כבר הכינה אנשים שיהיו מוכנים לכבות אש ובשעה שרצים לכבות אש דרכם לעשות רעש גדול מאד מאד כמו כן צריך האדם להיות תמיד מוכן לכבות אש התאוות אצלו, ואיך זוכים לכבות האש הבורע בו על ידי צעקות ושוועות וקולי קולות בתפילה להשם יתברך.

קא

שמעתי ממוהרא"ש נ"י במה שמוכא בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"א אשר יש שאין להם עצה שלימה והוא תמיד מסופק וכו', ומוחו מלא מותרות אך מי שכבר נשקע באלו המותרות יש מים שהוא מטהר מזאת הטינופת וכו', ואלו המים הם בחי' מחלוקת ואמר היינו בזה שמבזין את האדם ויש עליו מחלוקת והוא שותק זהו המים שמטהרין אותו מכל הטינופות והמותרות.

קב

ואמר: שהבזיונות והמחלוקת שבאים עליו צריך שירגיש כאלו שפכו עליו כלי עם מים, והעיקר לא לענות, ואמר שיש לפעמים אחד שמקבל כל מיני בזיונות ושפיכות דמים בשביל מעט כבוד, וזה אינו נקרא ישמע בזיונו ידום וישתוק כי אדרבה הוא

לי אין הכי נמי האריז"ל מדבר מסדר הדי' עולמות כך הוא הסדר, אבל רבינו ז"ל מדבר מעתיקא ששם נכלל הידיעה והבחירה יחד ובעתיקא אין שם עינים וחוטם ופה רק בחי' אזנים לשמוע כי בעתיקא לית תמן שמאלא וימינא ושם אסור לחקור רק להטות אזנו ולשמוע.

צח

מוהרא"ש נ"י דיבר עמי אודות רמזים שמונחים על הרחובות ואין צריכים לספר מוסר כלל כי כל העולם הוא ספר מוסר נורא מאד למשל הלכתי עם עוד אחד מאנשי שלומינו בתל אביב ונגד עינינו עומד אחד ומוכר משקפיים (משקפי־שמש) וצועק ומכריז בקול גדול רבותי קנו! קנו! "חבל לקלקל את העיניים".

צט

עוד שמעתי בענין זה אחד שאל אותו אם רוצה דולרים או לירות והוא ענה לו, לא! לא! איני רוצה רק לירות, לירות, ועמדתי משתומם מה הוא עונה לו כל כך הרבה פעמים לירות, לירות, אני צריך רק לירות, הלוואי שאזכה ללירות, והוא כאשר ראה שאני עומד ומשתומם, אזי הסתכל בי היטב וחיך, ואמר כן כן נכספתי לראות וכו'.

ק

עוד שמעתי ממנו כשדברנו יחד

בעבודת השם יתברך יזכה שיאיר לו תמיד.

מקבל הבזיונות שיהיה לו כבוד ועיקר השפלות הוא למעט בכבוד עצמו ממש וידע מדרגתו באמת.

קה

ושאלתיו אולי זה שמות יחודי שמותיו יתברך אשר צריך האדם לייחדם תמיד וכמובא (בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') אשר על ידי התפילה מאירים לפני עיניו השמות היוצאים מנוקבא דפרדשקא שהוא ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן והשיב לי, לא! רק כאשר אמרתי לך.

קו

ושאלתיו מה יעשה מי שבא לפני עיניו תמיד יחודי שמותיו יתברך ביחודים קדושים הלא מובא בסיפורי מעשיות (במעשה החיגר) שהזקן הניח להם ספר (וכפי המובן שהיה הרבה שמות וכו' קבלה מעשיות), ואסר להם להשתמש בהם רק שיהיה להם אמונה פשוטה בהשם יתברך. ענה ואמר לי הנה בענין השמות הקדושים צריך שיבוא מעצמו ויצטיירו מעצמם לפני עיניו ואם לאו אין זה כלום כי מי שרק מצמצם מוחו ורוצה לציירם במוחו ובאמת אין זה בא מעצמו הכל הוא דמיון ובירושלים יש בית הכנסת שמכוונים והם מאמצים את עצמם לצייר השמות כפי שכתוב לפנייהם ובאמת הוא רק דמיון כי השמות צריכים לבוא מעצמם וזה זוכים על ידי זיכוך הגוף, ושאל אותו אחד איך

קג

שאלתי את מוהרא"ש נ"י מה שאיתא בדברי רבינו ז"ל אשר התפילה מחייה ג' עולמות שפל כוכב מלאך הלא כפי המובא בדברי רבינו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רכ"ה) אשר גם הכוכבים הם עדיין בעולם העשיה. והשיב: כי כן האמת הכוכבים הנראים לעינינו הם עדיין בעולם העשיה אך בעולם היצירה יש כוכבים רוחניים המחיים את הכוכבים שבעולם העשיה ובעולם הבריאה שם המלאכים ועתה מובן היטיב התפילה מחייה הג' עולמות שפל (עשיה) כוכב (יצירה) מלאך (בריאה) ואמר אצילות הם עצם אלוקות ועל ידי התפילה מעלים את הג' עולמות אליו יתברך.

קד

שאלתי את מוהרא"ש נ"י במה שאמר לי שעל ידי ריבוי דיבורי תורה ותפילה יזכה שיאירו לנגד עיניו תמיד אותיות האם זה יחודי שמותיו ענה ואמר לא, רק על ידי ריבוי תורה ותפילה יזכה לאור כזה אשר תמיד יאיר לפני עיניו האותיות שמתפלל כי על פי רוב האדם מתפלל ואף שמתכל בהסידור אין האותיות מאירים לפניו כלל ועל ידי יגיעה

רחמנא ליצלן, והחכם מוציא את אנשיו במדבר זהו ברסלבר שטיבל שהוא דומה למדבר ממש כי תראה אשר שום בריה לא יבואו שם הן קנאים והן רשעים והוא דומה למדבר ממש כי אין מי שרוצה שיהיה לו עסק עם מקום זה.

קט

עוד אמר לי: במה שמובא שם שעשה החכם עיגול כוונתו הוא אמונה כמו שכתוב (תהלים פ"ט) ואמונתך סביבותיך, וכשאדם חזק באמונה אין שום בריה שירע לו כלל ושום צער ונזק משדים וקליפות לא יגעו בו.

קי

מוהרא"ש נ"י אמר לי: הפלא ופלא הכל לומדים עם נערים משמירת הדיבור ולא לכעוס ולא להתקוטט אך משמירת העיניים בשום מקום אין מי שידבר מזה עם ילדים.

קיא

מוהרא"ש נ"י אמר לי: שכל מה שעובר על האדם הוא מחמת חסרון השמחה כי כשהוא תמיד בשמחה אין לו שום דאגות ואין לו שום פחדים משום בריה ותיכף ומיד כשאובד את השמחה בא עליו דאגות ופחדים.

קיב

מוהרא"ש נ"י אמר לי: שהאדם

זוכים לזכך את הגוף ענה בפשיטות עיין בהתורה חותם בתוך חותם ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ב לצעוק הרבה להשם יתברך.

קז

ואמר: העיקר הוא שמחה וצריך למסור נפשו בשביל מדת השמחה והבעל דבר עוקר את האדם דייקא על ידי עצבות ומביא את האדם לביטולים שיבטל מתורה ותפילה, ועיקר כוונתו שיפול בעצבות, על כן צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ואמר: מה שאמר רבינו ז"ל להחיות עצמו במילי דשטותא כוונתו להוריד את עצמו בקטנות עצום ולשחק במשחקים של הנערים הקטנים, ועל ידי זה יזכה להחיות את עצמו תמיד.

קח

מוהרא"ש נ"י אמר לי: מה שמובא בסיפורי מעשיות (מעשה ג' מהחיגר) פעם אחד היה חכם אחד והקיסר מהמדינה היה אפיקורס גדול ועשה את כל המדינה לאפיקורסים והלך החכם וקרא את כל בני משפחתו ענה ואמר להם הלא אתם רואים שהקיסר הוא אפיקורס גדול ועשה את כל המדינה לאפיקורסים וכו', לכן נפרוש אל המדבר כדי שנשאר בהאמונה בהשם יתברך. החכם הוא הצדיק, וכל העולם נפלו לאפיקורסות

שעוסק לדבר עם בני אדם בעבודת השם יתברך ולקרובם אליו יתברך, אסור לו שיהיה לו איזה שיעבודין אל זה העולם כי צריך להיות למעלה מהזמן והמקום.

קטו

מוהרא"ש נ"י אמר לי: הדרך הטוב למקרב רחוקים שיהיה לו בקביעות התבודדות קודם שמדבר עם בני אדם ואחר שמדבר ובין אחד לחבירו תמיד יתבודד ועל ידי זה ינצל מהרע שלהם וכן יתקבלו דבריו, (ועיי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ט).

קטז

אחד שאל אותו, כמה פעמים למד את הליקוטי מוהר"ן, ענה ואמר לו אף פעם לא רק עכשיו הולך להתחיל בפעם הראשונה, (והלה התחיל לתמוה איך יאמר דבר כזה וכו' וכו'), והבנתי אז ממנו כי באופן כזה צריכים ללמוד ספרי רבינו ז"ל להתחיל מחדש בכל פעם כשלומד כאלו עוד לא למד את זה בשום פעם ואז גם הראתי לו ענין אחד בליקוטי הלכות ובשעה שדפדפתי את הדפים למצוא הענין התנענע בהתלהבות עצום וחזר כמה פעמים "איך גיי יעצט זעהן א נייע זאך וואס איך האב קיינמאל נישט גיזעהן" (היינו שאני הולך עכשיו לראות דבר שאף פעם לא ראיתו), וכן כשראה את זה נענע את

צריך תמיד לעמוד "בלייבן שטיין" במקום שהוא שם עכשיו "אם אני בבית הכנסת אני בבית הכנסת ועושה מה שאני צריך, אם אני ברחוב אני ברחוב וכו', ואם אני בבית אני בבית וכו', וכן אפילו אם נפלתי נפלתי וכו', "לעולם לא יחשוב מה היה קודם ומה יהיה אחר כך "רק במקום שאני עומד עכשיו" ואם ילך בדרך זה "לעולם יהיה בן חורין מכל מיני שיעבודין".

קיג

ואמר אז: שאפילו בשביל הנסיעה לציון רבינו ז"ל אין לחשוב כלל נתתי כסף והרשמתי את עצמי להיות בין הנוסעים "וגמרנו" לא לחשוב בזה כלל והראה לי שיש מכתב ממוהרנ"ת ז"ל שכתב לר' יצחק בנו שהתבלבל את עצמו עוד בתחילת השנה מה יהיה בסוף השנה איך יוכל לבוא אל הקיבוץ בראש השנה באומין הלא יש לי כל כך הרבה מניעות מהפאסט ובני העיר ובני ביתי והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל מה אתה חושב תשכח הכל כי אף שהוא דבר גדול לחשוב מציון רבינו ז"ל ולהשתוקק לנסוע לשם ובפרט על ראש השנה אבל לא שיתבלבל על ידי זה, והבן עמקות השיחה.

קיד

מוהרא"ש נ"י אמר לי: שמי

קיה

שאלתי את מוהרא"ש נ"י האם כדאי ללכת עם ציצית של תכלת ואמר כן והראה לי שגם הוא הולך עם ציצית של תכלת.

קיט

דיבר מענין אחדות ושלוש עם חביריו ושאלו אחד איך זוכים לזה הלא בעצם אני שונא את זה או את זה והשיב בפשיטות מתפללים "רבונו של עולם אני שונא את זה" (ואמר להזכיר בפרטיות את השם שלו), זכניי שאהיה בשלוש עמו ועל ידי זה ממילא יזכה לזה.

קכ

שאלתי את מוהרא"ש נ"י מובא (בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ח) אשר צריך האדם להגיע לאמונה שלימה ומזוככת כפי הפרת הכעס ברחמנות שאז זוכה לשעשוע עולם הבא וכו', ואם יש אצלו רק שמץ עבודה זרה שהוא פגם אמונה כגון צבי הפסיקו וכו', שהוא דרכי האמורי הרי זה אינו זוכה לזה וכו', עיי"ש; ושאלתי הלא רבינו ז"ל הזהיר להסתכל על הרמזים ואם יסתכל על כל דבר פרט האם אין זה דרכי אמורי, והשיב האדם צריך להסתכל בכל דבר ופרט בעסקי העולם הזה ולהבין רמזים להתקרב אל השם יתברך אבל אם מקבל רמזים בשביל עבירות חס

עצמו ואמר "איך האב דאס קיינמאל נישט גיזעהן", (היינו אני אף פעם לא ראיתי דבר זה) ובאמת מי שיש לו עין לדאות ולב להרגיש שבזה מוסתר כל גדלותו מה שאין בשום אחד מאנ"ש מקטן ועד גדול כי כל אחד כשלומד איזה דיבור מרבינו ז"ל זאגט ער אז דאס ווייסט ער שוין (היינו שאומר שדבר זה הוא כבר יודע); ועל ידי זה נשאר במקומו הראשון אבל הוא בכל רגע ממש מתחדש בחידוש נפלא ומכל שכן כשרואה או שומע דיבור מרבינו ז"ל אז הוא אצלו חדש לגמרי לגמרי "ממש כמו שהיה אצל מוהרנ"ת ז"ל" ובזה אין מי שישווה את עצמו אליו.

קיז

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד מאנ"ש שמה שאמר רבינו ז"ל לאמו שהוא יכול לחיות ג' ימים בלי אכילה ובלי שינה ולא יצטרך לזה כלל מרוב אור חכמת התורה שיש בו וכששאלה אמו מהו אומר, אמר גם בין אנשיי יש כאלו, ואמר "שבין אנשיי זה אני" כי אני יכול לחיות בלי זה, ומי שזכה לדאותו כמעט שאינו אוכל ואינו ישן כלל כי אם מעט מאד ואינו נצרך אל זה כלל והוא תמיד רענן ומיושב ושמח בתכלית השמחה ואינו נחסר לו זה כלל וזה דבר חידוש ופליאה נשגבה איך יכול ילוד אשה לעשות זאת אם לא כי רוח אלוקים בו.

עוד רגע בזה העולם זהו נקרא התחדשות שהוא בורא אותך מחדש כי אם לא היה נתחדש לך רגע חדש היית מת לגמרי וכן כלל הבריאה כשיש לה קיום עוד דקה ועוד רגע בוודאי הוא מחידוש השם יתברך שהוא מחדש בטובו בכל רגע ודקה, את כל העולמות דרי מעלה ודרי מטה דומם צומח חי מדבר, אז כשיש לו ידיעה זו הוא דייקא חי חיים טובים בכל רגע ודקה ממש כי מאחר שהכל מתחדש בכל עת ורגע ועל כן גם הצדיק הדבוק בו יתברך מתחדש בכל עת ורגע ומתחיל מחדש ואיש כזה חי חיים טובים תמיד מה שאין כן כשאנו אוחז בזה ונדמה לו חס ושלום כאלו הכל ישן "איין אלטע וועלט חס ושלום" (היינו שזה עולם ישן חס ושלום), מזה בא חיים מרים ומרורים עד שיש אנשים שמאבדים עצמם לדעת רחמנא ליצלן כי אינו יכול לסבול יותר כי הכל נתיישן אצלו חס ושלום ומזה בא כל הצרות והנפילות.

(הענין הזה הוא עמוק מאד מאד ואין מי ששייגו כלל רק מי שאוחז בזה שנזדכך מוחו מכל מיני טינופת וחכמות חיצוניות והוא מוהרא"ש נ"י אוחז בזה בשלימות בתכלית השלימות ועל כן הוא תמיד בשמחה ומתחדש בכל רגע ממש "מי שיסתכל עליו בעין האמת" ודבר זה אי אפשר להסביר לאחר כי על זה נאמר נודע בשערים בעלה, ואמרו בזוהר הקדוש כל חד לפום מה דמשער בליביה,

ושלום ודברים בטלים ומשחק בקלפים זהו מדרכי אמורי, ועל כן כשיצא מבית המדרש ונופל חס ושלום או איזה דבר מפסיקו צריך שידע ויקבל רמז מזה שבוודאי צריך לחזור לבית המדרש ללמוד או להתפלל אבל אם חס ושלום דיבר עד כעת דברים בטלים או עשה מעשים מגונים וביטל את הזמן ורוצה לברוח משם ואחד בא ומפסיקו אין לקחת מזה רמזים בוודאי הייתי נצרך להשאר שם כי זהו דרכי האמורי.

קכא

אמר לי בענין לקרב רחוקים, בכל פעם שאקרב אחד ואראה ואסתכל בעבודת המקורב החדש כי אין חיזוק כתחילת החסידות איך שהוא מתלהב מאד בתפילה והתבודדות ושיעורים קבועים כסדרן, ואקנא בו על ידי זה יהיה גם לי עליה בכל פעם מחדש.

קכב

מוהרא"ש נ"י דיבר ענין עמוק מאד מאד כמעט שאין מי ששייגו רק מי שאוחז בזה מרוב דקות הענין, בענין חיים טובים שאמר רבינו ז"ל אני חי חיים טובים כי באמת מי שדבוק בו יתברך לגמרי ונכלל בו יתברך בכיטול כל הרגשותיו ויודע ורואה איך שכל הבריאה מתחדשת בכל רגע ודקה ממש, (כי אם יש לך

וסיפר לי אחד מאנשי שלומינו שנסע עמו בנוא יארק ובחור אחד ביקש אותו שיגביה ראשו ויסתכל על הבנינים הגדולים שיש בני שמונים או תשעים קומות, והוא לא רצה בשום אופן ואמר שהכל רק דמיונות והבלים ואמר אז שהכל כלא ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל וכל אלו הם רק קליפות שנבראו על ידי חטאתינו.

וסיפר לי הנ"ל שהוא והבחור בכו בדמעות שליש כשדיבר מזה והכניס בהם הארה כזו אז עד שכמעט שנדמה להם שאין רואים כי אם את אלוקותו יתברך ממש והכל כלא ממש וכן לי אמר פעם כשערל מכה את אחד צריך שידע שזהו עוונותיו שבראו את זה הערל ונוקם בו רח"ל והזכרתי לו שכתוב בספר המדות מי שחטא בפגם הברית הטיפות נוקמים בו וכו', ונענע בראשו ואמר כן.

קכג

שמעתי ממוהרא"ש נ"י אשר צריכים להזכיר את עצמו עבודתו שהיה עובד ה' בימי נעוריו איך שיצא בשדה והרבה בהתבודדות ושקד בתורה והתפלל בחמימות ועל ידי זה שיזכור את עבודתו יזכה להתחדש מחדש גם עכשיו באמצע ימיו כי על פי רוב האדם שוכח ונתיישן העבודה אצלו ועל ידי זה מתרשל לגמרי.

ורבינו ז"ל פירש כי אני ידעתי כי גדול ה' אני דייקא כי התגלות אלוקות אי אפשר להסביר מיום זה ליום אחר (עיין שיחות הר"ן סי' א').

ועל פי כל זה התחלתי להבין בהבנה חדשה, הבנה עמוקה, מה שאמר רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט); שאין שום עולם הזה כלל רק או עולם הבא או גיהנם כי הצדיק הדבוק בו יתברך והמשיך שכינתו יתברך למטה הוא רואה רק אלוקות ומתענג בזיוו שכינתו יתברך ומלקט רמזים מכל דבר וענין כי אין בלעדו יתברך כלל ומה שרואים בנינים וערלים למאות ולאלפים ולרבבות וכו', כל זה הוא רק דמיון גדול והם הם הקליפות שנבראו על ידי החטאים והעוונות, והם המלאכי חבלה שיש בגיהנם כי ההיפוך מי שאינו זוכה לידיעה זו אז הכל אצלו גיהנם ממש שעובר עליו מה שעובר רחמנא ליצול, וכל התורה והמצוות שנתן לנו השם יתברך הוא הכל כדי לזכות להגיע על ידי זה אל העולם הבא שהיא ידיעה זו.

וזה שאמר הבעטליר (של יום שני); מאחר שאינו מטה את אזנו לשמוע אל חסרון העולם על ידי זה חי חיים טובים.

וכן עיין בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה'; שהצדיק מרגיש את תענוגי ושעשועי עולם הבא עוד בזה העולם על ידי קיום המצוות בשמחה בבחינת ביומו תתן שכרו.

אל הדלת והגוף לקבורות יובל ושם בעולם העליון יראה מה פעל על ידי כל דיבור ודיבור שדיבר עמו יתברך ואחז את עצמו בקדושת ישראל והיה מקושר אל הצדיק ועסק בתורה ובמצוות).

קבו

מוהרא"ש נ"י אמר לי שהאדם צריך להיות בעצמו כינור "א פידעלע" ולשיר תמיד שירות ותשבחות זמירות והודאות להשם יתברך וזה היה עבודת דוד המלך עליו השלום.

קכז

מוהרא"ש נ"י אמר לי שהאדם צריך לצייר בדעתו איזהו נחת רוח גרם משה רבינו להשם יתברך אותו הנחת רוח אני רוצה לעשות להשם יתברך ויצייר בדעתו בכל פעם המצווה והנהגה טובה שעשה משה רבינו כמו כן אעשה גם אני.

(הענין הזה הוא עמוק עמוק מאד וכמובא (בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ו, וסי' ע"ב); אשר משה רבינו מלובש אצל כל אחד מישראל ואצל כל אבר שהוא כנגד אותו המצוה כי תרי"ג מצוות הם כנגד רמ"ח אברים ושס"ה גידים, ועל כן בכל מצוה ודבר טוב שמקיים יכולין משה רבינו האט אזוי גיטוהן, — היינו שמשה רבינו עשה כך) ודו"ק.

קכד

מוהרא"ש נ"י אמר לי כשאיש כשר הולך על הרחוב במקום ערלים ורשעים וכו', נעשה אצלם התעוררות גדול מאד מאד ואפילו נשים אשר הולכים מלובשים במלבושי פריצות מתחילים להתבייש כשרואים את האיש כשר ומתחילים להתחבאות, כי בדרך כלל כשאחד מונח בחושך בגניבה וגזילה וניאוף נדמה לו שכל העולם הוא כך על כן אין לו ממה להתבייש אך כשעובר ביניהם איש כשר באמת הדבוק בו יתברך אז באותו רגע כשרואים אותו נכנס בהם הרהורי תשובה וחרטה ובושה ונזכרים שיש בורא כל העולמים המנהיג את עולמו בהשגחה, (ואף שהדבר הוא למעלה מהשגת דעתינו ואין אנו רואים את זה בחוש אף על פי כן הוא כך כי אין אדם יודע מה שבלב חבירו), (ועיי' בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ט); שצריך לזכך כל כך את הפנים עד שבלא מוסר גם כן יתעוררו בתשובה רק בהסתכלות שמסתכלים עליו וכו', עיי"ש.

קכה

מוהרא"ש נ"י אמר לי כשרואים שאחד צוחק ממך תשיב לו "לאך לאך מ'ועט זעהן ווער עס וועט לאכין דער לעצטער, (היינו תצחק תצחק נראה מי יצחק לאחרונה) (יבוא היום השעה והרגע כשיצטרכו לשכוב עם הרגלים

לברכה ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, יחזקאל היה נביא וראה מראות וחזיונות נפלאות פלאי פלאות אף על פי כן היה כח ביד משה להרים ולהגביה אפילו שפחה שתראה מראות כאלו מה שנביא גדול כיחזקאל לא ראה.

קכ"א

שמעתי מאחד מאנשי שלומינו ששמע ממוהרא"ש נ"י בשעה שאדם אומר פסוק שמע ישראל אז נתחבר "קוב"ה", (כי הרי הוא התגלות יחודו יתברך); "ואורייתא" הוא פסוק מהתורה "ישראל" האומרו, (וכן בשעה שאדם מדבק עצמו עמו יתברך נכללים הג' יחד כי האדם הוא התורה שכלול ברמ"ח אברים כמצוות עשה ושס"ה גידים כמצוות לא תעשה).

קכ"ב

שמעתי ממוהרא"ש נ"י כמה פעמים וכמעט ששגור בפיו "אני אין לי חברים" (כאומר שאין לו שום שייכות עם זה העולם כלל מרוב דביקותו בו יתברך ואין לו שייכות לחבר ואינו צריך לחבר וכו'), (מי שרוצה לקבל ממנו הרי זה טוב ואם לאו תיכף ומיד אין לי כבר שום שייכות וכו'), (ודבר זה שמעתי אצלו כבר כמה פעמים שבא אחד ואמר לו הלא אתה החבר שלי ואמר לו אני אין לי חברים); ולפלא כי תיכף ומיד אחר

קכ"ג

מוהרא"ש נ"י דיבר מגודל הפלגת קדושת המחשבה כי הלא עיקר האדם הוא רק המחשבה כשנופל בדעתו רק מחשבה קטנה לילך אז עומד על רגליו והולך וכשנופל במחשבתו איזה עשייה לעשות תיכף ומיד מתחיל לעשותה נמצא שכל האדם הוא המחשבה ועל כן צריכים לשמור מאד מאד את מחשבתו ולהדביקה תמיד בו יתברך ואז יהיה ממש שם בלי הפרש.

קכ"ד

שמעתי ממוהרא"ש נ"י הפלא ופלא דייקא האפיקורסים יש להם עסק עם השם יתברך יותר ויותר מהכשרים (וכוונתו כי הלא הם רוצים תמיד לכפור בה' חס ושלום ותמיד הם מזכירים את שם ה' להראות ההיפוך והם לא יודעים שבין כך ובין כך הם מדברים מהשם יתברך ומזכירים אותו יתברך).

קכ"ה

אחד שאל אותו במה שאמר רבינו ז"ל אני יכול לעשות אתכם צדיקים כמוני ממש איך יכול להיות דבר כזה במציאות, הלא אני יודע בעצמי גריעות מעשי ומדרגתי ואפילו אצום אלפים ורבבות תעניתים מי יודע שאזכה לתקן וכו', והשיב הלא בשעת קריעת ים סוף אמרו חכמינו זכרונו

הכוונה על ידי תפילה ובקשה כי כבר אמר דוד המלך עליו השלום (תהלים מד.); כי לא בקשתי אבטח וחרבי לא תושיעני ואמר בענין המלחמות שיש בארץ ישראל מה אתה חושב מי לוחם? אלה הנערים (די אינגלך) הלא בזמן החורבן היו גבורים ממש בקומה וכח שהיו יכולים להרים משא כבדה ואעפ"כ כשהיה גזירה מלמעלה לא הועיל להם שום כח וגבורה כמו כן עכשיו נערים צעירים יכולים לעשות מלחמה אלא יש צדיק גנוז שהוא המתפלל בשביל הדור והוא פועל כל הישועות ואצל העולם נדמה שכלי המלחמה מנצחים וכו'.

קלז

מוהרא"ש נ"י אמר לי שמשה רבינו הוצרך לכל שליחותיו (אויס פירען זיינע שליחות'ן) את אהרן כי ההכרח שיהיה להאדם חבר וביחד יהיו מחזקים את עצמם, אבל צריך להיות להחבר כמו שהיה אצל אהרן וראך ושמח בלבו היינו שהוא אהב את משה בכל לבו אף שהבין וידע בעצמו שמשה גדול מאד ממנו.

קלז

מוהרא"ש נ"י הלך למקוה פעם בשבת קודש בשעת סעודה שלישית של שבת קודש ואמר לי לא הלכתי עדיין היום במקוה ראה ואף על פי כן איני בעצבות ח"ו, ורמז לי לא ליפול

כך הרבה לדבר מגודל מעלת אהבת חברים ולדבר תמיד רק מהתכלית והבנתי אז ממנו שכן צריך להיות להתוועד יחד אנשי הצדיק במקום אחד ולדבר מהתכלית, אך האיש כשר האמיתי של אנשי הצדיק הוא דבוק לגמרי אליו יתברך ואין לו שום שייכות אליהם כלל ודו"ק מאד מדרגת הצדיקים והדבקים אליהם.

קלח

מוהרא"ש נ"י אמר לי שמי שחוגר מתניו לקרב רחוקים ולדבר עמהם מהתכלית צריך שידע שעל פי רוב יעבור היום ולא יאכל כלל ולפעמים ימשך כמה ימים אשר כמעט לא יאכל.

קלד

מוהרא"ש נ"י אמר (בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י'); על ידי המחאת כף וריקודים נמתקים הדינים הכוונה כי עיקר הדינים נמשכים על האדם כשהוא בעצבות אבל על ידי שהוא משמח את עצמו ורוקד מרוב שמחה על ידי זה נתרחב מוחו ודעתו ונמתק ממנו כל הדינים.

קלה

מוהרא"ש נ"י אמר לי שבמה שאמרו חז"ל חרבי וקשתי זהו תפילה ובקשה זהו בא ללמד על כל התורה כולה במקום שרק כתוב חרב וקשת

ברעתו משום דבר אף שלא היה במקוה בשב"ק.

דמיתנא שדייקא מזה עשו ניגון) (עיין ליקוטי הלכות הל' פסח הלכה ט').

קל"ח

מוהרא"ש נ"י אמר לי שהאדם צריך כל כך לחשוך אחריו יתברך עד שלא ירצה שום דבר שבעולם כי אם אותו יתברך ויחכה ויקווה להרגע שיזכה להפשיט גופו ואז ממילא כבר יזכה להכירו יותר ויותר וכו', (ראה ועמוד והשתומם לאיזה דרגא ילוד אשה יכול להגיע בזה העולם שיהיה כבר מוכן ועומד להסתלק וכו').

קמ

מוהרא"ש נ"י אמר לי העולם הזה הוא כולו עצבות על כן העיקר להסיח דעתו מהעולם הזה ולבלי לחשוב מהעולם הזה כלל כי כל מה שיחשוב מהעולם הזה כמו כן יתגבר ויתפשט עליו העצבות והמרירות והמרה שחורה וכל מה שיסיח דעתו מהעולם הזה ויקשר מחשבתו אליו יתברך או בתוך התורה כמו כן יהיה נמשך עליו שמחה עצומה, כי עוז וחדווה במקומו.

קל"ט

ואמר לי שאצל העולם הוא פחד גדול מלדבר מיום המיתה וצער גדול כי מאחר שהוא רוצה עדיין באיזה כבוד או איזה ישות וממון וכו', ומחשבת המיתה מבטלת את הדמיון שלו על כן הוא איסור וחרפה להזכיר זאת (והזכיר את דברי מוהרנ"ת ז"ל שאמר קודם הסתלקותו אף שהוא חרפה לומר זאת אף על פי כן בעל דרשן אומר זאת מועט מוזין זיין א מת און א גוסס וכו'); (היינו שנצטרך להיות פעם מת וגוסס וכו'). אבל אצל איש כשר זהו עיקר הששון והשמחה שיודע שעוד מעט ינצל מכל הגשם והצרות ויזכה להכירו יתברך ולהבינו יתברך בהכרה ובהבנה חדשה. (והזכרתי לו מה שמפרש מוהרנ"ת ז"ל מאמרם ז"ל וי לן דמיתנא וי לן

קמא

מוהרא"ש נ"י אמר לי לענין איש כשר וצדיק אמיתי למה אין העולם רודפים אחריו כי כל אחד רודף אל מקום שיש שם מדותיו ועל כן על פי רוב אצל המפורסמים יש המון אנשים כי מאחר שאצלם יש כבוד הרבה מאד והם מדקדקים ביותר על כבודם ואם אחר יזלזל בכבודם הם דורסים אותו וכן יש להם תאוה למעות ועל כן רוב העולם מאחר שאינם רחוקים מכבוד וממון על כן יש להם תפיסה במפורסמים אבל איש כשר הוא מופשט לגמרי מכל התאוות ובפרטיות מתאוות ממון וכבוד על כן אין להעולם השגה בהם כלל.

קמב

שמעתי ממוהרא"ש נ"י כמה שאמרו חז"ל הלל מחייב את העניים ור' אלעזר בן חרסום את העשירים ויוסף הצדיק את הרשעים שהכוונה של מחייב הוא כמו שפירש רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ב) המשנה הניעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו היינו מי שניעור בלילה והולך בדרך יחידי ומתבודד את עצמו עמו יתברך ומפנה לבו לבטלה מכל הבלי העולם הזה הרי זה מתחייב בנפשו שנכלל במחויב המציאות שגם הוא יהיה מחויב במציאות כי מאחר שנכלל בו יתברך והוא יתברך נצחי, כמו כן הלל עסק בתורה אף שהיה עני גדול הכניס דבר זה במציאות שגם עני יוכל לעסוק בתורה וזה מחייב שהוא הכניס דבר זה בדרך חיוב שגם בתוקף עניותו יוכל לעסוק בתורה וכן ר' אליעזר בן חרסום הכניס דבר זה במציאות גם בהיות אדם עשיר לא יוכל לטעון שעשירותו מטרדתו כי הוא הכניס דבר זה במחויב המציאות שגם בהיותו עשיר יכולים ללמוד וכן יוסף הצדיק הכניס דבר זה במחויב המציאות שגם בהיות האדם ח"ו רשע וכבר נמשך אחר התאוות רעות גם משם יוכל לצאת ולהתגבר על תאוותיו היות שגם הוא ירד אל המקומות המגונים אצל אשת פוטיפר ואף על פי כן התגבר וינס ויצא החוצה.

קמג

ואמר מוהרא"ש נ"י שהעיקר שהציל את יוסף מכל צרותיו הוא שהיה תמיד בשמחה ורקד תמיד ריקודים וקפץ קפיצות כמובא במדרש כשהיה בבית הסוהר שימח שם את כל האסירים והיה אצל יוסף עבודה מיוחדת לשכוח הכל מה שעבר עליו עד עכשיו ועל ידי זה זכה ביותר אל מדת השמחה וזה שנתן שם בנו הבכור מנשה על שם כי נשני אלוקים את כל עמלי ואת כל בית אבי שלא היה איכפת לו כלל משום בריה שבעולם אף מאביו וכו', וחפץ רק אותו יתברך ולא הסתכל גם על עבודתו שעשה עד עכשיו כמו שפירש רבינו ז"ל על פסוק זה עיין שם, ועל ידי זה זכה להתחדש בכל פעם.

קמד

מוהרא"ש נ"י אמר: בני אדם מתקוטטים שיתנו להם אמירת ברכה תחת החופה או בספר תורה ואינם יודעים שת"ל יש לפניהם ברכות בלי שיעור לברך בכל יום ועל כן מה לך להתקוטט עבור ברכה תאמר יותר טוב ברכותיך בכוונה גדולה ומעלת ברכה אחת אי אפשר לשער בשכל אנושי כלל ואמר בשם מוהרנ"ת ז"ל כי הברכה הוא כלי להמשכת אלוקותו יתברך כי בלי ברכה ושבח אסור להזכיר שמו יתברך כי מריבוי אור היו נשרפים אבל הברכה הוא כלי לקבל בו אלוקותו יתברך.

הוא בזה העולם ממש אבל בלא גוף כי הזדכך כל כך עד שאינו יכול לסבול עוד להיות עם גוף גשמי והוא מחפש תמיד גוף אצל אנשיו ובו הוא מתלבש.

קמט

מוהרא"ש נ"י אמר: מה שאמר רבינו ז"ל אני יכול לעשות צדיקים כמוני ממש שהכוונה אם מקיימים דברי רבינו ז"ל כפשוטו כמו שנרשמו בספריו אז הוא אוחד בדרגא של כמוני ממש כי הלא הוא עושה אותם העבודות שרבינו ז"ל עשה.

קנ

מוהרא"ש נ"י אמר: אם דבוקים בו יתברך אז אין צריך לפחד מכל נגף ומשחית ומשום דבר רע שבעולם, כי לא יארע לו שום דבר.

קנא

מוהרא"ש נ"י אמר: מה שאמרו חז"ל כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם שהכוונה הוא בענין רבינו ז"ל כששומעין אחד מדבר התנגדות על רבינו ז"ל צריך לבעור כאש ממש ויכאב לו מאד מאד וישתיקו תיכף ומיד בכל מיני אופנים וזה סימן שהוא תלמיד של החכם כי מאחר שכואב לו מאד ונוקם ונוטר ותלמיד כזה יכול

קמה

מוהרא"ש נ"י אמר: מהו נקודת האמת לאמיתו כשאינו עומד לרגע רק תמיד הוא בורח אליו יתברך בתורה ובתפילה ואינו מבבל את עצמו משום בריה שבעולם ואינו מטה את אזנו לשום ענין המתרחש בעולם ואינו מסתכל לאחוריו כלל זהו תכלית האמת לאמיתו.

קמו

מוהרא"ש נ"י אמר: שמה שאמר רבינו ז"ל שהוא צריך לשמוע חדשות מה שמתרחש בעולם ואינו יכול לחיות בלי זה כלל וכו', זהו דווקא רבינו ז"ל שהוא היה יכול להעלות את כל הדיבורים ושיחות גשמיות ועשה מזה תורה וכו', אבל אנחנו צריכים רק להכניס את מוחינו ומחשבותינו בדברי רבינו ז"ל ולשמוע בכל פעם חדשות אשר יש שם.

קמז

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לדבר תמיד מרבינו ז"ל ומעצותיו הקדושים ואז רבינו ז"ל הוא שם ממש אבל כשאינם מדברים מרבינו ז"ל אפילו שיעשה כל העבודות שבעולם לא יהיה רבינו ז"ל אצלו.

קמח

מוהרא"ש נ"י אמר: רבינו ז"ל

בספ"ק שעל ידי מצוות מילה נחלש תאוה זו).

קנג

מוהרא"ש נ"י אמר: שהדרך בשעת מלחמה יש חיילים חיל האויר חיל הים חיל היבשה וכל אחד עומד על משמרתו ולוחם מלחמתו ואינו מתערב עם אחרים כלל לידע איך לוחם מלחמתו כי הלא הוא באמצע הקרב ואיך יכול להסיח דעתו כרגע וכן אינו מתערב איך הוא המלחמה ומה כבר כבשו כי הלא הוא צריך ללחום מלחמתו ואין פנאי לרגע רק אלו אשר הם בבית הם שומעים את החדשות מה נעשה ולהיכן הגיעו ומה כבשו, כמו כן צריך לידע שאנחנו נמצאים עכשיו במלחמה, והמלחמה ארוכה וכבידה מאד מאד וכל אחד צריך שיעמוד על תפקידו ולא להתערב עם חיילים אחרים רק לעשות עבודתו באמונה ללחום מלחמת ה' בתורה ובתפילה ואז כשישוב לביתו הנצחי אז ישמע החדשות וישמע מה כבש.

קנד

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל דיבור ודיבור של תורה ותפילה יקר מאד מאד והוא הצלחה נצחיית ועל פי רוב נדמה להאדם מהו דיבור אחד, ועל כן הוא מתרשל אבל באמת לא כן הוא כי כל דיבור ודיבור שאומרים באמת בוקע וקיעים.

לצמצם אור תורת הצדיק שהוא אור האלפים לאור של מאות לתלמידים קטנים שגם הם יבינו תורת הצדיק, (עיין שיחות הר"ן סי' צ"ג); ושאל אותו אז אחד כי יש שיחה מרכיבו ז"ל אמהל מעג מען געבין א פאטש אויך, (היינו שלפעמים אפשר ליתן סטירה גם); וידוע שמוהרנ"ת ז"ל קיים זאת פעם ענה ואמר בשם אנ"ש אף על פי כן אין אנו עומדים במדרגת מוהרנ"ת ז"ל לידע את מי להכות ואת מי לא ועל כן אנו צריכים לענות בלשון כזה אשר השקר ממילא יפול דהיינו לדבר רק מהתכלית ואז גם המתנגד ידום וישתוק לגמרי כי הלא גם הוא צריך לדיבורים אלו וסיפר אז איך שמוהרנ"ת ז"ל ור' נפתלי היו אצל הרה"ק מבארדיטשוב ז"ל וכשאמר להם בשם המתנגד הזקן שרכיבו ז"ל התיר שתיית יי"ש קודם התפילה אז התחילו לצעוק בקולות גדולים והיכו ברגליהם על הארץ רבי איר אויך, (היינו רבי! גם אתם); כי הם היו התלמידי חכמים האמיתיים, על כן כאב להם מאד מאד.

קנה

מוהרא"ש נ"י אמר: שיוסף היה קדוש ופרוש כל כך בקדושת הברית עד אשר לא היה יכול לסבול מי שאינו מקדש את עצמו בקדושה זו ועל כן דבר הראשון היה אצלו שאמר למצרים שימולו את עצמם, (ואיתא

קנט

אחד אמר לפניו היהודי הכי גרוע חס ושלום הוא טוב יותר מגוי הכי טוב ענה ואמר הלא זה שאנו מברכים בכל יום שלא עשני גוי ואין נפקא מינה אם טוב הוא או רע אבי נישט קיין גוי, (היינו העיקר לא להיות גוי).

קם

מוהרא"ש נ"י אמר: שרבינו ז"ל לא היה עקשן כלל אף על פי כן האט ער אויס געפירט וואס ער האט גיוואלט, (היינו שעם כל זאת עשה את מה שרצה לעשות), ואמר שהעיקר בטחון לבטוח בו יתברך באמונה אמיתית וחזקה און זיך אין גאנצען איבער געבין זיך צו השם יתברך וועט דיך השם יתברך אויס פירען והעיקר שימסור את עצמו לגמרי אליו יתברך.

קסא

מוהרא"ש נ"י אמר: אז מ'איז עוסק בתפילה דער לייגט מען נישט נאר מען נעמט אפ כפליים, (היינו שאם עוסקים בתפילה לא מפסידים רק עוד לוקחים כפליים).

קסב

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שהוא גומל חסד תמיד עם הכל ואוהב בני אדם ונוח לבריות מאד זהו סימן שהוא אוהב בשלימות תיקון הברית,

קנה

מוהרא"ש נ"י אמר: שעל מצוות שמחה צריכים למסור נפשו כי הוא דבר הכי כבד מרוב היסורים והבלבולים שעובר על האדם.

קנו

מוהרא"ש נ"י אמר: שאסור להסתכל על שום בריה שבעולם ולידע תמיד שאינו יודע מאחר כלל רק תמיד לבטל את עצמו אליו יתברך לגמרי שלא יראה ולא ירגיש רק את הבורא יתברך.

קנז

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריך לעשות עצמו כלי לרבינו ז"ל ולמסור את עצמו אליו לגמרי "אין גאנצען איבער געבין זיך צום רעביץ און באדינען דעם רביץ" ושאל אותו אחד "איך? ואמר בפשיטות לדבר עם בני אדם דיבוריו ולהדפיס ולהפיץ ספריו הקדושים.

קנח

מוהרא"ש נ"י אמר: שאסור לבלבל את עצמו משום דבר שבעולם רק לידע שבאיזה מקום שהוא נמצא שם הוא השם יתברך ושם הוא ארץ ישראל ושם הוא התורה ואמר אז ארץ ישראל הוא בכל הארצות ועל כן אין להתבלבל את עצמו משום דבר.

יתברך אז השמות של הנוקבא דפרדשקא, (עיין ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') מאירים תמיד לפני עיניו, (ידוע שהשמות הללו הם כלליות העולמות אבי"ע והכתרים שלהם ועל ידי ריבוי תפילה יזכה שמחשבתו ישוטט בעולמות אלו).

קסו

מוהרא"ש נ"י אמר על עצמו שהוא מת ממש בכל לילה, וכשקם הוא תחיית המתים ממש, (וכוונתו היה אז כי כך צריך האדם להרגיל את עצמו ולידע בידעיה ברורה כי היום הזה הוא היום האחרון מימי חייו כמאמרם ז"ל ישוב היום שמא ימות למחר ויהיה ברור אצלו בבירור גמור שהלילה הזה הוא יום מיתתו ממש, ועל כן כשאחד מרגיל את עצמו באופן זה אז כל היום עובר עליו בקדושה וטהרה בתורה ותפילה וכו', ואז כשזוכה לקום צריך שידע שזהו חסד מהשם יתברך שהחזיר לו נשמתו וידע שזה היה תחיית המתים ממש).

קסז

מוהרא"ש נ"י אמר: זה צריך לידע שאסור לדבר על שום בריה שבעולם ואף על הרשעים הכי גרועים מה לי ולהם אני צריך לידע שאסור לי להתערב עמהם אבל לא חס ושלום לדבר עליהם.

(והזכיר אז חסד מתגלה בפומיה דאמא).

קפג

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריך להרגיל את עצמו לדבר תמיד עם השם יתברך וזהו עיקר שלימות מדריגת האמת וכשעוסק תמיד בתפילה ידע שהוא אוחז במדת האמת.

קפד

ואמר מוהרא"ש נ"י במה שמוכא בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב' אשר עיקר כלי זיינו של משיח הוא התפילה וצריך לידע איך ללחום עם החרב שלא יטה לא לימין ולא לשמאל וזה אי אפשר אלא על ידי משפט, אמר ששמע מר' לוי יצחק ססיפר ששמע פעם אחת איך שר' געצי מאומין שאל את ר' אברהם בר"ן מהו הפירוש של "משפט" וענה לו בפשיטות נישט אן רירען יענעמס קאפיקע, (היינו לא לנגוע בכסף של השני — (קאפיקע הוא מטבע קטנה רוסית) —); ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שצריך לשפוט את עצמו תמיד אם אין בידו כסף של אחרים כי זה מונע את התפילה והדביקות בו יתברך.

קפה

מוהרא"ש נ"י אמר: אם זוכים באמת לתפילה להתפלל תמיד לפניו

את כל בר ישראל ומקבל את כל אחד בסבר פנים יפות אין מפסידים כלל.

קעב

פעם אחת ירד מוהרא"ש נ"י אל הבית המדרש וראה את תלמיד אחד מתלמידיו שכותב אחר חצות ענה ואמר לו בלשון אהבה מדוע אינך לומד? כי הלא כל כך טוב ללמוד תורה, הלא כל כך מתוקה התורה, ורבינו ז"ל אמר לאחד הלא אם התורה תראה לך את פניה לא תרצה שום שכר רק את התורה בעצמה.

קעיג

מוהרא"ש נ"י אמר: עיקר גדולת האדם כשזוכה להפוך את המרירות שלו למתיקות, ואת החושך שלו לאור, ואת העצבות שלו לשמחה, ולמעלה בשמים משבחים את עצמם מאד עם האדם הזה שיכול להפוך את הרע לטוב.

קעד

מוהרא"ש נ"י אמר: אם האדם עקשן גדול בענינו ואינו בטלן אז יוציא מכח אל הפועל מה שירצה העיקר לא להניח את הרצון ואת התפילה כי צריכים רצונות חזקים ולשפוך נפשו בתפילה על הדבר שרוצה ואז אם הוא עקשן גדול יצליח בכל דרכיו.

קפח

מוהרא"ש נ"י אמר: שיש ראייה חזקה מדברי רבינו ז"ל שגם ברשעים הכי גרועים יש בהם עדיין טוב, כי רבינו ז"ל אמר שאם באים לכפירה גמורה חס ושלום מיד מתים נמצא כשאנו רואים רשעים ועדיין חיים הסימן שאין בהם כל כך כפירה רק מרוב הרפתקאות נתרחקו מהקדושה.

קפט

מוהרא"ש נ"י אמר: צריך לאהוב את הצדיק באהבה חזקה מאד מאד ולבקש תמיד צדיק תהיה עמי עמוד לימיני תהיה בתוכי.

קע

מוהרא"ש נ"י אמר: למה את יהודה שלח לפניו גושנה כי העיקר להנצל מערות מצרים הוא על ידי תוקף השמחה וההודאה להשם יתברך ועל כן שלח את יהודה דייקא כי הוא נקרא על שם ההודאה הפעם אודה את ה' וגם ממנו יצא משיח אשר הוא מקור השמחה ושורש השמחה ובן השמחה.

קעא

מוהרא"ש נ"י אמר: שעם מדת האהבה אין האדם מפסיד כלל "מיט ליבשאפט ווערט מען גארנישט אן", היינו כשאדם מרגיל את עצמו לאהוב

אמרי מוהרא"ש

מה

קעה

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לדעת כי הבעל דבר מאד מאד שונא את רבינו ז"ל כמו שכתב רבינו ז"ל בהמכתב לכלליות אנ"ש "שעיניו לטש ושיניו חרק עליו", ועל כן אין זה פלא שיש כל כך הרבה מניעות על כל הרוצה להתקרב אליו, ומה גם מי שכבר זכה להתקרב אליו, עושה הבעל דבר כל מיני פעולות שבעולם אשר במשך הזמן יתקרר האדם מהתקרבותו אליו זכרונו לברכה עד שלבסוף מתרחק לגמרי רחמנא ליצלן, על כן החכם עיניו בראשו ואוחז את עצמו ברבינו ז"ל כל ימי חייו.

קעו

מוהרא"ש נ"י אמר: העצה הכי גדולה איך להיות בטוח להשאר אצל רבינו ז"ל אם ידבר תמיד ממנו ז"ל, ויגלהו ויפרסמו לאחרים ואז נכון לבו יהיה בטוח שישאר אצלו כל ימי חייו ועל כן אשרי מי שמגלה ומפרסם את רבינו ז"ל בעולם ואינו מתבייש משום בריה שבעולם.

קעז

מוהרא"ש נ"י אמר: שהעולם הזה הוא מלא דמיונות ובכל יום כדי להסתיר את האור האין סוף ברוך הוא נתחדשים דמיונות חדשים והכל בשביל הבחירה והנסיון.

קעה

מוהרא"ש נ"י אמר בשעה שעלו על הלבנה שמוסיפים עוד דמיון, כי הלא כל העולם מלא דמיונות שמתהווה מהתאוות רעות, (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ח); והכל מה שרואים הוא הכל רק דמיון לבלבל ולעקם את המח לבל יכיר את השי"ת אשר אין בלעדו יתברך כלל ועכשיו יש עוד איזה דמיון כי הכל טרודים להסתכל ולדבר מזה ובין כך ובין כך שוכחים אותו יתברך הרי הוא דמיון נוסף על הדמיונות מכבר, ואמר אז בדרך צחות רבינו ז"ל אמר (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) פה אין עולם הזה כלל כי הנראה הוא הגיהנום ועל כן הולכים לחפש שם בלבנה אם נמצא איזה עולם הזה.

קעט

מוהרא"ש נ"י אמר: העיקר לא להתפחד כלל משום בריה שבעולם ולא להתבייש משום בריה כי השם יתברך הוא מלא כל הארץ כבודו על כן ממה יש להתפחד או להתבייש וצריך להתפחד ולהתבייש רק ממנו יתברך.

קפ

מוהרא"ש נ"י אמר: צריך להרגיל את עצמו שלא יחפוץ שום דבר בעולם בין ברוחני להיות רב ולמדן ומקובל וכו', ובין בגשמי איזה

קפג

מוהרא"ש נ"י אמר: עכשיו עיקר כבישת העולם הוא רק על ידי הדיבור ויכולים לדבר כל מיני שקרים וכזבים ואף שהשומעים יודעים היטב שהוא שקרים, אף על פי כן מקבלים כי הדיבור יש לו כח גדול מאד מאד, על אחת כמה וכמה כשמדברים דיבורי אמת בתמימות ובפשיטות גמור ובפרטיות דברי אמונה בוודאי יתקבל על לב בני ישראל כי הם שורש אחד עם אמונה, ואמר לא להפסיק את הדיבור כלל רק תיכף ומיד כשיש אחד שרוצה לשמוע דיבורו ידבר על לבו דברי התחזקות והתעוררות ואמר אין שום תכלית אחר בזה העולם כי אם לברוח אליו יתברך תמיד.

קפד

מוהרא"ש נ"י אמר: שאברהם עבד את עבודתו כאשר קיבל על עצמו ולא הסתכל על שום בריה שבעולם ואף על הזקנים שם ועבר שאמרו לו זה אינו דרך יותר טוב תציית אותנו אנחנו הזקנים ואתה אברך וכו', הוא לא הסתכל על זה כלל, ואמר שזה שייך בכל דור לא להסתכל על שום מונע ומעכב רק שיהיה עבודתו מיוסדת על דרך הישר והנעים של הצדיק האמת ולא יטה מדבריו ימין ושמאל אז כבר אינו צריך להסתכל ולהתבלבל משום בריה שבעולם.

עשירות ובתים או אוכל טוב או מלבוש טוב רק כל חפצו ומגמתו יהיה תמיד השם יתברך לבד ויכסוף מאד מאד מתי אזכה כבר להפשיט את הגוף הגשמי ואזכה להכירו יתברך יותר ויותר וכו', (עניתי ואמרתי לו הלא זה מדריגת רבינו ז"ל שאמר איך וואלט שוין גערין אויס גיטהון דאס העמדיל, והשיב נכון).

קפא

מוהרא"ש נ"י אמר: בשם ר' פנחס קאריצער שקודם רצה להתפלל כל התפילה בכוונה ואחר כך ביקש שיוכל לומר רק דיבור אחד והמשיך את השיחה ואמר כי הלא העיקר הוא האמת שיראה לומר דיבור אחד באמת, (עיי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ט' וסי' קי"ב); וכשרק יהיה באמת אז יאיר לו הדיבור תמיד לצאת מכל מיני חשכות והסתרות ויפעול מה שצריך והעיקר שיהיה בתמימות ובפשיטות גמור בלי שום חכמות.

קפב

מוהרא"ש נ"י אמר: כתיב מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב אל ביתו, מי שעדיין מתפחד משום דבר הוא אינו יכול להכנס בעבודת השם יתברך וכל זמן שהוא קשור אל ענין אחד מזה העולם כרם או אשה או ממון עדיין אינו יכול להתחיל שום התחלה, העיקר לא להתפחד כלל משום מונע ומעכב.

שעוד לא התפללנו תפילה זו ומי יודע אם נתפלל עוד פעם תפילה זו ואז אם תתפלל בצורה כזו יאיר לך כל כך שכבר לא תצטרך אל שום דיבורים".

קפח

ואמר לו כי רבינו ז"ל אומר בפירוש (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ט' וסי' קי"ב); כשאדם מתפלל תפילתו עם אמת אז מאיר לו אפילו בתוך חשכויותו וזוכה למצוא את הפתחים לצאת מהרע והחושך שלו וסיים ומי שזוכה להתפלל באופן כזה כבר אינו צריך דיבורים מאף אחד.

קפח

מוהרא"ש נ"י סיפר שפעם אחת הלך רבינו ז"ל להתפלל מנחה וליוה אותו נכד הרה"ק מטירהוויצא ז"ל והניח רבינו ז"ל שהוא יכנס תחילה בבית הכנסת ורבינו ז"ל הלך אחריו עד שהלה הגיע במזרח אל מקום הקבוע של רבינו ז"ל בתפילה ורמז לו רבינו ז"ל שישאר שם להתפלל והלה סיפר שהסתכל והתבונן איך שרבינו ז"ל מתפלל תפילת שמונה עשרה במסירות נפש כזו ובדביקות ובחיות כזו עד שנתעורר בכביה כי הרגיש אז שהוא עדיין אף פעם לא התפלל בחייו ומאז נתעורר מאד מאד בעבודת התפילה ואמר הנ"ל שנדמה לו שלכן רמז לו רבינו ז"ל להתפלל על ידו כדי שיראה וירגיש שעדיין לא התפלל בחייו ואיך צריכים להתפלל.

קפה

מוהרא"ש נ"י ניגש אל מקורב חדש ואמר לו דע לך שאצלינו לא תפסיד כלל, כי המתקרב אלינו עושה רק רווחים מיד אל יד חוטף בכל יום חומש רש"י מדרש רבה ומדרש תנחומא וכו', משניות גמרא ושולחן ערוך וכו', ומתבודד עצמו עמו יתברך ומדבר לפניו יתברך את כל לבו אשר כל דיבור הוא הצלחה נצחית.

קפו

מוהרא"ש נ"י אמר כמה פעמים שלהתרחק מרבינו ז"ל פירושו להתרחק מהקדוש ברוך הוא, כי כל ענין ועסק רבינו ז"ל הוא רק לקרב בני אדם אליו יתברך ורק על קוטב זה סובב והולך כל עסקו ועניניו כי רצון רבינו ז"ל הוא רק שיתקרבו אנשיו אליו יתברך ויזכו לחיות בעולם הזה ממש בדוגמת שחיים בעולם הבא, ועל כן המתרחק מרבינו ז"ל הוא מרחק את עצמו ממנו יתברך כי את התשוקה וההתעוררות שיקבל אצל רבינו ז"ל בשום מקום לא יקבל.

קפז

מוהרא"ש נ"י אמר פעם אחת לבחור שבא לבקרו והוא יצא בדיוק מחדרו להתפלל מנחה ענה ואמר לו "מה יש לנו לדבר הלא אנו הולכים עכשיו להתפלל מנחה תתאר לעצמך שהתפילה הזו הוא חדשה לגמרי

קצ

מוהרא"ש נ"י אמר: כל מי שיש לו קושיות על יראי ה' עליו לידע כי עוונותיו מקשים לו הקושיות, ולא מה שרואה, כי באמת ראוי לדון את כל בר ישראל לכף זכות ומכל שכן יראי ה'.

קצא

מוהרא"ש נ"י אמר: שעל פי דעת רבינו ז"ל צריכים להתפלל ותיקין ואשרי מי שזוכה להתפלל בכל יום ויום ותיקין אשר אין למעלה מזה, (והוא תמיד מעורר את כל מי שבא לשאול אותו אם להתפלל ותיקין ואומר לו כנ"ל אשר תפילת הותיקין אין למעלה מזה), ומה שהוא אינו מתפלל ותיקין יש לו טעם על זה, ואף על פי כן את אחרים הוא תמיד מעורר שיתפללו ותיקין ולא יסתכלו עליו כלל בזה.

קצב

מוהרא"ש נ"י אמר: מה שאמר רבינו ז"ל "שהצדיקים שוגים בזה שמתפללים מאוחר", זה סובב והולך אם מתפללים אחר שעה שתיים עשרה (12) כי עד שעה עשר (10) מותר להתפלל לכתחילה על פי דין ומעשר עד שתיים עשרה מותר להתפלל בדיעבד על פי דין ואחר שעה שתיים עשרה כבר צריכים לומר במנחה שתי פעמים שמונה עשרה כדין מי שנאנס ולא התפלל.

קצג

וסיפר שמוהרנ"ת ז"ל הקפיד מאד מאד בדבר זה להתפלל תפילת וותיקין ופעם אחת נסע בדרך והיה באיזה עיירה ונכנס לבית המדרש ללמוד והיה אחר הצהריים מאוחר מאד כמו שעה שתיים (2) או שלש (3) ושמע אחד מתפלל שחרית מעוטף בטלית ותפילין והתפלל בהתלהבות גדולה עד מאד ובדביקות עצומה ובניגון יפה עד מאד ונהנה מוהרנ"ת ז"ל מאד מתפילתו אך מחמת שהיה כבר לאחר זמן תפילה של השולחן ערוך ענה ואמר בזה הלשון "א שיין אתרוג נאר אין חנוכה" (אתרוג יפה רק בחנוכה); כאומר אם התפילה אינה בזמנה המוכב בשולחן ערוך אף שהיא יפה ונאה עד מאד היינו שהיא בכוונה ובדביקות עם כל זאת היא בדיוק מי שיקח אתרוג יפה ומהודר אך תהיה בחנוכה ולא בזמנה בסוכות...

קצד

מוהרא"ש נ"י עורר אותנו מאד מאד על אהבת חברים ואמר שהיום זה העיקר וצריכים לשמור מאד שלא יכנס איזה קנאה ושנאה בין התלמידים אשר דבר זה הורס את כל הבנין.

קצה

מוהרא"ש נ"י אמר: שמאד מאד עובד על דבר זה הבעל דבר היינו שיתהווה איזה מחלוקת וריב או

אתה מתחזק ונשאר על מקומך אז היה לי הנאה ממך. כי ההכרח שיעבור על האדם מה שיעבור ואעפ"כ יחזק את עצמו (שקורין דער האלטן זיך). כי עבודתו היתה תמיד רק בדרך רצוא בלי ושוב (ולא האריך ימים).

ע"י ר' שאול הנ"ל נתקרב ר' מאיר טעפליקער מאנשי מוהרנ"ת ז"ל שהיה אח"כ חידוש נפלא בעבודתו הקדושה בריבוי תפלה והתבודדות וקימת חצות ושיעורים קבועים כסדרן וזכה ללמוד הרבה מאד בהתמדה ובתשוקה עצומה.

פעם אחד בתחילת התקרבותו בא אל מוהרנ"ת ז"ל ושאל אותו מוהרנ"ת ז"ל על איש אחד מטפליק שהיה כרוך קצת אחריו מה נשמע עמו ואיך הולך עבודתו וכו', והשיב ר' מאיר כלאחר יד כאומר שאין ממי לדבר, ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל שמע נא בקולי אם תרצה להביט בעין כזה תחייב את כל העולם, כי תנסה עצמך ותביט בכל יושבי עירך הנודעים לך ותתחיל מן היושב בקצה העיר וכשתביט בו היטב בוודאי תחייבו וכן תלך מבית לבית עד שתבוא לביתך שאתה איש כשר (ערליכער יוד) מכל העיר? והשיב לו גם אני איני איש כשר, ענה מוהרנ"ת ז"ל ואמר לו (בלשון תימה) גם אתה אינך איש כשר א"כ מי הוא האיש כשר? אבל כשתביט היטב בהגרוע

כסוכים בין התלמידים ועל ידי זה יש לו כבר כוחות להרוס הכל, ועל כן החכם עיניו בראשו ורואה לשמור מאד מאד שיהיה אהבת חברים בין התלמידים שעל ידי זה יכולים כולם להצליח.

קצו

מוהרא"ש נ"י סיפר אשר למוהרנ"ת ז"ל היה תלמיד אחד ושמו ר' שאול מטעפליק והיה חידוש נפלא בתבערת לבבו ובפרטיות בעבודת ההתבודדות לקיים דברי רבינו ז"ל שגילה ע"פ הניעור בלילה (ע"י ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ב) וקיימו בתמימות ובפשיטות והיה מבלה לילות שלימות בשדות ויערים והיה מתבודד עמו ית', וכל תפלתו ותורתו היה בהתלהבות עצום ובדביקות נפלא, ודרכו היה כאשר באו אליו בני הנעורים בבית המדרש ושאלו מאתו איזה פשט בגמרא או בתוספות וכו' שהיה קשה להולמם והשיב להם שיגיד להם לאחר שעה, ובתוך כך נכנס לעזרת נשים והשתטח וביקש מהשי"ת גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך, ואמרו בדמעות שלישי בפישוט ידים ורגלים וכו' עד שנתגלה לו הפשט. ואעפ"כ מרוב ההכרח הירידות והנפילות שעובר על כל אחד אמר לו פ"א מוהרנ"ת ז"ל שאול עדיין אין לי הנאה ממך אם הייתי רואה שאתה נופל וכו' ואעפ"כ

שבגרועים תמצא בו איזה דבר טוב ומכ"ש במי שאינו גרוע כל כך תמצא ג"כ איזה דבר טוב וכן בכל אחד ואחד, וגם כך בוודאי נמצא איזה דבר טוב, וע"כ אם תלך בדרך זה יכולים לזכות את כל העולם כולו.

ומאז נעשה דבוק מאד במוהרנ"ת ז"ל והלך הרבה בדרך זה ועי"ז קירב רבים אל דעת רבינו ז"ל בעיר טעפליק. דרכו היה לעשות בכל ר"ח סעודת ר"ח והזמין הרבה אנשים ודיבר עמהם הרבה מדיבורי רבינו ז"ל שקיבל ממוהרנ"ת ז"ל ועי"ז קירבם אל דעת רבינו ז"ל. ואנ"ש היו רגילים להתוועד הרבה בביתו.

הי' לו מקורב אחד איש כפרי ונחשב ג"כ מאנ"ש והיה המנהו בטעפליק להתקבץ בפורים אצל ר' מאיר ושם אכלו אצלו סעודת פורים והיה מנהגו שבשעה שתיים אחר חצות היום כבר סגר החלונות והלאדין והדליק נרות הרבה ותיכף התחילו סעודת פורים בשמחה רבה. פעם בשנה אחת היה בין הבאים גם האיש כפרי הנ"ל וראה ר' מאיר איך שכל אנ"ש שמחים מאד והוא האיש כפרי יושב מן הצד ועצב מאד, ושאל אותו מה זאת למה אינך שמח? הלא היום פורים ומצוה רבה לשמוח, והשיב לו הכפרי איי וואס טוט מען אז מען האט א ציביה אויפ'ן קאפ (כי היה לו כמה כנות להשיאן והבכורה היתה שמה ציביה ולא היה לו אפילו פרוטה לצורך נשואין), והשיב לו ר' מאיר אם כל

כך רע לך לקחת לעצמך עצה להיות כמרה שחורה? הלא אנחנו קבלנו מרבינו ז"ל אז עס איז שוין גאר שלעכט שרייט מען און מען שרייט צו השי"ת צרות לבכי הרחיבו ממצוקותי הוציאני, ולקח אותו ר' מאיר בידו והלך עמו בעיגול הריקוד כי היו כולם מבוססים ולא ידעו בין ארור המן לברוך מרדכי והתחיל ר' מאיר לצעוק אל הכפרי אז עס איז גאר שלעכט שרייט מען אט אזוי, והתחיל לצעוק צרות לבכי הרחיבו ממצוקותי הוציאני והכפרי צעק אחריו וכן בכל פעם כשר' מאיר צעק אז עס איז גאר שלעכט שרייט מען אט אזוי וכו' והוא צעק אחריו בככיות עצומות ובשמחה רבה עד שניחר גרונו. אחר פורים הזדמן שאחד מאנ"ש נסע לדרכו והוכרח לשבות בהכפר אצל הכפרי ושרתה אותו בתו הבכירה של הכפרי וישרה בעיניו ואמר להאיש הכפרי היות שיש לי בן בגיל כזה אולי נשתדך יחד, ענה לו הכפרי אני מוכרח לשאול על זה מרבי, ושאל לו האורח מאנ"ש מי הוא רבך, והשיב ר' מאיר טעפליקער הוא קירוב אותי אל דעת רבינו ז"ל, ענה לו האורח ר' מאיר בוודאי יסכים, ונסע הכפרי ושאל את ר' מאיר והסכים ונעשה שידוך ביניהם. אז ראו עין בעין מה שקדושת פורים פועלת ובפרט תפלות ובכיות של שמחה.

©

הקדושה בו יתברך שצריכים לזכות לאמונה ברורה ומזוככת כזו עד ששום בריה לא יוכל להכניס בו ספיקות רק יהיה כל כך חזק באמונה הקדושה בו יתברך עד שיראה אותו יתברך כביכול מרוב אמונה (היינו שמכל דבר יראה ויבין וישכיל רק את אמתת מציאתו יתברך); ואמר מי שזוכה לאמונה ברורה ומזוככת כזו אותו כבר לא יכולים לבלבלו ולבטלו כלל.

רב

מוהרא"ש נ"י אמר: שכמו שהוא בכלליות האמונה הקדושה, כמו כן הוא בפרטיות "אמונת חכמים" שצריכים להיות כל כך חזקים באמונת חכמים, ובפרטיות ברבינו ז"ל עד שכל דבר יראה ויבין בעין שכלו באופן ובצורה כזו שכבר לא יוכלו לרחקו ולגרשו מרבינו ז"ל.

רג

ותמיד חוזר מוהרא"ש נ"י את דברי רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רנ"ה) שצריכים אל האמונת חכמים בהצדיק גם דעת כי אם יהיה לו אמונת חכמים בלא דעת אזי לבסוף יפול באין סומך, ודיבר אז לגבי אלו הרוצים לחקות את הצדיק בלא שכל (היינו כשהצדיק מסתפר הוא מסתפר... כשהצדיק מתלבש עצמו עם צעיף סביב צווארו כי התקרר גם הוא מלביש את עצמו כך... או בשעה שהצדיק אוחז את הכובע העליון בידו מרוב החום גם הוא אוחז בידו את

קצז

מוהרנ"ת ז"ל היה פעם פורים אצל רבינו ז"ל ואמר לו אז רבינו ז"ל שעיקר כוונת מחיית עמלק ע"י שמחת פורים הוא לבטל את הספיקות שעולה בכל פעם על האדם, ספק גימ' עמלק, ואפילו בקדושה אסור שיהיה לאדם ספיקות.

קצח

רבינו ז"ל הזהיר מאד לא לשנות משקה המשכר כי אם לקידוש והבדלה י"ן.

קצט

מוהרא"ש נ"י אמר: מה שאמר רבינו ז"ל "שהעולם ראוי שיתמהו על גודל האהבה שיהיה בינינו" זה סובב כהיום על תלמידי "היכל הקודש" אשר באמת יש ביניהם אהבה רבה עד מאד אשר בנחל שם חלקם וגורלם ונחלתם, (ועל כן לא בחינם מעורר ומחזק ומזהיר על זה מאד מאד כי הוא יודע אשר הבעל דבר מקנא מאד על דבר זה).

ק

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לדבק את עצמו כל כך אליו יתברך עד אשר שום דבר שבעולם כבר לא יוכל לבלבלו וכל זמן שעדיין יכולים לבלבלו זה סימן שהוא רחוק מהדביקות בו יתברך.

קא

ודיבר זאת לענין האמונה

רן

מוהרא"ש נ"י מזהיר תמיד את אנשי שלומינו היקרים שישמרו את עצמם גם מבפנים מכל מיני שקרנים וזייפנים ובעלי דמיונות אשר נתערבו בינינו, ובפרטיות על אלו ההולכים כפראים ועושים תנועות משונות בעיניהם ובכתפותיהם... וכן על זה המטורף שהמציא לומר נ נח נחמ נחמן... אמר על זה מדוע לא אומר קו קוקו קוקורי קוקוריקו... שזה על כל פנים יעורר אותו מהשינה כדרך התרנגול... ומדוע צריך להמציא דמיונות כאלו? וצחק מאד מאד מהדמיונות האלו שנתהווה לאחרונה בפנים וקוראים זאת "חסידות ברסלב" אך כל מי שלומד בספרי רבינו ז"ל באמת יודע שהכל שקר ודמיונות.

וסיים אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל ואשרי מי ששכלו פתוח ואינו מתפתה לשטויות כאלו.

רז

דרכי בענין כתיבת השיחות שאם יש לי איזה ספק בדבריו אני שואל אותו ופעם אחת ענה ואמר לי בזה הלשון "מדוע אינך מרגיל את עצמך לתפוס בדיבוריי מבלי שאצטרך לחזור לך עוד פעם ועוד פעם?" וסיפר לי שלהרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעהמ"ח ספר ביאור הליקוטים); היה לו תלמיד אחד ושמו היה ר' ישראל כהן הי"ד והיה לו תפיסה מהירה עד

חכמים בלא דעת, ולבסוף יפול ויתרחק ממנו, כי יראה אצל צדיק אחר הנהגות יותר יפים... ויברח אחר כך אצלו אבל לא כן מי שיודע שעיקר הצדיק הוא לקרבו רק אליו יתברך ושירכה בלימוד תורה הקדושה ויתפלל תפילתו בדביקות עצומה ויקיים מצוותיו בשמחה עצומה הוא אף פעם לא יתרחק ממנו.

רד

מוהרא"ש נ"י אמר: שאנשי שלומינו היקרים "חסידי ברסלב" אינם יכולים לתאר בעצמם את גודל הזכות שנפל בחלקם שזכו להיות בחלקו של רבינו ז"ל ונתרחקו מכל מיני מפורסמי הזמן... הנמצאים כהיום, כי באם היו באמת מאמינים לדברי רבינו ז"ל והיו מקיימים את עצותיו הקדושים באמת ובתמימות אז היו תמיד שמחים ועלזים על נועם חלקם ועוד היו מחזקים ומאמצים אחרים להיות בשמחה.

רה

מוהרא"ש נ"י אמר: בזאת יבחן האדם אם הוא באמת מקורב אל רבינו ז"ל ומאמין בו ומקיים עצותיו הקדושים, אם הוא שמח בו בשמחה אמיתית ושמח בהתקרבותו אליו זה סימן מובהק שהתקרבותו הוא עם אמת.

©

נובע יותר ויותר ועל כן אשרי מי שזוכה לשאוב בכל יום מהאוצרות הגנוזים שלנו שהם עצותיו הקדושים של רבינו ז"ל.

רז

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל בר ישראל יש לו כוחות עצומות להחזיר את כלל נשמות ישראל בתשובה ואת כל העולם כולו, אך אינו יודע מכוחותיו, ודבר זה סובב על כל בר ישראל בלי יוצא מן הכלל לכל אחד יש כוחות עצומות וכמו שכתוב אצל יוסף הצדיק הוא השליט על הארץ הוא המשביר לכל עם הארץ (בראשית מ"ב); ודעת לנכון שקודם קיבל את כוחותיו מאביו יעקב שהוא היה הצדיק האמת, כמו כן כל מי שמקבל את השקפתו בחייו ואת דיבורו מרבינו ז"ל יש לו כוחות עצומות להחזיר את כלל נשמות ישראל בתשובה וכן את כלל העולם כולו.

ריא

מוהרא"ש נ"י אמר: באם רוצים להאיר באחר את דברי רבינו ז"ל צריכים קודם לדוננו לכף זכות ושיהיה עמו בשלום ובאהבה גדולה כי אור רבינו ז"ל כל כך גדולה שאי אפשר להכנס באחר רק על ידי שמלמדים עליו זכות ודנים אותו לכף זכות ומראים לו אהבה גדולה.

ריב

מוהרא"ש נ"י אמר: היום אי אפשר להאיר בעולם את אור רבינו

מאד וכן היה לו זכרון נפלא והוא תפס תיכף ומיד את דברי רבו ר' אברהם ז"ל אף שהיה דרכו לדבר בעמקות נפלא כדרכו והיה דרכם של תלמידיו ר' אברהם לשאול אותו בכל פעם מה היתה כוונתו בענין זה וכו', ובענין זה וכו', והוא היה משיב להם כדרכו שהיה סבלן גדול והקפיד עליהם תלמידיו ר' ישראל כהן ואמר להם תמיד אל תחזרו ותשאלו את ר' אברהם מה שקשה לכם אני אשיב לכם על הכל כי חבל שיחזור על דבר שכבר אמר כי במקום זה כדאי להניחו לומר דבר חדש, (והבנתי את הרמז שרימז לי ובאמת מי שרגיל אצלו שומע בכל פעם חדשות נפלאות ואפילו כשחוזר על דיבור שדיבר מתחדש אצלו חדשות בהדיבור הזה בעצמו).

ריג

ופעם אחת אמר לי מוהרא"ש נ"י שאצלו יותר קל ונקל לכתוב דבר חדש מאשר להעתיק דבר שכבר כתב פעם ועל כן דרכו ליתן לאחר להעתיק דבר שכבר אמר.

(ותמיד משתוקק רק לומר חדשות ואינו חפץ לומר דבר שכבר אמר פעם אחת.

ריט

מוהרא"ש נ"י אמר: שענין רבינו ז"ל הוא כמו מעין המתגבר וכל מה שתשאב ממנו יותר כמו כן יהיה

אמרי מוהרא"ש

מזה בוודאי שיפסידו כספים ויפלו לחובות וכו'.

רמז

מוהרא"ש נ"י אמר: שבעסק ההפצה צריכים להפקיר את עצמו ולא להסתכל על כסף ואז אם יעסוק באופן הזה יוכל לעזור לנשמות ישראל כי מי שעדיין חושב על כסף להרוויח על ידי הספרים הוא לא יכול לעזור לנשמות ישראל והלביש את זה בדיבורי רבינו ז"ל שאמר (סיפורי מעשיות מעשה י"ג מיום ר') "ושאלתי אותו איזה צדקה אתה נותן? והשיב שהוא נותן מעשר אמרתי לו אם כן אין אתה יכול לרפאות את הבת מלכה כי אין אתה יכול כלל לבא למקומה" עיי"ש, והסביר מוהרא"ש נ"י כי מי שרוצה להוציא את הבת מלכה שהוא כלל נשמות ישראל מגלותם צריך להפקיר את עצמו בצדקה לגמרי ולא רק מעשר ואז דייקא יזכה להוציאה משם ואמר שדבר זה ביותר טוב על הפצה.

רמז

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י ואמר: שהוא רואה הצלחה בעבודת הקודש של הפצת ספרי רבינו ז"ל רק בשביל שאינו מסתכל על שום כספים וחובות וכו', וכן כל המחלוקת שהיה עליו התחילה דייקא מאלו שרצו להרוויח מספרי רבינו ז"ל ולעשות פרנסה מזה... והוא עקר את דבר זה

כי אם על ידי הפצת ספרי הקדושים, שיראה ויקרא האדם בעצמו ויבין את האמת, ואחרת חבל על העבודה כי כפי השקר שמתפשט בעולם וכל אחד מנסה לעשות שטפון על האחרים קשה להסביר לבני אדם את האמת אבל על ידי הפצת ספרי הקדושים על ידי זה מי שיזכה ויסתכל ויעיין בהם באמת אזי יזכה לידע איפוא האמת.

ריג

מוהרא"ש נ"י אמר: ויען שכל הפצת דעתו הקדושה בעולם תלוי אך ורק בהפצת הספרים הקדושים על כן צריך להיות העבודה הקדושה הזו בעיני אנ"ש היקרים "קודש הקדשים" וישתדלו תמיד לחפש עצות איך להרחיב את העסק הקדוש והנורא הזה של הפצת ספרי רבינו ז"ל בעולם.

ריד

מוהרא"ש נ"י אמר: שאלו שמבקשים מחירים גבוהים על ספרי רבינו ז"ל שילכו לעבוד יותר טוב על הכביש.. או לאסוף זבל... מאשר יתעסקו במכירת ספרי רבינו ז"ל, כי בעסק רבינו ז"ל אסור לעשות עסקים שקורין "ביזנעס" עבודה זו צריכה להיות רק בלתי לה' לברו ואז אם יהיה כוונתם לשם שמים אזי לא יעזוב אותם הקב"ה ולא יפסידו בהעסק אבל אם כוונתם הוא רק לעשות פרנסה

אמרי מוהרא"ש

נה

ליתני ל פדיון כי הפצת ספרי רבינו ז"ל הוא בדיוק כמו פדיון.

ריט

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אחד צריך להסתכל על עצמו ולא על אחרים ותיכף ומיד כשמתחיל להסתכל על אחרים ידע שהוא בעל דמיון גדול כי תמיד יתחיל להדמות לעצמו כאילו ההוא צוחק ממני... או כאילו ההוא יותר גדול ממני... או כאילו ההוא גרוע יותר ממני... להסתכל על אחר זה דמיון אחד גדול.

רב

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד מאנ"ש שעיקר מעלת וחיובות האדם, שאצלו בוער התבערה והלהב אחריו יתברך מהתחלת ההתקרבות עד הסוף "בדיוק כמו ההתחלה כן צריך להיות הסוף" ובוה"ל אמר: "דער עיקר גרויסקייט פון איין מענטש איז דאס ער ברענט צום אייבערשטן ביים סוף פונקט ווי ביים אנפאנג" ושום דבר לא יוכל למנוע אותו מהתבערה והלהב הזה.

רכא

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאצלו התבערה והלהב והחשק עכשיו בדיוק כמו שהיה לו בעת שהתקרב ואף שכבר עברו עליו משברים וגלים מחלוקות ורוחות סערות עד מאד מכל

לגמרי כי מכר והפיץ את ספרי רבינו ז"ל בפרוטות ממש, כי ביקש רק צדקה, וממילא כל מה שנתנו לקח ולא הסתכל על הסכום והיה יוצא שהיו אנשים שנתנו רק סכום קטן עם כל זאת סיים מוהרא"ש נ"י שבדבר רבינו ז"ל אינם מפסידים אם רק כוונתו לשמים לגלות ולפרסם את רבינו ז"ל, רבינו ז"ל משלם חזרה כל ההפסדים ועוד מכניס לך רווחים אשרי מי שעוסק בהפצת ספרי רבינו ז"ל ויראה ברכה והצלחה במעשה ידיו.

ריז

ואמר מוהרא"ש נ"י להרבה אברכים שיהיה עסקם בהפצת ספרי רבינו ז"ל ודיבורי אמונה ואז יראו שיכנס להם שפע גדולה ויהיה להם פרנסה בריווח גדול ויזכו לשלם כל חובותם וכן היה, (אשרי מי שמציית אותו בזה).

ריח

פעם ניגש אל מוהרא"ש נ"י בחור אחד שעסק בהפצת ספרי רבינו ז"ל ורצה ליתן לו מעות על פדיון ולא רצה מוהרא"ש נ"י לקבל ממנו ואמר לו אתה כולך פדיון אחד גדול ועל כן מה לך ליתן על פדיון... וכשלא הבין אל מה מכווין מוהרא"ש נ"י ענה ואמר לו הלא אתה עוסק בפדיית השכינה שהם נשמות ישראל בהפצת ספרי רבינו ז"ל על כן אינך כבר צריך

רכב

מוהרא"ש נ"י אמר: שמדת "קנאה" היא המדה הכי מגונה שמכלה את חיי האדם לגמרי עד שאוכלת אותו כמו סרטן רח"ל ואמר שמדת הקנאה יותר גרועה מסרטן כי סרטן אוכל את האדם יש לחודש ויש לחצי שנה ויש לשנה וכו', אבל לבסוף מת רח"ל אבל מדה המגונה הזו של קנאה אוכלת את האדם משך כל השבעים שנה שלו והוא ממש הורס את בריאות גופו לגמרי.

רכה

מוהרא"ש נ"י הקפיד מאד על מי שמעשן סיגריות ואמר גם אני עשנתי הרבה בהיותי בגיל צעיר אך תיכף ומיד כשזכיתי להתקרב אל רבינו ז"ל וראיתי שרבינו ז"ל אסר על אנ"ש לעשן זרקתי את הסגריות לגמרי ולא עשנתי יותר בלי שום שאלות ומענות רק פשיטות ותמימות רבינו ז"ל אמר "לא לעשן אזי לא מעשנים".

רכו

מוהרא"ש נ"י אמר: שאסור לו להאדם להתפעל משום בריה שבעולם ומכל שכן שלא יכניס בעצמו שום פחדים משום בריה שבעולם ומכל שכן וכל שכן בענין הנוגע לדבר רבינו ז"ל והתקרבותו לא יתפעל ולא יתפחד משום בריה שבעולם.

מיני לצים ומתנגדים ארורים עם כל זאת לא יכולים להזיזו כי הוא זה ואותה התבערה והלהב שהיה לו בתחילת ההתקרבות יש לו גם עכשיו.

רכב

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שרבינו ז"ל הפליג במעלת הרה"ק רבי זישא ז"ל שבער בעבודת השם יתברך עם הלב הראשון כ"ב שנים רצופים היינו כי יש מאמר החכם "אין חוזק כתחילת החסידות" בהתחלה כל אחד מתלהב אבל לבסוף ההכרח לו להתקרר מרוב פגעי ומקרי הזמן, לא כן היה אצל הרה"ק רבי זישא ז"ל שבער עם הלב הראשון כ"ב שנים רצופים.

רכג

מוהרנ"ת ז"ל דיבר פעם אחת מענין התלהבות הלב שצריך להיות תמיד מלוהב אל הקב"ה ולבעור אחריו יתברך ודיבר אז מאברהם אבינו שהיה הנדיב לב הראשון שמסר את לבו אליו יתברך ובער אחריו יתברך עד שעם לבו החם זכה להחם לבכות של אלפים ורבבות וכו', ועמד שם אחד מאנ"ש ונתן גניחה ושאל היכן לוקחים לב כזה והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל בקפידה גם לך יש לב כזה אבל אין אתה מלהב את זה וכזה"ל אמר לו "דו האסט אויך אזווייין הארץ נאר די באהרצט דאס נישט".

אמרי מוהרא"ש

נז

הדף היומי שהציל את הש"ס, היינו כי כך רק בודדים היו זוכים לסיים כל הש"ס כולה, ועכשיו על ידי לימוד הדף היומי אלפים מישראל זוכים לסיים את כל הש"ס כולה אשר אין למעלה הימנה אשרי מי שחוטף בכל יום כמה דפים גמרא אשר אין למעלה הימנה.

רלא

פעם אחת בלילה שאל אותי מוהרא"ש נ"י אם התפללתי כבר מעריב? ענית ואמרתי לא! ושאל אותי למה? ואמרתי שדיברתי עם מישהו, ענה ואמר קודם צריכים לדבר עם הקב"ה בתפילה ואחר כך מדברים עם בני אדם.

רלב

מוהרא"ש נ"י אמר: באם חיים עם "השעה" אז כל היום כבר הולך בצורה אחרת לגמרי. היינו כשמרגיל את עצמו להסתכל בכל "שעה" על השעון שלו, וחוטף איזה טוב בזה השעה דייקא כגון דף גמרא פרק משניות כמה מזמורי תהלים וכו', וכו', איזה דיבורים אליו יתברך איזה קיום מצוה בשמחה אז במשך הזמן מתאסף אליו שעות יקרות שעות מאירות כל טוב ואז היום הזה יוצא יום שלם אשרי מי שמסתכל על אחריתו בכל יום ויום.

רלג

דיבר עמנו מוהרא"ש נ"י הרבה

רכז

מוהרא"ש נ"י אמר: באם היו בני אדם יודעים ומרגישים את החיות והמשיבת נפש שיש בכל דף גמרא שזוכים ללמוד ומכל שכן לחדש בה אז היו חוטפים בכל יום כמה וכמה דפים.

רכח

ואמר: הלא כל דף גמרא רש"י ופירוש תוספות כשזוכים ללמוד בה, מאירה את הנפש בהארת האין סוף ברוך הוא ממש, ומי שמרגיש את הטעם הנפלא וחדוד המוחין שזוכין על ידי כל דף גמרא אז היה עוסק בזה בכל יום, והיה מוסיף דף אחר דף.

רכט

וסיפר מוהרא"ש נ"י כי רבינו ז"ל בהיותו ילד קטן שילם להמלמד שלו על כל דף גמרא חדשה שילמוד עמו (שלשה מטבעות) ג' גדולים (מין מטבע רוסי), ומחמת שהמלמד היה עני ונצרך אז למד הרבה דפים בכל יום עם רבינו ז"ל ורבינו ז"ל שתה בצמא כל דף גמרא וסיים מוהרא"ש נ"י הלואי שנעשה עכשיו מה שעשה רבינו ז"ל בהיותו ילד קטן היינו להרבות בלימוד דפים גמרא.

רל

מוהרא"ש נ"י אמר: על לימוד

רל"ה

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י: איך שהעולם מטעה מאד והעיקר שאסור לסמוך על בשר ודם ולעשות ממנו איזה מציאות, וסיפר שפעם אחת בא אליו זקן אחד ודמעתו על לחיו, והתאונן מאד שיש עליו דינים קשים שאי אפשר לבטלם, ובתחילה חשב מוהרא"ש נ"י שההוא בוודאי יצא מדעתו אך דיבר עמו מדברים אחרים ונוכח לראות שהאדם הזה הוא פיקח ועוד יש לו משפחה וילדים והוא מנהל עסקים וכו', ולא הבין מה קרה לו ואחר שהתייפח בבכי בקושי הוציא מפיו שהמעשה הוא שכתב שלש פעמים מכתב לרבי שלו ולא השיב לו וכפי הנראה שיש עליו דינים קשים וכו' והסוף היה שמוהרא"ש נ"י לא הצליח להרגיעו, (מפני שכמה שרק חשב להרגיע ולהסביר לו שמא אבד הרבי שלך את המכתב וכו' וכו', לא עזר), והלך בפחי נפש, ואמר לנו מוהרא"ש נ"י: ראו איזה טפשות יכול להכנס בכני אדם, אדם שמדבר אליו יתברך אינו מתפחד אם כן ישיבו לו או לאו מאחר שכל דבר מבקש ממנו יתברך, מה שאין כן כשאדם עושה מציאות שלם מהרבי שלו אזי לבסוף יש לו הרבה אכזבות ממנו שמביאות אותו בסוף אל סף היאוש.

רל"ו

פעם אחת שמענו מפיו הקדוש:

מענין התמדה בספרי רבינו ז"ל, ואמר שלהשאר אצל רבינו ז"ל זהו מהדברים הכי קשים ואם לא מתמידים הרבה בספרי רבינו ז"ל ובפרט בספרו הקדוש ליקוטי מוהר"ן אזי ההכרח שיתרחקו לבסוף, מכיון ששומעים כל כך הרבה לשון הרע וכו' ומחלוקת, וזה מכניס ספיקות וקרירות עד שלבסוף בורחים מרבינו ז"ל. וסיפר מוהרא"ש נ"י שראה זאת בכל השנים שמי שלא התמיד בספרי רבינו ז"ל אזי לבסוף נתרחק לגמרי אשרי מי שיחזיק מעמד וישאר אצל חדרו של רבינו ז"ל עד הסוף.

רל"ז

מוהרא"ש נ"י רגיל לומר שלא צריכים להתפעל אם רואים כאלו שאין להם שום שייכות אל רבינו ז"ל, (היינו שאינם לומדים בספריו הקדושים ואינם מקיימים עצותיו), ואף על פי כן קורים עצמם ברסלבר חסידים, מפני שיש לפעמים כאלו שכבר נדבק בהם השם ברסלבר חסיד כבר מלפני זה וכו', ועל כן כבר מתבייש לומר שאין לו שייכות אל רבינו ז"ל, ואמר אז לאחד, שבאמת האנשים האלו יש להם שייכות אל רבינו ז"ל כמו שיש לך שייכות ללבנה, ועוד פחות מזה ואמר בדרך צחות: מפני שאתה לכל הפחות מסתכל על הלבנה פעם אחת בחודש כשאתה מחדש את הלבנה והם אינם מעיינים בספרי רבינו ז"ל אפילו פעם בחודש.

אמרי מוהרא"ש

נט

אושר רוחני וגשמי להאדם ויש לו שלווה הנפש, ואין לך עוד עריבות נועם שלווה הנפש כמו מי שמכניס בלבו ידיעת אמיתת מציאותו יתברך, וממילא כשיש לו הדעת האמת ברוחני יש לו כבר גם שפע גשמי שהוא מעות ופרנסה כי שכל תלוי כפי הדעת של האדם כמו שאמרו חכמינו הקדושים (נדרים מ"א) אם דעת קניית מה חסרת.

רמ

מוהרא"ש נ"י אמר: באם האדם מרגיל את עצמו לומר "כל מה דעביר רחמנא לטב עביד" (כל מה שעושה עמי הקב"ה לטובה הוא עושה) אז ממשיך על עצמו הארת עולם הבא בעולם הזה.

רמא

וסיפר: שפעם אחת אמר מוהרנ"ת ז"ל באם אחד אומר על כל דבר "זה טוב לו" אף שחס ושלום עובר עליו משברים וגלים וכו', אזי אומרים למעלה זה נקרא "טוב לך" אנחנו נראה לך מה זה טוב ובאמת מטיבים לו אבל באם רגיל לומר על כל דבר "זה רע לו" אזי אומרים למעלה זה נקרא "רע לך" אנחנו נראה לך מה זה רע ובאמת מריעים לו.

רמב

מוהרא"ש נ"י אמר: בכל יום ויום נעשה עם האדם דברים חדשים

הערן הימל זאכן, דער רבונו של עולם איז דא אויף דער וועלט און מען דארף אים נישט זוכן אין די הימלען", היינו ממני לא תשמעו אף פעם שאותו יתברך צריכים לחפש בשמים, אלא השם יתברך נמצא פה בעולם הזה ואתנו ולא צריכים לחפש אותו בשמים.

רלז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שבעולם הזה יש הגן עדן וגם הגיהנם אם זוכה האדם שמדבק את עצמו בו יתברך יש לו גן עדן ואם לאו אזי יש לו גיהנם עוד בזה העולם אך העיקר שיחיה האדם עם המציאות עכשיו הוא בזה העולם וצריך למצוא אותו יתברך בזה העולם.

רלח

מוהרא"ש נ"י אמר: בכל יום ויום האדם צריך להכין את עצמו מחדש לקבל את הטוב והשפע שהקב"ה רוצה להשפיע עליו ביום הזה דייקא, כי רבינו ז"ל אמר אשר כל יום ויום באה עם השפע שלו.

רלט

ואמר: שעיקר השפע הוא השגת הדעת האמת לידע אשר אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל והכל לכל אלוקות גמור הוא אשר ידיעה זו היא עיקר שלימות הדעת הממשכת

את ההארה הזאת של השגת "היום אם בקולו תשמעו", אם אתם רוצים לשמוע בקולו יתברך העיקר לכם לידע כי אין לכם רק היום הזה כמובא בדברי רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רע"ב).

רמה

וסיפר: שהרה"ח ר' אברהם שטרנהארץ ז"ל (נכד מוהרנ"ת ז"ל) היה דרכו ללמוד כל היום בירושלים בבית המדרש ובכל בוקר אחר אכילת פת שחרית הלך עם מקלו אל הבית המדרש אף שהיה כבר זקן מופלג וכשאך הגיע אל המזוזה ושם ידו עליה לנשקה אמר בשמחה עצומה א נייעם טאג, א נייעם טאג, (היינו יום חדש, יום חדש), כאומר שהחייה את עצמו מאד שנתן לו הקב"ה יום חדש ללמוד בו.

רמו

מוהרא"ש נ"י סיפר: שבימי מוהרנ"ת ז"ל היה אחד מאנ"ש ושמו ר' פייוויל ז"ל והוא היה מאד מאד אדוק אל דבר רבינו ז"ל ובפרטיות בעבודת התפילה והתבודדות, כי היה בעל מתבודד גדול ותמיד דיבר עמו יתברך והיה שמח באופן מיוחדת עד מאד והשמחה היתה ניכרת על פניו, ודרכו היה תמיד לומר "אשרינו" "אשרינו שנבראנו מזרע ישראל", "אשרינו שאנו מאמינים בו יתברך".

מה שלא נעשה עמו עד עכשיו, כי בכל יום ויום האדם מוכן לקבל השגה חדשה בידיעות והכרת הבורא יתברך שמו ולהמשיך על עצמו מוחין עליונים, אך כל פרי מסוככת עם קליפה וזה כלל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים על האדם בכל יום ויום וכשזוכה לשבור את הקליפה אז ימצא את הפרי שהוא הטוב הגנוז בפנים היום שהוא גילוי אמיתת מציאותו יתברך.

רמג

ואמר: שעל כן אין להאדם לעשות לעצמו תכניות שביום המחר אעשה כך וכך וכו', וכדומה כי מה אתה יודע מה מחכה עליך ביום המחר איזה בלבלים וטרדות, איזה יסורים ומרירות, על כן העיקר להסתכל על היום הזה דייקא ולחפש את הטוב שביום הזה דייקא ואין טוב אלא תורה ואין טוב אלא ישראל ואין טוב אלא הקב"ה ועל כן בכל יום צריכים לקשר עצמו עם הקב"ה והתורה וישראל ולמצוא רק את הטוב שביום הזה דייקא.

רמד

מוהרא"ש נ"י סיפר: שאנ"ש האמיתיים שקיבלו דעת רבינו ז"ל דרך מוהרנ"ת ז"ל האירו באופן אחר לגמרי, (האבין גאר אנדערש געשיינט), כי מוהרנ"ת ז"ל האיר בהם

רמח

מוהרא"ש נ"י סיפר: שאצל אנ"ש היה איש אחד מופלא ומופלא בעבודת השם יתברך ושמו ר' זישא (הוא היה בתקופת ר' נחמן טולטשינער ז"ל) ואף שהיה בעל הבית פשוט והיה לו חנות עם כל זאת כל היום היה דבוק בו יתברך בדביקות אמת והיה תמיד מדבר עם כל אחד רק מהקב"ה, "אז גאט וועט גיבן געזונט (אם הקב"ה יתן את הבריאות) אז גאט וועט גיבן פרנסה (אם הקב"ה יתן את הפרנסה) אז גאט וועט גיבן דעם לעבן (אם הקב"ה יתן את החיים), כך היה דרכו לדבר תמיד הזכיר את הקב"ה (גאט) והיו המתנגדים מכנים אותו בשם "ר' זישא גאט" מחמת שתמיד דיבר רק מהקב"ה והוא לא התפעל משום בריה רק בתמימות ובפשיטות דיבר עם כל אחד ממנו יתברך והיו רואים בחוש איך שהאדם הזה רק דבוק בו יתברך תמיד והיה בתנתו ערימה גדולה של ספרים עין יעקב מדרש שולחן ערוך משניות תהלים זוהר וכו', שלמד בהם בקביעות ולבסוף היה שמסרוהו למלכות והוצרך לברוח וברח לעיר טשהרין ושם נפטר.

רמז

וסיפר לי אחד שהוא הכיר את מוהרא"ש נ"י בבחרותו בעת שבער בעבודת השי"ת על פי דעת רבינו ז"ל

"אשרינו שאנו יודעים מרבי אמת כזה", והיה רק בשמחה ומחזק את אחרים, ומוהרנ"ת ז"ל הפליג מאד במעלתו והיה תמיד אומר ר' פייוויל צודק באומר אשרינו, והמתנגדים עשו ממנו ליצי ליצנות וקראו אותו בלשון לעג וחזיק "פייוולי אשרינו" והוא לא התפעל מהם כלל רק המשיך בדרכו, ופעם אחת התבטא מוהרנ"ת ז"ל עליו מה יהיה הגן עדן של ר' פייוויל הוא תמיד ישב ויאמר אשרינו ויתענג בזיוו השכינה ואור פני הצדיק וכו', ומה יהיה הגן עדן של המתנגדים שיעשו ליצנות ממנו... (זאת התבטא בשעה ששאלו המתנגדים פעם את ר' פייוויל מאין אתה יודע שיהיה לך גן עדן?).

רמז

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד: העיקר להכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה ועליך לדעת כי אמונה אינה פירושה רק להאמין בו יתברך אלא צריכים להכניס את עצמו לגמרי בו יתברך היינו שיצייר בדעתו איך שהקב"ה מסבב אותו לגמרי והוא נמצא בתוך האמונה הקדושה ואז דייקא ירגיש טעם אחר בחייו והקב"ה יסלח לו על כל עוונותיו כמו שאמר רביז"ל (ספר המדות אות אמונה סי' ל"ג) על ידי אמונה הקב"ה יסלח לך על עוונותיך, עיי"ש.

©

לתחוב את הראש ביניהם ולהיות גם כן "מכמה אנשים" האלו.

רנג

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שמרגיל את עצמו ללמוד ולומר בכל יום ח"י פרקים משניות נכנס בו חשק חדש לכל הלימודים שבעולם, כי אמירת משניות מכנסת חשק להיות בכל מקומות התורה הקדושה.

רנד

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שמרגיל את עצמו ללמוד ששה פרקים קודם הצהרים וששה פרקים אחר הצהרים וששה פרקים בלילה אז לא ירגיש אפילו איך שזכה לחטוף את זה כי בדרך כלל אם רוצים להשלים את זה בפעם אחת קשה וכבד ודוחפים את זה משעה לשעה עד שבא מאוחר בלילה ומאד עייפים וקשה לקיים זאת אבל אם מחלקים את זה לשלשה חלקים בנקל לחטוף בכל יום ח"י פרקים משניות והאדם אפילו לא ירגיש שחטף את זה.

רנה

פעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י בדרך צחות לאחד הבחורים "גיי כאפ א חילע" ... (לך ולכוד ח"ה), וכאומר שיחטוף ח"י פרקים משניות...

שתמיד דיבר עמו רק מהקב"ה והרבה פעמים מרוב דביקותו שכח ואמר לו דו הערסט השם יתברך (אתה שומע השי"ת) כי רצה לדבר עמו וכך קרא אותו וגם היום כל דיבוריו הם רק מהקב"ה.

רנ

ופעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י שהאדם צריך להרגיל את עצמו לדבר רק מהקב"ה, או רק אל הקב"ה, "נאר צו השי"ת" אדער "נאר פון השי"ת", וכשירגיל את עצמו לדבר כך אז אף פעם לא יפול בדעתו מאחר שתמיד מדבר רק ממנו יתברך.

רנא

מוהרא"ש נ"י אמר: באם כל אחד יחשוב רק לתקן את עצמו אז יהיה עולם מתוקן וכן אמר זאת לגבי נקיות אם כל אחד ינקה רק את הד' אמות שלו אז יהיה כל הבית נקי.

רנב

מוהרא"ש נ"י מעורר תמיד את כל תלמידיו שיהיו חזקים באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום ויום מאחר שרבינו ז"ל נתן דבר זה תיקון למוהרנ"ת ז"ל עלינו גם כן לקבל על עצמינו תיקון זה ובפרטיות כי רבינו ז"ל אמר זאת לעוד "כמה אנשים" (עי' שיחות הר"ן סי' קפ"ה), ראוי

(שזכה לשמשו הרבה), כי בימי חייו אפילו החשובים שבין אנ"ש קראו אותו "אברהם משוגע" (אברהם משוגענער) בלא שום גוזמא כלל, כל כך נבזה היה ובפרטיות שמרוב עניותו לא היה לו שתי גרביים מסוג אחד... רק היה לו שתי גרביים משתי צבעים... וזה עזר להלעג שלעגו עליו ואמר ר' א"ח רוזין ז"ל מאמר העולם ידוע "אחרי מות קדושים" אחרי שהאדם מת נעשה קדוש כן היה עם ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל.

רנט

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאלתי אותו הלא כבר היה נדפס ממנו ספרו "ביאור הליקוטים" ואיך יאמרו עליו "אברהם משוגע" ענה ואמר (ר' א"ח רוזין ז"ל) מה אתה חושב שהוא היה היחידי הרבה גדולי ישראל חברו חיבורים נוראים ונפלאים מבהיל הרעיון בעמקות ובחכמה וכו', ואף על פי כן לעגו וביזו אותם וחלקו עליהם מאד אם כן מה יהיה אחרת עם ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל?

רס

ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שזה כבר תירוץ טוב על ספרו הקדוש "שפת הנחל" שהוא פירוש כל כך נפלא על כל דיבור ודיבור מהליקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא פירוש כל כך קל מאד עד שנערים קטנים יכולים

רנו

מוהרא"ש נ"י אמר: שדרך הטוב להטיב ועל כן אם רואים אדם שעושה תמיד רק טובות עם בני אדם צריכים לידע כי שורשו הוא טוב גמור ומדתו הוא רק טוב ובוודאי זכה כבר לתיקון הברית תיקון המוחין וכו', ולהיפוך מוכן מאליו, וכו'.

רנז

מוהרא"ש נ"י אמר: שהעיקר צריך האדם לבקש תמיד ממנו יתברך שיזכה להכלל בו יתברך ולא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך ואז איך שיפול דבר כן יהיה ואז דייקא יחיה חיים טובים ונעימים לא כן אם ירצה תמיד רק פרסום וכל מה שעובר עליו ישתוקק רק להתפרסם וכו', אז יכנס בצרות גדולות ויפול בפח יקוש וכו', לא כן מי שהוא בטל ומבוטל לגמרי אליו יתברך.

רנח

וסיפר מוהרא"ש נ"י: אשר הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעמ"ח ביאור הליקוטים) עבד על ענוה ושפלות ימים ושנים וברח מפרסום של שקר ועזרו הקב"ה להגיע אל זה והיה ללעג בעיני כולם ואפילו אנ"ש בעצמם לא החזיקו ממנו וסיים מה אתם חושבים שבחייו אחזו ממנו כמו שאוחזים ממנו עכשיו שמעתי בפירוש מר' אלי' חיים רוזין ז"ל

רסג

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שבאומין היה השמש והעוזר בהקליוז זקן מופלג ור' יודיל היה שמו והוא היה אחיו של ר' דוד צבי דאשווסקי (איש מפורסם בין אנ"ש) והיו שניהם נכדי הרה"ק ר' יודיל ז"ל תלמיד רבינו ז"ל וזה היה בסביבות שנות תרע"ד תרע"ח שאז התגוררו הרבה בחורים מאנ"ש מערי פולניא ומחמת שכבר היה מלחמת העולם לא היה יכולים לחזור ונשארו שם באומין ומחמת רוב עניות לא היה להם איפוא להתאכסן ועל כן ישנו בהקליוז ושם אכלו וכדרך בחורים השאירו זבל וכו', והוא היה דרכו לצעוק עליהם וכו', ורדף אותם מאד מאד וכו', והיו שומעים אחר כך איך שמתבודד הרבה עמו יתברך רבש"ע למה לי לרדוף את הבחורים האומללים האלו הלא הם עובדי ה' גדולים ואין להם איפוא להתאכסן האם כך עלי להתנהג עמהם? והיה מתחרט, ואחר כך כשרק שב חזר וצעק עליהם... וסיים מוהרא"ש נ"י כי בשעת ההתבודדות וחשבון הנפש אז דייקא האדם מסוגל לעשות לעצמו חשבון הנפש אמיתי.

רסד

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שיש לו התבודדות ודן ושופט את עצמו ויודע את נקודתו אמיתית אז לא יתפעל משום בריה שבעולם ואפילו מיליון

להבין את דברי רבינו ז"ל אשר אין ערוך לעמקותם כידוע ועם כל זאת עדיין נמצאים לצים שמתלוצצים ומזלזלים ממנו והכל כנ"ל.

רסא

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שיש לו התבודדות הוא זוכה כבר לישוב הדעת באופן אחר לגמרי כי בזה שהאדם מרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך נכנס בו ישוב הדעת באופן נפלא כי ההתבודדות האמיתי שזוכה לדבר עמו יתברך ולפרש את כל שיחתו אליו יתברך מדביקו לגמרי בו יתברך ותיכף ומיד כשזוכה להיות דבוק בו יתברך אזי דעתו מיושבת באופן אחר לגמרי.

רסב

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שאנ"ש היקרים בערי רוסיה היו אנשים תמימים עד מאד והיו תמיד מתבודדים עמו יתברך וכל דבר וכל ענין שרק הוצרכו ורק עבר עליהם פירשו שיחתם אליו יתברך כאשר ידבר איש עם רעהו ודבר זה הכניס בהם ישוב הדעת אמיתי ועל כן היו נוחים זה לזה והיה מונח עליהם כל מיני חן ודיבוריהם היו בניחותא ובאהבה גדולה וגודל הדרך ארץ שהיה שורה ביניהם זה אין לתאר ואין לשער כלל והכל היה רק אודות ריבוי התבודדות שהיו מרבים בהתבודדות תמיד.

עובר על כל אחד מה שעובר משכרים וגלים ובכל יום ויום יש לכל אחד נסיונות אחרים ונכנס בו עקמומיות וקושיות עליו יתברך וכן נשבר ממקרי ומפגעי הזמן והיות שכל סוד ההתגלות של רבינו ז"ל הוא גילוי אלוקות במדריגה הכי העליונה ועל כן צריכים רחמים רבים בכל יום ויום שישאר אצל רבינו ז"ל כי הבעל דבר עושה כל מיני פעולות שבעולם לרחק מרבינו ז"ל.

רפח

ואמר מוהרא"ש נ"י:
ההתרחקות מרבינו ז"ל היא בכל מיני אופנים והתלבשויות שמתלבש עצמו הבעל דבר לזה מכניס חלישות הדעת וכו', לזה מכניס מחלוקת וכו', לזה מכניס קושיות וכו', לזה מכניס ראש ישיבה אמר וכו', לזה מכניס הרבי שלי אמר וכו', לכל אחד הוא בא בהתלבשויות אחרים ומי שיש לו רק קצת שכל בדעתו אותו כבר לא יכולים לבלבל ומכל שכן לרחק כלל.

רפט

ואמר מוהרא"ש נ"י: אשר כל אלו שהיו פעם אצל רבינו ז"ל והתרחקו הוא רק מחמת שלא למדו בספרי רבינו ז"ל כי מי שבאמת לומד ושוקד על דלתי ספרי רבינו ז"ל אותו לא יכולים להוציא או לרחק כי הוא מצפצף על כולם הן על הלצים

אנשים יעמדו כנגדו אל יתפעל מהם כלל מאחר שכפי התבודדותו נראה לו שהצדק עמו אבל אם ישפוט וידון את עצמו ויתברר לו שהצדק אינו עמו אז לא יתבייש אפילו מילד קטן ויבקש ממנו מחילה אם שגה.

רפה

וכן אמר מוהרא"ש נ"י: בשעה שאני מתבודד עצמי ועושה חשבון הנפש וכשאני רואה שהצדק עמי איני מתפעל משום בריה שבעולם ואף אחד אינו יכול למנוע אותי אבל תיכף ומיד כשאני רק רואה ומבין שעשיתי איזה עוולה למישהו אפילו לפני בחור קטן אני לא אתבייש מלבקש ממנו מחילה ברבים ואומר לו כי טעיתי.

רפו

וסיפר מוהרא"ש נ"י: אשר ר' יודיל הנ"ל אף שהיה איש קפדן עם כל זאת היה עובד ה' גדול מאד ומסר נפשו עבור דבר רבינו ז"ל ובשנת תרע"א הדפיס בברדיטשוב את חלק א' מספר ליקוטי הלכות שאז היה דבר זה ענין של מסירות נפש גדול ומה גם שעסק הרבה בהפצת ספרי רבינו ז"ל בימי נעוריו.

רפז

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לבקש הרבה רחמים מהקב"ה שיזכה להשאר אצל רבינו ז"ל כי בזה העולם

שלומד את ספרי רבינו ז"ל ומתייגע בהם ומתבודד עצמו עמו יתברך אין לו מה להתפחד משום לץ הן מבפנים והן מבחוץ ואותו כבר לא יכולים לדחוף לחוץ אדרבה מי שרוצה לדחוף אותו לחוץ הוא בעצמו בחוץ.

רעב

ופעם אחת דיבר עמנו מוהרא"ש נ"י על איש אחד מפורסם בצדקה וחסד שיש תחתיו כמה מאות אנשים וכו', ועוזר להם והוא היה בתחילה מסתובב בין אנ"ש חסידי ברסלב ומחמת איש אחד שהיה לו איזה חשבונות פרטיים עמו וכו' דחפו וריחקו אותו, עד שנתרחק לגמרי, והיום הקים לעצמו חצר, ואינו רוצה לדעת מחסידות ברסלב, ענה ואמר על זה מוהרא"ש נ"י, הכל מפני שלא למד את ספרי רבינו ז"ל, כי באם היה לומד ושוקד בליקוטי מוהר"ן אז לא היה שייך שירחקו אותו מחסידות ברסלב, וסיים מוהרא"ש נ"י אשר באמת גם זה שריחק וכו' הוא תחת שאלון גדול אם הוא בעצמו מאנ"ש חסידי ברסלב...

רעג

פעם אחת ניגש מוהרא"ש נ"י אל בחור אחד שהתרושל בתפילה וענה ואמר לו מדוע לא תתפלל בחיות? הלא בעת התפילה מלקטים יהלומים כי כל תיבה הוא יהלום... תתאר לעצמך נותנים רשות לאדם בזה

מבפנים והן על הלצים מבחוץ ואינו מתפעל משום בריה כי רק מי שלא למד בספרי רבינו ז"ל אותו יכולים לרחק ולגרש.

רע

ופעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י לאחד מאנ"ש שהתרחק קצת וכו', והיה לו חלישות הדעת גדול וכו', וכבר לא בא אצל אנ"ש כמה שנים וכשפגשו מוהרא"ש נ"י שאל אותו מדוע לא רואים אתכם כבר? והתחיל להוציא את כל טענותיו מה שיש לו על הבית המדרש במאה שערים וכו', ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י מי אומר לכם ששם משכן רבינו ז"ל? בשביל שהכסא שם...? הלא הכסא ריק... והוא נמצא בחלון ראווה... כמו במוזיאון..., וסיים רבינו ז"ל נמצא רק בספרו הקדוש כי פניו שכלו וחכמתו שם הוא, (עיין ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ב), ועל כן מי שלומד יותר את ספרו הקדוש והנורא של רבינו ז"ל אצלו מאיר יותר אור רבינו ז"ל.

רעא

ודבר זה הוא רגיל לומר לכל אנ"ש מי שלומד יותר את ספרי רבינו ז"ל ומתבודד עצמו יותר אצלו מאיר יותר אור רבינו ז"ל ואינו תלוי אם הוא זקן... או ילד... הכל תלוי רק כפי שמתייגע בספרי רבינו ז"ל ומקיים עצותיו הקדושים ותיכף ומיד מי

אמרי מוהרא"ש

ויען שהיה מאד כרוך אחרי הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל אז שאלו כדת מה לעשות ויען שר' אברהם ז"ל היה דרכו לא לומר דעות על כן לא ענה לו רק כתב פתק "שיראה תיכף ומיד לברוח מהבית דפוס" והניח את הפתק בכיתו של הנ"ל ויהי כבואו הביתה ומצא את הפתק, ומרוב אמונתו אמונת חכמים שהיה לו בהרה"ק ר' אברהם ז"ל תיכף ומיד שכר עגלה והעתיק מושבו אל עיר הקודש ירושלים בלי פרנסה כלל אשר דבר זה היה אז מסירות נפש עצום מאד והכל כדי לא להיות שותף לדבר עבירה רחמנא ליצלן.

רעז

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שדבוק בו יתברך אינו מתפעל משום בריה שבעולם ולעולם לא יחנוף את אחר כלל ותמיד רגיל לומר כי פחד וחנופה הולכים יחד מי שמפחד מבני אדם אזי יחנוף אותם וזה שאמר רביז"ל (ספר המדות אות חנופה סי' ג') על ידי חנופה בא פחד כי הם תלויים זה בזה כנ"ל ומי שזוכה לדבק עצמו בו יתברך אינו מתפעל משום בריה ועל כן אינו חונף את שום בריה ואינו מתפחד משום בריה שבעולם.

רעח

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים זכיה מן השמים שלא יטעה את עצמו

העולם ללקט יהלומים יקרים עד מאד והוא מתרשל עצמו בזה היש עוד שוטה יותר גדול ממנו?.

רעד

ואמר אז מוהרא"ש נ"י: מי שזוכה לדבק עצמו בו יתברך בדביקות אמת ורואה רק את אמיתת מציאותו יתברך אז מרגיש ממש בשעת התפילה איך שכל תיבה הוא יהלום ומאירה באור נפלא מיוחדת באחד יחיד ומיוחד אמיתת מציאותו יתברך, (עיין ליקוטי מוהר"ן חלק א סימן ס"ה).

רעה

מוהרא"ש נ"י אמר לתלמידיו שטוב להם ללמוד את אומנות ההדפסה ודבר זה יביא להם שפע בפרנסה ובפרטיות כהיום שהכל הולך רק על "מחשב" זה הוא אומנות נקיה וקלה ומה גם שיכולים להתפרנס באומנות זו בכבוד ואמר דעת לנכון שצריכים להזהר מה מדפיסים...

רעו

וסיפר שהרה"ח ר' מאיר אנשין עבד בכית דפוס והבעל הבית היה קל בדעתו ועל כן הדפיס גם ספרי כפירות ואפיקורסות וכו', והכריח את הנ"ל שידפיס גם את זה וכמובן שהוא לא רצה ובפרטיות שהיה מאנ"ש היקרים

ציצית תזכרו מה חידשתי בהלכות ציצית, וכשתעטרו בתפילין תזכרו מה חידשתי בהלכות תפילין וכו', ותחייו את עצמכם ותלכו עם החידושים שלי ולא סתם תעינו בהם. וסיים מוהרא"ש נ"י: כמו כן ראה שהדיבורים יכנסו בתוך לבבך ותחזק עצמך עמהם ואל תניח את עצמך ליפול.

רפא

פעם אחת בשעה שלמד מוהרא"ש נ"י ברבים ודיבר דיבורים נפלאים מאד מאד חידושים נוראים בדברי רבינו ז"ל בהתלהבות גדול כדרכו ואז היה אורח מארץ ישראל והוא בשמעו דיבורים כאלו יוצאים מפיו הקדוש כגחלי אש נתלהב עד מאד מאד והתחיל לצעוק ברכים "שכינה מדברת מתוך גרונו" אה! אה! הן הן מעשה מרכבה" ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י על המקום תדע כי פעם אחת דיבר מוהרנ"ת ז"ל דיבורים נוראים ונפלאים מרבינו ז"ל וישב שם ר' עוזר ונתלהב כל כך עד שנתן דפיקה על השולחן באמצע הלימוד וצעק "הן הן מעשה מרכבה" ענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל בזה הלשון: "אט אלסטו דערביי זעה זאל זיך נישט אפקילן ביי דיר" (עכשו אתה אוחז בזה היינו בהתלהבות ראה שלא תתקרר מההתלהבות), ולבסוף היה שר' עוזר נתקרר וגרם הרבה עגמת נפש למוהרנ"ת ז"ל ויותר מזה

כי בזה העולם בשביל הבחירה והנסיון מטעה האדם את עצמו מאד מאד.

רעט

מוהרא"ש נ"י אמר: כשאדם מכניס את עצמו באלקותו יתברך ותמיד מצייר בדעתו איך שהוא יתברך נמצא אתו עמו ואצלו ומסבכו אז כל חייו כבר חיים אחרים וכל מהלך מחשבתו הולכת כבר באופן אחר לגמרי ואדם כזה נקרא "עולם הבא איד" (יהודי מעולם הבא).

רפ

פעם במוצאי שבת קודש ניגש תלמיד אחד אל מוהרא"ש נ"י ואמר לו תדעו שהדיבורים שדיברתם בשבת זו ממש החייו אותי והיה ממש תורה מן השמים מרוב אור ותשוקת חיות אלקות שהורדתם להשומעים דבריכם וכו', ענה ואמר מוהרא"ש נ"י אני אגיד לך מה שמוהרנ"ת ז"ל אמר לתלמידיו בשעה שעיינו בחידושינו שחידש בליקוטי הלכות (אז נדפס רק חלק אחד עד אמצע הלכות תפילין והשאר היה עדיין בכתב יד), ומאד מאד נתלהבו מחידושינו והתפלאו מאד מאד והפליגו במעלתם. ענה ואמר להם מוהרנ"ת ז"ל זה החסרון שלכם שאתם מסתכלים רק על החידושים, כוונתי הוא בשעה שאתם קמים בבוקר שתזכרו כל מה שחידשתי על השכמת הבוקר, ובשעה שאתם מתעטפים עם

זה הוא התחזקות עצומה שאפילו כשאדם נופל בבוץ וכו', יזהר שלא ילכלך את עצמו היינו שלא יפול ביאוש וישתדל בתוך הבוץ להזהר שלא ילכלך את עצמו ביאוש ובמרה שחורה...

רפה

מוהרא"ש נ"י התבטא פעם אחת שאף אחד אינו יכול לתאר את גודל הצרות והיסורים שעוברים עליו וכו', ואף על פי כן הוא מחזק את עצמו בכח רבינו ז"ל.

רפו

ואמר אז: מיום שנכנס בעבודת הכלל לגלות ולפרסם דעת רבינו ז"ל בעולם נעשה כחוכא וטלולא בעיני הכל והתחיל עליו המחלוקת ומדברים עליו וכו', עם כל זאת בכח רבינו ז"ל הוא עובר על הכל.

רפז

כמה פעמים התבטא מוהרא"ש נ"י ואמר בזה"ל: "להבעל דבר כבר לא יועיל שום דבר כל זמן שאחייה אגלה ואפרסם את רבינו ז"ל" וברוך ה' איני מתפעל משום בריה שבעולם.

רפח

ואמר אז: שלא מספיק זאת כי אני גם מקים עכשיו תלמידים אשר גם

לא אמר מוהרא"ש נ"י, והמשיך בלימודו והסוף היה שזה שצעק כנ"ל נתקרב ונתרחק לגמרי והיה למוהרא"ש נ"י הרבה עגמת נפש...

רפב

פעם אחת עשו טיח בהמקוה של מוהרא"ש נ"י וכמה בחורים נדבק להם רגלם בהדבק וכו', והטיח וכו', והתלוננו לפניו ענה ואמר להם בזה"ל: "כשאוחזים את הראש נשמרים הרגלים" אז מען האלט קאפ ווערט אפגעוהיטן די פיס"..." וחזר על זה כמה פעמים ורימז בזה גם כששומרים על המחשבה שבמח אזי נשמרים מפגם הברית.

רפג

וסיפר אז שפעם אחת בחורף היה בעיר ברסלב בוץ גדול ואדל בת רבינו ז"ל הלכה על הרחוב עם כמה נשים וכולם נתלכלכו להם שמלותיהם ורק שמלת אדל נשארה נקייה ושאלו הנשים איך זה שרק השמלה שלך נשארה נקייה, ענתה ואמרה להם בזה הלשון: "מייך טאטע האט מיר געלערנט אז מגייט אין א בלאטע זאל מען זיך נישט אויסשמירן" (האבא שלי לימד אותי כשהולכים בבוץ שלא ילכלכו את עצמם).

רפד

ואמר מוהרא"ש נ"י: שסיפור

את האדם ומזככו לגמרי ואף שחטא,
מקוה מטהר את הטמאים.

הם ימשיכו בעבודתי ויגלו ויפרסמו
את רבינו ז"ל בעולם ולא יתפעלו
משום בריה שבעולם.

רצו

וסיפר שמוהרנ"ת ז"ל יצא פעם
אחת מהמקוה ונהנה מאד מהמים
ואמר אז לתלמידו ר' נחמן
טולטשינער ז"ל מחמת שהמים
שורשם ברוחניות אלקות על כן יוצא
מזה טובה גם בגשמיות.

רצג

מוהרנ"ת ז"ל הבטיח קודם
הסתלקותו "מי שיהיה חזק בטבילת
מקוה בכל יום בשביל תשובה
להקב"ה יש לו תקווה טובה לתקן
הכל".

רצד

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י איך
שהוא נותן תודה להקב"ה בכל יום
בשעה שיוצא מהמקוה על החסד
הנורא שעשה עמו הקב"ה שזיכה
אותו לטבול במקוה כשרה.

רצה

מוהרא"ש נ"י מעורר תמיד
את תלמידיו שיהיו נזהרים בטבילת
מקוה ואמר שענין הטהרה במקוה הוא
לא רק ברוחניות אלא גם בגשמיות
צריכים להשתדל שיהיה לו גוף נקי
בלא זיעה וכו'.

רפט

מוהרא"ש נ"י אמר: שעל ביטול
זמן מאד מאד מדקדקים למעלה
ושאלו אחד מה זה נקרא ביטול זמן?
והשיב בפשיטות כשאין האדם עושה
שום דבר זה נקרא ביטול זמן, כי
האדם צריך להיות תמיד עסוק באיזה
ענין או ללמוד או להתפלל או לקיים
מצוות או לאכול או לישון או לעסוק
בפרנסה או לדבר עם אשתו שזה בכלל
קירוב לבבות ושלום בית וכו', או
לדבר עם חבירו דיבורי יראת שמים
ואמונה וכו', אבל ללכת או לשבת
בטל זה עבירה גדולה ומדקדקים על
זה מאד מאד למעלה.

רצו

ואמר שכל אלו שנשתגעו היה
רק שהלכו בטלים ולא עשו שום דבר
מהנ"ל והזכיר אז מאמרם ז"ל
(כתובות נ"ט) הבטילה מביאה לידי
זימה לידי שעמום ולידי שגעון רחמנא
ליצלן.

רצא

מוהרא"ש נ"י אמר: שבני אדם
אינם יכולים לתאר לעצמם את גודל
החסד הנורא שעשה להם הקב"ה
שנתן להם מתנה "מקוה" אשר מטהר

נפלה עליו שינה וישן שינה עמוקה והיה נוחר... ואף שהתלמידים ישבו שם הוא לא הסתכל על זה ותיכף ומיד כשהגיע חצות כבר נתעורר ורחץ ידיו ואמר ברכת התורה כי הוא אחז כשיטת רבינו ז"ל שיותר טוב לקום מהשינה ולומר חצות.

רצט

מוהרא"ש נ"י הקפיד מאד מאד על אלו שעושים רעש בלילה ולא מניחים את חבריהם לישון ואמר על הכל יש מחילה אבל לא על גזל שינה כי כשמקיצים את מישהו מאמצע השינה אז כל היום שלו כבר מבובל והוא מסתובב כשיכור וזה עוון גדול אשר אין עליה מחילה.

ש

מוהרא"ש נ"י אמר: אשר מובא במדרש "תחילת מפלה היא השינה" כשאדם ישן אינו לומד או אינו עוסק בפרנסה וכל זה נאמר למי שמכריח את עצמו לישון מרוב יאוש אבל מי שמרגיש שצריך לישון מצוה עליו לישון כי בלא שינה האדם מסתובב כמו סוס שגם כן אינו ישן ועל שינה כזו אמרו במדרש הנה טוב מאד זה השינה כי כשאדם ישן קצת אז כשקם יכול ללמוד הרבה תורה.

שא

מוהרא"ש נ"י אמר: שאת דברי

רצו

מוהרא"ש נ"י אמר: אשר היצר הרע הכי גדול לבחורים הוא בלילה לבטל את הזמן ולא לילך לישון כי בזה כבר תופס אותו למחרתו שלא יוכל לקום ויאחר זמן קריאת שמע ותפילה וממילא כל הסדר שלו יתבלבל לגמרי וילך שיכור כל היום (כי בלא שינה האדם כמו שיכור).

רצז

וסיפר מוהרא"ש נ"י שמוהרנ"ת ז"ל היה לו ברכה מרבינו ז"ל שתיכף ומיד כשרק הניח את ראשו על הכר תיכף ומיד ישן וסיים מוהרא"ש נ"י מה אתם חושבים שעשה מוהרנ"ת ז"ל הוא התייגע מאד מאד כל היום בתורה ובתפילה ועבודת הכלל ואז כשהלך לישון עם ברכת רבינו ז"ל תיכף ומיד ישן מה שאין כן מי שהולך בטל כל היום ואינו עושה שום דבר אפילו עם מאה ברכות לא יועיל לו ליפול בשינה.

רחצ

וסיפר מוהרא"ש נ"י כי פעם אחת היו אצל מוהרנ"ת ז"ל בלילה הרב מברסלב וגם הרב ר' יודיל ז"ל ועוד כמה תלמידים מתלמידי רבינו ז"ל ודיברו ביניהם וטכסו עצה על כמה דברים נחוצים עד מאד וכשהגיע סמוך לזמן חצות הניח מוהרנ"ת ז"ל את ראשו על השולחן ותיכף ומיד

שו

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר הצלחתו בחייו הוא רק על ידי שמדברים עליו כל דבר אסור וזה עוזר לו ברוחניות ובגשמיות ועל ידי זה הוא יכול לחבר כל כך הרבה ספרים וכן יכול להדפיסם ולהפיצם ברכבות טופסים בלי שום גוזמא כלל, (כידוע דבר זה).

שז

פעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י לאחד שהתנצל לפניו שעובר עליו מה שעובר ברוחניות ובגשמיות ואינו יודע מה רוצים ממנו מלמעלה ענה ואמר לו עליך לדעת כי איש הישראלי הוא כדוגמת לולב כעין שאמרו חכמינו הקדושים (השדרה של לולב דומה לשדרה של אדם, עי' מדרש רבה פרשת אמור פ' ל'), וכמו שמנענעים עם הלולב למעלה ולמטה ולד' רוחות העולם כן מנענעים עם האדם בעליות וירידות נפילות והשלכות וכו', ואשרי מי שמחזק את עצמו, ועוד אמר שיכול להיות לפעמים שהוא בבחינת ערבה שמכים עמה על הארץ חבטות הרבה ודייקא אז צריך לצעוק הושענא הושענא וכו' ולא להתייאש עצמו בשום אופן שבעולם.

שח

מוהרא"ש נ"י אמר: בזה העולם העיקר הוא התחזקות כי עובר על כל

רבינו ז"ל צריכים לקיים בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל וכן לא צריכים שום כחל ושרק (שקורין באפיצין) רק לקיים כל דיבור כמו שהיא אז מאיר העצות שלו מאד מאד.

שב

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי האיש הזוכה לומר בכל יום העשרה מזמורי תהלים שגילה רבינו ז"ל בשביל תיקון הכללי כי זה מאד מסוגל להאדם ברוחניות ובגשמיות כי היא כוללת הכל.

שג

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שיש לו רק אמונת חכמים ברבינו ז"ל ובגדולתו היה ראוי לו להזהר לאומרו בכל יום ויום.

דש

וכמה פעמים דיבר עמנו שהוא משתוקק שיאמרו את זה בציבור אחר התפילה גם בימי החול כדרך שנוהגים אנ"ש היקרים לאומרו בשבת אחר התפילה בציבור.

שה

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד "תדע כלל כל מה שמדברים עלי יש בהאדם עצמו זה שמדבר עלי".

אמרי מוהרא"ש

עג

וכולם מכירים אותו ולהיפוך מי שהוא ברעש ובפרסום בזה העולם וכולם מכירים אותו אזי למעלה לא יודעים ממנו כלל.

שיג

מוהרא"ש נ"י אמר: שביותר צריכים לשמור את עצמו מעצלות כי זה הפתח אל האוש והדכאון כי מי שתמיד עסוק באיזה עסק ומכל שכן שהוא זריז ואף פעם לא יעמוד ריק וכו', (רק יעשה משהו) אדם כזה אף פעם לא יפול ביאוש ודכאון ואף פעם לא ישתגע.

שיד

מוהרא"ש נ"י אמר: שהעיקר צריכים ללמוד בישיבות עם הבחורים שיהיו בעלי דרך ארץ כי כשיש לבחור דרך ארץ לאיש מבוגר ממנו ומכל שכן לזקן אזי יזכה ליראת שמים ולידיעת התורה ולהיפוך בחור חצוף הוא רחוק מיראת שמים וידיעת התורה וזהו הסימן הכי טוב לידע ולהכיר מדת ומהות בחור אם הוא בעל דרך ארץ אזי יש בו יראת שמים וידיעת התורה וההיפוך מובן ממילא.

שמו

וסיפר מוהרא"ש נ"י איך שרבינו ז"ל הקפיד מאד מאד על אנשיו הקדושים שיהיו בעלי דרך ארץ גדולים ופעם התבטא רבינו ז"ל ואמר

בר ישראל מה שעובר ברוחניות ובגשמיות וסובל בכל יום בושות וחרפות וכו', וכן יש לו חלישות הדעת מעצמו וכן מאחרים וכו', על כן העיקר הוא התחזקות ומי שמחזק את עצמו ביותר אזי הוא מצליח ביותר.

שטז

מוהרא"ש נ"י אמר פעם אחת לאחד בלשון תמיה א אידיש קינד גייט נישט אין מקוה פאר'ן דאווענען?, (בר ישראל אינו הולך במקוה קודם התפילה?).

שיז

ואמר מוהרא"ש נ"י בשם מוהרנ"ת ז"ל אשר אי אפשר להחזיר את נשמתו עד שיטבול במקוה.

שיא

ואמר מוהרא"ש נ"י: שדבר זה רואים בחוש עד שאין האדם הולך למקוה בכוקר משעה שקם הרי הוא מבוהל ומבולבל וכו', ותיכף ומיד כשזוכה לטבול במקוה אזי מתיישב דעתו וכו'.

שיב

מוהרא"ש נ"י אמר: כשאדם כאן בהשקט ובהצנע בלי שום רעש ופרסום אזי נעשה ממנו ומעבודתו רעש ופרסום גדול בכל העולמות

כלל בפולין היו הצעירים וגם הזקנים מחוצפים ופה רואה שלא די שהקטנים כיבדו את המבוגרים אלא אפילו המבוגרים כיבדו את הקטנים וקראו אותם בלשון רבים (אתם איהר).

כאם קיסרים ומלכים היו יודעים איך שאני לומד דרך ארץ עם אנשי אז היו שולחים את בניהם אלי ללמוד עמהם דרך ארץ.

שמו

וסיפר מוהרא"ש נ"י אשר גדול הדרך ארץ שהיה אצל רבינו ז"ל זה אין לשער ולתאר כלל כי כולם ישבו בשולחנו הטהור בשבת בדרך ארץ גדול ואפילו השיריים אף אחד לא חטף רק כל אחד עבר בתור ולקח משהו... כדי להשאיר גם לאחרים... והיה הפחד והיראת שמים גדול אצל אנ"ש.

שימו

מוהרא"ש נ"י דיבר פעם בענין העזי פנים שעמהם צריכים לילך בדיוק כפי תכונתם ועזותם וכו', כי עז פנים אינו מבין רק כשמשתיקים אותו בדיוק עם אותו חוצפה שלו, מכל שכן כשמדבר על רבינו ז"ל מחוייבים תיכף ומיד לסתום את פיו עם אותו הזבל שהוציא מפיו ולא להתפעל ממנו.

שיז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שגם כל אלו אנ"ש היקרים אשר מוצאם הם מערי רוסיא הם בעלי דרך ארץ גדולים עד מאד ואיש את רעהו יכבדו וכל דיבורם הם בלחש ובישוב הדעת גדול מאד.

שב

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שמדבר על ספריו הקדושים צריכים לידע שהוא פגום מאד וכו', כי מה כתוב בספריו רק גילוי אלקותו יתברך נמצא כשאחד מדבר נגד זה מדבר נגד הקב"ה ונמצא שהוא פגום עד מאד בלי יוצא מן הכלל.

שיח

וסיפר מוהרא"ש נ"י שסיפר לו הרה"ח ר' לוי יצחק אשר בבואו בפעם הראשונה ברוסיא ונסע אל ציון רבינו ז"ל בעיר אומין נתפעל מאד מאד מגודל הדרך ארץ שהיה בין אנ"ש והגדול היה קורא את הקטן בלשון "אתם" (איהר) מצד דרך ארץ וכבוד ודבר זה הפליא אותו עד מאד כי בדרך

שכא

מוהרא"ש נ"י אמר: עיקר הצלחת האדם שינצח תמיד את שונאיו ולא יוכלו לעשות לו שום רע הוא רק כשידבר תמיד ממנו יתברך ובזה יהיה בטוח שלא יזיקו אותו כמשל המובא במדרש שהיה צ'

אמרו שאינם יכולים לעשות שום דבר (כי המתנגדים שחדו את כל מפקדי המשטרה) ושלחו מוהרנ"ת ז"ל חזרה ואמר דבר זה אינו יכול להיות וכו', ואם לא ירצו לעשות שום דבר אז נלך אל המפקדים היותר גבוהים וכו', וכשהשליח אמר לו כפי הנראה לא יועיל שום דבר כי המתנגדים הרשעים שחדו את כולם אז ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל אם כן עלינו לידע כי גם להמתנגדים יש חלונות...

שכה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שרואה ממתנגדיו שבענין בין אדם לחבירו אינם טובים כלל והם בדיוק כמו החילונים כי החילוק ביניהם הוא רק בין אדם למקום שאלו מקיימים מצוות ואלו אינם מקיימים מצוות אבל במה שנוגע לבין אדם לחבירו הם כל כך גרועים בדיוק כמו החילונים.

שכו

ובשעה שנארע המעשה בעירת "יבנאל" שמסרו אותו כמה רשעים שהוא "אנטי ציוני" והוזה מה דהוזה וכו', ענה ואמר מוהרא"ש נ"י מה אתם חושבים שאלו הרשעים הם יותר טוב מהחילונים שאינם מניחים אותי להכנס בעירת "יבנאל"? הם בדיוק כמוהם בין אדם לחבירו ויש להם בדיוק אותם המדות מגונות כמו החילוניים ואין הפרש ביניהם כלל.

שרצה לתפוס ציפור והלכה הציפור וישבה על כתר המלך ותיכף ומיד הוריד הצייד את ידיו ואמר שאי אפשר לו כבר לעשות דבר (עייין מדרש פרשת בלק).

שכב

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לברוח מאד מאד ממחלוקת כמו שבורחים מאש ותיכף ומיד אם רואה אנשים קשים וכו', ובעלי ריב ומחלוקת יברח מהם אבל באם יבואו בגבולו ויעיזו נגדו ולא יכול לברוח ולהשתמט מהם אזי יחזיר להם מנה אחת אפיים ולא יפחד מהם כלל.

שכג

ואמר מוהרא"ש נ"י: כי בפירוש יש דיבור מרבינו ז"ל שאמר פעם אחת בזה"ל: "אני בעל ודע מה שתשיב לאפיקורס" ופעם אחת הוסיף וגם אנשיי הם בכלל הזה של ודע מה שתשיב לאפיקורס וסיים מוהרא"ש נ"י אלו המדברים על רבינו ז"ל ומתלוצצים מאנשיו "האמיתיים" הם הם האפיקורסים רח"ל.

שכד

מוהרא"ש נ"י סיפר שפעם אחת שברו המתנגדים את כל חלונותיו של מוהרנ"ת ז"ל ושלח שליח אל המשטרה והלה חזר ואמר שהמשטרה

שבז

מוהרא"ש נ"י אמר: שאף פעם לא חלם שבני אדם הקוראים את עצמם "חסידים" עם זקן ופיאות וכו', יוכלו למסור את מוהרנ"ת ז"ל והיה לו תמיד קשה דבר זה איך יכול להיות דבר כזה אבל בשעה שמסרו אותו משפחה פגומה המתגוררת בצפת אל שלטון הרשע אז הבין שיכול ויכול להיות דבר כזה מה שאנשי בליעל הקוראים עצמם חסידי ברסלב יכולים למסור אותו אל השלטון הרשע על אחת כמה וכמה חסידים אחרים.

שבח

ואמר על המסירה עליו שעוד תראו שיקויים אצלם המקרא שכתוב (תהלים ז') "בור כרה ויחפרהו ויפול בשחת יפעל ישוב עמלו בראשו ועל קדקדו חמסו ירד" שהם חשבו שחפרו לי בור ובאמת לעצמם חפרו בור ובו יפלו ועוד תראו עין בעין איך שירדו מטה מטה.

שכט

ואמר מוהרא"ש נ"י: על הכל יש לימוד זכות אבל לא על מסירה ועל כן מסור הדין מורדין אותו ולא מעלין ולא יועיל לו שום דבר.

של

וכשסיפרו אנ"ש פעם

למוהרא"ש נ"י על אחד שמסר את חבירו אל המלכות והכניסו אותו לבית אסורים ענה ואמר מוהרא"ש נ"י בלשון תמיה א איד זאל מסרן? (יהודי שימסור?), חבל חבל עליו וכו' וכו', כי בוודאי יענש בלי שום ספק.

שלא

מוהרא"ש נ"י אמר: המברך מתברך ועל כן אשרי מי שרגיל בברכות ולברך תמיד את נשמות ישראל ובזכות זה יתברך ממעון הברכות, ולהיפוך אוי לו להאדם המקלל את חבירו ומכל שכן מי שמוסרו שבוודאי יהיה מקולל וכל ימיו יהיו בצרות.

שלב

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי האיש הזוכה לאהוב את כל בר ישראל ואז יזכה למח נקי ומיושב ואמר אז כל הצרות שהאדם סובל הוא רק בשביל שיש לו איזה קנאה או שנאה על איזה בר ישראל.

שלאג

אחד שאל את מוהרא"ש נ"י איך יזכה להתפלל תפלותיו שחרית מנחה מעריב חצות בלא מחשבות זרות והשיב לו מוהרא"ש נ"י מי שמרגיל את עצמו לטבול במקוה קודם כל תפילה אז יתפלל כל התפילה בלא מחשבות זרות.

הפעם הראשונה מאז שיסדתי את בית מדרשי שלא פרסו את המפות בליל שישי אחר חצות והיה לי צער גדול מזה.

ש"ז

ואז בשעה שכל הבחורים עשו וסדרו את השולחנות ופירסו את המפות ניגש בחור אחד ורצה ליתן למוהרא"ש נ"י פדיון ולא רצה לקבל ענה ואמר לו לך ופרוס את המפות על השולחנות ויהיה בדיוק כמו פדיון כי פריסת המפה על השולחן יש לה כח כמו פדיון וכשהלה שאל מה ענין פדיון אל מפה ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י חשוב היטיב ותבין והלך לו ולמחר אחר תפילת שחרית ניגש הבחור ושאל אותו מה ענין פדיון אל מפה והשיב לו מוהרא"ש נ"י הלא אמרתי לך שתחשוב בעצמך ואמר הבחור חשבתי ולא מצאתי פתרון ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י כלאחר יד מ'פ'ה ראשי תיבות פ'דיון מ'מתיק ה'דין...

ש"ח

בשעה שהעתקתי את השיחות האלו הסתכל בי מוהרא"ש נ"י ונהנה ואמר לי בזה הלשון "תתקתק! תתקתק! כי עוד יבוא היום שנתפרד, וזה יהיה נשאר ממני, ועל ידי זה תזכרו ממני, ונאחוז את עצמינו ביחד".

ש"ד

מוהרא"ש נ"י אמר: שמה טוב ומה נעים אם זוכים להכין ולפרוס את המפה על השולחן לכבוד שבת קודש בליל שישי אחר חצות כי אז כבר מתחיל להאיר אור השבת ועל כן אשרי מי שמקדים לפרוס את המפה על השולחן לכבוד שבת קודש אז ואם לא על כל פנים עליו לראות להקדים בערב שבת מה שיותר מוקדם.

ש"ה

ואמר מוהרא"ש נ"י: כי יש קבלה שבבית שפורסים את המפה על השולחן לכבוד שבת קודש ומסדרים את הנרות מה שיותר מוקדם אז הנשמות בעולם העליון של אותה משפחה כבר מקבלים רשות להכנס אל ההיכלות של שבת השייכים לפי שורש נשמתם.

ש"ו

כל ליל שישי אחר אמירת חצות ברבים מעורר מוהרא"ש נ"י את התלמידים שיסדרו את השולחנות בבית המדרש שלו לכבוד שבת ויפרסו מפה על השולחן, ופעם אחת קרה שלא פרסו מפות על כל השולחנות והיה לו צער גדול מזה ואחר כך אירע שבשבוע הבאה אחר חצות ביקש עוד פעם מוהרא"ש נ"י את התלמידים שיפרסו את המפות לכבוד שבת ואמר תאמינו לי שבשבוע שעברה היתה

וילדיהם, על כן הוא מכניס את כל המרץ והזמן היקר שלו בשביל זה להמשיך אורו של רבינו ז"ל בעולם.

שמב

וסיפר מוהרא"ש נ"י שמוהרנ"ת ז"ל היה לו הרבה שיחות וסיפורים מרבינו ז"ל למאות ואלפים אך לא כתבם לכך לא נשאר ומה שסיפר לתלמידיו זה עבר מפה לאוזן מדור דור ובמשך הזמן נשכח הכל וכן לתלמידו ר' נחמן טולטשינער ז"ל היה לו מאות ואלפים שיחות וסיפורים ממוהרנ"ת ז"ל מה שרק שמע וראה אך מחמת שלא כתבם נשכח ברבות הזמן הכל ומה נשאר הוא רק מה שסיפר בנו ר' אברהם ז"ל לתלמידיו ורק זה נשאר ועל כן הוא משתוקק מאד מאד לרשום על פני הכתב למען ישאר לדור אחרון.

שמג

ואמר מוהרא"ש נ"י: בחיים חיותו של האדם קשה לאחרים לרשום את כל מה שקורה כי בחיי האדם נדמה שכן יהיה בקביעות שהצדיק החי בתוכו יחייה לאורך ימים ושנים וכו', ועל כן אין רושמים מה שרואים ומה ששומעים אבל תיכף ומיד כשנסתלק הצדיק אז נשכח הכל ומתחרטים מאד מאד למה לא רשמו הכל.

שלט

וסיפר לי אז שאנו רואים שכל מה שנשאר מהדורות הקדמונים רק דיבוריהם ושיחותיהם שדיברו וסחו לתלמידיהם ונחקק בספר, וסיים אני מקווה להקב"ה שאני מוריש לכם ירושה יפה....

שמ

מוהרא"ש נ"י אמר: אף שאצלו יקר כל רגע אך יען שיש לו הסתכלות למרחוק... (ער האט א ווייטן קוק) בשביל זה הוא מבלה את הזמן בעסק הרבים בהפצת מעיינות החכמה חוצה, (היינו שהוא רואה ומתבונן היטיב מה נעשה בעולם בדור הזה, ואיך שמתעים את בני אדם וכו', וכן מי יודע מה יהיה בשנים הבאות וכו', על כן הוא מכניס כל כוחו וכל המרץ שלו ואת כל זמנו היקר לו מכל הון להפיץ את דברי רבינו ז"ל בעולם כי מי יודע מה יולד יום).

שמוא

ואמר אז באם היה יודע עוד לפני עשרים שנה איך שיהיה זמן שיהיה יקר בעיני כל, הספרים והקונטרסים שזכה לחבר על פי דרכי רבינו ז"ל, היה עוד אז עוסק בזה בהתמדה רבה ויען שעכשיו רואה מה שנעשה מהספרים החדשים, ואיך שמאות אנשים מתקרבים אל דעת רבינו ז"ל על ידם הם ונשותיהם

אמרי מוהרא"ש

ע"ט

שדמ

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י באם היו רושמים מרבינו ז"ל ומתלמידיו הקדושים את כל הסיפורים שקרה להם וכו', והשיחות שדיברו וכו', אז היה לנו כעת המון כלקים, והיו מחזים נפשות ממש כי בעוונותינו הרבים עכשיו בדור הזה שהמינות והכפירות והשמד כל כך חזק ויוצאים בכל יום עיתונים רעים שבועונים וירחונים וכו', מלאים כפירות ואפיקורסות ניאוף וזוהמא עירום ושיקוף וכו', אז זה לעומת זה כל דיבור ושיחה יקרה של הצדיקים שבדור הקודם מחייה ומחזק.

שמוז

אחד שאל את מוהרא"ש נ"י האם למד את ספר מורה נבוכים השיב לו בזה הלשון: תאמין לי שהיות שזיכני הקב"ה לבלות את ימי נעורי בטוב ובחסדו יתברך זכיתי לעבור במשך שנותי בהמון ספרים (כי יש לו ספרייה של כמה אלפים ספרים) כרצונו של רבינו ז"ל, והיה לי באמת תאוה להסתכל גם בספר זה אך יען שרבינו ז"ל אסר עלינו ללמוד ולעיין בספר זה כבר לא הייתי מעוניין כלל לעיין בו ומכל שכן לא לקנותו.

שמה

(וכששמעתי זאת נתעוררתי לרשום בעזרתו יתברך מה שאני רואה ומה שאני שומע אצל עטרת ר'א' שינו מוהרא"ש נ"י וכן חיפשתי ומצאתי אצל החברים התלמידים היקרים שיחות וסיפורים שזכו לשמוע ולראות ממוהרא"ש נ"י ורשמו את זה על הספר ובעזרתו יתברך אדפיסם מפעם לפעם).

שמח

ואמר אז שבאמת צריכים לידע שהרמב"ם הקדוש (כך התבטא) עשה את החיבור הזה בימיו שהיו אפיקורסים גדולים ורצה להראות להם בדרך חקירות כפי דעתם ושיטתם אשר יש אלהים שליט בעולם אבל לנו אסר רבינו ז"ל ללמוד בהם.

שמו

מוהרא"ש נ"י אמר: לאחד אם תהיה דבוק בהקב"ה אז לא יחסר לך שום דבר ואם לא תהיה דבוק בהקב"ה יחסר לך הכל.

שמט

וסיפר מוהרא"ש נ"י שהרה"ק הבעל התניא ז"ל אמר פעם בזה הלשון "הרמב"ם היה לו קיבה חזקה על כן היה יכול לאכול גם נחשים ועקרבים" (כאומר שנכנס בחקירות) "אבל אתם אל תלמדו במורה" כך התבטא הבעל התניא ז"ל אל תלמידיו.

הגנוז ממש ומרגיש טעם אחר בחייו, ומחשבתו נדבקת בעלמא דאתי כי כל הזוהר מדבר רק מה קורה בעולם הבא.

שנה

מוהרא"ש נ"י אמר: שאמירת תיקונים הוא כמו מרחץ חם להנשמה (א הייסע באד פאר די נשמה) מי שרגיל לומר הרבה תיקונים זוכה לרחץ את נשמתו.

שנו

וסיפר מוהרא"ש נ"י כי רבינו ז"ל רצה שאנ"ש יהיו רגילים כל השנה בתיקונים לא רק בימי אלול והוא ז"ל בעצמו עסק בתיקוני זוהר כל השנה.

שנז

ופעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י כשלומדים זוהר ותיקונים יש להאדם התקשרות אחרת לגמרי אל הרשב"י ז"ל ומרגיש את הארתו גם בביתו.

שנח

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שמקורב אל רבינו ז"ל מאיר בו אמת אחר לגמרי (עס שיינט אין אים גאר אן אנדער סארט אמת) ויש לו ישוב הדעת אחרת וכשביל זה הבע"ד אורב על כל אחד ואחד הרוצה להתקרב אל רבינו ז"ל.

שנ

ואמר מוהרא"ש נ"י בשם הרה"ק מקאמרנא ז"ל שאמר שהוא יכול לפרש את כל ספר המורה על פי חכמת הקבלה אך מאחר שאיני רוצה שילמדו בזה על כן אני מונע עצמי מזה.

שנא

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שמרגיל את עצמו ללמוד בכל יום בספר הזוהר הקדוש אז כבר אינו צריך שום ראיות על אלקות כי שם נפתח לפניו כל העולמות ורואה גילוי אלקות בגלוי.

שנב

ואמר אז מי שמרגיל את עצמו ללמוד זוהר הקדוש נמשך עליו הארה מעולם הבא והוא דר כבר למעלה וכו' כי על ידי לימוד הזוהר הקדוש נפתח לו שערים חדשים בגילוי עולם הבא.

שנג

ורבינו ז"ל אמר שעל ידי לימוד ספר הזוהר נעשה חשק להאדם ללמוד בכל הלימודים והלשון של הזוהר מאד מאד מעוררת את לב האדם וממשכת אותו אליו יתברך.

שנד

ואמר מוהרא"ש נ"י מי שמרגיל את עצמו ללמוד זוהר מאיר בו אור

כי להשיג השגות אלקות הולך כל כך בנקל, עליכם לדעת כי קודם שהאדם בא לידי השגה שוברים אותו לגמרי עד שנעשה בעיניו כאין ואפס נמאס ונדכה לגמרי אז דייקא כשמגיע במצב כזה מתחיל להאיר לו.

שפג

ואמר: כל מה שהאדם יותר שבור כמו כן נעשה כלי להמשכת אורו יתברך בעולם ועל כן אם רואים שאחד מגלה אמיתת מציאותו יתברך בגילוי רב זה סימן שעובר עליו מה שעובר וכו', והוא בעיני עצמו בטל ומבוטל וכו', שבור כחרס הנשבר.

שפד

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י: שזה ההפרש והחילוק בין תלמידי הבעל שם טוב הקדוש בין בעלי מוסר וכו' הבעלי מוסר דברו מביטול היש ואיך שצריכים לעבוד על זה וכו' ותלמידי הבעש"ט הקדוש באמת אחזו בזה ועל כן באמת רואים את ההפרש ביניהם על ידי ספריהם כי ספרי מוסר רק משברים את האדם וכו', מה שאין כן ספרי חסידות מאירים את אמיתת מציאותו יתברך במח האדם.

שפה

מוהרא"ש נ"י אמר: כל מי

שנפ

מוהרא"ש נ"י סיפר שהרה"ק מראדיון ז"ל (בעל התכלת) היה עליו הרבה מחלוקת כי הוא המציא דבר חדש "התכלת" והיו הרבה גדולים חולקים עליו, וקיבל עידוד וחיזוק גדול מספר הקדוש והנורא "ליקוטי מוהר"ן" והפליג מאד במעלת הספר הזה והיה דרכו לומר לא בחינם חולקים על הליקוטי מוהר"ן כי להגדולים הוא מראה שאינם יודעים כלום עדיין... ואת הקטנים הוא מגביה עד מאד ועל כן מי רוצה שיראו לו שאינו יודע...

שפ

מוהרא"ש נ"י אמר: באם היה האדם יודע את מעלת וחשיבות האדם למעלה בכל העולמות הסובל צער גידול בנים היה שש ושמה מאד ומחזק את עצמו ולא היה נופל בדעתו כלל.

שפא

ואמר: אין עוד דבר המטהר את האדם ומזככו בזיכוך אחר זיכוך עד שיזכה להשיג אורו יתברך כמו צער גידול בנים.

שפב

מוהרא"ש נ"י אמר: אל תחשבו

רבינו ז"ל שעל כל פסיעה ופסיעה שבאים אליו נבראים מזה מלאכים זה סוכב כהיום על הפצת ספרי רבינו ז"ל על כל פסיעה ופסיעה שהולכים להפיץ ספרי רבינו ז"ל נברא מזה מלאכים אשרי מי שמפיץ את אורו ודעתו של רבינו ז"ל על ידי הפצת ספריו הקדושים.

שע

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שהוא עוד זוכר בימי בחרותו כמה מאנ"ש היקרים שהלכו תמיד עם מזוודה מלאה ספרי רבינו ז"ל ובכל בית הכנסת פתחו את המזוודה על השולחן והניחו את זה שם ובתוך כך הלכו להתפלל ואנשים ניגשו לחפש בתוך המזוודה זה מצא ליקוטי מוהר"ן זה מצא ליקוטי תפילות זה שיחות הר"ן זה עלים לתרופה וכו', וכך הפיצו ספרי רבינו ז"ל אשריהם ואשרי חלקם.

שעא

מוהרא"ש נ"י אמר: כשאדם אינו רוצה שום דבר רק רצונו יתברך אז לא שייך אצלו ענין נפילה או ירידה.

שיותר שבור הוא יכול להרגיש יותר דקות ורוחניות בבחינת כתיב למאור את מי שמכתתים אותו הוא מאיר ביותר.

שפו

מוהרא"ש נ"י אמר: אנ"ש אינם יודעים להעריך את מעלת חשיבותם בזה שזכו ליפול בחלקו של רבינו ז"ל המאיר בנו אמיתת מציאותו יתברך בגילוי נפלא כזה עד שנפתח הפה לדבר אליו יתברך מה שלא מוצאים דבר זה בשום מקום שבעולם.

שפז

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אלו שעסקו להפיץ את ספרי רבינו ז"ל בעולם יש להם חלק בהגאולה.

שפח

ואמר מוהרא"ש נ"י: עיקר תיקון העוונות הוא לילך להפיץ ספרי רבינו ז"ל כי ספריו הקדושים מחזירים את אחינו בני ישראל בתשובה והחזרת בתשובה את זולתו זה עיקר תיקון כל העוונות.

שפט

מוהרא"ש נ"י אמר: מה שאמר

ז"ל שנדבר כל היום, אך מאחר שראה שיהיה קשה לנו אמר שתראו לקבוע לעצמכם על כל פנים שעה אחת ביום וסיפר על זה מוהרא"ש נ"י שהרה"ח ר' יצחק ברייטער ז"ל אמר שיכולים לחלק גם את השעה הזאת לג' חלקים היינו עשרים דקות כי מובא בשולחן ערוך אשר שיעור מליחה זה שעה ובשעת הדחק מספיק עשרים דקות והיות שהתבודדות הוא ענין מליחה שמוציא את הדם הרע שלו השיעור הוא שעה אבל בשעת הדחק מספיק עשרים דקות, וסיים מוהרא"ש נ"י כי עצה זו היא נפלאה מאד מאד כי עשרים דקות התבודדות כל אחד יכול לקיים, ושלושה פעמים ביום על ידי זה כבר קיים את ציווי רבינו ז"ל.

שעו

מוהרא"ש נ"י אמר פעם אחת לאחד הרגל את עצמך לחיות עם השעון היינו בכל שעה תסתכל על השעון ותפריש חמשה דקות ותדבר או עמו יתברך ותספור לו מה עשית בשעה הזו ואז כשחיים בצורה כזו כל היום הולך לו בצורה אחרת.

שעו

ואמר לו מוהרא"ש נ"י אז ראה איך שבעולם הטביעו שבכל שעה בדיוק יש "חדשות" ומספרים מה קרה

שעב

אחד אמר למוהרא"ש נ"י שיש לו ירידות ונפילות ושאלו מוהרא"ש נ"י וכי באיזה עליה היית מקודם שיש לך עכשיו ירידות ונפילות? ואמר לו אז כשאתם מחזיק את עצמו ללא כלום אז אף פעם לא יפול וירד וכו' כי אין לו מהיכן ליפול ומהיכן לירד...

שעג

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריך כל אדם לבקש ממנו יתברך בכל יום ויום שינצל מיצרו הרע הבווער בו וכו', כי בלא תפילה לא יועיל לו כלל, ותיכף כשמתפלל על ידי זה מוריד ממנו כל מיני דינים ועונשים.

שעד

וסיפר שהיה אחד מאנ"ש שהיה לו חנות של תכשיטי נשים והיה דרכו לקום קודם אור היום ולצאת אל השדה ולצעוק הרבה אליו יתברך כדי שינצל היום הזה מהרהורים רעים ולא יכשל בעוונות וסיים מוהרא"ש נ"י שתארו לעצמכם איזה יום כבר היה לו.

שעה

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין תפילה והתבודדות להרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך היה רצונו של רבינו

כי הבטילה מביאה לידי שגעון ולידי זימה ולכל דבר רע.

שפא

והוא תמיד מוכיח את בני אדם ההולכים בטלים ומזכיר להם את מאמרם ז"ל (הובא בדרך ארץ זוטא) אשר תשע מאות תשעים ותשע אנשים מתים מבטילה רק אחד מאלף מת מיתת עצמו.

שפב

פעם אחת בערב שבת קודש ניגש מוהרא"ש נ"י אל בחור אחד ואמר לו מדוע לא תיקח עכשיו חומש או משניות או גמרא, או מדרש, או אפילו כולם, ותעשה לעצמך שיעור, כי עכשיו בערב שבת קודש כולם טרודים ובוודאי אין להם פנאי ללמוד והעולם יש להם קיום רק בזכות התורה ועל כן בזה שתישב עכשיו ללמוד אתה יכול להחיות ולקיים את כל העולם כולו.

שפג

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי מי שלומד בכל יום שיעור במקרא משנה גמרא מדרש שעל ידי זה ימשיך על עצמו הארה מהד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה.

שפד

מוהרא"ש נ"י אמר: כל מצוה

בעולם בשעה זו על כן מדוע לא תרגיל את עצמך גם כן לחיות באופן כזה לספר להקב"ה חדשות מה עשית בשעה זו ואז כשחי בצורה כזו אין עליו כבר שום דינים כלל למעלה.

שעה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמה שרצה רבינו ז"ל שיהיה לנו התבודדות כל היום היתה כוונתו שמהרגע שפותח את העיניים משינתו עד הרגע שסוגר את העיניים בעת שינתו רק ידבר עמו יתברך ובאמצע הוא לומד... ובאמצע הוא מתפלל... ובאמצע הוא מקיים מצוות... ובאמצע הוא אוכל... ובאמצע הוא עוסק במשא ומתן... אבל בכל רגע פנוי הוא רק מדבר עמו יתברך זה נקרא התבודדות כל היום.

שעט

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך כל מהלך מחשבתו נשתנית לטובה, ונכנס בו חיזוק עצום ואינו מתיירא ומתפחד משום בריה שבעולם כי ההתבודדות משנית את האדם לגמרי לטובה.

שפ

מוהרא"ש נ"י אמר: אין לך עוד דבר שעוקרת את האדם ומעברת אותו על דעתו ועל דעת קונו כמו ביטול זמן

אמרי מוהרא"ש

פה

להם את האמונה הפשוטה אשר אין לך מצוה יותר גדולה מזו.

שפז

מוהרא"ש נ"י הפליג מאד מאד במעלת הקונטרסים החדשים שהולכים ונדפסים עכשיו (אשר לקטם מספרי רבינו ז"ל וכתבם בלשון פשוטה באופן שיהיה מובן להמון עם) ואמר עליהם שזה מתנה שנתן לו רבינו ז"ל בשביל הבזיונות והעלבונות שסבל מאינשי דלא מעלי.

שפח

מוהרא"ש נ"י אמר: עכשיו עובר על אחינו בני ישראל מה שעובר והם ממש בבחינת "חלשות" המובא בסיפורי מעשיות מעשה י"ג מיום ו' שהבת מלך נפלה חלשות ורק זה שהתפאר שיכול לרפאותה הוא יכול לרפאותה וכו', עיי"ש (שזה סובב על רבינו ז"ל בעצמו ובפרטיות על ידי הקונטרסים החדשים שהם סולת ברורה מספרי רבינו ז"ל).

שפט

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שרק יסתכל בהקונטרסים החדשים בעין האמת הוא יראה שם נוראות ונפלאות ולא מספיק לעיין פעם אחת רק לחזור בזה הרבה פעמים ואז דייקא ירגיש את האור והנועם של רבינו ז"ל הגנוזים וטמונים שם אשרי מי

התלויה גם בדעת אחרים הוא המצוה הכי קשה כמו מצות כיבוד אב ואם מאחר שתלוי כבר באחרים מאד קשה לקיימם כי פן ואולי יחשבו שרוצה לצערם וכו', או פן ואולי יחשבו כי הוא אינו מכבדם כמו שצריך וכו', ומכל שכן מצוות הכנסת אורחים זהו המצוה הכי קשה כי מה שלא תעשה להאורח יהיה לו טענות עליך אשר לא יצאת ידי חובותיך ועל כן כל מצוה התלויה ביד אחרים קשה מאד לקיימם.

שפה

מוהרא"ש נ"י אמר: היום הזה עיקר הלימוד שצריכים ללמוד עם אחרים הוא רק לימוד "אמונה" בתמימות ובפשיטות ולחזור על זה פעמים אין מספר לידע שיש מצוי נמצא והוא השם יתברך הממציא כל הנמצאות וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו כי אין בלעדו ית' כלל ואף שבעין רואים איך שהגשם והטבע מתגבר וכו', הכל בשביל הבחירה והנסיון וכו' לראות אם ימשיך את עצמו האדם אליו יתברך על אף כל ההסתרות והכיסויים.

שפו

מוהרא"ש נ"י אמר: שכדאי לנסוע אפילו נסיעות רחוקות כדי לפגוש מאחינו בני ישראל ולגלות

התורה "קרא את יהושע" הוא יסוד גדול בחסידות ברסלב כי שם גילה רבינו ז"ל אשר עיקר התשובה הוא שישמע בזיונו ידום וישתוק והיא נאמרה תיכף ומיד סמוך להתקרבותו של מוהרנ"ת ז"ל להורות ולגלות לו אשר אי אפשר להתקרב אליו רק על ידי בזיונות ושפיכות דמים וכן נתקיים אצל מוהרנ"ת ז"ל שסבל בתחילת התקרבותו כל מיני בזיונות ושפיכות דמים שעשו ממנו ליצי ליצנות וכו', וכן סבל הרבה מאביו ומחמיו ומאשתו וכו' בשביל רבינו ז"ל וזכה לעמוד בנסיון וכן כל ימי חייו סבל בזיונות חרפות ושפיכות דמים בשביל רבינו ז"ל ובשביל זה זכה למה שזכה שגילה כל כך כל כך נוראות נפלאות חידושי תורה המחיים ומחזקים את נפש כל חי אשרי ההוגה בדבריו הקדושים.

שצב

ואמר מוהרא"ש נ"י: כל מי שסבל וסובל בזיונות ושפיכות דמים חירופים וגידופים וכו', בשביל רבינו ז"ל ומחזיק מעמד ואינו מכניע את עצמו (ער גיט זיך נישט אונטער), הוא יזכה להשגות גבוהות בעבודת השם יתברך ויגיע אל שכל גדול וגבוה מאד מאד (איין העכער סארט שכל און איין הייליגן געדאנק) אשרי המחזק את עצמו ונשאר אצל רבינו ז"ל.

שצג

מוהרא"ש נ"י אמר: מחמת

שיתמיד בהם בעצמו ואשרי מי שיזכה להפיצם לאחרים ואז זכות הרבים יהיה תלוי בו.

שצ

מוהרנ"ת ז"ל בתחילת התקרבותו לרבינו ז"ל כשנכנס אצלו בפעם הראשונה נתעורר ונתלהב מאד מאד להתקרב אליו ואחר כך כשזכה לשמוע את התורה "קרא את יהושע" בשבת תשובה ובפרטיות מהרב והתלמיד ומענין הוא"ו ואיך שצריכים לסבול הרבה בזיונות עבור ההתקרבות אליו ז"ל אז נתקשר יותר ויותר אל רבינו ז"ל ומחמת שנעשה קצת יוצא ונכנס אצל רבינו ז"ל וראה שאין לרבינו ז"ל כסאות כמו שצריך הלך ועשה לרבינו ז"ל שש כסאות יפים עד מאד (והסבירו מוהרא"ש נ"י על פי התורה הזו בחינת וא"ו שהוא הבושה וכו'), ואחר כמה שנים נולדו למוהרנ"ת ז"ל ששה ילדים חמשה בנים ובת אחת והתחרט כל ימיו למה לא עשה לרבינו ז"ל י"ב כסאות כי הוא תלה בזה הולדת ששה ילדיו כי עד התקרבותו אל רבינו ז"ל לא זכה לזרע של קיימא כי אשתו היתה דרכה להפיל רח"ל והיה להם צער גדול מזה אך אחר כך שעשה לרבינו ז"ל הששה כסאות התחילו להוליד בנים.

שצא

מוהרא"ש נ"י אמר: אשר

עמו חס ושלום, ומכל שכן ברוחניות הפריצות והשחיתות השיקוף והעירום מאד חזק בחוץ ובפרטיות בחודשי הקיץ ועל כן צריכים לבקש ממנו יתברך שלא יהיה נעשה בחוץ בעל מום הן בגשמיות והן ברוחניות.

שצו

ואמר מוהרא"ש נ"י: על ידי הסתכלות רע נעשה בעל מום על העינים ועל ידי שמיעות מגונות לשון הרע ליצנות וכו', דיבורים נגד צדיקים קדושים וכו', נעשה בעל מום על האזנים וכן על ידי כעס וקפידות וכו', נעשה בעל מום על החוטם וכן על ידי דיבורים אסורים נעשים בעל מום על הפה וכו', וכן עם כל אבר שרק פוגם חס ושלום נעשה בעל מום על אותה אבר ועל כן כשאדם יוצא לדרך עליו להתפלל הרבה אליו יתברך שיחזור בשלום ולא יהיה נעשה בעל מום לא בגשמיות ולא ברוחניות.

שצז

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י שהוא הרגיל את עצמו עוד מתחילת התקרבותו להתפלל אליו יתברך תפילות אלו קודם שיוצא לחוץ ועל ידי זה כבר שום דבר אינו מבלבלו ואדרבה מוציא רמזים מכל דבר וכו', עם כל זאת סיים שעדיין מבקש ומתחנן תמיד ממנו יתברך בשעה שיוצא לחוץ שישמר מכל רע הן

עוביות גופינו ומעשינו המכוערים אין אנו יודעים ומרגישים מה רוצה רבינו ז"ל לעשות מאתנו וכו', הלא אם היה לנו רק גוף קצת מזוכך וכו', וקצת שכל וכו', היינו מרגישים את הרוחניות אלקות שרבינו ז"ל מאיר בנו ואיך שמדבר עם מגושמים כמונו בלשון עדינה כזו וכו', להכניס את המקיפים אל תוך הפנימיים וכו', השגות רוחניות אלקות במדריגה עליונה וכו', לקטנים ופחותים כמונו.

שצד

ואמר מוהרא"ש נ"י: כמו שאי אפשר להשיג השגות אלקות היינו להכניס את המקיפים אל תוך הפנימים בלי קדושת שבעת הנרות (המובא בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א) כמו כן אי אפשר להשיג את אור רבינו ז"ל בלי קדושת שבעת הנרות ועל כן כל מי שזוכה יותר לקדש את השבעה נרות "העינים האזנים החוטם והפה" כמו כן מרגיש את אור רבינו ז"ל יותר ויותר אשרי לו.

שצה

מוהרא"ש נ"י אמר: כשאדם יוצא לחוץ אז צריך לבקש תיכף ומיד את הקב"ה שיוזכה לחזור בפנים בריא ושלם ברוחניות ובגשמיות כי בעוה"ר עכשיו כל הדרכים בחזקת סכנה הן בגשמיות כי מסתובבים כל מיני מטורפים ומי יודע מה יכול להארעות

התורה בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ג שאחד צריך לעזור לחבירו לצאת מתאוותיו כמו שפירש רבינו ז"ל מאמרם ז"ל "מי שבקית מידי בעלמא דלא שטפתיה וניתי אנא וניחריביה" היינו תלמידי הצדיק צריכים להיות ביחד כל כך באהבה עד שיאמר אחד לחבירו שמא שבקת איזה מדה בעולם הזה שעדיין היא מושלת עליך ואין אתה יכול להתגבר עליה ואני אבוא ויעזור לך לכלות את המדה הזו וכו', עיי"ש וסיים מוהרא"ש נ"י שביותר שייך דבר זה בענין קדושת השבעה נרות שצריכים לעזור אחד את השני ולהזכירו כי הם הכלים המקבלים את הארת המקיפים שהוא האור העליון.

תא

מוהרא"ש נ"י הזהיר אותנו מאד שנהיה ביחד באהבה אחוה וריעות ואמר שכן היה דרכם של הצדיקים הקדושים בימים הקדמונים שהיו ביחד עם תלמידיהם בזה העולם בהתקשרות חזק ועל ידי זה זכו להיות ביחד גם בעולם הבא וסיים כשמתחברים יחד חברים בזה העולם באהבה אחוה וריעות ואיש עוזר לחבירו כמו כן יהיה בעולם הבא ועל כן עלינו להיות ביחד ובפרטיות תלמידי "היכל הקדוש" הלומדים דברי רבינו ז"ל לעובדא ולמעשה כמו שהיא ומה גם שמבחוץ מדברים עלינו כל דבר אסור וכו', עלינו להתאחד

יחד באהבה אחוה וריעות ואיש את

ברוחני והן בגשמי כי עד יום מותו של האדם עליו להתפלל על זה כולי האי ואולי ואל יהיה בטוח בעצמו כלל.

שצח

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שהיה אחד מאנ"ש ושמו היה ר' ליב טירהוויצער (הוא היה אחיו של ר' סנדר טירהוויצער) והתפאר פעם ואמר בזה הלשון "מיין בארד איז שוין ריין פון א הרהור עטליכע צוואנציג יאר" (הזקן שלי כבר נקי מהרהור עשרים וכמה שנים), היינו כי שמר מאד מאד את מוחו שלא יכשל באיזה הרהור רע שעושה את האדם בעל מום רח"ל.

שצט

וסיפר מוהרא"ש נ"י: כי פעם אחת בפורים עשה ר' סנדר מטירהוויצע (שהיה מגדולי אנ"ש בימיו) סעודת פורים ואחיו הנ"ל ר' לייב נעשה שיכור ונפל על הארץ וישן וכל אנ"ש בין כך נכנסו בחדר שני לרקוד ולשמח את עצמם בשמחת פורים כדי לא להפריע לר' לייב שישן וכשהתעורר ר' לייב נכנס אליהם והתחיל לבכות למה עזבתם אותי וכי בעולם העליון גם כן תעשו עמי כדבר הזה שאתם תקבלו עולם הבא ואותי תשאירו בחוץ? ובכה הרבה.

ת

ודיבר מזה מוהרא"ש נ"י על פי

אמרי מוהרא"ש

פט

לו עשירות נפלא באמת יהיה לו
עשירות נפלא ולא יחסר לו שום דבר.

רעהו יעזור ואז דייקא נצליח בזה
ובבא.

תה

ואמר מוהרא"ש נ"י: בזה
שהאדם הולך לדבר עם אחרים
באמונה ומגלה ומפרסם את רבינו ז"ל
ועוזר לאנשים בזה יכנס לו שפע
גשמיות.

תו

ואמר מוהרא"ש נ"י: באם היו
אנ"ש היקרים יודעים סוד זה אשר כל
העולם נברא בשבילנו כמו שאמר
רבינו ז"ל לאנ"ש "בשבילנו נברא
העולם" אז אף פעם לא היו עניים כי
תמיד היו נוסעים בדרכים והיו
מדברים עם בני אדם דיבורי אמונה
והשגחה פרטיית והיו זורקים עליהם
כבר כסף.

תז

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שזה
היתה עבודתו של ר' סנדר
מטריהוויצא אף שהוא בעצמו היה
סוחר גדול (מנופקטר) עם כל זאת
הדיבורים שלו מדיבורי רבינו ז"ל היה
להפליא והיה תמיד מדבר עם אנשיו
מאמונה פשוטה ויען שהיה סוחר גדול
היה לו היכרות עם סוחרים אחרים
והיה מעורר אותם ליתן צדקה והיה
רוקד עמהם ובשעת השמחה
והריקודין הניחו את ארנקיהם

תב

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם
צריך להרגיל עצמו להיות עושר ולא
להיות עני שזה מה שאמר הנשר
הגדול "תפסיקו להיות עניים תתחילו
להשתמש עם האוצרות שלכם" (עיין
בסיפורי מעשיות מעשה י"ג מיום א'),
כי באמת יש לכל אחד אוצרות והוא
צריך להשתמש בהם ולא להיות בטלן
ושלומיאל וכו'.

תג

ואמר מוהרא"ש נ"י: באם
נבחין נראה שאין שום עושר שיהיה
לו מזומן בכיסו אלא כששואלים אותו
איה איפוא העשירות שלך הוא אומר
יש לו חשבון בבנק קליפורניה ויש לו
חשבון בבנק מקסיקו ויש לי חשבון
בבנק נוא יארק וכו' וכו', מדוע לא
יאמר כל אדם דבר זה שהוא עושר
גדול עד מאד וכשישאלו אותו איה
איפוא העשירות שלך יענה כנ"ל.

תד

ואמר מוהרא"ש נ"י: שזה מה
שאמרו חכמינו הקדושים בטר עניא
אזלא עניותא אחר העני נמשך העניות
כשאחד נעשה בטלן ושלומיאל וכו',
אז באמת נשאר עני וכו', אבל מי
שהולך עם מחשבות של גדלות שיש

ולעניים חילקו הכל, אשריהם ואשרי חלקם.

ואמרו לר' סנדר שיקח כמה שרוצה והוא היה דרכו לחלקם לכל העניים.

תיא

מוהרא"ש נ"י אמר: האדם צריך לעבוד הרבה על גדלות המוחין שיהיה תמיד במוחין של חירות והרחבה ולא יהיה בקטנות המוחין ועבדות וצמצום, כי כל הצרות שהאדם סובל הוא רק כשהוא מ"ק מ'וח ק'טן שאז מסתכל על אחרים ומקנא את כולם ומוסר רחמנא ליצלן.

תיב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שרואים מי שיש לו קטנות המוחין הוא "מסור" רח"ל והמסור הוא בטבעו בעל קנאה ובעל צר עיני כי מפחד שלו לא יהיה או שחבירו יהיה יותר גדול ממנו ועל כן צריכים לעקור ממנו את המדה המגונה הזו של מסירה שהיא מדה מגונה עד מאד ומה גם שיסבול בשביל זה עונש גדול.

תיג

ואמר מוהרא"ש נ"י: שרואים שבחדר עוד קטני קטנים מחנך אותם המלמד שלא יהיו מוסרים דהיינו כשילד עושה נזק והמלמד שואל את הילדים מי עשה דבר זה ומיד כבר נמצא איזה ילד שמוסר ואומר שפלוני הילד עשה דבר זה ואז נותן המלמד סטירה להילד שעשה הנזק וגם נו

תח

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שביותר היה נזהר ר' סנדר במצוות מלבוש ערומים כי בימים ההם העניים לא היה להם בגדי חורף חמים כי ברוסיא היה הקור חזק עד מאד כידוע ועל כן מי שהיה צריך לאיזה מעיל פרווה היה ניגש אל ר' סנדר והוא היה לו ארון מלא מעילים של פרווה וארון מלאה מגפיים חמים והיה אומר להעני לך ותיגש אל הארון ותחפש לעצמך איזה מעיל פרווה או איזה מגפים שמתאימים לך וקחם ולך הביתה. וסיים מוהרא"ש נ"י שאל כל זה זכה דייקא על ידי שהיה לו גדלות המוחין.

תט

וסיפר מוהרא"ש נ"י: כי ר' סנדר מטיהוויצא היתה עבודתו בגדלות המוחין ותמיד השתדל להכניס שמחה והרחבת הדעת בתוך אנ"ש מקורביו שקירב, ואף שהיו סוחרים עם כל זאת הולכים בדרך נפלא והירכו לתת צדקה לעניי אנ"ש.

תי

ואמר מוהרא"ש נ"י: כי בענין צדקה עשה מהם ר' סנדר מטיהוויצא חידושים נוראים כי הגיעו למדריגה כזו שלעצמם הניחו מעשר וחומש

אמרי מוהרא"ש

צא

יתברך אינו מפחד משום בריה שבעולם והוא תמיד עצמאי ואינו צריך טובות מזולתו ומכל שכן שאינו מפחד שזולתו יקח משהו ממנו.

תיז

מוהרא"ש נ"י הקפיד מאד מאד על אדם קמצן וכילי... ואמר שהאדם צריך להיות ותרן ולקרב אחרים ולהשפיע עליהם שפע רוחני שפע גשמי ולא יצמצם מהם כלל ולעולם אל יהיה נצרך אל הבריות.

תיח

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אחד מאנ"ש צריך לידע כי הוא שליח מרביז"ל ועליו להוציא מכח אל הפועל את ענין רביז"ל ולגלות ולפרסם את לימודו הטוב לאחרים ואין שום אחד מאנ"ש יכול לפטור את עצמו מזה ומי שפוטר ומשתמט מזה צריכים לידע כי הוא אינו מאנ"ש כי כל מי שזכה לקבל באמת מרביז"ל מצוה עליו לספר ולדבר מרביז"ל עם אחרים בלי יוצא מן הכלל.

תיט

ואמר מוהרא"ש נ"י: כי עיקר ענין להוציא מכח אל הפועל דבר רביז"ל הוא הפצת ספריו ודעתו בעולם, ומי שבאמת מסור אל רביז"ל ואוהב אותו, הוא לא ינוח ולא ישקוט רק יגלה ויפרסם את לימודו הטוב

סטירה להילד שמסר את חבריו ואומר לו זה בשביל שמסרת... ואף שבאמת המלמד רוצה לידע מי עשה דבר זאת, עם כל זאת מדרכי החינוך לחנך את הילד שלא יהיה מסור ולא ימסור את חבריו.

תיד

מוהרא"ש נ"י אמר: כל מי שמוסר את חבריו צריך תשובה גדולה עד מאד כולי האי ואולי שימחלו לו כי עוון המסירה היא קשה וכבד מאד ואם חבירך עשה לך דבר רע ברח לך רק אליו יתברך והוא בוודאי יקבל את שלו אבל לעולם לא ימסור את זולתו.

תטו

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי האיש אשר חוזר תמיד על לימוד האמונה כי על ידי זה יזכה שמוחו תהיה דבוקה באמונה ושמוחו כבר תהיה דבוקה באמונה הוא לא יירא ולא יפחד משום בריה שבעולם, כי האמונה ממשכת כל הברכות כמו שכתוב איש אמונות רב ברכות.

תטז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שנדמה להאדם שיש לו אמונה אבל באמת אם יחפש ויבקש בעצמו יראה שעדיין הרבה חסר לו באמונה, כי מי שיש לו אמונה ברורה ומזוככת אזי מדבר תמיד עמו יתברך וכשמדבר תמיד עמו

באיזה ספר מספרי רביז"ל קודם שיהיה לו הרהור תשובה אמיתיית, וזה זיכה אותו לעיין בספרי רביז"ל ולהיפוך אין מי שיקרע או יזלזל באיזה ספר מספרי רביז"ל קודם שעשה איזה עבירה חמורה או הרהר בעוון גס רח"ל אשר זה הביא שיקרע או יזלזל בספרי רביז"ל.

תכג

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לבקש הרבה ממנו יתברך שלא יכנס בו שום דמיונות של שוא כאילו הוא רואה נשמות... או כאילו הוא כבר בעל מדריגה ובעל השגה... כי צריכים לבקש תמיד רחמים מלפניו יתברך שלא ידחה ממנו יתברך.

תכד

וסיפר בשם הבעל שם טוב זי"ע שאמר פעם לנכדו הבעל דגל מחנה אפרים (דודו של רביז"ל) בהיותו ילד קטן וישב על חיק סבו ענה ואמר לו הבעש"ט הקדוש זי"ע יש צדיק ששומע תורה לא מפי מלאך ולא מפי שרף וכו', אלא מהקב"ה בעצמו ואף על פי כן אינו בטוח בעצמו רק מפחד בכל רגע שלא יפול בנוקבא דתהומא רבה.

תכה

ואמר מוהרא"ש נ"י: כפי הנראה שהבעש"ט הקדוש זי"ע כיון

לכלל נשמות ישראל ויגלה גם להם מהטוב הגנוז.

תכ

מוהרא"ש נ"י אמר: שאי אפשר לתאר ולשער בשכל אנושי מעלת הפצת ספרי רביז"ל כי הספרים באים ומגיעים אל אנשים כאלו שעובר עליהם משברים וגלים וכו', ויש להם ספיקות באמונה וכו' והם שבורים בתכלית השבירה וכו' מלאים יסורים וכו' ואתה נותן לו את הספרים הקדושים ובפרטיות הקונטרסים החדשים שהם סולת ברורה מהליקוטי הלכות והוא מסתכל ומעיין בהם ומוצא את עצמו שם ומחייב את עצמו בהם ונכנס בו תקווה טובה וכו' ואמונה בו יתברך וכו' אין לשער את גודל הענין הזה ואשרי מי שעוסק בזה תמיד אשר בוודאי יזכה שיומחל לו כל עוונותיו.

תכא

מוהרא"ש נ"י אמר: שמי שמרגיל את עצמו ללמוד ספרי רביז"ל ומסתכל ומעיין בהם בעין האמת אז לא ימלט שלא ישתנה מההיפוך אל ההיפוך ויהיה נעשה צדיק גדול עד מאד ובלבד שיסתכל בעין האמת.

תכב

וסיפר מוהרא"ש נ"י בשם מוהרנ"ת ז"ל שאמר שאין מי שיעיין

אמרי מוהרא"ש

צג

מילא את אדם אחד או שתיים יכולים עוד להטעות אבל שימצאו כל כך הרבה טפשים את זה לא תיאר לעצמו....

תכט

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שלומד בתמימות ליקוטי מוהר"ן ואומר על כל תורה ליקוטי תפילות ומתבודד עצמו על כל תורה שלומד אדם כזה כבר לא יניחו רבינו ז"ל ליפול בדמיונות וטעותים ויהיה בלב נשבר באמת.

תל

ופעם סיפרו למוהרא"ש נ"י שאברך אחד מתפאר עצמו בכל מיני התפארות שמדברים עמו נשמות וכו' ענה ואמר מוהרא"ש נ"י לא ידעתי שגם הוא נעשה טיפש כזה וכו' וחזר ואמר מאמר העולם ידוע מי שרואה אינו מדבר ומי שמדבר סימן שאינו רואה כלום וסיים לדעתי האברך הזה היה צריך עוד לבדוק את מכנסיו... אם מותר לומר קריאת שמע בהם... (היינו שיבדוק עצמו אם יש לו גוף נקי)....

תלא

פעם אחת ירד מוהרא"ש נ"י לבית מדרשו אחר הצהריים ומצא שם אברך שיושב בטלית ותפילין ולמד ואז הקפיד עליו מוהרא"ש נ"י מאד

בדברים אלו על עצמו וסיים מוהרא"ש נ"י אם הבעש"ט הקדוש זי"ע פחד ורעד וכו', מה יאמרו אזובי הקיר וכו' שפלים ונבזים כמונו וכו', ואיך יכולים להתפאר בהתפארות של שטות והבל.

תכו

ואמר מוהרא"ש נ"י: אשר כל הדמיונות של שוא והבל נדבקים באדם שאין לו התבודדות כי מי שיש לו התבודדות וזוכה לשפוט את עצמו תמיד אותו כבר לא יוכלו להטעות וכו', ומכל שכן שהוא לא ירצה להטעות את אחרים בדמיונות ומראות וחזיונות.

תכז

מוהרא"ש נ"י מאד מאד מקפיד על זה שמדבר גדולות ונפלאות על עצמו ורגיל לומר בזה"ל "מאמר העולם ידוע מי שמדבר סימן שאינו יודע כלום ומי שאינו מדבר יכול להיות שיודע משהו".

תכח

וכשסיפרו לו שאחד מתפאר שקיבל מכתב מרבינו ז"ל מעולם העליון... וציווה לו לומר נ נח נחמ נחמן... ענה ואמר על זה איני מבין איך יכולים להטעות כל כך הרבה אנשים עם דמיונות ושטותים כאלו...

יתברך ותיכף ומיד כשאדם מדבר עמו
יתברך אז מסתכל היטיב היטיב על
עצמו איפוא הוא אוהו וכו', ומה
מעשיו וכו', ובמה חושב וכו', ועל כן
מי שמקורב באמת אל רבינו ז"ל כבר
לא ידבר גדולות ונפלאות ממנו וכו',
ומכל שכן שלא יגלה לאחרים את
מדרגותיו וכו'.

תל"ה

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי
שמרגיל את עצמו לדבר תמיד רק
ממנו יתברך וכן מחזק את אחרים אין
למעלה ממדרגה זו ואיני יודע מה
צריכים למדריגות יותר גבוהות
ממדרגה זו היינו מלדבר תמיד רק
ממנו יתברך ולחזק את אחרים... הלא
דבר זה מאד מאד חשוב בשמים אשרי
שיאחו בעבודה קדושה הזו.

תל"ו

מוהרא"ש נ"י אמר: שאי
אפשר לעבור את העולם הזה בלי מדת
הסבלנות, כי כפי המרירות והצרות
והיסורים שעוברים על כל אחד בזה
העולם ההכרח להרגיל את עצמו
במדה היקרה של סבלנות העולה על
כל המדות טובות ותיכף ומיד
כשמרגיל את עצמו במדת הסבלנות
כבר עובר ומדלג על הכל וטועם
שעשוע עולם הבא בעולם הזה.

תל"ז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמשית

ואמר לו שתיכף ומיד יסיר ממנו את
הטלית ותפילין שלא יאמרו שבכית
מדרשו יושבים משוגעים וכו'.

תל"ב

ואמר אז הלא התירו להניח
תפילין רק בשעת התפילה כי אין
זוכים בדורות אלו לגוף נקי ומכל שכן
למוח נקי וכו', וגם אז בשעת תפילה
צריכים לרחמים גדולים שלא יסיח
דעתו מהתפילין אשר הוא עוון גדול
ומכל שכן לישוב כל היום עם התפילין
וכו' אשר בוודאי אינו נזהר שיהיה לו
גוף נקי ומכל שכן מחשבות נקיות
ואם כן איך מותר לישוב כל היום עם
התפילין.

תל"ג

ואמר לו אז: מילא רבינו הגר"א
ז"ל שהיה איש קדוש ונורא עד מאד
ולא פסק פומיה מגירסא כל היום היה
שייך שילמוד כל היום עם תפילין אבל
כהיום איש מגושם ומזוהם וכו' אשר
רק הקב"ה והוא יודע את מעשיו למה
לו לישוב כל היום עם התפילין וירמה
אחרים וכו'.

תל"ד

מוהרא"ש נ"י אמר: זהו עיקר
המעלה הנוראה והנפלאה שזוכים עם
ההתקרבות אל רבינו ז"ל שנפתח
מוחו ומתנוצץ לו האמת כי על ידי
רבינו ז"ל נפתח הפה לדבר עמו

בעיר אומין אך אחר כך כשנסתלק בשנה זו הבינו שרצה להיות בחג השבועות סמוך ונראה אצל ציון רבינו ז"ל.

תמא

אנשי שלומינו מספרים כי בחג השבועות הזה תר"ד היה מוהרנ"ת ז"ל מאד מלוהב וכשפתח את הארון קודש בפתיחת הארון נתלהב מאד ומרוב התלהבותו צעק הלא אנו הולכים לקבל עכשיו את התורה וצעק בזה"ל "מיר גייען אצינד מקבל זיין א נייע תורה, א נייע תורה" (וחזר על זה כמה פעמים "א נייע תורה"), אנחנו הולכים לקבל עכשיו תורה חדשה, תורה חדשה, (וחזר על זה כמה פעמים "תורה חדשה"), ואמר כי קבלת התורה צריכה להיות בהתחדשות כזה עד שירגישו כי עכשיו מקבלים את התורה, ומרוב התלהבותו נכנס אל שמחה עצומה והוציא את הספר תורה והתחיל לרקוד עמה סביב הבימה הרבה פעמים כמו בשמחת תורה וכל העולם מחה כף אל כף.

תמב

וסיפר מוהרא"ש נ"י: כי אז בשעה שאמר מוהרנ"ת ז"ל את האקדמות בכה מאד מרוב התלהבותו עד שכל התלמידים הבינו שמהו מיוחדת הולכת לקרות עמו בשנה זו אך לא ידעו מה.

יכניס בשלימות את מדת הסבלנות בעולם כי הוא יפתח את עינינו לראות ולהשתעשע באמתת מציאתו ונזכה לידע ולהבין ולהשכיל אשר אין בלעדו יתברך כלל והוא נמצא אתנו עמנו ואצלנו ואז לעולם לא נהיה עצבנים וכו', רק נהיה סבלנים גדולים.

תלח

מוהרא"ש נ"י אמר: שמי שזוכה להסתכל בזה העולם בעין האמת אז יכול ללמוד מכל פרט מפרטי הבריאה ענינים נוראים ונפלאים עד מאד סודות ורזי דרוזין ובלבד שיסתכל בעין האמת על נקודות חיות אלקותו יתברך שבכל פרט ופרט מפרטי הבריאה.

תלט

מוהרא"ש נ"י סיפר: שדרכו של מוהרנ"ת ז"ל היה להסתכל בכל דבר על הרמזים שהקב"ה מרמז לו (כן מובא בימי מוהרנ"ת) ומזה זכה לחדש את כל חידושיו.

תמ

מוהרא"ש נ"י סיפר: כי בחג השבועות תר"ד נסע מוהרנ"ת ז"ל אל עיר אומין וחגג שם את החג ועורר את תלמידיו שיבואו עמו ולא הבינו תלמידיו כוונתו כי בכל שנה בחג השבועות היה דרכם לבוא אצלו כי רק בראש השנה התקבצו אנשי שלומינו

תמג

מוהרנ"ת ז"ל בשנה האחרונה נסע כל הנסיעות שנסע רבינו ז"ל בחייו היינו בשבת שירה ובשבת נחמו שהיה דרכו של רבינו ז"ל להיות בדרך ועבר דרך עיירות מסוימות והיה לו כוונה מיוחדת בזה ולקח מוהרנ"ת ז"ל עמו את תלמידו ר' נחמן טולטשינער ז"ל ואמר לו בזה הלשון אני לוקח אותך עמי באופן שתראה את הדרך ולשנה הבאה תסע כבר אותם הדרכים בעצמך וכן קיים תלמידו ר' נחמן טולטשינער אחר הסתלקות מוהרנ"ת ז"ל נסע בכל שנה ושנה אותם הנסיעות.

תמה

מוהרנ"ת ז"ל אמר לאנשי שלומינו שעל קברו לא יבואו כי הוא יהיה אצל רבינו ז"ל בעיר אומין, וסיים מוהרא"ש נ"י עם כל זאת היה דרכם של אנשי שלומינו כן ללכת אל ציון מוהרנ"ת ז"ל מפעם לפעם.

תמד

בראש השנה האחרונה של ימי חיי מוהרנ"ת ז"ל שהוא שנת תר"ה לא רצה מוהרנ"ת ז"ל לומר תורה שחידש אז (היינו הלכה מליקוטי הלכות) והפצירו ממנו הרבה מאד אנשי שלומינו שיאמר ולא רצה וכששאלו אותו הטעם ענה ואמר אני רוצה שגם בשנה הבאה כשאני כבר לא אהיה פה לומר תורה גם כן תבואו והסבירו מוהרא"ש נ"י כי כוונת מוהרנ"ת ז"ל היה כי יכול להיות שיש אנשים שבאים על ראש השנה בעיר אומין רק כדי לשמוע ממנו תורה שחידש ועל כן רצה להכניס בהם ידיעה זו שיבואו על ראש השנה בעיר אומין אף שלא יאמר תורה.

תמו

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שהרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן (בעל המחבר ספר ביאור הליקוטים) היה דרכו לבלות הרבה אצל ציון מוהרנ"ת ז"ל והתבודד את עצמו שם הרבה מאד.

תמוז

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י כי הוא זכה להיות בציונו של מוהרנ"ת ז"ל ואת גודל ההארה שמרגישים שם אין לשער ואין לתאר כלל, והפליג מאד מאד ממעלת הזוכה לבקר גם בציונו של מוהרנ"ת ז"ל ואמר שמרגישים שם הארה נוראה ונפלאה מאד מאד, מה שאין מרגישים בשום מקום שבעולם ודבר זה לא יכולים להסביר אלא למי שזכה להיות שם.

תמח

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד בזה"ל "אם תהיה בשמחה אז תמשול על כולם, ואם תהיה בעצבות אז כולם ימשלו עליך".

אליו יתברך נקי בלא חטא בדיוק כמו שבא אל זה העולם ואף שכבר חטא ופגם הרבה וכו' רבינו ז"ל מלמד אותנו דרך איך לנקות ולרחץ את עצמינו מטינוף מעשינו ולכלוך מחשבותינו וכו', ולהלביש עצמינו בלבושים יקרים שהם תורה ומצוות ומעשים טובים.

תנג

ואמר מוהרא"ש נ"י: שבזה תלויה כל החכמה האמיתית איך שירוד ונפול ופגום וכו' שיוכל להפוך הכל ולחזור אליו יתברך באמת ובתמים והחכמה הזאת מקבלים מהנחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה.

תנד

וסיפר מוהרא"ש נ"י: כי אנ"ש מספרים שרבינו ז"ל בהיותו ילד קטן היה חכם גדול ומרוב חכמתו הבין שבעבודת השם יתברך אין צריכים להשתמש עם חכמה רק להיות איש תם וירא אלקים ולהרבות בשיחה בינו לבין קונו בתמימות ובפשיטות גדול.

תנה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שלידע דבר זאת שבעבודת השי"ת צריכים לסלק חכמתו ולהיות איש תם וירא אלקים בדבר זה בעצמו צריכים להיות חכם מופלג עד מאד מאד.

תמט

מוהרא"ש נ"י אמר: אשר אין לך דבר שפותח את שכל האדם כמו השמחה התמידית כי השמחה מרחבת הדעת ומיישבת אותה.

תנ

ותמיד חוזר על דברי רבינו ז"ל שאמר (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י') מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך הוא בשביל שאין להם ישוב הדעת ולמה אין להם ישוב הדעת מפני שהם בעצבות ובמרה שחורה ותיכף ומיד כשאדם מוצא בעצמו נקודות טובות והוא משמח את עצמו אז יכול להנהיג את מוחו כרצונו ויכול לבוא לידי ישוב הדעת אמיתי, עיי"ש.

תנא

ואמר מוהרא"ש נ"י: שעיקר החכמה והשכל בזה העולם איך להפוך את המרירות למתיקות ואת החושך לאור גדול על אף כל הבלבולים והצרות והיסורים והקטנות והדחקות שעובר עליו וכו' ובזה תלויה כל חכמתו של האדם.

תנב

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר הלימוד שאנו מקבלים מרבינו ז"ל הוא איך להיות חכם בחכמת החיים ולעבור את העולם הזה בשלום ולחזור

הרבה על שכל וחכמה כי אחרת אתה אבוד ושאל ההוא איך מבקשים על דבר זה? ענה ואמר בפשיטות רבונו של עולם תן לי שכל, ואמר אז כי ש'כ'ל' ר"ת ש'פ'כ'י כ'מ'ים ל'ב'ך.

תנ"ט

מוהרא"ש נ"י סיפר: שמוהרנ"ת ז"ל אמר פעם לפני רבינו ז"ל על הרה"ק ר' צבי ארי' מאליק ז"ל שעשה טוב מאד בעבודת השם יתברך כי זכה למדריגות גדולות והשגות גבוהות כידוע ענה ואמר רבינו ז"ל "העיקר שהיה חכם" (דער עיקר איז ווייל ער איז גיווען קלוג).

ת"ס

ואנ"ש מספרים שהרה"ק ר' צבי ארי' מאליק ז"ל אמר על רבינו ז"ל כבר ראיתי חכמים אבל חכם כמו האברך הזה עוד לא ראיתי.

תפ"א

כשהיה רבינו ז"ל בעיר לעמברג בשנת תקס"ח פגש שם את הרה"ק ר' צבי ארי' מאליק ז"ל וכשהלך מרבינו ז"ל ענה ואמר כבר אני זוכר אותו מכמה שנים שהוא איש חכם עד מאד אבל כמו שהוא עכשיו חכם בתכלית החכמה את זה לא תיארתי כלל, ואמר שכפי הנראה שעוד נצטרך להתבייש ממנו בימים הבאים.

תנו

מוהרא"ש נ"י אמר: שעל חכמה ושכל אמיתי צריכים לבקש הרבה מהקב"ה כי רוב רובם של בני אדם הם שוטים אפילו במילי דעלמא ומכל שכן ברוחניות בעבודת השם יתברך מטעים את עצמם מאד מאד ועל זה צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך שיהיה חכם באמת בתכלית החכמה.

ובפרטיות מי שחטא הרבה וגם עדיין משוקע בעמקי הקליפות הוא צריך לבקש ולהתחנן הרבה מאד על דעת ושכל, כי על ידי עבירות וחטאים מאבדים את השכל והחכמה לגמרי, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג'). אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות ועל כן מי יאמר זכיתי ליבי טהרתי מחטאי וצריך לבקש הרבה על חכמה ושכל.

תנז

אחד שאל את מוהרא"ש נ"י מהו חכמה אמיתית? ענה ואמר מי שחושב באמת על תכליתו הנצחיית ויום המוות, והקבורה, וכו' ועליית נשמתו למעלה וכו', ונתנת דין וחשבון תמיד לפני עיניו זהו החכמה הכי גדולה ומי שתמיד זוכר זאת הוא החכם הכי גדול.

תנח

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד: בקש

אמרי מוהרא"ש

צט

לו שטיפת מוח אבל מי שלא יכול להראות בידו... מה יש לו זה הטיפש הכי גדול והוא לא בטוח עם עצמו כי בכל יום יעשו לו שטיפת מוח חדש.

תסה

מוהרא"ש נ"י עשה פעם איזה ענין וכו' והתפלאו אנ"ש מחכמתו וכו', ושאלו אותו איך תפס את הענין וכו', והשיב בבת צחוק... מה אתם חושבים שאני צריך ללמוד חכמה אצלכם...?

תסו

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם רק מדבר בכל יום ויום עמו יתברך ומספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמור ואז האדם הזה גר כבר בעולם הזה בדוגמת עולם הבא אשרי לו ואשרי חלקו.

תסז

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין המאכלים צריכים לשמור מאד מאד מה אוכלים ולא כל מה שהעין רואה צריכים לאכול רק צריכים להתיישב אם לא יזיק לו המאכל.

תסח

אחד מאנ"ש היה מסגף עצמו ואכל מאכלים מקולקלים והקפיד עליו מאד מוהרא"ש נ"י ואמר שזה יבא

תסב

והתבטא אז הרה"ק ר' צבי ארי' מאליק ז"ל מה שכתוב על שלמה המלך ויחכם מכל האדם איז קארג גיזאגט אויף איהם (זה לא מספיק לומר על רבינו ז"ל).

תסג

מוהרא"ש נ"י אמר: שהוא אינו יכול לסבול שוטה ובפרטיות איש שיכולים לעשות לו שטיפת מוח... אצלו אדם כזה גרוע משוטה, כי היום יעשה לך איש זה שטיפת מוח וכו', ומחר יבוא אחר ויעשה לך שטיפת מוח חדש ותלך אחריו וכו' וכן ביום הבא וכו' וזה נקרא איש שוטה אבל מי שיש לו שכל עצמי שמבין ומשיג ענין בעצמו זהו עיקר החכמה והשכל.

תסד

ושאלו אז אחד מאנ"ש אם כן יכול כל אחד לומר שהוא חכם ובעל שכל מאחר שהוא מעמיד על שכלו? והשיב אנחנו קבלנו מרבינו ז"ל שלא נטעה את עצמינו... (עי' שיחות הר"ן סי' נ"א) ועל כן צריך כל אדם להסתכל בכל יום ויום מה יש לו בידו... ואז לא שייך שטיפת מוח היינו אם זוכה ללמוד בכל יום מקרא משנה גמרא מדרש וכו' וכו', ומתבודד עצמו עמו יתברך ומתפלל תפילותיו בכוונה וכו' ומקיים את המצוות בשמחה זה סימן שהוא חכם ולא יכולים לעשות

אמרי מוהרא"ש

שהצדיקים האמיתיים הם דרים יותר למעלה מאשר דרים כאן למטה כי מוחם תמיד דבוק בו יתברך בקביעות ופה למטה הם רק בדרך ארעי כי הלא יש להם אשה ובנים וכו', ואמר אז שזה שאמרו חז"ל במדרש שמשוה רבינו נקרא איש אלקים מחציו ולמעלה "אלקים" ומחציו ולמטה "איש".

תעג

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שזוכה באמת להיות מקורב אל רבינו ז"ל אינו מפסיד כלל אפילו בגשמיות ומכל שכן ברוחניות כי רבינו ז"ל מכניס בהאדם את הדעת האמת ותיכף ומיד כשיש להאדם דעת יש לו כבר הכל.

תעד

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לראות את עצמו בכל יום עם הצדיק, זה סובב והולך על הסתכלות בתוך הליקוטי מוהר"ן ומכל שכן כשזוכה לשמוע תורה מפיו זאת אומרת שלומד מה שכתוב שם ועל ידי זה יביא אותו הצדיק אל הגדולה שלו שהוא שפלות (עי' ליקוטי מהור"ן ח"ב סימן ע"ב, ותבין).

תעה

מוהרא"ש נ"י מרבה לדבר תמיד עמנו איך שהאדם צריך להיות

אותך לכל מיני מחלות וכן היה שההוא נחלה ל"ע עם הכבוד ואמר על זה מוהרא"ש נ"י כי ההוא בעצמו חייב על זה כי הוא גרם לעצמו באכילת מאכלים מקולקלים.

תפט

ואמר מוהרא"ש נ"י אם האדם רוצה לסגף עצמו מה טוב ומה נעים לסבול איזה בזיון או חלישות הדעת וזה כבר יועיל לו יותר מכמה תעניות וסיגופים כמו שאמר רבינו ז"ל (ספר המדות אות תשובה סי' כ"ה) חלישות דעתו של האדם הוא גדולה מתענית.

תע

ואמר אז מוהרא"ש נ"י: שהוא אינו צריך להתענות כלל כי כפי החלישות הדעת והבזיונות שסובל מכל פרחח שמדבר עליו כל דבר אסור כבר מוריד ממנו אלפים ורבבות רבבות תעניות וסיגופים.

תעא

ואמר: שצריכים לתת תודה לרבינו ז"ל שאמר לנו "הבאתי לכם מתנה מחלוקת" כי כך היינו צריכים להתענות עבור חטאינו אלפים ורבבות תעניות אבל בזה שאנו סובלים בזיונות ושפיכות דמים וחלישות הדעת על ידי זה נפטרים מתעניות.

תעב

מוהרא"ש נ"י סיפר לנו איך

אמרי מוהרא"ש

קא

אשר הצדיקים מתחילים להתייגע בעבודת השם יתברך מגיל קטנותם ומתמידים בזה ימים ושנים עד שזוכים לזכך את חומרם לגמרי ומשיגים רוחניות אלקות ומייחדים יחודים קדושים ונוראים וכו' ומן השמים מפחדים שלא יפלו אל איזה ישות וגאווה וכו' אזי מקימים עליהם רשעים וקלים וכו' והם עומדים וחולקים ומתלוצצים מהם ובזה הם שומרים אותם שלא יפלו ממדריגתם נמצא שהמחלוקת על הצדיקים הוא טובה גדולה להם.

תעט

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר מעלת הצדיקים למעלה בכל העולמות הוא רק מפני שהם שבורים ושפלים בדעתם.

תפ

פעם אחת אמר מוהרנ"ת ז"ל אם הצדיקים שהיו באמת צדיקים אם רק היה להם את הלב נשבר שיש לי איני יודע אם נמצא גן עדן עבורם.

תפא

ואמר על זה מוהרא"ש נ"י כי מי שזוכה עוד בחיים חיותו לבטל את עצמו לגמרי ויש עליו מחלוקת ומחקרים ומתלוצצים ממנו אז עוד בחייו מרגיש עריבות נעימות זיוו חיות אלקותו יתברך בדוגמת סילה

מכיר את מקומו ולא יטעה את עצמו כי האדם יכול להיות מלא חטאים ועוונות ופשעים וכו' מגושם מכף רגלו עד קדקד ראשו וכו' ואף על פי כן ידמה לו שהוא כבר בעל מדריגה ובעל השגה.

תעו

פעם סיפרנו לפני מוהרא"ש נ"י על אברך אחד שמתפאר שרואה מלאכים וכו' ענה ואמר על זה כמדומה שהוא רואה זכובי לילה (המאירים בלילה כידוע) ונדמה לו שרואה מלאכים בדמות ניצוצי אור... וגנח הרבה מאד ואמר מילא אברך יכול להטעות את עצמו אבל החידוש הוא שאיך יכול להטעות בני אדם וגם יאמינו לו...

תעז

מוהרא"ש נ"י אמר בשם רבינו ז"ל אשר עיקר תענוג עולם הבא הוא שפלות שזהו השעשוע הכי גדול כשאדם יודע ומכיר את מקומו וגם כל תחיית המתים שיזכה כל אחד יהיה כפי שאחז במדת השפלות (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ע"ב).

תעה

מוהרא"ש נ"י הסביר את ענין המחלוקת על גדולי הצדיקים שיש עליהם בכל דור ודור מפחותים וקטנים ופגומים וכו' כי צריכים לידע

תפד

מוהרא"ש נ"י אמר:

שהמתנגדים והחולקים עליו אינם יכולים לתאר את גודל הטובות שגרמו לו ברוחניות ובגשמיות כי אם היו יודעים לא היו מבזים ומחרפים ומדברים עליו כל כך כי כוונתם הוא רק להרע לו ולבסוף בא לו טובות גדולות "ברוחניות" נשפע עליו שפע של חידושי תורה וזוכה לחבר המון ספרים "ובגשמיות" נשפע עליו שפע של ממון עד שתמיד מתפאר שהוא העשיר הכי גדול בעולם.

תפה

אף על פי כן אמר מוהרא"ש נ"י שכל מי שחולק עליו לא יצא נקי וקודם או אחרי כן יקבל עונשו בשלימות מן השמים.

תפו

מוהרא"ש נ"י אמר: עד עכשיו מי שרק רדף אותו או דיבר עליו קיבל עונשו יותר מאשר חשב רח"ל וכל מי שעדיין לא קיבל עונשו הוא אינו יכול לתאר את גודל העונש שמוכן עבורו.

תפז

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי האיש הבורח תמיד ממחלוקת ואינו מתערב בין שום ריב שלא שייך לו כי על פי רוב בעת מחלוקת נכווים כי

הבא אם כן איך נמצא עבורם עולם הבא.

תפב

מוהרא"ש נ"י סיפר שהרה"צ מוהרש"ב ז"ל שאל את אביו הרה"צ המהר"ש ז"ל (שהיה בנו הצעיר של הצמח צדיק) מה הוא חושב לפני שהולך לומר תורה וחסידות לפני הקהל? ענה ואמר לו בני בשעה שאני נכנס להאולם לומר תורה וחסידות אני מדמה לעצמי כאילו עומדים סביבי נערים וזורקים עלי אבנים וקליפות של פירות ואגוזים וכו' וצועקים עלי משוגע... והסבירו מוהרא"ש נ"י כי הצדיקים הם תמיד שבורים בעצמם לגמרי ומכל שכן בשעה שאומרים תורה ברבים הם מבטלים את עצמם לגמרי לגמרי ועל ידי זה נעשים כאין ואז דייקא שכינה מדברת מתוך גרונם וכבר אינם צריכים להכין את עצמם לומר תורה.

תפג

ופעם אחת שמענו ממוהרא"ש נ"י שהוא אף פעם לא מכין את עצמו לומר תורה ברבים רק תיכף ומיד כשפותח את הליקוטי מוהר"ן כבר מתחיל לומר והקב"ה כבר מזמין לו דיבורים נפלאים (ודבר זה אנו רואים בחוש בעינינו שאף פעם אינו מכין את עצמו לומר תורה ותיכף ומיד כשמתחיל לומר תורה הוא מחדש חידושים נפלאים על המקום).

אמרי מוהרא"ש

קג

תמונה של צדיק יש בזה חסרון גדול כי רואים רק את החיצוניות שלו היינו הפנים והגוף וכו' ועל זה כבר יש דורשים ויש דורשים וכו' יש דורשים לשבח... שרואה איש דבוק בו יתברך... ויש דורשים לגנאי שרואה איש רמאי וצבוע... ובאמת שניהם אין להם השגה במהות פנימיות נשמתו כי הוא למעלה מהשגה ושכל אנושי מרוב דביקותו בו יתברך.

תצא

מוהרא"ש נ"י אמר: כמה פעמים שמה טוב ומה נעים שאין תמונה מרבינו ז"ל כי היה יוצא מזה הרבה קלקולים וכו' כי הללו היו עושים מזה איזה מציאות וישות... והללו היו מזלזלים ואומרים זה רבינו ז"ל... חשבתי מי יודע מה... ובאמת אלו ואלו טועים כי עיקר גדולת הצדיק הוא פנימיות נפשו ואת זה יכולים להרגיש בספריו הקדושים.

תצב

מוהרא"ש נ"י אמר: התמונה הכי יפה של הצדיק הוא "ספרו" שחיבר כי בפירושו אמר רבינו ז"ל אשר בכל ספר גנוז בו פניו שכלו וחכמתו של הבעל מחבר, (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ב).

תצג

מוהרא"ש נ"י אמר: בשם breslevcity.co.il

הלא המחלוקת היא אש שורפת ומי יכול לעצור אש בשעה שיוצאת הלא רק מי שעומד על ידו נשרף ועל כן צריכים לברוח מכל מיני מחלוקות.

תפח

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שיסתכל על עצמו בעין האמת באיזה מצב הוא נמצא? מה חטא? ומה פגם? ואיך נראה? אדם כזה כבר לעולם לא יחלוק על שום בר ישראל ומכל שכן על צדיקים קדושים.

תפח

מוהרא"ש נ"י הפליג מאד במעלת הצדיקים הקדושים ואמר הלא באמת הם רק חתיכת "אור" כי נשמתם דבוקה לגמרי בהאור האין סוף ברוך הוא ומה שנמצאים בני אדם החולקים ומדברים עליהם זה רק מפני שרואים את החיצוניות שלהם שזה גופם הגשמי ומובא בזה"ק כי טפשיין לא מסתכלין אלא בלבושין וכו', כאשר נדמה לנו כשאנו רואים האדם אין לנו מושג רק בהבשר הגשמי שלו וכו' ובאמת עיקר האדם הוא החיות ובזה אין שום תמונה ודמיון ומכל שכן החיות גבוה מעל גבוה אין בזה שום תפיסה ודמיון כלל ועל כן קשה מאד מאד להשיג את גדולת הצדיקים.

תצ

ואמר מוהרא"ש נ"י: בשביל זה

תצו

והסבירו מוהרא"ש נ"י: כי יכול האדם ליפול ביאוש הלא כבר עבר כל היום הזה ועדיין עוד לא עשה שום דבר ובא מוהרנ"ת ז"ל ומחזקו ומגלה לו ראה על כל פנים לחטוף איזה טוב בשעה האחרונה הזו אשר זה בוודאי יש לך עדיין.

תצה

מוהרא"ש נ"י אמר: להבין את גדול הרחמנות של רבינו ז"ל זה לא הבין רק מוהרנ"ת ז"ל יותר מכל התלמידים, ומכל שכן שלא היה יכול למסור את זה לכלל ישראל מכל שכן לדורות רק מוהרנ"ת ז"ל ועל כן אשרי מי שמתמיד בספרי מוהרנ"ת ז"ל שהם "הליקוטי הלכות" הקדושים שלו.

תצט

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שמרגיל את עצמו ללמוד בליקוטי הלכות מרגיש טעם אחר בהתקרבותו אל רבינו ז"ל כי הליקוטי הלכות הקדושים הם לעובדא ולמעשה ולקיים דברי רבינו ז"ל בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל אשרי המתמיד בהם תמיד.

תק

מוהרא"ש נ"י אמר: אם לא תרצה שום דבר מזה העולם לא כסן

הרה"ק רבנו אלימלך ז"ל שהשעון הוא הספר מוסר הכי גדול מי שמסתכל תמיד על השעון ורואה איך שפורח עוד שעה ועוד שעה זהו הספר מוסר הכי גדול.

תצד

מוהרא"ש נ"י סיפר: שמוהרנ"ת ז"ל היה דרכו להסתכל בהשעון שלו וכמו ב' שבועות קודם הסתלקותו כשנתקלקל אצלו השעון שלח תיכף ומיד אצל האומן שיתקנו וביקש את השליח שיעמוד שם על המקום עד שיתקנו כי מאד מאד מוכרח לו השעון ואינו יכול לחיות בלעדה.

תצה

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שמרגיל את עצמו לחיות באופן זה להסתכל בכל שעה מה עושה בשעה זו ומסתכל בכל שעה על השעון אז השעון החבר הכי טוב שלו כי מזכה אותו בטוב נצחי ומה גם שמונע ממנו הרבה צרות ועגמת נפש.

תצו

מוהרא"ש נ"י אמר: שמרבינו ז"ל קבלנו את הגילוי של "היום אם בקולו תשמעו" שצריכים להסתכל בכל יום שאין לנו רק היום הזה וממוהרנ"ת ז"ל קבלנו שאפילו בתוך היום צריכים להסתכל ולהתבונן בכל שעה ולידע כי אין לנו רק השעה הזו.

אמרי מוהרא"ש

קה

מדתו חסד תיקן תפילת שחרית להורות להאדם אשר תיכף ומיד כשקם משנתו שירוץ לבית הכנסת ויתפלל תפילתו אליו יתברך ובוזה ימשיך על עצמו חסדיו יתברך, כי כשהאדם מתחיל את היום עם תפילה ואמונה אז כל היום כבר הולך לו אחרת, יצחק מדתו גבורה תיקן תפילת מנחה שהוא באמצע היום להורות להאדם אפילו בתוך בלבויו ועסקיו וטרדותיו שיש לו בזה העולם שיעמוד עצמו להתפלל אליו יתברך וזה עיקר הגבורה שאינו מתפעל משום מונע ומעכב ובתוך הטרדות והבלבולים עומד להתפלל יעקב מדתו תפארת תיקן תפילת מעריב להורות להאדם אפילו בתוך חשכויותו ונפילתו וירידתו וליכלוכו שנפל בעוונותיו והתלכלך עצמו בהם וחושך ומר לו החיים גם אז יברח אליו יתברך ויתפלל וזהו עיקר התפארת וההתפארות שמתפארים עמו בכל העולמות כי כשאדם זוכה להתחזק בתוקף חשכותו ובעומק ירידותיו ומחזיק מעמד ואינו מתייאש רק בורח אליו יתברך זהו עיקר התפארת שלו.

תקה

פעם אחת אחר התפילה אכלתי פירות (אבטיח) ונכנס מוהרא"ש נ"י אל המטבח וכשראה אותי לאכול זאת שאל אותי האם נטלתי את ידי לפת? ואמרתי ועניתי לא, ענה ואמר בלשון תמיהה לאכול פירות לפת שחרית.

ולא כבוד וכו', ולא שום דבר, אז תהיה הכי מאושר בחייך ואם רק תרצה איזה דבר מזה העולם אפילו משהו וכו' כבר תהיה הכי אומלל בעולם שאין אומלל כמוך.

תקא

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי האיש הגר בביתו... אשרי האיש הרוצה רק את שלו... אשרי האיש העוסק בתיקונו... שאז אין לך עוד איש מאושר יותר ממנו, מה שאין כן תיכף ומיד כשנצרך לבריות וגר אצל אחרים... ורוצה דבר מה ששייך לחבירו... ורוצה רק לתקן את אחרים אז אין לך עוד איש אומלל יותר ממנו.

תקב

מוהרא"ש נ"י סיפר: בשם רבינו ז"ל שבימים שאין אומריץ בהם תחנון צריכים לדקדק לילך במקוה קודם התפילה.

תקג

וסיפר: שפעם אחת בראש חודש ניגש רבינו ז"ל אל תלמידו ר' נפתלי ולחש לו באזנו "נפתלי מקוה" ותיכף ומיד חלץ ר' נפתלי את התפילין שלו ורץ אל המקוה.

תקד

מוהרא"ש נ"י אמר: אברהם

תורה זעך איז אלטץ פאלש אין ליגין) כי רצה להכניס בעצמו מדת השפלות והענוה וסיים על זה מוהרא"ש נ"י גם אני אומר דבר זה אם איני מגלה לכם את האמת שהעיקר מה שיש לכם ביד... זה יהיה נשאר לכם בעולם הבא ומלבד זאת הכל הבל ורעות רוח אז אני שקרן גדול....

תקח

ואמר מוהרא"ש נ"י: אל יטעה אתכם שום בן אדם עם נתינת חלק בעולם הבא אם תתן לו סכום כזה וכזה... או תעשו דבר זה וזה... כי הכל הבל ורעות רוח ושום בריה אינו ממונה על העולם הבא ועל הגיהנום... רק זכרו היטיב מאמר התנא הקדוש שאמר "אם למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה" (אבות פ"ב) כי הכל תלוי בלימוד תורה הקדושה ובלי תורה הכל הבל הבלים ורבינו ז"ל בפירוש גילה לנו נכספתי להמשיך את העולם אל העשיה שיהיה חיוב על כל אחד ואחד ללמוד בכל יום ויום כך וכך וכו', (עי' שיחות הר"ן סי' י"ט) ועל כן אם מעוררים אתכם על לימוד תורה הקדושה זה סימן שזה אמת אבל אם לא תדעו כי הכל שקר וכזב ודמיונות....

תקט

מוהרא"ש נ"י: רגיל לומר לנו אם יש אחד בעולם שיכול להכניס

הלא אתה יכול לקלקל את הקיבה שלך וחזר על כמה פעמים ואמר בבוקר צריכים לאכול פת דייקא וזה מוריד מהאדם כל מיני חולאים רעים ושומר את האדם מכל רע.

תקו

מוהרא"ש נ"י: מעורר אותנו בכל תורה ובכל שיחה שמדבר ומגלה לפנינו שנתמיד בתורה ונרבה בהתבודדות וממש שאין לך שיחה או תורה שלא יצא מזה אחר כך התחזקות ללימוד תורה הקדושה על פי סדר דרך הלימוד של רבינו ז"ל וכן להרבות בתפילה והתבודדות, ותמיד הוא רגיל לומר אני רוצה שיהיה לכם משהו ביד... כשתעלו לעולם העליון יעלה כל אחד עם כל התורה כולה שזכיתם ללמוד בזה העולם.

תקז

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שדרכו של הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעל המחבר ספר ביאור הליקוטים) היה בשעה שגמר לומר תורתו שהיה מכריז בזה הלשון "אם כיוונתי באמירת תורתך את עצמי תדעו כי הכל כלום" (ובזה"ל אמר אויב יעך האב גימיינט מיט די תורה זעך איז אלטץ גאר נישט מיט נישט) ובנוסח אחר שמע שאמר "אם כיוונתי באמירת תורתך את עצמי הכל שקר וכזב" (אויב יעך האב גימיינט מיט די

אמרי מוהרא"ש

קז

תהיה רגיל בטבילת מקוה בכל יום יפתח לפניך כל העולמות ואמר לו אז תדע בשעה שגופך טובלת כאן במקוה למטה בדיוק באותה רגע נשמתך טובלת שם למעלה במקוה העליונה של שער נו"ן אשרי מי שנהרר במקוה.

תקיד

מוהרא"ש נ"י אמר: עס איז איין אנדער ענין ווען מאיז זוכה זיך אויס וויינען א יעדען טאג צו השי"ת ווי א קליין קינד, (זה ענין אחר לגמרי כשאדם זוכה לבכות בכל יום אליו יתברך כמו ילד קטן), וזה היה רצונו של רבינו ז"ל שנהיה עקשנים על דבר זה לבכות בכל יום אליו יתברך כדרך התינוק הבוכה ורוצה את אמו.

תקטו

מוהרא"ש נ"י סיפר: שבדרך כלל יש בין אחינו בני ישראל בימי הספירה התעוררות גדול עד מאד כידוע ואצל אנ"ש היקרים ההתעוררות אז היא יוצאת מן הכלל האמירת הלשם יחוד שקודם הספירה וכו', והברכה וכו', ובפרטיות התפילה רבנו של עולם וכו', ובפרט "ולטהרינו ולקדשינו בקדושתך העליונה" ההדגשה היא בהתעוררות רב עד מאד ואומרים את כל תפילה זו בהשתפכות הנפש וכל שורה ושורה היא תחנה בפני עצמה עם ניגון המעורר מאד מאד אשרי מי שמנצל את סדר אמירת ספירת העומר.

בכס יותר התמדה ממני ראו ללכת אליו... ואהיה שמח עד מאד... אבל אם אחד ירשל אתכם מלימוד תורה הקדושה תדעו כי הוא שקרן ותברחו ממנו.

תקי

מוהרא"ש נ"י אמר: לאחד בזה"ל "נישט אלטץ וואס מען וויל קריגט מען, און נישט אלטץ וואס מען קריגט וויל מען", (לא כל מה שרוצים מקבלים, ולא כל מה שמקבלים רוצים).

תקיא

מוהרא"ש נ"י אמר: א טובה דארף מען טהון א אידי'ן נאהר פארי'ן בורא כל העולמים וועגין אליין (טובה צריכים לעשות ליהודי רק בשביל הקדוש ברוך הוא ולא בשביל שיתפרסם לפני בשר ודם).

תקיב

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין שידוכים כשבאה הזיווג האמיתי הכל הולך כשורה ובזריות ונמשכים אחד להשני כמו עם מאגינט ושניהם מתרצים זה לזה ונושאים חן זה לזה וזהו הסימן של זיווג אמיתי.

תקיג

מוהרא"ש נ"י אמר: לאחד באם

תקטז

ואמר מוהרא"ש נ"י: כי העיקר הוא לחקוק בעצמו כל יום ויום מהספירה ולזכור על מה אנו סופרים וכו' ועל מה אנו מחכים וכו' "על קבלת התורה" ועל כן ההשתוקקות צריך להיות חזקה עד מאד ומה טוב ומה נעים מי שזוכה להתבודד עצמו בכל יום ויום כמה שעות ולבקש שיזכה לקבל את התורה.

תקיז

מוהרא"ש נ"י סיפר לנו: שכל אלו מאנ"ש היקרים תלמידי מוהרנ"ת ז"ל שבאו להיות עמו על חג השבועות כבר באו ביום האחרון של הספירה והיה אז התעוררות גדולה עד מאד.

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י: שבהשנים הקודמים אחר חתונתו היתה דרכו להתבודד כל הלילה בליל חג השבועות ובכה הרבה לפניו יתברך שרוצה לקבל את התורה בשנה זו תנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא, מכילתא, ספרא, ספרי, וכל המדרשים כולם, וכל ספרי הזוהר הקדוש, והתיקונים, ורמב"ם, טור, ושולחן ערוך, וכו', והרבה לבכות כל הלילה אליו יתברך בהשתוקקות עצומה וקודם אור היום הלך למקוה ואחר כך התפלל ותיקין.

תקיח

מוהרא"ש נ"י אמר: שמנהג אנ"ש האמיתיים שסופרים כל היום ספירה היינו בשעה שמזכירים את עצמם הם חוזרים את יום הספירה של היום ובאופן הזה הם משתוקקים אחרי קבלת התורה.

תקיט

בחור אחד נפל לו מטבע קטנה על הארץ וכפף את עצמו על הארץ להגביהו ומוהרא"ש נ"י ראה זאת ענה ואמר לו דרכי כשנופל לי מטבע על הארץ אני מניחה שם כי לא כדאי להשתחוות לפני כסף... וכששאלו הלה הלא רבינו ז"ל אמר שצריכים לשמור מאד על הכסף... ענה ואמר אני שומר על כספי, אבל אם נופל על הארץ איני רוצה להשתחוות אליה ואם אחד מגביה את זה עבורי הרי זה טוב ואם לא אני מניחה כך....

תקכ

פעם סיפרו כמה מאנ"ש לפני מוהרא"ש נ"י שחזרו מהפצת ספרי רבינו ז"ל והיה יום חם מאד מאד והזיעו עד מאד וכו', ענה ואמר להם תאמינו לי שכל טיפה וטיפה זיעה יבוא לכם לעזר בעלמא דאתי, ובפרטיות אשר מובא בדברי רבינו איש האלוקי האריז"ל כשמזיעים בשביל דברי קדושה או מצוה שורפים את כל הקליפות שבראו על ידי

אמרי מוהרא"ש

קט

קדושה, אתה הולך בחברון יש האבות
אתה הולך במירון יש רשב"י אתה
הולך בצפת יש האר"י הק' אתה הולך
בשכם יש שם יוסף הצדיק, אתה הולך
בירושלים יש את שער השמים וכו',
וכו', נמצא שאיפוא שאתה רק הולך
ומסתובב יש שם קדושה ויש איפוא
ללכת.

תקבד

מוהרא"ש נ"י אמר: מה אתם
חושבים שבארץ ישראל כבר הכל
בסדר שם יש גם הרבה בעיות כידוע
אבל מי שיושב בפניה שלו ומבקש
מהקב"ה "רשב"ע תעזור שכל עם
ישראל יחזרו בתשובה" אדם הזה יכול
לזכות בארץ ישראל לכל המדריגות
וכשעוסק בתורה ותפילה ופרנסה יכול
לזכות בארץ ישראל להכלל בהקב"ה
בתכלית הכלליות.

תקבה

מוהרא"ש נ"י אמר: שהעיקר
לא להסתכל על אחרים כי בזה שלא
מסתכל על אחר יש לו הצלחה בין
ברוחני ובין בגשמי ובשעה שמסתכל
על אחרים אזי נשבר לגמרי.

תקכו

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהאדם
צריך להיות כל כך חזק באמונה
פשוטה עד שלא יפחד משום בריה
שבעולם ואם ינסו לשבור אותך אזי

חטאות נעורים וכו', שחיממו עצמם
בעבירה חס ושלום.

תקבא

מוהרא"ש נ"י אמר: בכל פעם
כשמזכירים לפניו חולה וכו',
ובפרטיות כשמספרים לו ממחלתו
וכו' ממש מרגיש כאב החולה וכבר
אינו יכול לאכול ולישן אז וכו'.

תקכב

מוהרא"ש נ"י אמר: קבלנו
מרכינו ז"ל מתנה כזו והוא תפילה
והתבודדות אשר על ידי זה כל מי
שרוצה באמת יכול לפתוח את שערי
השמים ולהמשיך ישועות ורפואות
לעם ישראל ובלבד שיהיה תפילתו
ובקשתו באמת ויבכה לפניו יתברך
בדיוק כאילו לו בעצמו קרה הצרה
והמחלה וכו' ואז כשיתפלל בצורה כזו
ימשיך ברכות וישועות לזה שמבקש
עבורו.

תקכג

מוהרא"ש נ"י הסביר את מאמר
חכמינו הקדושים (כתובות דף ק"י):
"כל הדר בארץ ישראל "דומה" כמי
שיש לו אלוה" שאפילו הדמיון שלו
זה גם כן כמי שיש לו אלוה ואמר פה
בחוץ לארץ איפוא אדם הולך ואיפוא
יש לו ללכת בגן החיות זו או למוזיאון
זו או למקום זה אבל בארץ ישראל
איפוא שאתה רק הולך ומסתובב יש

תקכט

מוהרא"ש נ"י דיבר: פעם בענין שהאדם צריך להרבות בתפילה על כל דבר והמשיל אל זה לעשיר שכיסיו מימין ומשמאל מלאים עם כסף וכל אחד שבא אליו מוציא מכיסו ונותן לו אם זה גבאי צדקה אם זה בענין המסחר וכו', לכל אחד נותן משהו ככה האדם צריך להיות חזק בתפילה ותמיד להרבות בתפילות על כל פרט ופרט עוד תפילה עוד תפילה.

תקל

מוהרא"ש נ"י אמר: על מה שבני אדם טוענים שהתפללו כל כך הרבה תפילות וכאילו לא שומעים אותו שזה אינו נכון כי כל תפילה ותפילה מה שהאדם מתפלל זה נשמע ונתקבל אך עדיין לא השלים את מספר התפילות.

תקלא

מוהרא"ש נ"י דיבר: אודות משה רבינו שלא זכה להכנס לארץ ישראל ואם היה מוסיף עוד תפילה היה נכנס ואמר שלכאורה צריכים לדעת סוף כל סוף מי עוד יודע את סוד התפילה כמו משה רבינו ע"ה ומשה רבינו ביקש תקט"ו תפילות שיזכה להכנס לארץ ישראל ובוודאי ידע משה רבינו את זה והיה יכול להוסיף עוד תפילה והיה זוכה להכנס לארץ ישראל אלא בזה משה רבינו

יהיה כמשל הזורק אבן על הסלע שלא די שלא יקרה שום דבר להסלע אלא עוד יקבל בחזרה את האבן שזרק על ראשו.

תקכז

מוהרא"ש נ"י אמר: איך אדם יודע אם הוא מקורב אל הקב"ה אם יש לו אריכת אפים ואינו מפחד מאף אחד ואינו צריך את אף אחד ואינו נשבר מאף אחד.

תקכח

מוהרא"ש נ"י דיבר: פעם אודות שיש הרבה בני אדם שהרבו להתפלל ועדיין לא ניוושעו זה סימן שעדיין לא השלים תפילתו וסיפר ששמע פעם אחד מאחד מאנ"ש שאמר משל על זה שנכנס אחד לחנות ורצה לקנות איזה חפץ ואמר לו המוכר שזה עולה אלף שקלים והקונה היה לו רק כסף הקטן (מטבעות) והתחיל לתת לו עוד מטבע ועוד מטבע וכו', עד שצעק הלוקח מספיק כבר נתתי לך כל כך הרבה מטבעות והמוכר צועק בחזרה זה עדיין לא מספיק והמשיך לתת ומאיפוא ידע הלוקח שכבר נתן מספיק בו ברגע שקיבל את החפץ זה סימן ששילם את הכל וכמו כן הדבר בנוגע לתפילה שמתו ידע האדם אם התפלל כמה שצריך בעת שיקבל את ישועתו וזהו הסימן שהשלים את תפילתו.

אמרי מוהרא"ש

קיא

עוונות וזה רק למי שמאמין בזה כי מי שלא מאמין בזה אז למחרת יום הכיפורים יהיה כמו קודם יום הכיפורים.

רצה לגלות תראו מה שקורה לבן אדם שמזניח את עצמו הנה הזנחתי את עצמי מלהרבות עוד תפילה אחת והנה אני עומד בחוץ ואיני נכנס.

תקל"ה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שצריכים לשמור את עצמו מאד מאד לבלי להתחיל עם שום בריה שבעולם כי הוא עבירה גדולה להתחיל עם השני ולדקור אותו ואמר שיש בני אדם שדוקרים את השני על לא דבר ואחר כך באים ומבקשים סליחה ומחילה תמחול לי תסלח לי וסיפר על זה שאיש כפרי אחד שאל את איש כפרי שני מדוע ביום כיפור בשעה שאומרים על חטא דופקים על הלב ולא מספיק במה שאומרים וענה לו הכפרי השני אני חושב כי כמו שבשעה שרוצים למלאות קמח בשקים אזי כשנתמלא השק אזי דופקים מהצדדים ואז ממלאים עוד כך כשדופקים על חטא אזי יורד ויש מקום למלאות עוד, וסיים מוהרא"ש נ"י כן הדבר בזה שמבקש מחבירו מחילה שאין כוונתו באמת.

תקל"ו

מוהרא"ש נ"י דיבר ממעלת האדם המכבד את אשתו ואיך שצריך להזהר בזה מאד מאד כי יש בני אדם שעשו כל מיני מריבות עם אחרים ופתאום נהיו צדיקים ומחליטים

תקל"ב

מוהרא"ש נ"י הסביר: את מאמרם ז"ל (שבת דף ק"ה) "כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה" ולמה הוא כאילו עובד עבודה זרה כי אם היה אדם מאמין שהקב"ה אתו אזי לא היה כועס כלל.

תקל"ג

מוהרא"ש נ"י דיבר: בעשרת ימי תשובה אודות הימים הנוראים שבני אדם אומרים הנה כבר הלך הר"ה והנה כבר עבר היום הקדוש והנה כבר חלף ועבר ימי הסוכות וכו', וסיפר בשם הרב מטשעהרין ז"ל תלמיד מוהרנ"ת ז"ל שהיה רגיל לומר אחרי כל חג שלא עבר עלינו החג אלא נכנס בנו החג וצריכים לשמח את עצמינו עם כל מצוה ומצוה שזכינו לקיים בחג הקדוש.

תקל"ד

מוהרא"ש נ"י דיבר: אודות יום הכיפורים שהוא "יום מחילת עוונות" ואמר שצריכים להאמין באמונה שלימה שהקב"ה מוחל לנו עוונותינו כמו שאמרו חז"ל שיום כיפור מוחל

צריך לראות שמצידו שלא יהיה לו עסק עם אף אחד ושהוא יהיה בסדר ומצידו יהיה שלום עם כל אחד ואחד ומה שהשני חושב שאני רב עמו זה הבעיה שלו כי נכנס בו דמיון שאני מצער אותו בו בשעה שאני לא חושב ממך ואין לי עסק עמך.

תקל"ט

מוהרא"ש נ"י הסביר: את מאמר החכם "תחשוב קודם שתוציא את הדיבור שאז אתה מלך על הדיבור ואם הוצאת את הדיבור אזי הדיבור מלך עליך", כל זמן שיש לבן אדם משהו בראש על מישהו וחושב על זה אבל זה בלב שלו היינו שלא הוציאו בפיו אזי אני שומר עצמי ממנו אם הוא שקרן או כזבן ורוצה לרמות אותי אז יש לי את זה בלב וזהו אבל תומ"י שהוצאתי את זה בפה יכול להיות שטעיתי ואזי אני כל כך מתחרט והוא נהיה מלך עלי ואני מבקש ומתחנן אליו שתשכח מזה כי אז הדיבור מלך עליך.

תקמ

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהדבר הכי גרוע הוא שרודפים את מישהו כי אם רודפים אותו אזי הקב"ה תמיד על הצד הנרדפים כמו שאמרו חז"ל והאלוקים יבקש את הנרדף שאפילו הצדיק רודף את הרשע והאלוקים יבקש את הנרדף.

שמהיום אני לא מתחיל עם אף אחד אבל כשבאים לביתם אז נהיה כזה ריב בבית ורב עם אשתו וממש נתהפך ביתו לגיהנם ובין כך שוכחים שהדבר הראשון הוא לכבד את אשתו.

תקל"ז

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שפעם בא אליו אברך בטענה שיש לו מרירות בבית ושאל אותו מוהרא"ש נ"י איזה מרירות יש לך וענה לו האברך שאשתי שופכת לי את לבה שהילד הזה עשה לי זה וזה עשה לי זה והשכן הזה עשה לי זה והחנות עשה לי זה כל מיני סיפורים אין לי מספיק דאגות ממני ואני עוד בא בבית והיא שופכת את לבה ואני צועק עליה ואחר כך היא בוכה ואני מתעצבן ונהיה בלגן ושאל מוהרא"ש נ"י את האברך הזה תגיד לי אם היית ברחוב ופוגש אותך יהודי או חבר ומספר לך את כל מה שעובר עליו למה יש לך עצבים לשבת אתו שעתיים או ארבע שעות ולשוחח אתו ולשמוע אותו זה סימן של גאוה תראה באים אלי ומספרים לי את הבעיות ויש לי זמן אבל בבית אין לך זמן הלא למי אשתך תספר את לבה אם לא לך למה אין לך עצבים והמשיך מוהרא"ש נ"י שהדבר הראשון צריך להיות לכבד את אשתו.

תקל"ח

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אחד

אמרי מוהרא"ש

ק"ג

שיחזור אל הקב"ה וירגיש את הקב"ה
וזה עיקר התשובה.

תקמה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאין עוד
שמחה כזו כשמחה שהאדם זוכה
לדעת מהקב"ה.

תקמו

והמשיך מוהרא"ש נ"י:
שתחילת שגעון בהאדם הוא מדה
הרעה של עצבות ובשביל זה רואים
שרובם דרובם המשוגעים הם רח"ל
בדכאון ובעצבון פנימי מאד מאד ואי
אפשר לרפאות אותם.

תקמו

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר
התכלית מה שהאדם צריך להגיע בזה
העולם הוא שיתגלה לו האלקות מי
מחיה אותי? מי מהווה אותי? מי
מקיים אותי? מי מחייה ומהווה את
העולם? יש אלוקים בארץ שהוא
מחיה ומהווה ומקיים אותי ואת כל
הבריאה כולה והכל אלקות.

תקמה

מוהרא"ש נ"י הפליג מאד
בהאדם הזוכה להתקרב אל הצדיק
שעל ידו יוכל לצאת מכל צרותיו
ואמר בעיות יש לכל אחד כל אדם
שבזה העולם יש לו בעיות בלי שום

תקמא

והמשיך מוהרא"ש נ"י: שכדאי
להיות נרדף וכמו שרבינו ז"ל אמר
שכל המדריגות שלו זכה דייקא
בשביל שהיה נרדף.

תקמב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שביום
כיפור צריכים לבקש רבש"ע תראה
שכל עם ישראל ימחלו לי ומה
שעשיתי להם איזה רעה שימחלו לי כי
בין אדם לחבירו אינו מתכפר עד
שירצה את חבירו.

תקמג

מוהרא"ש נ"י הסביר: על מה
שאומר רבינו ז"ל (בליקוטי מוהר"ן
תנינא סי' כ"ד) "שכל החולאות
הבאים על האדם באין רק מקלקול
השמחה" כי כשהאדם בעצבות אזי
נהיה עצל ונשכב במטה וחושב שכבר
נגמר החיים שלו וכבר אין לו תקנה
וזה מחלה נוראה שהורג את האדם בין
בגשמי ובין ברוחני.

תקמד

ואמר מוהרא"ש נ"י: שעיקר
התשובה הוא שיוכה לאמונה כי כל
יהודי הוא חלק אלוק ממעל אך מרוב
העוונות נסתר ממנו האלקות וכל מה
שיש עליו יותר קליפות יותר נסתר
ממנו האלקות ומה הוא התשובה

מדבר עם הקב"ה ואז כבר אינו צריך לשום בריה כי מה שרק יהיה אתו ואיפוא שהוא רק יתגלגל שם גם ידבר עם הקב"ה.

תקנב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שעל ידי סוד התפילה אין שום בן אדם שלא יוכל להתקרב להקדוש ברוך הוא.

תקנג

מוהרא"ש נ"י אמר: שהבע"ד מכסה את הצדיק בכל מיני כיוסים שבעולם כי אם הצדיק הזה היה מתגלה בעולם אזי אלף אלפי אלפים ורוב רבבות רבבות מנשמות ישראל היו חיים חיים שלימים חיים מתוקים והיו מדברים עם הקב"ה והיה להם השגות אלקות כאחד הצדיקים הקודמים.

תקנד

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהקב"ה רוצה להתגלות לכל אחד מישראל אך העצבות היא מעכבת זאת.

תקנה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שעל כל אחד מהאבות והנביאים והתנאים והאמוראים עבר עליהם מה שעבר בעיות ומרירות ומה חיזק אותם רק האמונה שהיו חזקים באמונה עד

יוצא מן הכלל אך עיקר העצה לצאת מהבעיות צריכים לבוא אל הצדיק כי הצדיק הוא דבוק בהקב"ה והוא כבר נכלל באין סוף לגמרי ולו אין שום פירוד בינו לבין הקב"ה בשביל זה אצלו יש גילוי אלקות כזה מה שאין במקום אחר ואז תומ"י מי שבא אליו אז לאט לאט מוריד ממנו את הדכאון ואת העצבות השרוי אצלו ומתחיל להרגיש את השכינה שהקב"ה אתי ואזי מתחיל לדבר עם הקב"ה ושר לפניו שירות ותשבחות ואזי יזכה לצאת מהבעיות אבל לזה צריכים להתקרב אל הצדיק האמיתי.

תקמט

מוהרא"ש נ"י אמר: שבענין התקרבות להצדיק צריכים רחמים רבים וצריכים לבקש הרבה מהקב"ה שנזכה להתקרב להצדיק האמת.

תקנ

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהצדיק האמיתי הוא רק זה שיכול לפתוח לי את העיניים שגם אני אזכה לראות אלקות ושיפתח לי את העיניים להסתכל על עצמי היכן אני בעולם ומה אתי, (ע"י ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ס"ז).

תקנא

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהמדריגה הכי גדולה הוא כשהאדם

אמרי מוהרא"ש

קטו

משתגע מכל מה שעבר עליו לא כן היה אברהם אבינו שהיה כל כך חזק באמונה עד שמסר את עצמו לגמרי להקב"ה ולא איכפת לו שום דבר ומה שהקב"ה רוצה לעשות עמי שיעשה זה היה אברהם אבינו שהיה אב הראשון וחיזק עצמו באמונה עד שלא היה איכפת לו מה שנעשה עמו.

תקנז

והמש"ך מוהרא"ש נ"י ואמר: למה אין לנו אותו הגילוי אלקות שהיה אצל האבות והקדמונים מפני שאין אנו מקורבים אל הצדיק האמת כי אם היינו מקורבים להצדיק האמיתי היה מנהיג אותנו בדרך כזו כמו האבות.

תקנח

מוהרא"ש נ"י אמר: שאסור לאבוד עצמו (שקורין פארלירין זיך) כרגע, אפילו כשעובר עליו כל מיני משברים וגלים ועיקר גדולת האדם ושבחו בכל העולמות כשרק אוזו ומחזיק מעמד ואינו נופל בדעתו כלל אשרי לו.

תקנט

מוהרא"ש נ"י מעורר תמיד את כל תלמידיו שיראו שיהיה אהבה אחוה וריעות ביניהם והוא מסביר היות שכל עניינינו הוא רק להמש"ך

מאד ולא הניחו את עצמם בשום אופן שבעולם ובשביל זה זכו למה שזכו לגילוי אלקות במדריגה הכי גבוהה.

תקנו

מוהרא"ש נ"י דיבר עמנו פעם שיחה נפלאה מאד אודות הנסיונות שעבר על אברהם אבינו ואמר לנו מה אתם חושבים שעל אברהם אבינו לא עבר דכאונות ומרירות איזה נסיונות קשים עברו עליו הנה רוצים להרוג אותו והיה מוכרח להגיד על אשתו שהיא אחותו הוא מאמין רק בהקב"ה שברא את העולם והנה רואה שנמרוד עשה עצמו אלוה ויש לו כל טוב ולגוים יש כל טוב והוא צריך ללכת עם מקל נע ונד לכל גוי יש ילדים ולו אין ילדים הוא מאמין בהקב"ה הוא מאמין שהכל אלקות וכולם צוחקים ממנו ואומרים לו אתה משוגע ועובדים אלוהים אחרים והוא צועק לא יש רק אלוה יחיד בעולם אחד יחיד ומיוחד ולא היה מספיק אלא רוצים לזורקו באש הקב"ה אומר לו לך לארץ ישראל ותומ"י הלך ובאו כולם וצעקו עליו בגלל המין הזה יש רעבון בגלל המין הזה שלא מאמין באיל שלנו יש רעב לכל איש יש לו כסף ובית ולו אין שום דבר סוף כל סוף נולד לו ילד אומרים לו תשחוט אותו ועוד כל מיני נסיונות שעברו עליו, בן אדם אחר היה פשוט

תקסא

מוהרא"ש נ"י אמר: דבר זה פלא גדול אצלי ואין לי על זה שום תירוץ ונשאר אצלי בתיקו... למה אחד עושה לך טובות ימים ושנים ולבסוף אתה בועט בו ומדבר עליו כל דבר אסור...? והשני אינך מכירו כלל ורק זה מקרוב באת אליו והוא אף פעם לא עזר אותך ואפילו עכשיו אם תסתכל ותשכיל בעין האמת תראה שגם עכשיו לא יוכל לעזור אותך... ואתה נדבק בו ועוזב את הראשון דבר זה הוא אצלי מפלאי דרכי הבחירה והנסיון שמנסים את בני אדם.

תקסב

מוהרא"ש נ"י אמר: יש בני אדם שנדמה להם שחושבים איך שכל העולם שייך רק להם והם הם הצרי עין שלא יכולים לסבול איך שגם אחרים יש להם הצלחה בזה העולם וזה אוכל אותם חיים וזה מחלה מאד חמורה אוי לו למי שנופל בזה ונדבק במחלה זו רח"ל.

תקסג

מוהרא"ש נ"י אמר: האדם צריך לחזק את עצמו בכל מה שעובר עליו ועיקר ההתחזקות הוא לחשוב תמיד ממנו יתברך בין בעליה ובין בירידה ושום דבר לא יוכל לנתקו ממנו יתברך ודבר זה אנחנו מקבלים מרביז"ל.

עלינו את אורו הגנוז של רביז"ל אשר הוא מגלה את אמתת מציאתו יתברך והסטרא אחרא מאד מאד מפחדת מזה כי כל ענינם הוא רק הסתרה והעלמה להסתיר ולהעלים את אורו יתברך ואת אור הצדיק ועל כן עושה כל מיני פעולות שיהיה נעשה ויכוחים וחיכוכים בין התלמידים ועל ידי שפועל שיהיה פירוד ביניהם על ידי זה יש לו כוחות להעלים ולהסתיר את אמתת מציאתו יתברך ואת אורו הגנוז של הצדיק ובוהו הוא מצליח ועל כן עלינו להתאחד באחדות גמור ולעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות באהבה אחווה וריעות ואיש את רעהו יחזק ויעזור וצריכים לברוח מכל מיני ויכוחים וחיכוכים וכו', ואז דייקא נצליח ברוחניות ובגשמיות.

תקסד

מוהרא"ש נ"י אמר: כשאדם חושב שטוב לו והולך בהרחבה ובגיאות וכו' אז חושך לנשמתו למעלה מאד מאד ולהיפוך כשאדם שבור בעצמו והוא בעיני עצמו כחרס הנשבר וכו', ומרגיש את עצמו כתולעת הרוחשת על הארץ וכו' אז מאיר לנשמתו למעלה מאד מאד וכו' וסיים אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל ומתוקף דחקותו וקטנותו הוא מחזיק מעמד ואז יאיר עליו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה עד מאד אשרי לו.

אמרי מוהרא"ש

ק"ז

גמרא שזוכים ללמוד בזה העולם הוא קרן נורא ונפלא עד מאד ופותח לו שערים חדשים בהשגת התורה ומכל שכן מי שמכניס עין עיונו בתוך הדף ומחדש בה איזה חידוש או סברא אין לשער את מעלתו כי נפתח לו שערי מוחו להשיג נפלאות.

תקסז

מוהרא"ש נ"י אמר: שעצות רביז"ל הם טובים לא רק ברוחניות אלא אפילו בגשמיות כי רביז"ל נותן עצות נפלאות גם בגשמיות איך להתנהג בכל דבר וכו', ואיך שיזכה להחיות את עצמו ולעבור את העולם הזה בשלום.

תקסח

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר דעת ועצות רביז"ל הם איך לעבור את העולם הזה בשלום ממדריגתו יהיה איך שיהיה היינו שתמיד ישאר דבוק בו יתברך אשרי מי ששותה בכל יום את מימי הנחל הנובע מקור חכמה.

תקסט

מוהרא"ש נ"י אמר: שבדרכי רביז"ל צריכים לשמור מאד מאד מצבועין ושקרנים וכלל זה תנקוט בידך אם אינו מזכה אותך בתורה ובתפילה הרי הוא צבוע וצריכים לברוח ממנו.

תקסד

פעם שאלנו את מוהרא"ש נ"י אל מי הוא מכווין בשעה שמזכיר ביטויים חריפים... כגון אברך המדמה בדעתו... ונותן תיקונים... רואה מלאכים... ענה ואמר לנו שהרה"ק בעל צמח צדק ז"ל התבטא פעם אחת בעת התועודותו עם חסידיו אני עושה כובעים (שקורין היטילמאכער) ומי שבחר איזה כובע על ראשו והולמו הרי הוא שלו ודיבר אז גם כן בענין שדרכו היה לומר מוסר וחסידות בכלליות וכל מי שמצא את עצמו נפגע היה אומר לו כנ"ל ועל כן אם אתה התלבשת בכובע זו הרי שלך לפניך... וסיים מוהרא"ש נ"י כן הדבר עמי אני איני מכווין בדבריי את אף אחד רק את עצמי... כי אני אומר התחזקות מוסר והתעוררות לעצמי ומי שחושב שסובב עליו הרי שלו לפניו...

תקסה

מוהרא"ש נ"י אמר: העיקר צריכים לבקש הרבה ממנו יתברך שיהיה לו מחשבה נקייה כי למעלה מאד מאד מדקדקים על האדם שיש לו מחשבה נקיה ומי שזוכה לזה יכול לפעול דברים עליונים עד מאד כי המחשבה מעלתה מאד מאד אשרי המקדש את מחשבתו.

תקסו

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל דף

תקע

מוהרא"ש נ"י רגיל לומר תמיד: "הוא מאד מאד מפחד שעתיד ליתן דין וחשבון על זמנו היקר שבילה עם אנשים מאחר שזיכה אותו הקב"ה בחיבור ספרים נפלאים כאלו שמחיים ימים רבים וכן אפילו המכתבים בספרו "אשר בנחל" נשאר לדורות וכו', ועל כן מה טוב ומה נעים יותר לכתוב לו למישהו התחזקות מאשר ידבר עמו אשר ממילא כשבא אחר כך אחר ועושה לו שטיפת מוח הולך ובורח ממנו וכו', ועל כן הוא מרגיש שהוא יתן דין וחשבון על כל יום ועל כל שעה שבילה עם אנשים.

תקעא

מוהרא"ש נ"י אמר לי: מכל דבר יכולים ללמוד משהו הן בהנהגת הגשמי והן בהנהגת הרוחני.

תקעב

ואמר: שבאמת מי שמסתכל בעין האמת על העולם רואה איך שכל העולם כולו היא ספר מוסר אחד גדול ויכולים ללמוד מכל פרט ופרט מוסר השכל.

תקעג

מוהרא"ש נ"י אמר: כיון שאין אנו מקורבים להצדיק האמיתי בשביל זה אין אנו מתפללים כמו שצריך

אבל תומ"י כשהאדם זוכה לדעת מרבי אמת כזה תומ"י נשתנה הכל ומרגיש שיש אלוקים ומתחיל לרדוף אחר הקב"ה ולדבר עם הקב"ה ואז זוכה לזכך את מוחו והתפילה שלו הוא כבר ענין אחר לגמרי.

תקעד

מוהרא"ש נ"י הסביר לנו את מאמר חז"ל "זקני ת"ח כל מה שמזקינין דעתם נתוספת עליהם" כי מהו תלמיד חכם הוא אדם רוחני שרוצה רק את הקב"ה אז כל מה שבא עוד יום ועוד יום אני מקורב יותר אל הקב"ה עד שאפילו נהיה איש זקן אז הוא כל כך שמח שעוד מעט יזכה להפשיט את הגוף ולהכלל לגמרי בהקב"ה וכל החיים שלו הוא חיים אחרים לגמרי וכשמגיע הזמן להפשיט את הגוף אזי הוא עולה אל על.

תקעה

מוהרא"ש נ"י אמר: שאין בעיה שלא יכולים לפתור אותה רק צריך קצת שכל ואז יכולים לצאת מהבעיה הכי מסובכת.

תקעו

ואמר מוהרא"ש נ"י: למה בני אדם מזניחים את עצמם ואינם לומדים כי אוחז שהוא כבר לא שוה שום דבר וזה לא שייך לו לגמרי אבל

אמרי מוהרא"ש

ק"ט

עצמי ויאמר אני לא אניח את עצמי
אג... וסתדר בכל מיני אופנים אע"פ
שיש לי כל כך הרבה אכזבות בחיים
אכזבות ממכרים אכזבות מאשתי
אכזבות מהילדים ומהשכנים וכו',
אף על פי כן אני עומד על עמדי
ואיני עוזב את עצמי וזה המדה טובה
של "ארך אפים".

תקפ

מוהרא"ש נ"י אמר: שרוב
הבעיות אצל בני אדם הוא מפני
שזוכר את צרותיו והרפתקאותיו
שעבר עליו וכו' ובאמת צריכים
לראות תמיד תומ"י שיש לו צרה
לפתור אותה ולשכוח מזה לגמרי כי
אם לא אזי יסתבך יותר ויותר ואמר
כמו העיתונים שיוצאים בכל יום
שאף אחד לא יקרא את העיתון של
יום האתמול רק מחפש עתון חדש
של היום ככה צריכים לשכוח מהעבר
ולהתחיל מחדש ולהעביר את הבעיה
שלו ממח מחשבתו.

תקפא

מוהרא"ש נ"י אמר: שאדם
שחזק באמונה פשוטה בהקדוש ברוך
הוא, הוא תמיד מצליח ואינו צריך
את אף אחד ואינו מתבלבל מאף
אחד ואינו מתפעל מאף אחד.

תקפב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכל ענין

באמת זה לא נכון כי כל מה שתכניס
עצמך באמונה שגם אני יכול ואני גם
יכול להיות יהודי כשר ואני יכול
ללמוד והוא מתחיל אז רואה שהוא
כן יכול.

תקעז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שיש
בעיה גדולה אצל בני אדם והוא
ה"פחד" שמפחד מה היה ומה יהיה
ואמר שהפחד בא מחמת חסרון
אמונה ע"כ הוא מפחד מכל דבר אבל
תומ"י שיש להאדם אמונה ברורה אזי
נופל ממנו הפחד לגמרי ואינו מפחד
משום דבר.

תקעה

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם
צריך להיות כל כך חזק באמונה עין
לא ראתה וכו', עד שירגיש שהקב"ה
אתו עמו ואצלו אפילו שאני הכי
הגרוע אעפ"כ עדיין הוא אתו והא
ראיה שבמקום שאני שם עדיין אני
מדבר עמו יתברך ולא עוזב את
עצמי.

תקעט

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י:
אודות המדה טובה של "אריכת
אפים" ואמר שארך אפים צריך בכל
בחינה ובחינה בחיים ובפרט אצל
עצמו שאדם יהיה חזק שלא יניח את

את המצוות חס ושלוש והוא אינו מתפעל מהם כלל רק אדרבה מתחזק יותר ויותר בקיום מצותיו יתברך ובלמוד תורתו ומקרב את אחרים להקדוש ברוך הוא זהו נקרא עזות דקדושה, ולהיפוך שרח"ל נתפעל מכל מה שאחרים טפשים וחוטאים אומרים לו ומתרחק מהקב"ה ועוד מתחצף וחולק על צדיקים אמיתיים וכו', וכו', זה נקרא עזות דסטרא אחרא שהוא מרוחק לגמרי מהקב"ה ומצדיקיו וכו'.

תקפה

מוהרא"ש נ"י אמר: שמדת ענוה זה רק שאדם מבטל את עצמו רק להקב"ה ולא יחנוף שום בן אדם כי חנופה זהו כמו עבודה זרה ממש מבן אדם אתה עושה מציאות שהוא כמו ע"ז ממש.

תקפו

והזהיר אותנו מוהרא"ש נ"י כמה פעמים לבל נתערב בשום מחלוקת וסכסוכים אשר רק מעכב את הגאולה ובפרטיות שלא נחתום על שום פתק שהוא כנגד מישהו ואמר שאם רואים תלוי איזה מודעה נגד מישהו מעם ישראל אזי צריך להורידו.

תקפו

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם

"ארץ ישראל" מתגלה רק על ידי אמונה כי אם לא האמונה לא שייכת לנו ארץ ישראל כי ארץ ישראל מגיע לנו מפני האמונה שהקב"ה נתן לנו את זה אבל בלא אמונה אין לנו שייכות אל ארץ ישראל.

תקפג

מוהרא"ש נ"י סיפר לנו: שפעם אחד ישב אצל שיעור שמסר אחד הנקרא מאנ"ש ברבים בספה"ק ליקוטי מוהר"ן ובאמצע השיעור שאל אותו אחד מהמשתתפים מה יעשה אדם שנכשל בחטאים מגונים ענה לו שילך לעזאזל... ומיד קם מוהרא"ש נ"י ממקומו ואמר לו אני חושב שאתה צריך ללכת שמה... כי אם יש לך חוצפה לאמר כך... כשרביז"ל גילה לנו התיקון הכללי לומר ה' מזמורים אם כן אתה צריך ללכת שם... ואיך אתה אומר שיעור ברבים?...

תקפד

מוהרא"ש נ"י הסביר לנו: מהו ההפרש בין עזות דקדושה לעזות דסטרא אחרא ואמר שכשאדם חזק בדעתו ואינו מתפעל מכל מה שאומרים לו אלא רוצה באמת ובתמים להתקרב להקב"ה וללמוד את תורתו הקדושה ולקיים מצותיו ואף שכולם אומרים לו שהוא לא יכול וזה לא בשבילו ולא צריך לקיים

אמרי מוהרא"ש

קכא

בכל מה שעובר עליו רק ידבר עמו
יתברך רק זה דבר רביז"ל ויותר מזה
או פחות מזה הוא כבר בכלל דמיונות.

תקצא

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שזוכה
ללמוד הרבה תורה הקדושה ומרגיל
את עצמו להיות ולטייל בכל מקומות
התורה הקדושה אין לך עוד נועם
ועריכות יותר מזה וזה עיקר השכל
הישר ומי שמדבר נגד זה הוא הוא
הבעל דמיון שצריכים להזהר ממנו.

תקצב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שביותר
מפחד היצר הרע מתורה כי בפירוש
אמרו חכמינו הקדושים (קידושין ל')
בראתי יצר הרע בראתי תורה תבלין
כנגדו ומאחר שהקב"ה בעצמו מעיד
שאינ לך עוד תבלין כנגדו כמו התורה
ועל כן עושה היצר הרע כל מיני
פעולות שבעולם לא ללמוד ורביז"ל
בא לעקור דבר זה ומגלה לנו איך שעל
ידי התורה נתקבלים התפילות
והבקשות והחן והחשיבות של ישראל
נתעלה (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א'
סי' א').

תקצג

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד: עליך
לדעת כי כל ענין רביז"ל הוא רק
לקרב את האדם אל הקב"ה ולהעלותו
בתכלית העליה ולא יותר ואם אחד

צריך תמיד לבקש ממנו יתברך
שיהיה מזוכך ומיושב בשכלו ולא
ידבק בו שום דמיון מאיזה מיני
דמיונות כי הדמיון הורסת את האדם
לגמרי.

תקפה

ואמר: שרביז"ל קורא את היצר
הרע של היום "מדמה" היינו בעל
דמיון (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א'
סי' כ"ה בסופו) כי תיכף ומיד כשאינ
האדם מחפש ומוצא בכל ענינו את
הקב"ה צריך לידע כי זה כבר בכלל
דמיון.

תקפמ

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שבאמת
זוכה להיות מקורב אל רביז"ל על ידי
זה זוכה שנטהר מוחו וזוכה לישוב
הדעת אמיתי ויוצא מן הדמיונות, אבל
גם מזהיר שצריכים לשמור בדבר
רביז"ל בעצמו שלא יהיה בעל דמיון.

תקצ

ואמר: שעיקר דבר רביז"ל הוא
התמדת התורה להיות ולטייל בכל
חלקי התורה הקדושה, ולהתפלל
התפילות הקבועות שחרית, מנחה,
מעריב, חצות, בכוונה גדולה
ובדביקות ובחיות ולקיים את מצותיו
יתברך בשמחה עצומה כמוצא שלל
רכ ולהתכווד עמו יתברך בקביעות

יאמר לך שענין רביז"ל הוא ענין אחר מבלעדי "תורה ותפילה" תדע שהוא אינו יודע מחייו...

תקצד

מוהרא"ש נ"י אמר: שאצל רביז"ל לא ראו שום דבר וכאשר העיד על עצמו ואמר בזה"ל "ווער עס קען מיר ווייסט דאס איך האב נישט אין מיר קיין איין תנועה פון א גיטין אידן" (מי שמכיר אותי יכול להעיד שאין בי שום תנועה של איזה מפורסם) כי אצל רביז"ל מרוב התכללותו בו יתברך לא ראו שום דבר.

פירש"י בפרשת שילוח הקן ואחר כך למד עמי את החינוך במצוה זו ואחר כך למד עמי את כל הטור והבית יוסף והשולחן ערוך עם הט"ז והש"ך בהלכות שלוח הקן וכשגמרנו הוציא את החומש עם פירוש אוצר החיים שהוא פי' על התרי"ג מצוות בדרך סוד מהרה"ק מקאמרנא ז"ל ועיין בכל הדרושים וכן עיין בכמה ספרים המדברים ממצוה זו וכשגמר יצאנו לחוץ והתבונן היטיב בתוך הקן... ובאמת טעיתי לא היה שם אם אלא רק צפרים קטנים... וסיים נו על כל פנים למדנו באריכות את כל המצוה (והענין היה אצלי פלא).

תקצז

מוהרא"ש נ"י ירד אל בית מדרשו וראה איך שאברך אחד לומד בהתמדה רבה מסכת חולין (כי הלא היה שוחט) ועמד מוהרא"ש נ"י מן הצד ועיין בהאברך איך שלמד בהתמדה והיה לו הנאה גדולה וכשהלה הסתכל בתמיה גדולה עליו על מה ולמה מסתכל עליו ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י: אני אוהב מאד לראות איך שלומדים וזה עיקר החיות שלי כשאני רואה איזה בר ישראל לומד, וסיים תאמין לי שלא יהיה נשאר מאתנו רק מה שנלמד כי אין לנו שיור רק התורה הזאת.

תקצח

תקצה

והסבירו מוהרא"ש נ"י כי באמת הקב"ה הוא רוחניות ודבר רוחני אין בו שום תפיסה כלל, ועל כן גם הצדיק האמת הזוכה להכלל לגמרי בו יתברך אין בו שום תפיסה ואין רואים בו שום דבר כמו שאינם רואים בדבר רוחני כלל, והבן.

תקצו

פעם אחת נכנסתי אל מוהרא"ש נ"י ואמרתי לו שיש בחוץ קן ציפור והאם רובצת על הבנים ויכולים לקיים מצוות שילוח הקן ענה ואמר לי אזוי... (בלשון תמיהה) אם כן בא תיקח את החומש ולמד עמי מתוך החומש עם

אמרי מוהרא"ש

קכג

המר הזה נקראת גלות ערב רב וקודם ביאת המשיח ההכרח לסבול את הגלות הזה ארבעים שנה.

תרא

ואמר: שענין הערב רב הוא בכלליות ובפרטיות, בכלליות בין נשמות ישראל מתערבים אומות העולם אשר אינם מזרע ישראל כלל ושורשם הוא מהעכו"ם בוודאי ומהם סובלים עם ישראל ובפרטיות גם בחדרו של הצדיק האמת נכנסו ערב רב העושים חורבן נורא ומעכבים את הגאולה כי אחרת כבר היינו נגאלים.

תרב

אחד שאל את מוהרא"ש נ"י על איזה ענין וכו' אם יכול להגיע אליה וכו', ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י עם רצונות וכיסופים ועם תפילה יכולים להשיג ולהגיע אל כל מה שרוצה ובלבד שירצה את הדבר הזה באמת, והזכיר אז את שיחתו של רבינו ז"ל שהתבטא פעם אחת ווילסטו אבער וועלין (אם אתה רוצה שתרצה עם אמת).

תרג

מוהרא"ש נ"י אמר: מה שכתוב בספר המדות (אות בית סי' י"ג) מי שרוצה להכנס לבית לדור בתוכו יאמר התורה כולה ואחר כך יכנס לדור בתוכו שמע מאנ"ש

העולם צריכים רחמים רבים תמיד לבל יפול בבאר שחת ולא יתחלק (שקורין אויס גליטשין זיך) באיזה כפירות ואפיקורסות, אשר זהו עיקר הבאר שחת וכפי הנסיונות שיש בדור הזה בנקל ליפול בבאר שחת של כפירות ואפיקורסות רח"ל.

תקצט

כשסיפרו למוהרא"ש נ"י שהחילונייים קרעו ספרים בכמה בתי מדרשים בארץ ישראל וכן נארע דבר זה ביבנאל ענה ואמר הלא דוד המלך מתחיל את ספרו הקדוש במזמור א' "על כן לא יקומו רשעים במשפט" (לא ידונו את הרשעים במשפט על מה שעשו אתם יודעים למה?) "וחטאים בעדת צדיקים" (כי גם אצל הצדיקים יש החטאים האלו...) ראו איך הרשעים המתנגדים הקוראים עצמם צדיקים קרעו ורמסו על ספרי רבינו ז"ל וכן בין אנ"ש מסתובכים שקצים הקורעים את ספריי לגזרים ועל כן מה ולמה לתבוע במשפט את הרשעים אשר בו באותה עת יש גם חטאים בעדת צדיקים באלו הקוראים את עצמם צדיקים.

תר

כמה פעמים התבטא מוהרא"ש נ"י אשר בדור הזה אנו סובלים מהגלות הכי מר שרק עבר על כלל ישראל מאז שהלכו בגולה והגלות

אמרי מוהרא"ש

מקורב אל רבינו ז"ל והוא שוחט אז כל ענין השחיטה אצלו הולכת באופן אחר לגמרי כי הוא ירא וחרד מאד מאד.

תרה

וסיפר מוהרא"ש נ"י שהיו מאנ"ש שוחטים ובשעה ששחטו היה עיניהם זולגים דמעות והיו מלובשים עם בגד עליון וכובע עליונה ועם אבנט ביראת שמים כזו שחטו.

תרט

אשת הרה"ח ר' אברהם סופר ז"ל היתה בת ר' יוסף יונה ז"ל שהיה בנו של מוהרנ"ת ז"ל היתה רגילה לומר בשם אביה "אז עס קומט אלול ווערט מען פרום פרום... און מען הערט אויף לערנין"... (כשבא חודש אלול נעשים מלוהבים עד מאד ומפסיקים ללמוד...), והסבירו מוהרא"ש נ"י כי ריבוי ההתלהבות גורם כיבוי הנר ועל כן כל אלו שבוערים תמיד... ורוצים להיות עובדים ושרפים... באמת אם תלך אחריהם תראה איך שאין לומדים כלל.

תרי

מוהרנ"ת ז"ל התלהב עצמו פעם קודם ראש השנה והתחיל לומר בניגון המעורר כי בא, כי בא, אט קומט ער, אט קומט ער, לשפוט אח

שהיה המנהג שהזמינו מנין בביתו וכל אחד אמר חצי ספר וכשגמרו עשו סעודה עבורם, וסיים מוהרא"ש נ"י שיכולים לקחת אפילו יותר ממנין ולחלק ביניהם ובאופן הזה בנקל לקיים את דיבור זה מרבינו ז"ל.

תרד

מוהרא"ש נ"י אמר: כל דבר שכתוב בספר המדות צריכים לקיים בתמימות ופשיטות בלי שום חכמות והשכלות עצמו כלל וזה היה רצונו של רבינו ז"ל.

תרה

גם אמר מוהרא"ש נ"י שספר המדות הוא שולחן ערוך של מדות.

תרז

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לחזור הרבה בספר המדות עד שיהיה בקי בהם בעל פה וסיפר שרבינו ז"ל רצה מאד שיודפס בפורמט קטן באופן שיוכל לשאת את הספר אצלו תמיד.

תרז

רבינו ז"ל אמר פעם אחת: אויב שוין יא א שוחט זאל דאס זיין פון אונזערע לייט, (אם כבר אחד רוצה להיות שוחט שיהיה מאנ"ש), והסבירו מוהרא"ש נ"י כי מי שבאמת

אמרי מוהרא"ש

קבה

נקרא דינא קשיא אז הוא דין קשה והשופט הולך בגבורה גדולה ואסור אז לדבר שום דיבור ואי אפשר להצדיק עצמו מרוב אימה שמתיראים ומתפחדים מהשופט מה שאין כן דינא רפיא אז כבר בנקל יותר גם כן לפתוח את הפה ולטעון טענותיו לפני השופט. וסיים מוהרא"ש נ"י: כי עבודת חצות הוא המתקת הדין באופן כזו שנותנים רשות להאדם לטעון טענותיו ולהצדיק עצמו.

תרטו

מוהרא"ש נ"י מעורר תמיד את תלמידיו שילמדו בכל יום חומש רש"י עם התרגום באופן שעד ערב שבת קודש יזכו לסיים את כל הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום עם פרש"י ואמר שזה סגולה גדולה ליראת שמים.

תרטז

גם מעורר לעיין בכל יום באיזה קטע מהרמב"ן הקדוש והאור החיים הקדוש ואמר שהוא טהרת וזיכוך הנפש ללמוד בהם.

תריז

וסיפר מוהרא"ש נ"י שלמוהרנ"ת ז"ל היה נכד וקראו אותו ר' נחמן אלשיך כי גמר בכל שבוע את כל האלשיך הקדוש על

הארץ, (תהלים צ"ו), ואמרו בהתעוררות רב עד שנפל פחד על כל השומעים וממש הרגישו איך שבא יום הדין הנורא והקב"ה ישפוט את הארץ.

תריא

רבינו ז"ל אמר: מה שצדיקים אחרים עושים ומתקנים עד שמיני עצרת אני מתקן ועושה בלילה הראשונה של ראש השנה.

תריב

וסיפר לנו מוהרא"ש נ"י שרכינו ז"ל עמד בתפילת הלחש בליל ראש השנה ד' שעות רצופים והיו כל אנ"ש הולכים אל ביתם ומקדשים ואוכלים סעודתם וחוזרים אל בית מדרשו של רבינו ז"ל ומוצאים אותו עוד להתפלל תפילת הלחש בבכיות עצומות.

תריג

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אחד הזוכה לומר בכל לילה סדר תיקון חצות מרגיש אז יום הדין ממש ואיך שפתוחים שערי השמים ודנים אותו אבל יש לו רשות להצדיק את עצמו כדרך משפט שנותנים גם רשות לטעון טענותיו.

תריד

ופעם הסביר מוהרא"ש נ"י מה

ולא היה להם אף פעם זמן פנוי לדבר דברים בטלים מרוב התמדתם.

פרשת השבוע עד שהיה בקי בה בעל פה.

תרכא

וסיפר לו שבאומין בהקלויז ישב הרה"ח ר' מתתיהו כהן ז"ל (שהיה מגדולי העובדי ה' בימיו) כל היום ולמד בהתמדה טור ובית יוסף ושולחן ערוך יורה דעה בעיון רב וכן למד שיעור בגמרא ומפרשים בעיון רב. וסיים מוהרא"ש נ"י וכי איך יכולים לומר היום להיפוך אין זה כי הם רחוקים לגמרי מרבינו ז"ל.

תרכב

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שבאמת מקורב אל רבינו ז"ל נכנס בו חמידו דאורייתא תשוקת התורה אשר כבר אינו רוצה שום דבר רק התורה בעצמה אשרי לו.

תרכג

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שקורא עיתונים הוא מאבד את החשק ללמוד כי הכפירות והאפיקורסות והדברים בטלים והארס שיש שם נכנס בהקורא בהם ומקרר אותו מחשקת לימוד התורה, ועל כן מי שמקרר מלימוד התורה הקדושה בידוע שהוא קורא עיתונים רעים או מרבה לדבר דברים בטלים ונכנס בו ארס, ועל כן מקרר את אחרים מלימוד תורה.

תריח

פעם אחת סיפרנו לפני מוהרא"ש נ"י אשר יש כאלו המסתובבים בינינו ואומרים שענין רבינו ז"ל הוא לאו דוקא לימוד... והקפיד על זה מאד מוהרא"ש נ"י ואמר שזה כפירות ואפיקורסות לומר דבר כזה ומי שאומר דבר כזה הוא קל וריק ופוחז וצריכים לברוח ממנו.

תריט

וסיפר מוהרא"ש נ"י שהוא שמע בעצמו מר' לוי יצחק שהוא עוד הכיר באומין אברכים וזקנים שהיו לומדים מופלגים והיו רגילים באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום וגם למדו שבעה דפים גמרא רש"י ותוספות בכל יום ומלבד זאת למדו הרבה טור ובית יוסף ושולחן ערוך במתיקות ועריבות. וסיים: ואיך יאמרו עכשיו קלים וריקים דברי כפירות ואפיקורסות כאלו כנ"ל.

תרכ

ואמר מוהרא"ש נ"י: שר' לוי יצחק סיפר לו בפרטיות מהרבה מאנ"ש את סדר עבודתו בלימוד ואיך שכל אחד ואחד היה לפניו ערימה עם ספרים ולמדו בחשק ובחיות גדול,

אמרי מוהרא"ש

קכז

תרכב

וסיפר מוהרא"ש נ"י בשם אחד מגדולי ליטא שאמר שהבע"ד מצא עצה איך לבטל מלימוד תורה גם לאלו היושבים בבית המדרש (ואינם קוראים עיתונים) על ידי שנתחברו הרבה ספרי תולדות וסיפורים וכו', ובוזה תופס גם את חובשי בית המדרש ומקרר אותם שלא ילמדו תורה הקדושה. וסיים מוהרא"ש נ"י: כי העיקר ללמוד ולטייל במקרא, משנה, גמרא, בבלי, ירושלמי, תוספתא וכל המדרשים כולם ובספרי הפוסקים רמב"ם, טור, ושולחן ערוך ונושאי כליהם וספרי הזוה"ק והתיקונים וספרי קבלה וספרי חסידות אשר בזה צריכים להתייגע, (און זיך ווייקען אין דעם) להיות עמהם, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל.

תרכה

מוהרא"ש נ"י מעורר תמיד על יישוב הדעת ואמר כל דבר שעושים בישוב הדעת אז יש לזה הצלחה.

תרכו

ואמר: שאי אפשר לזכות ליישוב הדעת אלא על ידי אמונה אם יש לאדם אמונה אז יש לו יישוב הדעת וכשאינן להאדם אמונה אזי אין לו יישוב הדעת.

תרכז

פעם אמר אחד למוהרא"ש נ"י שהלך בטעות למקום אחר ממקום שהיה צריך ללכת ואמר לו מוהרא"ש נ"י שאין כזה דבר "טעות" כי אם אפילו לקחת רכבת לנסוע למזרח ונסע למערב זה סימן ששמה אתה צריך להיות ואסור ליפול בדעתו כלל, ובוודאי יש כוונה עמוקה בנסיעתך.

תרכח

בשעה שהיה ליקוי לבנה בחו"ל (ליל ב') פרשת פנחס ה'תשמ"ב) דיבר מוהרא"ש נ"י אודות ליקוי לבנה שמבואר בדברי חז"ל הק' שאינו סימן טוב לישראל ובאותו עת היה אחד מאנ"ש שעדיין לא התפלל תפילת ערבית ואמר לו מוהרא"ש נ"י תעשה ברכו ואז יהיה סימן טוב לישראל כי על ידי שמברכים אותו יתברך כבר יהיה סימן טוב לישראל.

תרכט

וסיפר אז מוהרא"ש נ"י שזה הפעם הראשונה שלו שראה ליקוי לבנה וסיפר עוד שכשהיה ילד קטן אז ראה ליקוי חמה.

תרל

ופעם שאלו אותו האם מותר

עם השמש "אור הלבנה כאור החמה".

תרל"ד

ואמר מוהרא"ש נ"י: שעל ידי שהאדם שמח על ידי זה אינו מפחד מאף אחד כי השמחה מרחיב דעתו של האדם ורבינו ז"ל אמר בליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' י' שאין לבני אדם יישוב הדעת מחמת שאין להם השמחה ובשביל זה הם מבולבלים מאד מה שאין כן מדת השמחה מרחיב דעתו של האדם ואינו מבולבל ואינו מפחד משום בריה.

תרל"ה

מוהרא"ש נ"י אמר: שהדבר הכי גרוע הוא שהאדם אינו יכול לתת עצה לנפשו והסביר כמו בגשמיות מכיון שהאדם אינו יודע איזה סחורה לקנות ואיפוא לסחור שיוכל להרויח מחמת זה אין לו פרנסה כי אם היה האדם יודע במה יכול להרויח עכשיו היה יכול להיות לו פרנסה בשפע וכל הצרה הוא שהאדם אינו יודע זאת ואינו יכול ליתן לעצמו עצה נכונה, ומכל שכן ברוחניות שזה עיקר הצרה שאינו יודע ליתן לעצמו עצה אמיתית.

תרל"ו

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר

להסתכל על הלבנה וענה מוהרא"ש נ"י בלשון תימה אתה מפחד שתתפס על הקיר...? הלא דוד המלך אמר "כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך ירח וכוכבים אשר כוננת" וכתוב בזוהר הקדוש שזה היה החילוק בין דוד המלך לשאר מלכים ששאר המלכים ישנו בלילה אבל דוד המלך יצא בלילה בחוץ והסתכל על השמים וראה את הלבנה ואת הכוכבים ואמר הפסוק הנ"ל והסתכל אל הקב"ה.

תרל"א

ואז שאלו את מוהרא"ש נ"י האם במציאות מותר להסתכל על הלבנה, וענה שצריכים להסתכל אל הקב"ה ולא אל הלבנה.

תרל"ב

מוהרא"ש נ"י אמר: מה נקרא שאין לאדם יישוב הדעת שאינו יודע מה לעשות רץ פה ורץ שם ויישוב הדעת הוא שיודע שאיפוא שהוא רק נמצא שם הקב"ה.

תרל"ג

והסביר מוהרא"ש נ"י פעם מהו ליקוי לבנה ואמר שהארץ מסתיר את השמש ואז הלבנה אינה מקבלת את האור מהשמש ומזה באים כל הצרות כמבואר בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' א' שהלבנה צריכה להיות מחובר

אמרי מוהרא"ש

קכט

תרל"ט

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד שהתאונן לפניו שנכשל בכל פעם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה וכו', ואינו יודע לשית עצות לנפשו וכו', וכו', ענה ואמר לו ראה לפזר הרבה לצדקה כמו שכתוב (תהלים קי"א) פיזר נתן לאביונים, מי שמפזר זרעו לבטלה שיתן לאביונים, ועיקר הצדקה הוא להדפסת ספרי רבינו ז"ל ועל כן ראה לפזר ספרי רבינו ז"ל לכל עובר ושב.

תרמ

וכן אמר פעם אחת לאחד "על ידי שמפיצים ספרי רבינו ז"ל ומפזרים את זה לכל עובר ושב זוכה לתיקון הברית כי כנגד שפיזר זרעו לבטלה יפזר ספרים לכל עובר ושב".

תרמא

בחור אחד נכנס אל מוהרא"ש נ"י ושאל אותו האם יש לכם תשובות מהר"י ווייל, ותמה מוהרא"ש נ"י ושאלו למה אתה שואל אותי דייקא על ספר זה, והשיב הבחור יען כי אני נכדו ורוצה אני לקנות לכם למתנה את הספר הזה, ואז חייך מוהרא"ש נ"י ושאל אותו בן כמה אתה, והשיב בן תשע עשרה, ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י: יש לי את הספר הזה עוד קודם שנולדת, ואז כבר גמרת את כל הספר והראה

גדולת האיש הישראלי הוא שיכול לחזק את עצמו בכל הרפתקאותיו ובכל מה שעובר עליו כאמונה פשוטה בו יתברך, ואף אם נופל ונכשל באיזה עבירה ח"ו אינו מייאש את עצמו רק מתחיל התחלה חדשה וחוזר בתשובה כאילו לא קרה כלום זה עיקר גדולתו של איש הישראלי, וכל זה מקבלים מרבינו ז"ל.

תרל"ז

מוהרא"ש נ"י אמר: היות שבדור הזה הנסיונות כל כך קשים מריבוי החושך וההסתרה ועל כן להיפוך כל דבר קטן שרק עושים בשביל הקב"ה הוא מאד יקר למעלה בכל העולמות.

תרל"ח

ואמר: שמובא בפרקי ההיכלות אשר על כל ברכה שהאדם אומר ומברך להקב"ה נבראים מאה מלאכים, וסיים: תתארו לעצמיכם אם כן אם האדם זוכה לברך את המאה ברכות בכוונה גדולה בורא עשרת אלפים מלאכים בכל יום ויום ותתארו לעצמיכם כמה מלאכים בורא האדם בשבוע אחת רק מהברכות בעצמם וכשבא שבת קודש הוא נכנס עמהם לקבל את השבת קודש אין לתאר ואין לשער את גודל התענוג הנפלא הזה, אשרי מי שמברך ברכותיו בכוונה גדולה.

ההתקרבות ישנה רק בכל יום ובכל שעה התקרבות חדשה.

תרמד

מוהרא"ש נ"י אמר: עיקר גדולת הצדיקים שמתחזקים את עצמם יפה (זיי דער האלטיין זיך שענער) אף שעובר עליהם מה שעובר משברים וגלים בכל יום ויום וכו', ומה גם שקמים עליהם רשעים ארורים נואפים ככלבים ומדברים עליהם כל דבר אסור וכו', עם כל זאת מחזקים את עצמם יפה מאד מאד זה עיקר מעלתם וגדולתם.

תרמה

מוהרא"ש נ"י אמר: כלל גדול הוא "מי שמדבר על צדיקים קדושים הדבוקים בו יתברך בדביקות אמת זה סימן שהוא פגום בברית" והרמז בזה הוא (תהלים נ"ה) שלח ידיו בשלומיו חלל בריתו.

תרמו

מוהרא"ש נ"י אמר: את הצדיק הגדול במעלה נפלאה הדבוק בו יתברך קשה וכבד להשיג מרוב הסתרתו ואם רוצים להשיג איזה ניצוץ דק ממנו כמחט סדקית אזי יכולים לראות בספריו הקדושים כי רבינו ז"ל אמר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קע"ג) על ידי הכתב יכולים להכיר את האדם ובפנימיות נפשו.

לו עם אצבעו על איזה מדף בהספריה שלו ואמר לו תוציא לי את הספר הזה, והלך הבחור והוציא וזה היה תשובות מהר"י ווייל, ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י עכשיו פתח את הספר ופתח הבחור ומצא שם סימניה (כרטיס אוטובוס עם תאריך של שתי שנים קודם שנולד), וסיים נו... הייתי צודק וכל הספר היה מלא הגהות שהגיה ורשם שם חידושו.

תרמב

מוהרא"ש נ"י אמר: אשר הצדיקים האמיתיים הם שבורים בעצמם לגמרי כחרס הנשבר והם בטלים בעיני עצמם לגמרי עד שכמעט כמעט תצא חיותם בכל רגע וכו' ובשביל זה אין סוף להשגתם ומחמת שדבר זה נעלם מעיני הכל ועל כן קלי עולם פגומים ומלוכלכים בניאוף וכו' מחרפים ומגדפים אותם ומדברים עליהם כל דבר אסור וכו', והם נשברים עוד יותר ויותר ועל ידי זה נתעלים בתכלית העליה אשר מלאכים ושרפים לא יכולים לעמוד במדריגה כזו.

תרמג

מוהרא"ש נ"י אמר: כפי גדול נפלאות אור רבינו ז"ל אי אפשר להשיגו כי אם על ידי התחדשות שצריך להתחדש עצמו בכל פעם בהתקרבותו אליו ואסור להיות

אמרי מוהרא"ש

קלא

לשמור מאד מאד על הבריאות כי אחרת הוא עלול להרוס את גופו ולא יוכל אחר כך ללמוד ולהתפלל ולהתבודד עמו יתברך וביותר הזהיר על שמירת זמני השינה וכן לשמור לאכול רק מאכלים טריים ובריאים וכו', ולשמור מאד מאד מה אוכלים שלא יהיה משהו מקולקל.

תרנ

מוהרא"ש נ"י אמר: בדברי רבינו ז"ל ההכרח שיהיה להאדם חבר שיחזק אותו כי כפי גודל קדושת אור רבינו ז"ל הבע"ד מנסה לשבור את האדם ולנתקו ולגרשו מרבינו ז"ל אבל כשיש לו חבר טוב בדבר רבינו ז"ל איש את רעהו יאמר חזק.

תרנא

מוהרא"ש נ"י אמר: בדבר רבינו ז"ל העיקר והיסוד שאחד לא יסתכל על זולתו כי כל אחד יש לו נקודה אחרת מה שאין בחבירו.

תרנב

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד: עליך לדעת כי "היכל הקודש" הולכת שלובי יד יחד עם "אמונה" "אמונה" זה "היכל הקודש" ו"היכל הקודש" זה "אמונה", כי רק זה נלמד שם ומחמת שאמונה היא המלכות והיא הספירה היותר נמוכה על כן מתאחזים שם הסטרא אחרא ביותר

תרמז

מוהרא"ש נ"י ראה פעם איך אני מתקתק את השיחות האלו ונהנה ענה ואמר לי שהרה"ח ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעהמ"ח ספר ביאור הליקוטים) נסע בכל שנה מארץ ישראל לאומין על ראש השנה ובשנת תרע"ד נתקע שם וכבר לא היה יכול לחזור לארץ ישראל כי אז התחיל מלחמת העולם הראשונה ובתחילה היה לו צער גדול שכבר אינו יכול לחזור לארץ ישראל אבל לבסוף נתלקטו סביבו כמה בחורים ואברכים וקיבלו ממנו דברי רבינו ז"ל ונהנה מאד מאד מזה ואמר אז בזה הלשון "דאנקען גאט עס וועט שוין עפיס בלייבען פון מיר" (תודה לאל כבר ישאר משהו ממני), וסיים מוהרא"ש נ"י כמו כן אני אומר מאחר שעובר עלי כל כך הרבה בזיונות ושפיכות דמים ומחלוקת תהלה לאל שיהיה נשאר ממני כמה דיבורים שדברתי.

תרמח

מוהרא"ש נ"י אמר: שמיום שנכנס בעבודת הכלל בעסקי רבינו ז"ל עומדים נגדו חומות ברזל וקיר של אבנים והוא מרוב עקשנותו חותר חור בתוך החומה והקיר ועושה לעצמו דרכו ואינו מתפעל כלל על אף שבא לו כל הדבר קשה עד מאד.

תרמט

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים

רצה לעורר על ידי זה את האהבה ביניהם ותיכף ומיד כשנתאחדו התלמידים באהבה גדולה אז גילה להם מה שגילה ותומ"י מרוכ תשוקה ואהבה נשקו את ידיו הקדושים וסיים מוהרא"ש נ"י את האהבה הזו רצה רביז"ל להכניס בין אנ"ש היקרים עד שהתבטא העולם ראוי שיתמהו על גודל האהבה שיהיה ביניכם.

וכו', ומזה יש על "היכל הקודש" יותר מחלוקת ממקומות אחרים, וסיים: עם כל זאת אף שאמונה בחינת המלכות הוא מצד אחד הספירה הכי נמוכה אך כשנתעלית היא עולית עד הכתר למעלה למעלה וכו' עד אין סוף ונתייחדים "כתר מלכות" אשר זה השלימות הכי גדולה.

תרנה

ואמר מוהרא"ש נ"י: באם היה בינינו אהבה כזו היינו יכולים לכבוש את כל עם ישראל עם דעת רביז"ל התלויה אך ורק על ידי גודל נפלאות האהבה, וסיים מוהרא"ש נ"י והבע"ד יודע זאת על כן עוד לא היה פירושים בין אנ"ש ושנאה אחד להשני כמו שיש בדור הזה ואף שבכל דור ודור לא השתוו יחד כי היה חילוקי דעות אבל שנאה כבושה כמו שיש היום עדיין לא היה ובפרטיות על "היכל הקודש" שנאה עיוורת שנאה כזו עוד לא היה בעוה"ר וזה המעכב את גאולתינו.

תרנג

מוהרא"ש נ"י אמר: באם היה אהבה ואחדות בין אנ"ש היקרים חסידי ברסלב תלמידי "היכל הקודש" היינו יכולים לכבוש את כל עם ישראל עם האמונה הקדושה עד שכל אחד ירגיש את אמתת מציאתו יתברך בגלוי על פניו וכו', ומחמת שהסטרא אחרא יודעת זאת אשר רק זה הלימוד של "היכל הקודש" על כן עושה כל מיני פעולות שבעולם להכניס מתחים ומריבות ופירושים בין התלמידים ועל ידי זה גורם מה שגורם רח"ל.

תרנד

מוהרא"ש נ"י דיבר: כמה פעמים מענין מה שכתוב בזוה"ק בכמה מקומות שקודם שרצה רשב"י לגלות איזה סוד מסתרי העולמות וכו' או רצה לתרץ איזה קושיא עמוקה וכו' אמר לפני החבריא את הלשון הזה רחימא דנפשאי וכו' כי

תרנו

לאחרונה שמע מוהרא"ש נ"י שהתבטאו עליו ביטויים מאד חריפים וכו', ענה ואמר לי אם כן עלי להתחיל להתענות ולשוב בתשובה... ענה ואמר לי בא ותיקח את מסכת תענית ולמדנו יחד ובמשך יומיים

אמרי מוהרא"ש

קלג

יתברך ולהתחרט על העבר ולקבל על עצמו קבלה שלימה שלא יחזור אל המעשים מגונים וכו'.

תרנט

פעם אחת לפני פסח נכנסה זוגתו של מוהרנ"ת ז"ל אליו ושאלה אותו מאין יהיה לנו על החג? ענה ואמר בזה"ל "אויף פסח וועט זיין אבער ווי נעמט מען פסח אליין", (על הוצאות חג הפסח יהיה אך איך לוקחים את האורות של חג הפסח) והסבירו מוהרא"ש נ"י כי בכל מצוה ובכל דבר שבקדושה צריכים להשתוקק רק אל הרוחניות שבדבר ואז ממילא יבוא גם הגשמיות.

תרם

קודם פסח שאבו כמה מאנשי שלומינו למוהרנ"ת ז"ל מים שיהיה לו על כל חג הפסח ענה ואמר לזוגתו "דאנקען גאט מיר האבין שוין וואסער אויך" (תודה לאל שיש לנו כבר מים על החג) והסבירו מוהרא"ש נ"י כי מוהרנ"ת ז"ל רצה להחדיר בה את הדרך איך שצריכים ליתן תודה והודאה להקב"ה על כל פרט ופרט שנותן הקב"ה להאדם.

תרפא

פעם אחת הלוח אחד למוהרא"ש נ"י איזה כתבים מאיזה מפורסם ושם היה נעתק כל מה

סיימנו אותה ואחר כך התחיל עוד פעם וסיימנו את זה עוד פעם... ענה אמר לי בבת שחוק אין לי כח להתענות... אבל עלי להתענות אם מדברים כבר עליהתבטאויותכאלו על כן בא ונגמור את מסכת זו מאה פעמים ואחד... (יעזור לי הקב"ה שאזכה לזה).

תרנז

מוהרא"ש נ"י אמר: שמובא בחיי מוהר"ן שרביז"ל התבטא שעבור התורה כ"ב שילם אלף אדומים והסביר מוהרא"ש נ"י כי כמה פעמים צריכים לוותר שפע של מעות שיש לו כדי לקנות עם זה קנין נצחי בעבודת השם יתברך וכדאי לאבד שפע של מעות עבור ענין נצחי וסיים מוהרא"ש נ"י אלף אדומים בימים ההם היה כמו היום מליון דולר.

תרנח

רביז"ל אמר לאנ"ש כבר עבירה לכם אם תעשו עבירה והסבירו מוהרא"ש נ"י כי היום יש לנו ההתחזקות מרביז"ל ועל כן עבירה כשעושים עבירה, היינו כי כל עבירה מכנסת בהאדם יאוש ומרירות ודכאון וכו' ומאחר שיש לנו ההתחזקות מרביז"ל אסור ליפול ביאוש ובמרירות ודכאוונות וכו', רק תיכף ומיד לחזור בתשובה שלימה אליו

העמדת שומר שישמור מאחורי
מכוניתך שלא יקרה שום תקלה".

תרפד

גם אמר לאחד שהיה נוסע
במכוניתו בפזיזות ובפראות ואמר לו
מוהרא"ש נ"י שיידע שמכונית הוא
כלי משחית וצריך מאד מאד להזהר
בשעת נהיגה ולא לנסוע בפראות.

תרפה

גם אמר מוהרא"ש נ"י לאחד
שטען שעדיין לא קרה אצלו תאונה
וכדו' אף שנוסע במהירות מופרות,
והשיב לו מוהרא"ש נ"י "דע לך
שבכל פעם שאתה נוסע אזי פשוט
מלאכים שומרים אותך בזכות
המצוות צדקה שאתה עוסק בזה כי
צדקה תציל ממות והוכיחו מאד
שמעתה לא יסמוך על מעשי נסים רק
יסע עם חוקי התנועה".

תרפו

פעם אחת עמדנו לפניו בחדרו
הק' ובאמצע קיבל טלפון מאחד
שבנו היה כבר זה זמן רב חולה וכו'
ובדיוק באותו יום בבוקר לקחו את
בנו לבית החולים אחר שכמעט מת
ולבסוף נשאר לשכוב בבית חולים
בלי הכרה ורק הלב עוד עבד קצת
ונצטער מוהרא"ש נ"י ע"ז מאד מאד
מפני שבנו של הלה כבר סבל
ממחלה מסוכנת זמן רב וכו', וביקש

שדיבר במשך הרבה שנים בשבתות
וכו', ולמחרת אמר מוהרא"ש נ"י
להנ"ל תודה רבה לך שהלית לי את
הכתבים ומה אומר לך תוך הנחל
אחד... וחייד, (והבננו שכוונתו לומר
שהדיבורים של רביז"ל מכניסים כל
כך חיזוק ועידוד בהאדם מה שלא
מוצאים זאת אצל שום מפורסם אחר
בעולם וק"ל).

תרפב

כששמע פעם אחת מוהרא"ש
נ"י מאחד הבחורים שנתן לאחד כמה
מספרי רביז"ל ולא היה באפשרותו
לתת צדקה עבור הספרים אך החייה
את עצמו מאד עם הספרים מפני
שהיה לו הרבה צרות בביתו וכו' אז
ענה ואמר אין אנו צריכים כלל
למעות משום בריה שבעולם הענין
שלנו הוא לא אסיפת מעות רק
עניינינו הוא לפרסם את עצותיו
הקדושות של רביז"ל לכל העולם
כולו.

תרפג

מוהרא"ש נ"י אמר: לנהג אחד
כשנהג במכוניתו וכשנסע אחורנית
כמעט שדרס ילד קטן שעמד מאחורי
המכונית (וברגע האחרון מוהרא"ש
נ"י הצילו) ואמר לו "תדע לך כלל
אף פעם אל תסע עם הרכב שלך
אחורנית ובאם אתה צריך לנסוע
אחורנית אל תעשה זאת רק אם

אמרי מוהרא"ש

קלה

שעה ובכל רגע ממש, וכשאדם סבלן זוכה לעבור על הכל וזה המדה הכי קשה לזכות אליה כי בה תלויים עוד כמה מדות יסודיות כמו מדת ההסתפקות ובפרטיות מדת השמחה.

תרפ"ט

ואמר מוהרא"ש נ"י כי מדת הסבלנות ואריכות אפים להאריך אפו על כל מה שעובר עליו ולסבול בשלימות זה יכניס משיח בעולם ועכשיו כפי שהאדם מרגיל את עצמו במדה היקרה הזו כמו כן ממשיך על עצמו רוחו של מלך המשיח.

תרע

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אדם יש לו בחירה ויכול לקחת את עצמו בידיו ואפילו המטורף הכי גדול אם רק יקח את עצמו בידיו וישנה דרכו יצליח כי בחירה יש לכל בר ישראל והוא חוזר תמיד דברי רביז"ל שאמר (ליקו"מ חלק ב' סי' ק"י) שאחד שאל אותו כיצד הוא הבחירה השיב לו בפשיטות שהבחירה ביד האדם "אם רוצה עושה ואם אינו רוצה אינו עושה", ומוהרנ"ת ז"ל אמר אף שהוא דבר פשוט עם כל זאת רשמם כי יש בני אדם שנפלו כבר כל כך בדעתם שנדמה להם שאי אפשר להשתנות כלל ובהכרח להשאר כמעשיהם והרגליהם וכו', וסיים מוהרא"ש נ"י כן הוא אצל כל אדם

אותו מוהרא"ש נ"י שיראה דבר ראשון לחזק את אשתו ויראה לדבר על לבה דברי נוחמים ויעודד אותה ואמר לו: באם תשאלני ומי יחזק אותך ומי יעודד אותך אחר שיש לך צרה כזו? אך דע לך שעם רביז"ל ועצותיו הקדושים אתה יכול להחזיק את עצמך ואני רק מבקש ממך שתראה לחזק את אשתך מפני שבדרך כלל אנשים רגילים בצרה כזו שכל אחד זורק את האשמה על השני וכו' ועל כן תראה שיהיה ביניכם שלום ובירכו שהשי"ת יזכיהו לבשר רק בשורות טובות ומשמחות.

תרפ"ו

ואחר כך סיפר לנו שהיום כבר קיבל כמה טלפונים כאלו ושמע היום הרבה צרות כאלו שיש בין אחב"י בעוה"ר וסיפר שגם מארץ ישראל כבר קיבל היום טלפון בנוסח כזה ואמר מכל זה הוא רואה שהעיקר הוא רק הספרים שזה פשוט מחייה ומציל אנשים וזה צריך להיות עיקר עבודותינו ובזה אנו צריכים להיות חזקים מאד מאד.

תרפ"ח

מוהרא"ש נ"י אמר: שבלי מדת הסבלנות אי אפשר בשום אופן שבעולם לעבור את זה העולם כפי הצרות היסורים וההרפתקאות שעוברים על כל אחד בכל יום ובכל

תרעג

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אחד מאנ"ש צריך שיהיה אצלו תמיד מוכן כמה מספרי רביז"ל ובפרטיות הקונטרסים החדשים שהם תמצית הליקוטי הלכות הקדושים כי פן תמצאו בדרך איזה בר ישראל ותוכלו להחיות אותו ותאירו בו אור רביז"ל אשר אין למעלה מזה.

תרעד

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכים לדעת שאין ענין של טעות רק הכל הולך בחשבון צדק ועל כן אם סיבבו עמך מלמעלה שתטעה בדרך זה סימן שאתה צריך להיות עכשיו בדרך זה ואין זה טעות כלל ועליך לברך איזה ברכה או להתפלל איזה תפילה או לדבר איזה דיבור אמונה עם מישוה או להפיץ לו ספרי רביז"ל.

תרעה

פעם ספרו שני בחורים לפני מוהרא"ש נ"י הסיבה שחזרו כל כך מאוחר מהפצת ספרי רביז"ל כי נתקעו ברכבת והוצרכו לחכות זמן רב והתחיל מוהרא"ש נ"י לחקור אצלם האם פגשו איזה יהודי אז וכו', ונזכרו שמצאו איזה בחור מבוגר שהיה שבור בעצמו כחרס הנשבר ונתנו לו קונטרס "מציאת הזיווג" ענה ואמר להם מוהרא"ש נ"י לא, לא, לא נתקעתם בדרך אלא הקב"ה סיבב עמכם סיועו באמצעות

יש לו בחירה אם יקח את עצמו בידיו כבר לא יעשה מה שעשה וכו', וכן יכול לצאת מכל השגעונות שלו וכו', כי הכל תלוי בישוב דעתו.

תרעא

מוהרא"ש נ"י אמר: האדם צריך תמיד רק להשתוקק אחריו יתברך ולא יתפעל משום בריה שבעולם ואם נעשים לו שונאים צריך שיכיר היטב היטב את שונאיו כדי שלא יפול בפח יקוש כי תומ"י כשיש להאדם שונאים צריך לדעת כי השונאים עלולים להכריתו לגמרי כי לשנאה אין גבול רח"ל וצריך לשמור את עצמו מאד מאד משונאיו.

תרעב

מוהרא"ש נ"י אמר: אסור להיות פתי ולהאמין לכל אחד מה שהוא אומר רק צריכים לחקור היטיב היטיב אם יש ממשות בדבריו ובפרטיות בעניני "השקפה" בזה צריכים להזהר מאד מאד כי כשאחד יאמר דבר נגד האמונה הקדושה חס ושלוש כבר גורם פגם גדול להשומע דבריו כי אפילו דיבור אחד נגד האמונה הקדושה חס ושלוש נכנס בהאדם כמו ארסו של נחש מסוכן ועל כן צריכים לשמור מאד מאד בענינים אלו ולא להיות פתי המאמין לכל אחד מה שהוא אומר וצריכין על זה הרבה תפילה ובקשה שלא ילכד במלכודת חס ושלוש.

דבר טוב ואין עוד תענוג כזה בעולם כמו מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך ומספר לפניו יתברך את כל לבו ואת כל מה שעובר עליו.

תרעה

ואמר: הלא מי שמרגיל את עצמו לדבר עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור יכול להרגיש עוד בחיים חיותו איך שכבר מסתובב בעולם העליון ואין לו אף אחד רק הקב"ה בעצמו אשרי מי שאינו מטעה את עצמו רק תמיד מתבודד עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור.

תרעה

את גודל החכמה שיש למוהרא"ש נ"י בענין גילוי והסתור לובש צורה ופושט צורה זה אין לתאר ואין לשער כלל ואני יכול להעיד על דברים שזה למעלה משכל אנושי כי אני יושב אצלו בחדרו הק' ומתקתק עבורו ואני רואה ושומע דברים שלא יאומן כי יסופר הנה מגלה לאחד גילוי אלקות במדריגה הכי גבוה עד שנתכטל הכחירה מרוב אור והנה להשני הוא כבר מדבר דברים של מה בכך וכאילו שום דבר לא קרה עד שנדמה שהוא איש כאחד האנשים ואדרכה תכלית ההיפוך וכו', ודבר זה נארע אצלו בכל יום ובכל שעה וגם מי שרגיל אצלו יכול להעיד על דברים כאלו והכל פלא גדול איך

יכולים ללבוש צורה ולפשוט צורה

בדרך עם הרכבת עד שתמצאו את הבחור הזה ותתנו לו את הקונטרס הזה הלא מה אתם יכולים לתאר ולשער איך מחייה את עצמו עם זה? הלא הבחור הזה בוודאי מיואש וחושב מה לו לחיות מרוב מרירות שעובר עליו שאין לו את בת זוגו ואתם מסרתם לו את הקונטרס "מציאת הזיווג", וממש הצלתם אותו.

תרעו

פעם סיפרו לפני מוהרא"ש נ"י שאחד מאנ"ש הדביק מודעות בענין התעוררות להתבודדות על הקירות ענה ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שזה ריבוי אור הגורם אחר כך לשבירת כלים וריבוי חושך כי סתם בני אדם אינם יודעים מהו ענין התבודדות והלא צריכים לזה הקדמות רבות ועל כן תיכף ומיד כשרואים על הקיר התעוררות להתבודדות וכו', מתחילים לדבר מה שמדברים וכו', וסיים מה מי שכבר מקורב אל רביז"ל צריך התחזקות עצומה שידבר בכל יום אליו יתברך וצריך הקדמות רבות מכל שכן מי שאינו יודע בכלל מכל ענין ההתבודדות הלא ללעג ולשחוק יהיה בעיניו על כן העיקר להפיץ אמונה בו יתברך ועל ידי זה יוכן גם ענין התפילה והתבודדות אליו יתברך.

תרעז

מוהרא"ש נ"י אמר: אין עוד

בן דודך לא היה משלם קנס פי עשרה מאשר יהרג? וסיים אית מאן דפרע בגופי' ואית מאן דפרע בממוני' והזהירו מאד לנהוג בסבלנות.

תרפב

מוהרא"ש נ"י אמר לאברך אחד: כלל זה תינקוט בידך "מי שחולק עלי יש אצלו גיד עם טומאת קליפת הציונות שנדבק בו" גם אמר לו אז "קדושה עם טומאה אינה מתערכת בשום אופן שבעולם על כן הן הציונים אינם יכולים לסבול אותי כמו שנראה בעליל מאז שאני רוצה להתיישב ביבנאל מחרפים ומבזים אותי בכל העיתונות וכן החולקים עלי אינם יכולים לסבול אותי כלל ושונאים אותי בתכלית השנאה כידוע "כי טומאה וקדושה אינם משתווים יחד"....

תרפג

מוהרא"ש נ"י אמר: כמו שבענין קליפת הציונות יש לו לחבר ספרים וקונטרסים שלימים לגלות פרצופם הטמא ואת גודל הקלקול שקלקלו וכו', כמו כן יש לו לחבר ספרים וקונטרסים שלימים בענין המתנגדים והחולקים עליו מי הם? ואיך נתהווה המחלוקת עליו ומה קלקלו? ודחו את הגאולה בלי שום ספק בפרטי פרטיות ואם יהיה ההכרח יחבר ספרים אלו.

תרפ

אחד מאנ"ש קיבל רפורט מהמשטרה והיה סך גבוה מאד כי נסע במהירות על גשר וזה עוון גדול מצד חוקי הממשלה וכשבא וסיפר למוהרא"ש נ"י אז לא די שלא נחמו אלא נזף בו ואמר לו הלא היית מתחייב בנפשך וכו'. מה היית עושה חס ושלום אם היה בא משאית גדולה ולא היה יכול לעצור לא אתה ולא הוא והייתם מתנגשים? הלא היית נשאר חס ושלום על המקום (מת) רח"ל, ועל כן מגיע לך העונש של המעות אולי מהיום כבר תשמור לא לנסוע במהירות ובפזיזות.

תרפא

ולא עבר שבוע מהמקרה ובא האברך הנ"ל לשאול את מוהרא"ש נ"י היות שאשתו רוצית לנסוע עמו לאיזה מקום האם כדאי לנסוע עמה? והתפלא מוהרא"ש נ"י ואמר מה אתה שואל אותי שאלה כזו? והתחיל מוהרא"ש נ"י לחקור איפוא אתם צריכים לנסוע והשיב שכן דוד רח"ל נהרג בתאונת דרכים והיא רוצית לילך לניחום אבלים ענה ואמר מוהרא"ש נ"י בוודאי תלך כי מצוות ניחום אבלים היא מצוה גדולה עד מאד ומתן שכרה בצידה ובין כך נזכר מוהרא"ש נ"י מכל הסיפור הנ"ל ואמר לו נו אתה זוכר איך שצעקתי ונזפתתי אותך על נסיעתך הפזיזה האם

אמרי מוהרא"ש

קלט

הכי גבוה לזכות אליה בזה העולם הוא "אף פעם לא להיות בכעס" ומי שזוכה להגיע אל מדריגה זו שבשום פעם אינו כועס הוא אוחז במדריגה גבוה מאד מאד.

תרפח

ואמר: שמוהרנ"ת ז"ל אחז בזה בשלימות כי היה עניו שפל וסבלן גדול ואף שציערוהו מתנגדים רשעים וכו' וכן עבר עליו בביתו וכו' מניעות כחומות ברזל וכו', עם כל זאת אף פעם לא היה בכעס.

תרפט

וסיפר מוהרא"ש נ"י: ששמע מאנ"ש היקרים שהיו בין אנ"ש חידושים נפלאים שאחזו במדה היקרה הזו של סבלנות ואריכות אפים ולא להיות בכעס ואמר מוהרא"ש נ"י כי דבר זה תלוי כפי ריבוי התבודדות שיש לו להאדם ואף על פי כן סיים מוהרא"ש נ"י יכולים לזכות על ידי ריבוי התבודדות שמבחוץ יראה כאלו הוא בכעס ומקפיד ובפנים הוא צוחק ואינו מכווין אל מה שצועק ומקפיד.

תרצ

מוהרא"ש נ"י הקפיד מאד שלא להתפלל את התפילות הקבועות שחרית מנחה מעריב חצות בעל פה ואמר שבנקל לחסר מזמורים ופסוקים וברכות שלמים ולא ירגיש.

תרפד

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד: שהתאונן שמרגיש עליו דינים קשים וכו', שיגלח את שערותיו לכל הפחות פעם אחת בחודש כי מי ששערותיו גדולים בידוע שדינים שורים עליו ואמר לו אז אם אפשר לגלח בערב ראש חודש או בכל ערב שבת קודש שקודם שבת מברכים מה טוב ומה נעים.

תרפה

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל מי שזכה להיות אפילו פעם אחת על ציון רביז"ל ראוי לו לשמוח כל ימי חייו בשמחה תמידית ולרקוד מרוב שמחה כי זכינו לקבל הבטחה כזו אשר אין שום מעות בעולם שיוכל לשלם עבור הבטחה כזו ומכל שכן מי שזכה להיות עוד פעם ועוד פעם וכו', על כל פנים אפילו פעם אחת אין למעלה מזה.

תרפו

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין ציון רביז"ל זה פלא גדול עד מאד פלאי פלאות מי שזכה להיות שם פעם אחת תיכף ומיד כשרק הולך משם נמשך לבו לחזור לשם כמו מגניט ממש ולבו בוער בתוכו לחזור ולהיות עוד פעם אצל רביז"ל.

תרפז

מוהרא"ש נ"י אמר: שהמדריגה

אמרי מוהרא"ש

שידמה בדעתו אמיתת מציאותו
יתברך אפילו שטועה וכו' מאשר
ידמה בדעתו שטותים והבלים וכו'
ומכל שכן הרהורים רעים רח"ל.

תרצה

ואמר מוהרא"ש נ"י בשם
הרה"ק רבינו אלימלך ז"ל שהשמות
צריכים לבוא לפני עיניו לבד ולא
יקח אותם בחזקה שאז הענין כמו
גזילה.

תרצו

גם אמר מוהרא"ש נ"י: סימן
להאדם אם נתקבל תשובתו למעלה
אם מאיר לפני עיניו שמותיו יתברך.

תרצז

מוהרא"ש נ"י אמר: שבכל
הדורות כל אלו שלקחו את דבר
רביז"ל ברצינות גדלו והצליחו
ברוחניות ובגשמיות וזכו ללמוד
הרבה תורה הקדושה נגלה ונסתר וגם
זכו לפרנסה בגשמיות כי אפילו אלו
הסוחרים התמימים מבין אנ"ש
הרויחו בגשמיות וברוחניות על ידי
רביז"ל, ואלו אשר כל התקרבותם
היה סתם משפה ולחוץ נשארו קרח
מכאן וקרח מכאן ומאומה לא היה
בידם ועוד קנאו את אחרים ומאלו
סבלו אנ"ש מה שסבלו כי הם גרמו
את כל המחלוקת על אנ"ש מבית
ומבחוץ.

תרצא

ואמר: שאפילו להתפלל מתוך
הסידור צריכים לרחמים גדולים
שיזכה לכווין פירוש המילות ולרכז
את עין עיונו אל התיבות שמתפלל כי
המחשבה משוטטת אנה ואנה וכו',
ומכל שכן בעל פה בוודאי יחסר
ברכות שלימות.

תרצב

וביותר מקפיד על ברכת המזון
שצריכים לברך דייקא מתוך הסידור
כי הוא דאורייתא ובנקל יכולים לחסר
איזה ברכה או כמה שורות מרוב
בלבולי הדעת שעובר על כל אחד
ועל כן צריכים לברך בהמ"ז מתוך
הסידור דייקא.

תרצג

מוהרא"ש נ"י אמר לאברך
אחד כשאדם מרגיל את עצמו לייחד
יחודים אזי נטהר מבית ומבפנים
והעיקר לצייר לפני עיניו את שמו
יתברך בהד' מילויין ע"ב ס"ג מ"ה
ב"ן ויטייל בהם כמטייל בגן נפלא
ונהדר.

תרצד

ואמר: אפילו שבני אדם
אומרים שזה דמיון וכו'... מה בכך
שיאמרו מה שיאמרו, כי מובא בתניא
מהרה"ק רש"ז מלאדי ז"ל כי מוטב

אמרי מוהרא"ש

קמא

בפתח הנ"ל וסיפר לנו כל זאת למען נידע איך להזהר היטיב בקביעת המזוזות בכל פתחי הבית וכו'.

תש

מוהרא"ש נ"י אמר: שבוזה העולם כפי הירידות והנפילות והקטנות שעוברים על כל אחד ואחד בכל יום אי אפשר להחזיק מעמד רק על ידי עצותיו הקדושות של רביז"ל הן אמת שרוב העולם אינם זוכים לידע מרביז"ל ואף על פי כן מתחזקים אבל להשאר להיות דבוק בו יתברך על אף כל הירידות והנפילות אל זה ההכרח להתקרב אל רביז"ל ולקבל דעתו.

תשא

מוהרא"ש נ"י אמר: שבענין רביז"ל צריכים חיזוק חדש בכל יום ויום כפי התגברות והתגרות הס"מ בעצמו על כל מקורב ומקורב לנתקו ולרחקו מרביז"ל וכמו שכתב רביז"ל בעצמו במכתבו לכלליות אנ"ש "אשר עיניו לטש ושיניו חרק עלי" אשר הס"מ מאד מאד שונא את רביז"ל ועל כן כל מי שרוצה להתקרב אליו מגביר עליו המניעות וכו', וכן מי שכבר מקורב עליו הוא מתנכל ביותר והעיקר מבפנים שהתלבש עצמו במי שהתלבש וכו', וגורמים מחלוקת וחילוקי דעות וכו' ועל ידי זה נתרחקים ומקררים המקורבים.

תרחצ

פעם אחת דיבר עמנו מוהרא"ש נ"י מענין מזוזות איך שצריך האדם מאד מאד לדקדק בדבר זה שלא ימצא בשום חדר שבכית שלא ישים מזוזה כשרה על פתחו, וגם שיראה האדם מפעם לפעם לבדוק המזוזות מפני שצריך מאד לשמור על כשרותם ואמר שכל הצרות שבאות על האדם בביתו הוא רק מחמת שאינו נוהר במצות המזוזה ואינו משגיח על כשרותם.

תרצט

וסיפר: כשקנה את הבנין של היכל הקודש אזי תיכף התחילו לשבור את החלון של הבית המדרש הקטן בכל לילה (מה שהיום שם הוא חדרו הקדוש), ובכל יום כשהיו מתקנים את החלון אזי למחרת כבר היה עוד פעם שבור וכמה שרק לא ניסה לתפוס את אלו השוברים לא עלתה בידו, עד ששם פעם אחד ציפוי פלסטיק על החלון שעל זה יש ביטוח מפני שזה עולה יקר מאד ואף על פי כן לא עזר כלום והיה שם חור על ידי איזה דבר שזרקו עם כוח חזק בהחלון והתחיל לחפש וכו' עד שעלה בדעתו לשים מזוזה בפרוזדור הסמוך לחדר הנ"ל (שבאמת ע"פ ההלכה פטור לכאורה ממזוזה מפני שאין שם אפילו ד' על ד' ואי אפשר לגור שם), ומאותו יום שקבע המזוזה על פתח הפרוזדור אזי תיכף נפסק ענין שבירת החלונות והבין שהכל היה באמת כשרה לזוהר המזוזה

אמרי מוהרא"ש

אל רביז"ל הוא כבר בצורה אחרת לגמרי כי מרגיש אור פנימי בהתקרבותו אשרי מי שבא אל ציון רביז"ל.

תשו

כמה פעמים שמענו מפי מוהרא"ש נ"י שזה נס שציון רביז"ל הוא ברוסיא כי אחרת מי יודע אם היו מניחים המתנגדים הרשעים אותנו להכנס... וככה שזה ברוסיא גם הם באים לשם בפחדים... ובשברון לב ותפילה והתבודדות וכיסופים והשתוקקות...

תשז

מוהרא"ש נ"י סיפר: שכל אלו מאנ"ש שגרו בעיר אומין היה להם מנהג לעלות בכל יום אל ציון רביז"ל ויש שעלו לשם אפילו פעמיים ביום ואלו שגרו קצת רחוק באו מפעם לפעם והיו מאנ"ש היקרים שהיו באים ממקומות רחוקים ככל ערב ראש חודש ואמרו שם יום כיפור קטן בהתעוררות רב ובבכיות עצומות.

תשה

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שהרה"ח ר' סנדיר מטירוויצא ז"ל (מגדולי העובדי ה' שבין אנ"ש) היה דרכו לבוא אל ציון רביז"ל בקביעות בכל

צריכים הרבה להתפלל לפניו יתברך שהוא ישאר אצל רביז"ל כל ימי חייו יהיה מה שיהיה ועל ידי תפילה בוודאי יזכה להשאר אצלו ושום דבר לא יוכל לבלבלו ולבטלו ולרחקו ממנו ז"ל.

תשג

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שתזוד הרבה "ליקוטי מוהר"ן" ומתבודד עצמו בכל יום ויום על פי סדר התורות ושוקד על דלתי ספרי מוהרנ"ת ז"ל ואוחז את עצמו בשאלות ותשובות "אשר בנחל" הוא כבר אף פעם לא ירחק מרביז"ל.

תשד

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שיאחזו בספרו "אשר בנחל" ויעיין בהם בקביעות יהיה לו כבר הסתכלות אחרת על כל החיים ועל כל ההתקרבות אל רביז"ל וירגיש נועם אחרת לגמרי בהתקרבותו אל רביז"ל ויזכה להחיות עצמו באופן אחר לגמרי (ער וועט זיך קענין שענער דער האלטיין און ער וועט האבין א ליכטיגען קוק אויף ברסלבר חסידות) ושום רמאי וצבוע כבר לא יוכל לו.

תשה

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שזכה להיות על ציון רביז"ל כל התקרבותו

אמרי מוהרא"ש

קמג

טשהערין ונסע הרב ר' זלמן אליו על שבת קודש להיות עמו בצוותא והשתוקק מאד מאד להכנס אל מוהרנ"ת ז"ל והסתכל בתוך איזה חלון קטן שהיה בחדרו של מוהרנ"ת ז"ל וראה שפני מוהרנ"ת ז"ל מאירות מאד מאד ומאד נבהל וכשנכנס אל תוך החדר כבר לא ראה שום דבר וחיך אליו מוהרנ"ת ז"ל ואמר לו האתה זה זלמן... וכיסה את כל הענין כאילו לא קרה שום דבר... וסיפר אחר כך ר' זלמן שאין לתאר ולשער מה שראה אז איך שמוהרנ"ת ז"ל היה לובש צורה ופושט צורה הנה האיר כל כך... והנה כבר לא ראו שום דבר...

תשיב

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד מאנ"ש בדברו עמו דרך הטלפון אני מקנא אותך מאד מאד שאתה זוכה לשבת בארצינו הקדושה ואני יושב פה בחוץ לארץ בגלות... וכשהלה התחיל לנחמו הלא איפוא שאתם גרים השכינה שם וכו', השיב לו מוהרא"ש נ"י אבל שם בארצינו הקדושה הוא משכן השכינה ומי שעין פתוחה לו יכול לזכות לראות ולהרגיש השראת השכינה הקדושה בפועל ממש.

תשיג

מוהרא"ש נ"י אמר: שתלמיד

ערב ראש חודש וכן בט"ו בחודש (והסבירו מוהרא"ש נ"י כי כן מובא בדברי רבינו האריז"ל אשר אז הוא עת רצון גדול ללכת על ציון של צדיק ויכולים לפעול שם מה שרוצים ברוחניות ובגשמיות).

תשט

וסיפר מוהרא"ש נ"י בשם הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל שפעם הלך אל ציון רביז"ל באמצע הלילה ושמע קול גדול יוצא מהציון וכשניגש יותר קרוב ראה איך שר' סנדר שוכב בפישוט ידים ורגלים ובוכה שם הרבה מאד מאד וצועק בקולי קולות ולא רצה לבלבלו על כן עמד הוא בחוץ ואמר שם חצות והתבודד עצמו.

תשי

מוהרא"ש נ"י אמר: כפי גודל יקרת ציון רביז"ל אי אפשר להגיע לשם רק על ידי תפילה והתבודדות והשתוקקות ימים ושנים (בענקין און האפיץ).

תשיא

מוהרא"ש נ"י סיפר: שהרב ר' זלמן מעיר מעדועדיווקע היה מאד כרוך אחרי מוהרנ"ת ז"ל וקיבל ממנו הרבה בעבודת השי"ת ופעם אחת היה מוהרנ"ת ז"ל שובת בעיר

תשמו

מוהרא"ש נ"י סיפר: שר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל קיבל פעם באומין מכתב מארץ ישראל והיה כל כך שמח עם המכתב והמעטפה והיה מנשקה ואמר הלא זה בא מארץ ישראל... ושאל איה איפוא אכניס את המכתב? והכניסו בתוך תיק הטלית ותפילין שלו.

תשיז

מוהרא"ש נ"י אמר בשם האריז"ל שבשבת יש גם לגשמיות העשיה בארץ ישראל עליה וכל אבן מאירה בצורה אחרת למי שזוכה לעינים נקיות מה שאין כן בחוץ לארץ מעולם לא ירדה שכינה למטה מעשרה טפחים.

תשיח

אף על פי כן אין שום שיחה או תורה בשבת קודש שאומר מוהרא"ש נ"י שלא ידבר מקליפת הערב רב שכבשו את ארצינו הקדושה ומחללים ומטמאים אותה והוא תמיד בוכה ומבכה על גלות וצער השכינה וחילול ארץ ישראל הקדושה.

תשיט

ואמר מוהרא"ש נ"י: כמו שבארץ ישראל נכנסו קליפת הערב רב ומחללים אותה כמו כן בדבר

רביז"ל יש לו ארץ ישראל אחרת לגמרי היינו כפי ההקדמות הקדושות שאנו מקבלים מרביז"ל מסתכלים על ארץ ישראל בצורה אחרת לגמרי ולא מסתכלים על הזרים שבאו וחיללוהו רק מחפשים שם את הקב"ה והארת השכינה אשר שם ביתה.

תשיד

מוהרא"ש נ"י סיפר: שהאיש האלקי הרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעהמח"ס ביאור הליקוטים על הליקוטי מוהר"ן) תמיד דיבר מקדושת ארץ ישראל ומגדולת ציון רביז"ל ועל קוטב זה היה על פי רוב שיחתו כשהיה באומין דיבר בהתלהבות גדולה על קדושת ארץ ישראל וכשהיה בארץ ישראל דיבר הרבה על קדושת הציון הקדוש ומעלת האדם הזוכה להיות שם.

תשמו

מוהרא"ש נ"י סיפר: ששמע מפי הרה"ק ר' אליהו חיים ז"ל איך שהיה איש חולני בימי נעוריו ור' אברהם ב"ר נחמן ז"ל אמר לו בזה"ל פאר דיר נאהר ארץ ישראל" (בשבילך רק ארץ ישראל) ראה לברוח לארץ ישראל ושם יהיה לך רפואה וכן זכה לנסוע בשנת תרצ"ו והיה לו אריכות ימים ושנים שם עד שנפטר בשיבה טובה.

אמרי מוהרא"ש

קמה

מביא בספרו פרפראות לחכמה על תורה ס"ג שרביז"ל פעם התפלא מאד על זריזותו הגדול והנפלא של מוהרנ"ת ז"ל ואמר אז עליו רביז"ל שבוודאי יהיה מנהיג ורועה בישראל וכמובא בספר המדות שעל ידי זריזות זוכין להיות רועה נאמן.

תשכד

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שפעם העיד תלמידו ר' נחמן טולטשינער על רבו מוהרנ"ת ז"ל שלמד בנסיעתו בדרכים יותר מאדם אחר הלומד בביתו כי היה מתמיד גדול מאד.

תשכה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמתפלא מאד על מוהרנ"ת ז"ל איך שזכה לכתוב כל כך הרבה כי הלא חוץ מה שכתב את חידושיו הליקוטי הלכות וכו', כתב גם את ספרי רביז"ל הליקוטי מוהר"ן ושאר הספרים הקדושים ומי שרגיל בכתובה יתפלא מאד איך האדם הספיק בימי חייו לכתוב כל כך הרבה.

תשכו

וסיפר: שפעם אמרו למוהרנ"ת ז"ל שהעולם אומרים על הש"ך שהיה לו השבעת הקולמוס ועל כן הספיק לכתוב כל כך הרבה ענה ואמר מוהרנ"ת ז"ל השבעת הקולמוס

רביז"ל נכנסו קליפת הערב רב ועשו חורבן נורא ובוזה"ל אמר "אזוי ווי און ארץ ישראל זיינען אריין גיקומען די ערב רב און איהר פאר פארשווערט אזוי זיינען אריין גיקומען און הייליגען רביניס חדר ערב רב און אן גימאכט א מורדיגען חורבן".

תשכ

מוהרא"ש נ"י אמר: ארץ ישראל ודבר רביז"ל הם דבר אחד.

תשכא

ואמר בשם ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל כמו שאי אפשר להשיג את רביז"ל רק באמצעות מוהרנ"ת ז"ל כמו כן אי אפשר להשיג את רביז"ל רק באמצעות ארץ ישראל.

תשכב

מוהרא"ש נ"י אמר: שבהילולא דמוהרנ"ת ז"ל מנהג אנשי שלומינו לספר את סדר הסתלקותו וכמובא בדברי רביז"ל שסיפורי מעשיות מצדיקים מעורר מאד את האדם.

תשכג

פעם הפליג מוהרא"ש נ"י במעלת הזריזות של מוהרנ"ת ז"ל שהיה זריז גדול מאד מאד ואמר מוהרא"ש נ"י שהרב מטשעהרין ז"ל

שזה פליאה גדולה איך שמוהרנ"ת ז"ל שמר על זמנו מאד כי רואים במכתב האחרון של "עלים לתרופה" שזה כבר היה קרוב להסתלקותו וכתב לבנו אודות שעונו שנתנו לתיקון שיראה לעמוד שם בעת התיקון ומספרים על מוהרנ"ת ז"ל שתמיד הסתכל על השעון כי הזמן היה אצלו יקר מאד מאד.

תשל

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י: שמוהרנ"ת ז"ל הבטיח שמי שילך בכל יום למקוה בעבור השם יתברך אזי יש לו תקוה לתקן הכל ובשביל זה נזהרים כל אנ"ש לילך בכל יום למקוה ויש להרבה מאנ"ש המפתחות של המקואות במקום מגוריהם כדי שיוכלו לילך למקוה בכל פעם.

תשל"א

והמשיך מוהרא"ש נ"י באומר שהעולם אומרים בשם ר' אהרן מקרלין שטבילת מקוה אינו מצוה אבל מה שמקוה מועיל לא יכולה שום מצוה להועיל.

תשל"ב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמוהרנ"ת ז"ל מסביר בטוב טעם את גודל מעלת הטובל במקוה שעל ידי שנכנס למקוה והמים מכסים אותו על

אין לי אבל אני שומר את הזמן ולכן הספקתי כל כך הרבה לכתוב.

תשכז

ועוד סיפר מוהרא"ש נ"י: שפעם אחת דיבר מוהרנ"ת ז"ל עם איזה ילד כמה שעות וכשראו זאת תלמידיו שאלו אותו למה מבזבז את זמנו היקר לדבר עם ילד כי ידעו שהיה יקר בעיניו כל דקה, ענה ואמר להם מוהרנ"ת ז"ל הנה הוא ילד והנה הוא יהיה אברך והנה הוא יהיה זקן והנה כבר מוליכים אותו (כאומר שכבר ימות).

תשכח

וכן סיפר מוהרא"ש נ"י: שפעם נסע מוהרנ"ת ז"ל ביחד עם הרה"ק מבארדיטשוב ז"ל עם עגלה וסוסים וכשהיו צריכים לעלות על איזה הר ואז בימים ההם לקח זמן עד שעלו ובדיוק היה שם מקוה ותומ"י ירד מוהרנ"ת ז"ל מהעגלה וטבל במקוה ועשה זאת בזריזות עצום עד שלא הספיק עוד העגלה לעלות למעלה כבר היה מוהרנ"ת ז"ל בחזרה על העגלה וכשראה זאת הרה"ק מבארדיטשוב ז"ל הפליג מאד בזריזותו של מוהרנ"ת ז"ל.

תשכט

ודיבר מוהרא"ש נ"י: בענין שמירת הזמן של מוהרנ"ת ז"ל ואמר

אמרי מוהרא"ש

קמז

ותפילין ומורח את העגלה אז ענה ואמר רבונו של עולם תראה איזה עם יקר יש לך שאפילו מתי שמורחים את העגלה הם מתפללים אליך.

תש"ו

מוהרא"ש נ"י אמר: שתורה ס"א בליקוטי מוהר"ן חלק א' המדבר מענין חלוקת העצה ומענין אמונת חכמים וכו' וכו', הוא תורה יסודית בחסידות ברסלב.

תש"ז

וסיפר מוהרא"ש נ"י: איך שמוהרנ"ת ז"ל כתב את הספה"ק "ליקוטי הלכות" ואמר שמוהרנ"ת ז"ל היה אומר תורה בשבת על פרשת השבוע או בחג מהחגים וכן דיבר עם בני הנעורים ונתחדש אצלו דיבורים וכן בשעה שלמד תנ"ך ועין יעקב זוה"ק וכו', ואחר כך כתבם וקשרם אל ההלכה שאחז וככה יצא כל הליקוטי הלכות הק' על ארבעה חלקי שו"ע.

תש"ח

פעם אמר מוהרא"ש נ"י בשם הבעש"ט זי"ע שכשהאדם הדבוק בו יתברך כועס בביתו על אשתו או על בניו וכיוב"ז על ידי זה עומד אחד בקצה העולם ודוקר את השני וכן עומד אחד והורג את השני כי מה

ידי זה נכלל לגמרי באין סוף ונכלל בו יתברך ונמתקים ממנו כל הדינים.

תש"ג

מוהרא"ש נ"י אמר: שבזמנים הקודמים היו הבעלי דרשנים מפחידים מאד מאד את הקהל על ידי שהיו מוכיחים אותם שתצטרכו למות ואחר כך ישרפו אתכם באש כזו... ובאש כזו... וכל מיני לשונות כאלו עד שהמוזן עם ששמעו זאת נתרחקו אחר כך לגמרי.

תש"ד

והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר: שהתולדות תלמיד הבעש"ט זי"ע מפרש את הפסוק בפרשת חוקת "וינשכו את העם" אלו הבעלי דרשנים שנושכים את העם על ידי דיבוריהם כי היו אנשים פשוטים אנשים כפריים שלא ידעו שום דבר וכששמעו דיבורים כאלו נתרחקו לגמרי, מה שאין כן דרך הבעש"ט ותלמידיו הק' היה רק לדבר דיבורי התחזקות ולעודד את כל אחד אפילו הפחות שבפחותים ועל ידי זה במשך הזמן נתעלו לגמרי.

תש"ה

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שפעם ראה הרה"ק מבארדיטשוב ז"ל בעל עגלה אחד שעומד עם הטלית

על משה רבינו שהוא הצדיק האמת ועל ידי זה אנו סובלים עד עכשיו מה שסובלים.

שאיש כשר הדבוק בו יתברך עושה זה עושה רושם גדול.

תשל"ט

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמה שבני אדם רחוקים מהש"ת הוא רק מחמת פגם אמונת חכמים כי באם היה להם אמונת חכמים אזי היו גם כן יכולים להתקרב אליו יתברך, וכן אמר על בני אדם שחושבים שהם כבר הכי גרועים וכבר אינם יכולים לחזור בתשובה זה גם כן נובע מפגם אמונת חכמים כי אינם מאמינים בדברי החכמים האומרים שגם להם יש עדיין תקוה לתקן הכל והסביר זאת מוהרא"ש נ"י כי אם חכמינו הק' אמרו שעל כל דבר יש תיקון והצדיקים מגלים שמועיל תשובה על כל דבר ודבר ואתה לא מאמין בזה זהו פגם אמונת חכמים.

תשמ

מוהרא"ש נ"י אמר: איך יכול האדם להצליח דרכו בכל העיניים הוא רק על ידי שלא יהיה בו מדת הפחד ולא יפחד משום בריה ואל זה זוכים על ידי מדת השמחה כי השמחה מכנסת בהאדם בטחון ואומץ וחוזק לב.

תשמא

פעם אמר מוהרא"ש נ"י שעיקר חטא המרגלים היה על ידי שחלקו

תשמב

ודיבר מוהרא"ש נ"י מגודל מעלת השמחה ואמר שבאמת יש לכל אדם סיבות למה להיות בעצבות ומרה שחורה מחמת כל מיני צרות ובעיות שעוברים עליו, אבל האדם אינו יודע שעם עצבות לא יוכל לצאת מזה בשום אופן אלא עוד יפול יותר עמוק רח"ל, וכמו שרבינו ז"ל אומר שעבירה גדולה להיות בעצבות אבל על ידי שמחה נתרחב דעתו ולאט לאט יוכל לצאת מהצרות שלו.

תשמג

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י איך שצריך לברוח מויכוחים עם בני אדם, וסיפר שזוכר כאשר היה בגיל צעיר ולמד בישיבה אז באמצע הלימודים נכנס אחד שהיה חיוב לומר קדיש אחרי אביו ורצה לומר קדיש ולא הרשו לו ולבסוף אמר קדיש ואחרי שגמר את הקדיש התווכחו בישיבה כשתי שעות האם היה צריך לומר קדיש מפני שגרם ביטול תורה, ואמר מוהרא"ש נ"י תראו לומר קדיש לוקח כמה דקות ולא יותר ואם היו נותנים לו לומר אזי היה אומר וזהו זה, אבל מחמת שלא נתנו לו לומר אז נכנסו בוויכוחים של שעתיים וכוודאי לא

אמרי מוהרא"ש

קמט

ואינו חושב כלל שעובר יום אחר יום
ואינו פותח שום ספר כלל וזהו
הבחירה.

למדו אז ונגרם ביטול תורה גדול כמו
כן הוא בכל ענין אסור להכנס
בויכוחים כי רק מפסידים.

תשמו

ודיבר אז מוהרא"ש נ"י גם
לאברכים שעוסקים במשא ומתן ועורר
אותם מאד לבל יתשלו מלימוד
תורה הק' אע"פ שעוסק ועובד כל
היום אלא יראה שבכל לילה יחטוף
קצת אפילו משהו כגון שיראה ללמוד
בכל לילה אפילו כמה שורות גמרא
אז במשך הזמן יגמור מסכתא ואחר
כך עוד מסכתא אם רק יצייתו את
רבינו ז"ל ואמר מוהרא"ש נ"י שאי
אפשר לתאר כלל איך שחשוב
בשמים השורות גמרא שזוכה לחטוף
בכל יום, אשרי לו ואשרי חלקו.

תשמו

מוהרא"ש נ"י אמר:
שכשמצייתים את רבינו ז"ל בסדר
דרך הלימוד אז במשך הזמן
מתחילים להבין ורואים איך שזכה
ללמוד בכל יום אפילו קצת מה שאין
כן אלו שצוחקים מזה הם לא
פותחים בכלל שום ספר ונראה מי
שיצחק אחרון כי אז אין מלווין לו
לאדם אלא תורה ומעשים טובים
שזכה לחטוף בזה העולם.

תשמח

מוהרא"ש נ"י אמר: שאין

תשדמ

מוהרא"ש נ"י אמר: שתמיד
צריכים להסתכל על הטובות שקיבל
על ידי התקרבותו אל הצדיק האמת
ומסתמא ימשיך לקבל עוד טובות
אבל הצרה הוא שפתאום נכנס
קושיות על הצדיק למה? ומה? ואיך?
ועל ידי זה מפסיד הרבה טובות
שהיה מקבל.

תשמה

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י
שיחות נפלאות אודות הסדר דרך
הלימוד שקיבלנו במתנה מרבינו ז"ל,
ואמר שהתורה מעידה כי יצר לב
האדם רע מנעוריו כי היצר טוב בא
להאדם רק בגיל י"ג ואילו היצה"ר
הוא תומ"י בלידתו נמצא שהיצה"ר
יותר חזק ממנו והקב"ה נתן רפואה
למכה והוא התורה הקדושה כי
"בראתי יצה"ר בראתי לו תורה
תבלין" כי הקב"ה אינו שולח מכה
בלי רפואה והנה כשהאדם רוצה
להתחיל ללמוד בתורה הק' כסדר
דרך הלימוד של רבינו ז"ל אז מכיון
שיצר לב האדם רע מנעוריו אז אם
הוא רק שומע משהו נגד הסדר דרך
הלימוד שזה לא וכו' אז תומ"י
נתרפה מהתורה ואינו לומד כלל

מהשי"ת ואמר מי שאוחז שהוא רחוק מהשי"ת בזה יש כפירה עצומה כי אפילו במקום שאתה רק נמצא שם שם גם כן נמצא הקב"ה, כי מי מחייה אותך? ומי מהווה אותך? הלא רק הקב"ה מחייה ומהווה אותך ובזה אתה קרוב אליו יתברך.

תשנא

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י לענין בני אדם שנופלים בכל פעם מחמת השני וטוענים הלא השני יותר גדול ממני, ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שמה הוא המושג שהאדם גדול, שזה נמדד עם האמונה שלו כל מה שיש לו יותר אמונה הוא יותר גדול על כן מה יש להתבלבל מהשני שהוא יותר גדול תראה שאצל הנקודה שלך יהיה גם האמונה בשלימות ואז אתה גם גדול כי כל אחד צריך לעבוד על הנקודה שלו שיהיה לו אמונה ועל כן אסור להתבלבל מהשני כלל.

תשנב

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אדם הוא מלא עם נקודות טובות וכמו שאמרו חז"ל שאפילו הפחות שבישראל מלא מצוות כרימון אלא צריך לעשות כל דבר בשמחה אז יש לו כבר גן עדן בזה העולם וכמו שאומר רבינו ז"ל בתורה ה' שעיקר תכלית שאדם צריך לבוא בזה העולם הוא בשעה שמקיים איזה מצוה

לקנאות שום אדם בזה העולם אלא בכך אדם שדבוק בו יתברך שתמיד מתדבק בו יתברך יותר ויותר ובכזה אדם יש מה לקנאות.

תשמט

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י לענין הירידות והנפילות שעוברים על בני אדם וחושבים שכבר אינם יכולים לצאת וכו', ואמר לענין בני אדם שטוענים שנפלו בשאל תחתית שיציירו בדעתם מה זה שאל תחתית שנמצא סלעים על גבי סלעים באדמה עמוק עמוק והנה כשחפר סלע אחד באדמה כבר חושב שזהו זה ופתאום רואה שיש עוד סלע ונופל יותר עמוק ואף על פי כן יידע שממקום שהוא שם יוכל גם כן לצאת ולהתקרב אליו יתברך, וזהו עיקר החכמה לידע כי כמו שאין סוף לנפילתו כך אין סוף לרחמנותו יתברך ועדיין יכולים לצאת מכל מקום שנפל.

ואמר אז מוהרא"ש נ"י: שכפי ריבוי ההרפתקאות שעוברים על האדם אין שום עצה רק תמיד לחזק את עצמו עוד התחזקות ועוד התחזקות.

תשנ

מוהרא"ש נ"י דיבר לענין בני אדם שחושבים שהם רחוקים

עצמו (שקורין פארלירן זיך) משום דבר וסיפר שפעם היה מדפיס הספרים אצל מדפיס אחד שהיה לו הצלחה גדולה (אע"פ שכבר היה אצל הרבה מדפיסים אבל המדפיס הנ"ל היה לו הצלחה מיוחדת), והיה תמיד שמח אע"פ שהיה לו גם הרבה הפסדים והזיקות מחמת הלקוחות שלא שלמו וכו', אעפ"כ היה תמיד שמח, ושאל אותו פעם מוהרא"ש נ"י איך אתם יכולים להחזיק מעמד מחמת ההפסדים שלכם וענה לו המדפיס תדעו שאני עושה חשבון שנתי מה שאני מרוויח ממילא ההפסד הוא לא כל כך הרבה, ואמר ע"ז מוהרא"ש נ"י שזה סוד כל הצלחה שלו שתמיד שמח ואינו מאבד את עצמו ועושה חשבון כללי כמה מרויח ממילא חשבון ההפסד נופל ונתבטל לגמרי והבן.

תשנה

מוהרא"ש נ"י אמר: שלכל אחד בזה העולם אינו הולך כשורה אלא פעם זה אור אצלו ופעם זה חושך אצלו, וכן להיפך, וכמו שאמר רבינו ז"ל בליקוטי מוהר"ן תנינא סימן ה' "ברישא חשוכא והדר נהורא", קודם זה חושך ואח"כ אור וככה זה חוזר תמיד וככה זה הולך בכל פרט ופרט בחיים ואסור לאבד (שקורין פארלירן זיך) כלל, וכשהאדם יודע ידיעה זו אז כבר אינו

כשירגיש שזה השכר שלו שזכה לקיים את המצוה כגון כשמניח תפילין שלא יחשוב שיקבל שכר עבור זה אלא שמחת המצוות הוא שאינו צריך שכר אלא זה השכר שלי שאני זוכה להניח תפילין וזה העולם הבא שלי שאני יכול להניח תפילין וכן שאר המצוות ועל ידי כך יזכה תמיד להיות שמח עם המצוות ואז ירגיש עולם הבא בעוה"ז ממש.

תשנג

והוסיף על זה מוהרא"ש נ"י שלמה רואים הרבה בני אדם ששבורים הוא מפני שחושבים שלא יהיה להם שכר ועוה"ב מחמת שלא קיימו את המצוות בשלימות ועוד יקבלו עונש ע"ז, ומחמת זה הם שבורים אבל כשבני אדם מורידים את הקב"ה בזה העולם על כל דבר ודבר והוא דבוק עם הקב"ה ואינו צריך לשום דבר כי זה העולם הבא שלו וכל מצוה ומצוה שזוכה לקיים הוא עושה זאת בשמחה עצומה ומה יש לו להפסיד וכל מה שזוכה לחטוף עוד מצוה ועוד מצוה זה הוא העולם הבא שלו ואז אדם כזה שאוחז בזה אף פעם לא יהיה בעצבות מאחר שהוא כבר גר עכשיו בעולם הבא.

תשנד

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י שיחה נפלאה אודות שאדם אסור לאבד

חכמה ואהבה יכולים להפוך דעת
אשתו לגמרי לטובה.

נופל בדעתו כי סוף כל סוף יזכה
להאיר תמיד.

תשנו

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד
שאצלו העיקר הוא "שלום בית" כי
בלא "שלום בית" אין להאדם מוחין
לקבל אור ודעת רבינו ז"ל שהוא
גילוי אלקותו יתברך.

תשנו

וסיפר שמוהרנ"ת ז"ל בתחילת
התקרבותו הסיתו אותו חביריו למכור
את תכשיטי אשתו עבור שיהיה לו
פרנסה ונתיישב אם ימכור בוודאי
יהיה גט ח"ו כי היא היתה ממילא
מתנגדת על התקרבותו אל רבינו ז"ל
ואחר כך נתן כל ימיו תודה והודאה
להקב"ה שלא ציית את חביריו ולא
התגרש כי כך לא היה לו מוחין
לקבל מרבינו ז"ל.

תשנה

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי
שאומר אחרת הוא אינו שפוי בדעתו
כי אנו אין לנו אלא דברי רבינו ז"ל
כפי שקיבלנו דרך מוהרנ"ת ז"ל ועל
כן מי שאומר אחרת הוא מבוהל
ומבולבל וכו' ואינו יודע מחייו כלל
כי על שלום בית הקפיד מוהרנ"ת
ז"ל בדעת רבינו ז"ל יותר מהכל.

תשנט

ואמר מוהרא"ש נ"י כי עם

תשם

פעם צלצלה איזה אשה
למוהרא"ש נ"י קודם התפילה עם
פחד גדול ששמע שקרה איזה אסון
לבעלה ומוהרא"ש נ"י הרגיעה כי
אינו נכון וכי הוא ראה את בעלה
בערב (האשה היתה בארץ ישראל
ובעלה בארצות הברית), והבטיח לה
שתיכף ומיד כשרק יראה את בעלה
הוא ימסור לו שהיא צלצלה ודאגה
וכו' והוא יתקשר אליה וכשירד
מוהרא"ש נ"י להתפלל בבית מדרשו
וכבר אחז בפסוקי דזמרה פתאום
נכנס הבעל הנ"ל ומוהרא"ש נ"י רמז
לו באצבעו שיבוא אליו והוציא
חתיכת נייר וכתב "שיראה תיכף ומיד
לצלצל לאשתו כי היא מאד דואגת
עליו", וכשהבעל התחיל להתחמק
ואמר אחר התפילה אלך כי אני רוצה
קודם לחכות עד שתגמרו תפילתכם
ואני רוצה לדבר עמכם אז הוציא
מוהרא"ש נ"י עוד פעם חתיכת נייר
וכתב לו עוד "לא! לא!" רק רוץ
עכשיו ותצלצל לאשתך כי היא
דואגת והלה ציית את מוהרא"ש נ"י
והלך וצלצל וכשחזר נתן תודה
למוהרא"ש נ"י ואמר ממש הצלתם
את אשתי כי היא מאד מאד פחדה
עלי על מה שקרה לי ואתם הרגעתם
אותה וכן בזה שצלצלתי היא נרגעה

לגמרי ואז אמר לו מוהרא"ש נ"י

אמרי מוהרא"ש

קנג

הקב"ה, מי ששונא את הקב"ה צריכים לשנוא אותו בתכלית השנאה וזה כלל גדול באהבת ה' מי שאוהב את הקב"ה הוא יאהוב את כל אוהבי ה' וישנא את משנאי ה' ומי שאוהב את הצדיק יאהוב אותו גם כן ומי שישנא את הצדיק גם הוא ישנא אותו וכמו כן הוא אצל אביו וכו' כנ"ל וזה סימן אמיתי אם יש לו אהבת אמת לאביו או להצדיק או להקב"ה.

תשפד

מוהרא"ש נ"י אמר: כל מי ששונא את רבינו ז"ל הוא אינו יכול להסתכל בפניו ואינו יכול לדבר עמו.

תשסה

גם אמר על איזה כיתה של חסידים המתנגדים מאד מאד על רבינו ז"ל שאצלו משוקץ ומתועב האדמה שלהם ועל כן אינו רוצה להכנס אף פעם בשכונתם והפליט מפיו שבשני מקומות אינו רוצה שידרכו רגליו לא בגרמניה ולא במקום הנ"ל כי אם שונאים כל כך את רבינו ז"ל וקורעים ומבזים ליקוטי מוהר"ן אינו יכול לסבול אותם כלל.

תשסו

ואותו דבר אמר על כל אלו המתנגדים על "היכל הקודש" שאי

שאצלו העיקר שלום בית כי כשיש להאדם שלום בכיתו או השכינה בבית וכשהשכינה בבית כל הברכות מצויות בבית ומה גם שאי אפשר לקבל דעת רבינו ז"ל אם הוא פלג גופא.

תשסא

מוהרא"ש נ"י אמר לאברך אחד: אתה צריך לילך עם אשתך בדרכי נועם ואהבה ולא להיות אכזרי אליה רק אתה צריך שיהיה לך הרגשים אליה ואז תתן לך כל מה שתרצה.

תשסב

ואמר לו: העיקר הרגשים צריך לבוא מעצמו כי אתה צריך לאהוב את אשתך מצד התורה שהוא רצונו יתברך שמאד מאד מקפדת על שלום בבית ותנאים ואמוראים מאד מאד הזהירו את תלמידיהם על שלום בית.

תשסג

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד שבדרך כלל הבן מאד אוהב את אביו וממילא שונא את מי ששונא את אביו כן הדבר צריך להיות עם הצדיק שצריכים כל כך לאהוב את הצדיק עד שלא יוכל לסבול את זה ששונא את הצדיק ומי ששונא את הצדיק עליו לשנאותו וכמו כן הוא אצל

תשפט

והסביר זאת מוהרא"ש נ"י כטוב טעם שרואים בחוש שמי שאינו מבטל עצמו אליו יתברך אזי אם יש לו חנות וחושב שיש לו קונים בלי הקב"ה אזי אם השני גם יפתח חנות כמו שיש לו אז נשבר לגמרי שמא השני יקח ממנו את הקונים וככה נופל בדעתו ונשבר לגמרי וכשהאדם נשבר אז נהיה רוע מזל רח"ל ויורד מטה מטה מה שאין כן מי שזוכה לבטל עצמו לגמרי בו יתברך ויודע ועד שכל הצלחתו הוא רק ממנו יתברך אזי לא איכפת לו מהשני כי מה שנרשם מהשמים זה יגיע אלי ואני צריך ללכת רק אליו יתברך אזי יעלה מעלה ויעלה ויצליח מאד בכל מעשיו.

תשע

מוהרא"ש נ"י אמר: כל מי שיש לו עסק עם אחרים היינו שהוא עוסק בצרכי צבור, עליו לידע שיהיה לו ההכרח לסבול הרבה מאד כי אי אפשר לצאת לידי חובת כל אחד, וכל אחד חושב שעושים לו עוול.

תשעא

מוהרא"ש נ"י אמר: אם תסתכלו תראו איך שכל העולם צודקים היינו שכל אחד אוחז שהצדק עמו והוא עושה בצדק ויושר ומחזיק שהשני עושה עוול ואפילו הרוצח

אפשר לו להסתכל כפרצופם הטמא ואינו רוצה שיהיה לו שום עסק עמהם כלל, וסיים נו, נו, נראה מי צדק בדרכי רבינו ז"ל... ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו וזוכה עוד בחיים חיותו לשוב בתשובה ולהכיר את האמת... ועיקר האמת הוא הקב"ה והתורה.

תשסז

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י אודות שצריך להיות בטל ומבוטל אליו יתברך ואמר שהאדם צריך להיות כל כך בטל ומבוטל אליו יתברך עד שלא ירגיש את עצמו כלל רק אותו יתברך וכמובא בדברי רבינו ז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ב), שכשהאדם זוכה להכלל באין סוף אזי תורתו הוא תורת ה' ממש ותפילתו הוא תפילת ה' ממש.

תשסח

ואמר על זה מוהרא"ש נ"י שזהו סוד עצום וכמו שמסבירו מוהרנ"ת ז"ל בהלכות שלוחין הלכה ב' עיי"ש, שזהו הסוד של ביטול הבחירה כי למה האדם שבור כי נופל בדעתו שהשני יזיק לו או יקח ממנו משהו אבל באם האדם בטל ומבוטל בו יתברך אז מה איכפת לו מהשני כי אף אחד אינו יכול לעשות לו רעה בלי רשותו יתברך ועל כן אינו נופל בדעתו.

אמרי מוהרא"ש

קנה

מרכיניו ז"ל מתנה יקרה והוא תפילה והתבודדות לבקש על כל פרט ופרט וצריכים לאחוז מאד מאד יקר על המתנה הזו.

תשעו

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם צריך לדבק את עצמו לגמרי בו יתברך ואז מה שיאמר לו השכל במושכל ראשון ידע שהוא דיבורו יתברך, והזכיר אז את דברי רבינו ז"ל "כי השכל הוא אור גדול ומאיר לו בכל דרכיו" (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א').

תשעז

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין זמני התפילה צריכין לציית את רבינו ז"ל ותיכף ומיד כשרק באה זמן התפילה להתפלל בין בשחרית ובין במנחה ובין במעריב כי כפי גדולת ומעלת התפילה ותיקונה בעולמות העליונים מי יודע אם עוד יזכה פעם להתפלל אותה.

תשעה

וסיפר מוהרא"ש נ"י שהרה"ח ר' אפרים בן הרה"צ ר' נפתלי (תלמיד רבינו ז"ל) נסתלק תיכף ומיד אחרי שחרית בעודו בתפילין דר"ת עליו ואמרו אז אנ"ש כמה יפה אם מצייתים את רבינו ז"ל כי כך על כל

הכי גדול אחוז מה שהוא עושה הכל על פי צדק ויושר.

תשעב

ואמר מוהרא"ש נ"י: דייקא על האיש כשר והירא אלקים עליו יש טענות וקושיות ואומרים שהולך שלא בצדק וביושר וכו' ועל כן אין לאיש כשר על מי לבטוח רק על אבינו שבשמים כי ממילא אף אחד לא יבינו וממילא כל אחד יהיה לו טענות עליו.

תשעג

מוהרא"ש נ"י אמר: בזו העולם אין להאדם רק להתפלל עי' כל פרט ופרט שצריך ואפילו הדבר הכי קטן יתפלל ויבקש רק ממנו יתברך והשאר יבטח בבטחון חזק שבוודאי יקובל תפילתו ויוושע ויחכה בסבלנות גדול ואל ידחוק את השעה ואז יראה נפלאות.

תשעד

ואמר מוהרא"ש נ"י מי שירצה לקבל הנהגה זו בחייו הפרטיים והכלליים מה טוב ומה נעים ומי שלא ירצה (וועט פאָרשוואַרצט ווערן פון אָנפאנג ביז צום אויסלאַז), ישחר חייו מהתחלה עד הסוף.

תשעה

מוהרא"ש נ"י אמר: קבלנו

בכל יום את כל הפרשה מפרשת השבוע אפילו בלי פירושים ובאופן הזה יהיה לך בכל שבוע שבעה פעמים פרשת השבוע.

תשפג

פעם אחת בשמחת תורה אמר מוהרא"ש נ"י לאחד: מי שזוכה לגמור בכל יום את כל הפרשה ובאופן הזה זוכה לסיים בכל שבוע שבעה פעמים את הפרשה, ואז כשבא שמחת תורה ויש עמו שבעה פעמים שזכה לסיים את כל התורה, אז יש לו עם מה לשמוח ולרקוד, כי זכה לסיים את התורה בשנה זו שבעה פעמים.

תשפד

מוהרא"ש נ"י אמר: בשעה שהאדם מתפלל תפילותיו בהתלהבות ומכווין פירוש המילות ומטה אזנו אל מה שהוא מדבר על ידי זה הוא שורף את כל הקליפות שברא.

תשפה

מוהרא"ש נ"י אמר: שאין בני אדם בזה העולם תופסים אשר על ידי כל מחשבה רעה ח"ו או כל דיבור רעה ח"ו או כל מעשה רעה ח"ו הוא בורא קליפות ומשחיתים והם נוקמים בו וממורים את חייו.

תשפו

מוהרא"ש נ"י רגיל לומר

פנים כבר חטף שחרית קודם הסתלקותו.

תשעט

ואמר מוהרא"ש נ"י כפי המניעות והביטולים שיש לכל אחד ואחד בכל יום ויום מי יודע אם יזכה להתפלל במוחין וחיות ודביקות אחר כך ועל כן אשרי מי שזוכה להתפלל את תפילתו תיכף ומיד כשרק מגיע זמנה.

תשפ

מוהרא"ש נ"י אמר: שזמני התפילה צריכין להזהר בהזמן הכי מוקדם שחרית ותיקין מנחה תיכף ומיד כשמגיע תשעה שעות ומחצה שהוא בערך על פי רוב בשעה שלש אחה"צ ומעריב תיכף ומיד כשרק רואים כוכבים בינונים.

תשפא

מוהרא"ש נ"י אמר לבחור אחד: ראה ללמוד בכל יום חומש ורש"י כל ימי חייך ועל ידי זה תהיה ירא שמים גדול.

תשפב

גם אמר מוהרא"ש נ"י לאברך אחד שהתאונן שזה לו הרבה שנים שלא סיים את הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום ענה ואמר לו ראה לומר

אמרי מוהרא"ש

קנז

שהם העשרה מזמורי תהלים שגילה רבינו ז"ל? הלא מנהג אנ"ש היקרים לאומרם בכל יום ויום והוא תיקון לכל החטאים וכן ממשכת שפע ופרנסה והצלחה ברכה וישועה להאומרו.

תשצ

וסיפר מוהרא"ש נ"י שהרה"ק ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל (בעמ"ח ספר ביאור הליקוטים) היה דרכו לאומרו בכל פעם שרק דיבר עם איזה אדם כי אמר שאני מפחד מהבל פיו של האדם כי רבינו ז"ל אמר יש רשעים שהבל פיהם מוליד אווירים ארסיים של ניאוף (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן מג).

תשצא

ועוד סיפר מוהרא"ש נ"י שהרה"ח ר' אפרים מפשדבז ז"ל היה דרכו בשעה שבאו אליו בני הנעורים לדבר מרבינו ז"ל היה קודם נותן להם תיקון הכללי ומבקשם לומר קודם העשרה מזמורי תהלים שגילה רבינו ז"ל בשביל תיקון.

תשצב

מוהרא"ש נ"י אמר: זהו כלל גדול אשר בכל מחלוקת שאחד חולק על חברו ההכרח שיהיה מצד "קנאה" אחד מקנא את חברו שיש

תמיד: יש בני אדם שאינם מאמינים שגם היום יש שדים וצוחקים מזה, ובאמת אם יסתכלו בעצמם ויראו איך שפתאום נופל עליהם מרירות ועצבות ודכאון על לא דבר ידעו ויבינו שיש שדים בעולם כי המרירות שנופלת על האדם פתאום זה בא מחמת השדים שברא מרוב עוונותיו.

תשפז

ואמר: שמובא במדרש שנקרא קטב מרירי על שם שממרר את חיי האדם ועל כן אם נופל על האדם מרירות ומתמרר בחייו ידע שנתלכשו בו שדים ורוחות.

תשפח

מוהרא"ש נ"י אמר: שאלו המונעים את בני אדם מעבודת השי"ת ומתלוצצים זה מתפלתו וזה מתורתו וזה מקיום מצוותיו וזה מהתקרבותו אל הצדיק, וכן כל אלו המתנגדים על יראים אמיתיים הדבוקים בו יתברך, הם נקראים שדין יהודאין הם לעולם יהודים אך נתלבש בהם שדין... ומהם כל הצרות והליצנות והמחלוקת.

תשפט

מוהרא"ש נ"י אמר פעם אחת בלשון תמיהה לאחד לאנ"ש: האינך אומר בכל יום את התיקון הכללי

תשצו

וסיפר מוהרא"ש נ"י ששמע מר' לוי יצחק שבאומין היה דיין וטוען בדיני תורה ותמיד הצליח היינו מי שלקח אותו לצידו שיהיה למענו טוען הצליח בהדין תורה שלו ושאלו אותו פעם כמה מונח סוד הצלחתו ענה ואמר על דיין וטוען בשעת טענתו משמין את זולתו ונכנס בויכוחים ועל כן על פי רוב אוכדים וכו' אבל אצלי העיקר שהצד שלי יהיה צודק... לא איכפת לי מאחר כלל רק אני לוחם על נקודתי ועל ידי זה אני מצליח.

תשצו

מוהרא"ש נ"י גילה כמה פעמים שעיקר הצלחתו בכל עניניו הוא רק אודות הבזיונות והשפיכת דמים שהיו מנת חלקו.

תשצח

ואמר באם היה האדם יודע מעלתו של איש הישראלי בכל העולמות כשמבזים ומחרפים אותו אז היה שולח דורונות לכל אלו המחרפים ומבזין אותם.

תשצט

ואמר מוהרא"ש נ"י שכמעט כל עיקר גדולת הצדיקים הקדושים שהגיעו למה שהגיעו וזכו למה שזכו

לו כסף ועל כן חולק עליו אחד מקנא את חבירו שיש לו כבוד ועל כן חולק עליו, וכן בכל פרט ופרט כל אחד החולק על חבירו ההכרח שיהיה בו מצד קנאה עיוורת.

תשצג

מוהרא"ש נ"י אמר: עיקר הצלחת האדם בזה העולם שיעשה מה שמאיר לו ויוציא מכח אל הפועל נקודתו ואל יתחשב עצמו עם שום בריה ותיכף ומיד כשרק מתחשב עם מישהו כבר אוכד את הצלחתו.

תשצד

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל אדם צריך לדעת אשר תיכף ומיד כשירצה לעשות או לגלות דבר חדש יהיה לו מתנגדים וזה שאומרים "עושה חדשות בעל מלחמות" היינו מי שרוצה להמציא איזה חדשות ידע ויהיה מוכן להיות גם בעל מלחמות כי יעמדו עליו רבים והעיקר לא להתפעל משום בריה.

תשצה

ואמר מוהרא"ש נ"י: במקום להכניס את כל המרץ שלו להתווכח עם מתנגדיו ומריביו במקום זה עליו להכניס את מרצו וכתו לגלות את נקודתו והענין שרוצה לגלותו ואז אם יהיה עקשן בנקודתו ועניניו יפלו כל אויביו תחתו.

אמרי מוהרא"ש

קנט

ממוהרא"ש נ"י מדוע הרבה אנשים שקירבתם אל דרכי רבינו ז"ל לבסוף הלכו ממכם? והשיב בפשיטות יען שכל לימודי הוא רק לגלות ולפרסם אמיתת מציאותו יתברך וכל מחשבתי דיבוריי ומעשיי הוא רק לגלות אותו יתברך ורק זה חשקי וכיסופי ורק זה כל מהותי ורק זה כל לימודי ועל כן כל זמן שהמקורב בוער ומתלהב אליו יתברך אז הוא מקבל דבריי ומקורב אלי, אבל תיכף ומיד כשנתקרב ונופל מהתלהבותו וכבר אינו רוצה להיות דבוק בו יתברך או אינו יכול להתחזיק מעמד בדביקות הבורא יתברך ועל כן נתרחק ממנו, וכפי התרחקותו ממנו יתברך כמו כן מתרחק ממני כי כל לימודיי הוא גילוי אלקות בתכלית מדריגה העליונה.

תתד

מוהרא"ש נ"י אמר: שצריכין להרגיל את עצמו לבקש ממנו יתברך כל פרט ופרט מה שצריך וכל מה שעובר עליו ראוי לו לספר לפניו יתברך ואז כשירגיל את עצמו לחיות חייו בצורה כזו יאיר לו חייו באופן אחר לגמרי וידור כבר בעודו בעולם הזה עם גופו הגשמי בעולם הבא.

תתה

ואמר מוהרא"ש נ"י מי שרגיל לדבר עמו יתברך ואינו עושה שום תנועה גדולה או קטנה בלי תפילה

הכל היה אודות הבזיונות שלהם שחירפו וכיזו אותם מאד מאד והחזיקו מעמד ועל ידי זה דייקא הגיעו אל מעלתם ומדריגתם אשריהם ואשרי חלקם.

תתא

וסיפר מוהרא"ש נ"י שהאיש האלקי רבינו האור החיים הקדוש זכה להגיע אל מדריגתו רק אודות הבזיונות והשפיכת דמים שסבל בחייו עד שאיזה רשע גרם לו שהכניסו אותו לבית אסורים וסבל הרבה רדיפות ומחלוקת וכו' והודות לזאת זכה להתפרסם כל כך בעולם וספרו נתקבל בכל תפוצות ישראל וכן רבינו הקדוש בעל השל"ה זכה להגיע אל מדריגתו על ידי ריבוי בזיונות ושפיכות דמים שסבל וגם אותו הכניסו בבית אסורים.

תתב

ואמר מוהרא"ש נ"י בשם האיש הקדוש ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל באם היה האדם יודע מעלת הבזיונות והשפיכות דמים היה רץ קודם שמקבל בזיון למקוה כדרך שרצים למקוה קודם קבלת קדושה גדולה אבל יען שהבזיונות באים פתאום אם כן איך ירוץ למקוה...

תתג

פעם אחת שאל אחד

אמרי מוהרא"ש

באיזה ספר שדיבור בטל הוא כמו
זרע לבטלה רח"ל.

תתי

ואמר בשם רבינו הגר"א ז"ל
שמוטב לסגף עצמו בדיבורו מאשר
לסגף עצמו באכילה ושתייה.

תתיא

מוהרא"ש נ"י אמר: האדם
צריך רק לבטל את עצמו תמיד אליו
יתברך ויותר מזה אל יחשוש כלל מה
שנעשה עמו ואז יאיר עליו אורו
יתברך בהארה נוראה ונפלאה כשמש
בצהרים ולא ירא ולא יפחד משום
כריה שבעולם.

תתיב

מוהרא"ש נ"י אמר: בענין
השגחתו יתברך איך שמנהיג את
העולם הזה זה פלאי פלאות סתרי
נסתרות נעלמות לגמרי מה שאין
לשער כלל וצריכים לידע כי הכל רק
ממנו יתברך ועלינו רק להתפלל
ולשפוך שיח ותפילה ולבקש ברחמים
ותחנונים שיהפוך את מדת הדין
למדת הרחמים היינו לידע כי אפילו
הרעות יש בזה טובות ועלינו לבקש
בפשיטות שאנו צריכים רק טובות
וישועות לכלליות נשמות ישראל.

תתיג

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שזוכה

שיחה בינו לבין קונו זה נקרא יהודי
מעולם הבא "א עולם הבא איד"
אשרי לו בזה ובבא.

תתו

מוהרא"ש נ"י אמר לנו: "דעם
רבינ'ס זאך וועט זיך אויספירן סוף
כל סוף זייער זייער שייך כאָטש מען
פאַרדעקט דאָס זייער שטאַרק פון
אינעווייניג און פון דרויסן" (הענין
של רבינו ז"ל יצא מכח אל הפועל
סוף כל סוף באופן יפה מאד על אף
כל ההסתרות והכיסויים שמסתירים
ומכסים אותו מבית ומבחוץ).

תתז

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם
צריך לסתום פיו מאד ולא ידבר כל
העולה על רוחו ואז דייקא יזכה
שישמעו בקולו למעלה וכו', כי כפי
שהאדם מקדש את דיבורו בזה
העולם ואינו מדבר כל העולה על
רוחו כמו כן דיבוריו נשמעים למעלה
וכו'.

תתח

מוהרא"ש נ"י אמר: שזה יצר
הרע גדול להאדם לדבר כל העולה
על רוחו ולספר כל מיני שטויות.

תתט

ואמר מוהרא"ש נ"י: כי ראה

אמרי מוהרא"ש

קסא

שאדם נוסע על הדרך ורואה איזה יהודי נתקע בדרך עם המכוננית שלו מצוה לעצור ולעזור לו וזה בכלל מצות עשה של "הקם תקים עמו", כי עכשיו כבר לא רוכבים על חמור וכדו' ועל כן כשאחד נתקע בדרך צריכים לעזור לו וזה בכלל מצות עשה.

תתיז

ואמר מוהרא"ש נ"י: פלא כהיום כאשר הכל כבר מפותח והרבנים מחדשים דינים והלכות על פי אור הטכנולוגיה החדשה ידוע כל ההלכות הכרוכין בענין חשמל וכדו' וכו' מדוע לא יחדשו בהלכה זו של הקם תקים עמו? כי ראה בחוש כמה מאחינו בני ישראל נתקעו בדרך עם מכוניותיהם בחורף ובקיץ, עם ילדים קטנים, ועומדים על הדרך בלי עזר ועוברים על פניהם מאות אנשים עם מכוניותיהם ואינם עוצרים בעדם הלא הוא בכלל מצות עשה של הקם תקים עמו וכו'.

תתיח

וסיפר מוהרא"ש נ"י שפעם אחת נסע הרה"ק מסאטמאר זי"ע בלילה עם מכוננית ובאמצע הדרך ראו איזה אור (וזה היה יהודי שנתקע בדרך ועשה סימנים עם פנס שיעצרו לו), והנהג חשב שהרב ישן או מתנמנם ועל כן עשה עצמו כאילו לא

להחזיק את עצמו בו יתברך בקביעות אותו לא יכולים להכניע ולבטל בשום פנים ואופן, "ווער עס האַלט זיך אָן אין השם יתברך אים קען מען קיינמאָל נישט בייקומען".

תתיד

מוהרא"ש נ"י אמר פעם: מה שאמר רבינו ז"ל שבא הנשר הגדול ודפק במגדל ואמר תפסיקו להיות עניים תשתמשו עם האוצרות שלכם, (עי' סיפומ"ע מעשה י"ג מיום א'), שזה סובב על חידושין דאורייתא כי כך פירש רבינו ז"ל נשר זה בחי' חידושין דאורייתא בבחינת תתחדש כנשר, (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ג), היינו כי יש בכל בר ישראל כח לחדש בתורה ומעוררים אותו מן השמים שיפסיק מלהיות עני רק יראה להשתמש עם האוצרות שיש בו.

תתטו

מוהרא"ש נ"י אמר: בשעה שאדם יוצא בדרך עם מכוננית צריכים לבדוק היטיב את המכוננית אם יש בנזין ואם יש מים ואם יש שמן שלא יתקע ח"ו בדרך ואל יסמוך על נס כי בדבר שטות כזה מנקים לו מזכויותיו.

תתטז

מוהרא"ש נ"י אמר: בשעה

שיש לו הרבה טעמים כמוסים על מה שרוצה לבוא לגור ולהתגורר בעיירת "יבנאל" בזה בעצמו שעומדים עליו על זה מניעות כחומות ברזל ועורר את חמתם של רבים ומעכבים אותו מלבוא שם בזה בעצמו הוא יודע כי דייקא שם מקומו ושום דבר לא יוכל לשנות את דעתו כלל.

תתכב

מוהרא"ש נ"י אמר: שהקב"ה עזר לו להגיע אל מדת "עקשנות" ששום דבר ושום בריה שבעולם לא יכולים לעכב אותו בשום דבר מרוב רצונו ואף שנדמה לכאורה שיש לפניו מעכבים ומונעים חולקים רשעים ארורים המשפילים אותו ומבזים אותו וחולקים עליו עם כל זאת הכל רק למראה עינים כי מרוב "עקשנותו" הוא ינצח את כולם ומצפצף על כולם ואינו מתפעל מהם כלל.

תתכג

הרבה פעמים אמר מוהרא"ש נ"י לפנינו: אפילו שישאר לבד היינו שכולם יתרחקו ממנו אינו מתפעל כלל והוא לא ישנה את נקודתו ואת דרכו שדרך בדרכי רבינו ז"ל ואינו מתפעל משום בריה שבעולם.

תתכד

רואה ועבר במהירות כי כוונתו היתה חבל להטריח את הרב ולעצור ומי יודע כמה זמן יקח ועל כן נסע במהירות ועבר, ויהי כאשר נסעו כבר כמה קילומטרים נתעורר הרב ושאל את הנהג מה היה האור והוכרח להגיד לו את האמת ואז הכריח הרב את הנהג לחזור ונזפו ואמר לו איך יכול יהודי לעבור על פני חבירו ולא לעזור לו? מי יודע אם לא אשתו וילדיו הקטנים מחכים לו בביתו? והוא נתקע בדרך, וסיים מוהרא"ש נ"י שזה מוסר השכל איך שצריכים להזהר בדבר זה.

תתיט

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכל הקונטרס "נהג טוב" חיבר על קוטב זה לעזור לזולתו וכן לשמור את עצמו בדרך שלא יזיק את עצמו ולא יזיק אחרים.

תתכ

מוהרא"ש נ"י אמר: שבכל דבר כשרואה שיש לו מניעות על איזה דבר צריך לידע כי זה תיקונו וענינו והוא צריך להגיע דייקא אל דבר זה כי המניעות שיש לו זה סימן נפלא כי עליו דייקא להגיע אל דבר זה.

תתכא

מוהרא"ש נ"י אמר: מלבד

מטומטמים ובלי דעת ושכל בלא רבינו ז"ל כי מי שזוכה באמת להיות מקורב אל רבינו ז"ל על פי דרך "היכל הקודש" מוחו ודעתו פתוח ויש לו כבר הסתכלות אחר על כל העולם ומבין דבר מתוך דבר (ווער עס האָט דעם רבינ'ס דעת אַזוי ווי מען לערנט אין "היכל הקודש" איז זיין מוח אָפן און גיט זיך אָן עצה אפילו בגשמיות ומכל שכן ברוחניות).

תתכז

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל המחלוקת שיש בין כלל ישראל, הוא רק מחמת קנאה שיש בין אחד להשני וכל אחד חושב שהשני פן ואולי יש לו יותר כסף ממנו וכו' פן ואולי יש לו כבוד יותר ממנו וכו' פן ואולי הוא יותר גדול ממנו וכו', פן ואולי התורה שלו יותר יפה ממנו וכו', ומחמת שאינו מתאים לו לומר בפירוש שהוא מקנא אותו על כן הוא הולך בדרך עקום וחולק עליו ואומר שמחלוקתו הוא לשם שמים. וסיים מוהרא"ש נ"י: אשרי מי שאינו מקנא את אף אחד ונכלל לגמרי בו יתברך ואין לו שום מחשבות רק להתקרב אליו יתברך שאז הוא בורח ממחלוקת כמו שבורחים מאש שורף ממש, אשרי לו ואשרי חלקו.

תתכח

מוהרא"ש נ"י סיפר שרבינו ז"ל רצה מאד שנקרב צדיקים וצדיקים

למה לו לדבר בכל פעם מהחולקים והשונאים אותו? והשיב כי הרה"ק מסאטמאר זי"ע היה דרכו תמיד לדבר מהציונים הארורים וכו' את גודל החורבן שעושים והיו אנשים שואלים אותו "רבי הלא אנו כבר יודעים את דעתכם נגד הציונים ובחורן לא שומעים לכם ועל כן מה ולמה לכם לחזור על זה בכל פעם?", והשיב, פשוט שאני איני רוצה להתפס בטומאתם הארורה ועל כן אני חוזר על זה בכל פעם. וסיים מוהרא"ש נ"י, כמו כן אני חוזר על זה בכל פעם להוציא מלבות הטועים שיחשבו כאילו החולקים עלי הם מאנ"ש... לא, לא, הם סתם קלים ורקים ופוחזים... וכל מה שיש בהם היינו מדותיהם הרעות של ישות וגדלות וכו' וכו' הם תולים בי... ועל כן איני מתפעל מהם כלל ואני אחזור אלפי אלפים פעמים ולגלות האמת כמו שהוא ולא אשא פנים לאף אחד כי תהלה להשי"ת איני נצרך לבריות ועל כן לא אחנוף את אף אחד ואומר ואגלה מה שיש לי לומר ולגלות.

תתכה

מוהרא"ש נ"י אמר: שזה חלק מהגלות שאין בני אדם רוצים לקבל את דעת רבינו ז"ל (דאָס איז אַ חלק פון גלות וואָס מען וויל נישט אָננעמען דעם רבינ'ס זאָך).

תתכו

ואמר: הלא בני אדם הם

תתלא

מוהרא"ש נ"י אמר: איך האדם יכול לזכות לחיות חיים טובים בזה העולם על ידי שיהיה לו "לב טוב" בכל פרט ופרט.

תתלב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שצריכים לשמור מאד מאד איך שמתנהגים בבית כי צריכים להיות מאריך אף ואסור לנהוג בחומר הדין כי על ידי זה גורמים ח"ו לכל מיני צרות ובעיות.

תתלג

מוהרא"ש נ"י אמר: שיש עצה אחת להנצל מכל מיני שונאים והוא לברוח מהם ולא להתעסק עמהם לגמרי ולא לענות להם וכמו שרבינו ז"ל אומר בספר המדות "הבורח מן הצרה פיקח" שהוא ילך בדרך שלו ואתה תלך בדרך שלך ועל ידי זה תנצל מהם.

תתלד

והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר: שכבית אסור לברוח מחמת מריבות וקטטות אלא צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם שיהיה אך ורק שלום ולא מריבות חס ושלום.

תתלה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהאדם

יהודי, ורבינו ז"ל אמר שזהו מדריגה גדולה שאף על פי שאני לא יהודי הגון לכל הפחות שהשני יהיה יהודי הגון, וכששמע זאת מוהרנ"ת ז"ל מרבינו ז"ל בתחלה לא הבין זאת כי מי לא רוצה שלכל הפחות יהיה השני יהודי הגון, אבל אח"כ אמר מוהרנ"ת ז"ל שהוא רואה שזה מדריגה עצומה לזכות לזה.

תתכט

והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר שמוהרנ"ת ז"ל מסביר זאת בהלכות פקדון הלכה ה' כי בדרך כלל כשהאדם רואה שהשני עשה משהו והוא אינו יכול להראותו אזי ישבור את השני עד הסוף, ה' ירחם.

תתל

והוסיף מוהרא"ש נ"י שמוהרנ"ת ז"ל מסביר שם מדוע "חסיד שנפל גרוע ממשומד" כי משומד כולם יודעים שצריכים להשמר ממנו ולברוח ממנו אבל חסיד שנפל עדיין נראה כמו אחר רק שאינו לומד ואינו עובד וכו' מסתובב כל היום והוא משועמם לגמרי ומביא רק לשון הרע ממקום למקום וגורם מחלוקת ואינו יכול לסבול את השני כלל רק מדבר עליו וכו' מה שאין כן חסיד אמיתי רק מחפש להטיב להשני ועוזר להשני ולכל הפחות מתפלל על השני.

אמרי מוהרא"ש

קסה

הוא פה, הנה הוא שם, והנה הוא בכל העולם כולו!!!, הנה הוא פה, מי? הקב"ה, הנה הוא שם, מי? הקב"ה, הנה הוא בכל העולם כולו, מי? הקדוש ברוך הוא.

תתל"ט

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י בדביקות נפלא ואמר שעל ידי רבינו הקדוש אפשר לזכות לכזה דביקות שכבר לא ירצה בזה העולם שום דבר רק אותו יתברך לבד, וכמו שרבינו ז"ל אמר ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רע"ח על הפסוק בקנאו את קנאתי שהצדיק צריך לעבוד על עצמו שיזכה לכזה מדריגה שלא יקנא את אף אחד רק אותו יתברך לבד.

תתמ

מוהרא"ש נ"י אמר: אשרי ואשרי מי שעוסק בהפצת הספרים החדשים כי הבעל דבר התלבש עצמו על זה מאד מאד העיקר שהספרים האלו לא יתפרסמו.

תתמא

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאין לנו שום מושג בשכל אנושי מה הספרים האלו פועלים בעולם, וכאשר יתחיל להתגלות את הפעולות שעושים בעולם אזי כבר אני לא יהיה בזה העולם ואהיה עומד ומסתכל מלמעלה למטה וכו', וכו'.

צריך להרגיל עצמו שאינו צריך את אף בריה שבעולם רק אותו יתברך והפרנסה בידיו יתברך תלוי וכן השלום בית שלו תלוי אך ורק בידיו של הקב"ה וצריך לזה רק הרחבת הדעת שלא יהיה מוחו מצומצם ולזה זוכים רק על ידי שמחה ועל ידי זה נתרחב מוח האדם ודעתו.

תתל"ו

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהאדם צריך להרגיל עצמו לא לפחוד משום דבר ואזי יהיה לו הצלחה נפלאה בכל פרט ופרט הן בביתו והן בעסקיו הן עם חביריו הן בתורה והן בתפילה.

תתל"ז

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י אודות הג' שבועות של בין המצרים ואמר שמוכא בספרים הקדושים שתמיד להגיע אל המלך צריך להזמין קודם תור כדי להכנס אבל בבין המצרים אזי כביכול הקב"ה בחוץ מסתובב בינינו ואזי מכל הירידות והנפילות אפשר למצוא אותו יתברך בחוץ ומכל שכן אם האדם מתמיד אז בתוה"ק אין לשער ואין לתאר למה שאפשר לזכות.

תתל"ח

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם צריך לחזור תמיד מילים אלו: הנה

והשמחה שמקבל אז על ידי הספה"ק
 "אשר בנחל" (ומוהרא"ש נ"י אמר
 שיחה זו בניגון נפלא וההתעוררות עד
 שהתחלנו לבכות מחמת התרגשות).

תתמד

והוסיף מוהרא"ש נ"י: שמכל
 שכן כשהאדם מתחיל ללמוד
 ולהתפלל על ידי זה ומתחיל ללמוד
 שיעורים כסדרן מקרא משנה גמרא
 מדרש וכו', וכן מתחיל להתבודד עמו
 יתברך אזי אי אפשר לתאר ולשער
 גודל השעשועים הנגרמים למעלה על
 ידי האיש הזה.

תתמה

ועל כן אמר מוהרא"ש נ"י:
 אשרי ואשרי מי שיזכה להדפיס את
 הספה"ק "אשר בנחל" ויחזור וידפיס
 ויפיצם בכל קצוי תבל אשרי לו
 ואשרי חלקו.

תתמו

ועל זה שטוענים אנשים שאינם
 צריכים זאת וזה לא נוגע אליהם
 ואינו מעורר אותם וכו' וכו', המשיל
 מוהרא"ש נ"י על זה משל נאה
 שמה"ד לבית חולים מיוחד שפתחו
 עבור מחלת הסרטן רח"ל ומרפא את
 כל הבא לשם רח"ל, אבל אותם
 האנשים שאינם צריכים לזה מחמת
 בריאותם אזי הם צוחקים על מה היו

תתמב

ופעם דיבר מוהרא"ש נ"י
 ממעלת הספר הק' "אשר בנחל"
 ואמר אשרי ואשרי מי שיזכה להדפיס
 את הספר "אשר בנחל" ויפיצם בין
 כלל נשמות ישראל.

תתמג

והוסיף מוהרא"ש נ"י ואמר:
 שלכאורה נראה המכתבים "באשר
 בנחל" שהם סתם מכתבים, אבל מי
 שמסתכל בעין האמת ורואה מה
 שעובר על בחורי ישראל ומה שעובר
 עליהם בפרטיות בפגמי הברית רח"ל
 ואין להם למי לפנות וממש
 מתפוצצים מרוב הכאב והמרירות
 שעובר עליהם ומתביישים לספר
 לאחרים ומתחילים לחפש באוצר
 הספרים אולי יש איזה ספר שיוכל
 לנחמם אבל אין מוצאים מאומה,
 ונשברים עוד יותר ובו ברגע שמגיע
 אליהם הספה"ק "אשר בנחל"
 ומתחילים לדפדף פה ושם ורואים
 מה שכתוב שם עצות והתחזקות איך
 שיכולים לצאת מכל מיני בעיות
 ומכל מיני ירידות ונפילות ואיך שאין
 שום מציאות בלעדי הקב"ה כלל,
 ותמיד לפנות רק אליו יתברך, אזי
 מתחילים להתנחם ועומדים תמוהים
 ושואלים את עצמם בזה העולם יש
 ספר שמבין אותי? שיוכל לחזקני?
 וכו'. ואמר מוהרא"ש נ"י שבאותו עת
 אי אפשר לתאר את גודל החיות

אמרי מוהרא"ש

קסז

העולם ועד סופו מחיים עצמם עם הספר הק' הזה מאד מאד לאין ערוך כלל.

תתמט

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהספה"ק "ארך אפים" עוד יהיה ספר יסודי בחסידות ברסלב ויהיה זמן שהרבה יתקרבו אל רבינו ז"ל על ידי ספר זה.

תתנ

מוהרא"ש נ"י אמר: שענין זיווגים הוא דבר הסמוי מן העין ונעלם מאד מעיני האדם וסיפר שכשהגיע לגיל שמונה עשרה התחיל הרבה להתפלל "רבונו של עולם בן שמונה עשרה לחופה" פעמים אין מספר ואחר כך כשנהיה חתן בגיל עשרים ושנים אז נתוודע לו שכשהיה בגיל שמונה עשרה היתה היא בגיל ארבע עשרה והיה מוכרח להמתין עד גיל עשרים ושנים ומה' היתה זאת.

תתנא

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שהולך לאט הוא אף פעם לא יפול, ואפילו שיפול לא יזיק את עצמו כי נפל ממקום סמוך, מה שאין כן מי שרץ מהר הוא עלול בכל רגע ליפול ואם נופל מכה ומזיק את עצמו בכח גדול וכמו שהוא בגשמיות כמו כן הוא ברוחניות.

צריכים להוציא כל כך הרבה כספים כדי לבנות זאת אבל מי שחס ושלום נחלה במחלה זו רח"ל אזי תיכף ומיד רץ לשם והולך מרופא לרופא עד שיזכה למצוא רפואתו, וכן אמר מוהרא"ש נ"י בענין הספה"ק "אשר בנחל" שמי שלא צריך התחזקות אזי צוחק מזה וכו', אבל מי שצריך לזה אזי הם כמים קרים על נפש עייפה ואי אפשר לתאר את גודל התענוג שמקבל על ידי ספר הקדוש הזה.

תתמו

ושיבח אז מוהרא"ש נ"י בחור אחד מאנ"ש שמוסר נפשו עבור הדפסת הספה"ק "אשר בנחל" ושאר הספרים החדשים ואמר שבוודאי הקב"ה לא יעזוב אותו ויזכה עוד בזה העולם לדברים יפים בזכות ההדפסה.

תתמח

וכן שיבח אז מוהרא"ש נ"י את הספר הנפלא "ארך אפים" ואמר שאי אפשר לתאר מה זה הספר "ארך אפים" כי בעבור זה הפסדתי את כל שמי כי הייתי יכול להיות מפורסם גדול בין אנ"ש ולקבל את הכבוד הכי גדול וכמו שהיה לי קודם שהתחלתי להדפיס את הספרים כידוע, ותיכף ומיד שהדפסתי את הספר הנ"ל נלקח ממני הכל ואבדתי את שמי וכו' ועבר מה שעבר ובינתיים אנשים מסוף

כשיגיע היום שיצא מזה העולם אל יחשבו שמת חס ושלום בקיצור ימים וכו'... או אחד העניש אותו וכו'... כי תהלה להשי"ת שמר על כל יום ויום איך שצריך ומחכה כבר בכל יום ובכל שעה על הרגע שיזכה להפשיט את גופו ונשמתו תעלה אליו יתברך.

תתנו

ופעם אחת אמר מוהרא"ש נ"י: שמה שהתפאר רשב"י קודם הסתלקותו "כל יומא תאיכנא ליומא דא" גם הוא מתפאר בשבח הזה.

תתנח

וגילה לנו שזכה על ידי התקרבותו אל רבינו ז"ל לא לפחוד מזה רק לדבר מזה בגלוי, וסיים: מי שמתקרב עצמו אל רבינו ז"ל באמת ויום המיתה לא מש מעיניו אז כל מהלך מחשבתו בחייו משתנים ואין לו כבר שום עסקים עם אחרים כלל.

תתנפ

וסיפר מוהרא"ש נ"י: כי מוהרנ"ת ז"ל היה תמיד אומר מיום שנסתלק רבינו ז"ל אזי כל מח מחשבתו הוא כבר שם, וכן סיפרו תלמידי מוהרנ"ת ז"ל אשר יום המיתה לא מש מתוך זכרונו כל ימי חייו.

תתנב

מוהרא"ש נ"י אמר: שאם מדברים בנחת ובאהבה וכידידות אזי יכולים לכבוש אפילו את האדם הכי קשה וקשוח.

תתנג

אף על פי כן אמר פעם כי אם רואים שהאדם אינו רוצה להכניע את עצמו ואדרבה יוצא ברציחה צריכים לדבר עמו בשפה שלו וזה יבין.

תתנד

מוהרא"ש נ"י אמר לילד קודם הבר מצוה שלו בשעה שהלביש לו את התפילין בפעם הראשונה שיהיה זהיר בג' דברים אלו: א. תשתדל ללכת כל ימי חיך במקוה קודם התפילה, ב. תשתדל לא לשיח עם התפילין, ג. תשתדל להתפלל במנין, וסיים ואמר לו: אם תהיה זהיר בשלשה דברים אלו תהיה ירא שמים אמיתי ויהיה לך אריכת ימים ושנים טובים.

תתנה

מוהרא"ש נ"י תמיד אומר שבכל יום ויום נדמה לו כי היום הזה הוא יום האחרון שלו ובאופן כזה הוא כבר חי מיום חתונתו.

תתנו

וכמה פעמים אמר והתבטא

אמרי מוהרא"ש

קסט

יודעים ממעלת אמירת גמרא אפילו בלא להבין אז היו מתמידים בדבר זה מאד מאד.

תתסה

ואמר: שבני אדם חושבים שרק אמירת זוהר ותיקונים מסוגלת להנשמה ובאמת אמירת גמרא היא גם כן מסוגלת עד מאד להנשמה והורגת את יצרו הרע הבוער בו.

תתסו

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד שסיפר לו שזה לו כבר עשר שנים רצופים מידי יום ביומו שזוכה לגמור ולסיים ח"י פרקים משניות, ענה ואמר לו "תאמין לי שזה לך זכיה גדולה שעדיין אתה מחזיק מעמד" כי כל מי שהתקרב אלי והתחיל להתמיד באמירת ח"י פרקים משניות לבסוף נתקרב ואתה כשהנך זוכה עדיין להחזיק מעמד זה זכיה גדולה אשריך.

תתסז

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד שרצה להתגרש: "אני איני עוסק בגירושין", "אני רק עוסק בשלום", אם אתה רוצה להתגרש לך אל רב...

תתסח

מוהרא"ש נ"י מאד מאד מקפיד

תתט

ואמר מוהרא"ש נ"י: כשיום המיתה מביא את האדם לשמחה ומקרבו אליו יתברך, ומזרזו ללימוד תורה הקדושה, זה סימן שהכל מצד הקדושה, אבל להיפוך כשמכניס בו יום המיתה יאוש ומרירות ודכאון ומרחקו מהשם יתברך, ונעשה עצל ובטלן, זה סימן שהכל מצד הטומאה רח"ל, והאדם הזה שרוי ביאוש ועל כן מחכה על יום מותו...

תתסא

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שהולך בטל ואינו עושה שום דבר טבעו להמשך אל השינה ותמיד ישן, מה שאין כן מי שהוא זריז והוא תמיד עסוק אין לו משיכה אל שינה כלל.

תתסב

ואמר אז: כי השינה סתם (היינו בלי עייפות), זה נמשך מיאוש רחמנא ליצלן אשר הורסת את האדם לגמרי.

תתסג

מוהרא"ש נ"י אמר: שאמירת גמרא מסוגלת כל כך להנשמה עד שמטהרת אותה מכל מיני חלודה וזוהמא שנדבק בה.

תתסד

ואמר: באם היו בני אדם

תתעב

מוהרא"ש נ"י אמר לבחורי חמד מאנ"ש שמה שחוטפים בימי בחרותם תורה ותפילה ועבודת ה' זה ישאר להם לנצח כי אחר כך מי יודע מה יולד יום.

תתעג

ושאל מוהרא"ש נ"י את אחד מתלמידי היכל הקודש האם אמר תיקון חצות? ואמר לו מוהרא"ש נ"י תקבל על עצמך קבלה חזקה לומר בכל לילה תיקון חצות.

תתעד

וכן שאל פעם מוהרא"ש נ"י את אחד התלמידים האם למדת היום ח"י פרקים משניות, ועורר אותו מוהרא"ש נ"י מאד ואמר לו ראה שלא יחסר לך אף יום רק ראה לחטוף בכל יום ח"י פרקים משניות.

תתעה

פעם הלך מוהרא"ש נ"י לטייל עם התלמידים ואמר להם שצריך תמיד לזכור ולחשוב מארץ ישראל ואמר כשהאדם זוכה לאמונה פשוטה לאמונה ברורה אזי איפוא שרק הולך הוא הולך בארץ ישראל כי זה הכל אלקות ואיפוא אנו פוסעים רק על אלקות אבל סיים מוהרא"ש נ"י שבוודאי ובוודאי כשזוכים להיות

על ענין גירושין ואמר שאצלו ברור שתשעים ותשע אחוז זוגות שמתגרשים היה הוא יכול להצילם שלא יתגרשו והיה עושה ביניהם שלום.

תתפט

מוהרא"ש נ"י אמר: שהבעל דבר רואה שאין לו כבר שום עצה נגדו מבחוץ כי הוא מצפצף עליו בעקשנותו על כן לקח את עצמו בפנים לעשות פירודים בין אנ"ש היקרים לתלמידי היכל הקודש, וסיים עם כל זאת גם מזה איני מתפחד כלל, כי אפילו שאשאר לבד לא אתפעל ולא אפסיק לגלות ולפרסם דעת רבינו ז"ל.

תתע

וכמה פעמים הפליט מפיו הקדוש "אני מפחד שלבסוף אשאר לבד עם כל זאת אני מגלה דעתי שלא אפסיק בעסקיי לגלות ולפרסם את דעת רבינו ז"ל בעולם.

תתעא

מוהרא"ש נ"י אמר: אני נדמה כמו קטר שסוחבת הרבה קרונות ובאמצע הדרך מתנתק קרון אחד... וסיים אבל אני אשאר בתוך הקטר ואלך עם כח גדול ולא אתפעל משום בריה שבעולם אף שבכל פעם מתנתק קרון אחד היינו שנתרחק ממנו אחד...

אמרי מוהרא"ש

קעא

הוא היה יכול להאיר הארת אלקות גם לדרי מטה שגם הם ירגישו אותו יתברך וכמו שאומרים חכמינו זכרונם לברכה הקדושים שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, זאת אומרת שאפילו שפחה השיגה אלקות מה שיחזקאל בן בוזי לא השיג וזה היתה גדולתו של משה רבינו.

תתעט

פעם סיפר מוהרא"ש נ"י מבעל התכלת מראדזין זצ"ל שאמר בלשון תימה, זה פלא מה שחולקים על הליקוטי מוהר"ן?! לגדולים הוא מגלה שעדיין לא יודעים שום דבר ולקטנים הוא מגלה שאף שהם בתוך הטומאה ובתוך החושך עדיין יכולים לצאת על כן מה אתם חושבים שישתקו?, והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר שכמו כן סובב הדיבור הזה על ספריו הקדושים ועל כן חולקים אנ"ש על זה כי מראה להם שאין יודעים שום דבר מרבינו ז"ל וכו' וכו'.

תתפ

ואמר מוהרא"ש נ"י שכשהאדם מרגיל את עצמו לדבר עם הקב"ה עם הלשון שלו ועם השפת אם שלו, אזי הוא מקושר אל הקדוש ברוך הוא כי אפילו שנמצא בתוך הבוץ שלו ובתוך הירידות שלו אבל הוא מרגיל את

בפועל ממש בארץ ישראל אזי צריך לזכור שעל כל פסיעה ופסיעה שאנו הולכים אנו הולכים על אלקות.

תתעו

מוהרא"ש נ"י שאל פעם את אחד מאנ"ש שבא מארץ ישראל מתי אתה נוסע בחזרה לארץ ישראל, ואמר לו מוהרא"ש נ"י תראה לבקש מהקב"ה שגם אני אזכה להיות בארץ ישראל ואמר לו תאמין לי שאני מאד מאד רוצה להיות בארץ ישראל והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר לו שעוד יהיה זמן שגם אני אהיה בארץ ישראל.

תתעז

מוהרא"ש נ"י אמר פעם בניגון נפלא ובהתעוררות גדולה ונוראה מאד מאד, שצריכים להגיע אל דביקות כזה שלא ירצה שום רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר בדביקות עצומה ובהארה נפלאה עד מאד (אשרי לעיניים שכך רואות), שצריכים רצון כזה אליו יתברך שכבר לא ירצה רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, אשרי האוזן שזכתה לשמוע זאת יוצא מפי קודשו של מוהרא"ש נ"י.

תתעח

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמה היתה גדולתו של משה רבינו ע"ה כי

נתקיים פיה' ס'ח' שכולם התחילו לדבר ולשיח אל הקב"ה כמו שכתוב ויאנחו בני ישראל מהעבודה קשה ואז התחיל הגאולה כי כשישראל מתחילים לדבר עם הקב"ה אז מתחיל הגאולה.

עצמו לדבר בכל יום עם הקב"ה ועושה שיחות ותפילות אזי יותר אמת נכנס בו כי הוא מתייחד עם הקב"ה.

תתפא

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהמדריגה הכי קרובה שאפשר להגיע על ידה אל הקב"ה זהו הדיבור, כי אין עוד דבר שמקשר ומחבר אחד למשנהו כמו הדיבור, ועל ידי שהאדם מדבר עמו יתברך על ידי זה מתייחד כביכול עמו יתברך ולהיפוך כשח"ו אין האדם מדבר עמו יתברך סימן לזה שהוא רחוק רח"ל מהקב"ה.

תתפד

פעם אחת מוהרא"ש נ"י: שתיכף ומיד כשמרגישים את הקב"ה נתבטל כל הענין של גלות כי רבינו ז"ל אומר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ז') שגלות שייך במקום שיש חסרון אמונה כי הולך נע ונד כמו קין אבל תומ"י כשהאדם מרגיש את אלקותו אזי אין אצלו ענין של גלות, וכו'.

תתפב

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאריז"ל מביא מה היה כל הענין של גלות מצרים ואומר שם שהיה פיה' ר'ע' שזהו כל הפיר'ע'ה' מלך מצרים, כי במקום לדבר דיבורי אמונה והשגחה פרטיית או דיבורי התחזקות לחזק אחד את חבירו או לדבר דיבורים אל הקב"ה במקום זה היה פיה' ר'ע' שאחד דיבר על השני לשון הרע והיה מחלוקת וכו', ומזה נעשה כל המחלוקת בעולם וזה היה כל הגלות.

תתפג

ופעם הפליג מוהרא"ש נ"י בגדולת רבינו ז"ל ואמר שאנחנו מוצאים שבכל האלפיים שנות גלותינו עוד לא היה צדיק כזה מה שמסר נפשו במסירות נפש כזה לגלות אלקות בגילוי כזה כמו רבינו ז"ל.

תתפו

והוסיף מוהרא"ש נ"י ואמר: שזה לא סתם מה שאנחנו אומרים זאת מפני שאנחנו רוצים לדבק ברבינו ז"ל וללכת בדרכיו רק אם נסתכל בכל הקורות ובדברי הימים

תתפז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכשבא משה רבינו ע"ה וגילה אלוקות אזי

אמרי מוהרא"ש

קעג

תתצ

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמי שזוכה להסתכל בספרי רבינו ז"ל אפילו הכי גרוע והכי פחות והירוד וכו', מתחיל להרגיש שעדיין אין שום ייאוש וגם הוא יכול לחזור בתשובה.

תתצא

והוסיף מוהרא"ש נ"י ואמר: ובפרט כשרבינו ז"ל פותח לו את פיו שגם הוא מתחיל לדבר ולשיח עמו יתברך שאז הוא נשתנה לענין אחר לגמרי ומתדבק אל הקב"ה.

תתצב

מוהרא"ש נ"י אמר: שמבואר בדברי רבינו ז"ל שאיך יכולים לזכות להשיג כל ההשגות הרוחניות ועל ידי זה יזכה לשפע אלוקי הוא על ידי שני תנאים אלו, א. שאף שכבר נכשל במה שנכשל שלא יתייאש את עצמו בשום אופן שבעולם ושיהיה תמיד אך ורק בשמחה עצומה ולא יהיה שבור ואף שעובר עבירות רח"ל וכו', ב. שיהיה עניו היינו שהאדם מכיר את מקומו באמת ויודע שהוא הכי הפחות והכי ירוד ובאופן הזה אין קץ להשגתו וכל העולמות פתוחים לפניו.

תתצג

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכמו כן אמר מהרח"ו ששמע מרבו

בכל שנות גלותינו נראה שעיקר הגלות היה מפני שלא הרגישו את הקב"ה כנ"ל ורבינו ז"ל גילה לנו את אלקותו יתברך בגילוי כזה עד שגם אנחנו הפחותים והירודים כמותינו נוכל להרגיש אותו יתברך.

תתפז

מוהרא"ש נ"י אמר: שאם הגדולים והמנהיגים לא מגלים ומפרסמים להמון עם את ענין התפילה זה סימן שעדיין לא השיגו שום דבר ולא השיגו אלקות.

תתפח

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמובא בזוהר הקדוש מה היתה מדריגתו של משה רבינו ע"ה שמשה רבינו הלך בכל פעם עם מחשבה כזה שהלוואי ואוכל להחזיר את כל ישראל בתשובה וכולם יגיעו לאותה מדריגה איפוא שאני אוחז.

תתפט

והסבירו מוהרא"ש נ"י: שמשה רבינו לא פחד שעוד אחד יהיה גדול, ועל כן אמר מי יתן ויהיה כל עם ה' נביאים, והמשיך מוהרא"ש נ"י ואמר שאותו הדבר רואים אצל רבינו ז"ל שאמר אני יכול לעשות צדיקים כמוני ממש והוא לא פחד שעוד אחד יזכה להיות כמוהו.

לא תנצחו אותי... לא מנצחים אותי כל כך מהר", (כפי המנגינה לזה), וציווה להעתיק את השיר הזה בקסטה ארוכה שיסיר ויחזור ויסיר את השיר הזה.

תתצו

אחר כך בהיות מוהרא"ש נ"י בארץ ישראל אמר להתזון שלו (כך קורא אותו מוהרא"ש נ"י החזן שלי) שיעשה עבורו ניגון יפה על פי אלו הדיבורים.

תתצה

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שמדבק עצמו בו יתברך בדביקות אמת ויש לו אמונה פשוטה בו יתברך אותו לא יכולים לנצח בשום פנים ואופן כלל.

תתצט

מוהרא"ש נ"י מאד מאד מקפיד על אלו שאומרים בשמו דברים שאינו ואמר שכל המחלוקת והפירושים שנעשים לאחרונה בפנים הוא בשביל שכל אחד חושב כפי חוסר דעתו והבנתו וכו', ואחר כך תולה את זה בו וכפי שחושב בעצמו הולך אחר כך לומר דבר זה בשמו... ומזה יוצא אחר כך מחלוקת אשר זה מדבר על זה... וזה מדבר על זה... והכל בשם אומרו... בשמו אשר לא דובים ולא יער הוא לדבר דברים אלו ואפילו לא חשב דברים כאלו... ועל כן מאד מאד מקפיד מוהרא"ש נ"י על אלו הבחורים הצעירים שמתערבים

האריז"ל שאיך יכולים לזכות לרוחניות אלקות, הוא על ידי שיהיה לו שני תנאים אלו: א. להרחיק מעצמו את העצבות ושיהיה רק שמח, ב. מדת הענוה.

תתצד

פעם בהילולא של רביז"ל דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד מאד ואמר שרביז"ל אמר לילה קודם הסתלקותו "אני רוצה להשאיר ביניכם" ומסבירים אנ"ש הק' מה הפי' אני רוצה להשאיר ביניכם שאם לומדים את תורתו ומגלים ומפרסמים אותו ואת לימודו הטוב ומדברים כל הזמן ממנו אזי הוא בינינו וכו'.

תתצה

מוהרא"ש נ"י אמר: יען שדבר רביז"ל הוא התגלות אלקות במדריגה הכי העליונה ועל כן הוא נצח ולא בחינם אמר "נצחתי ונצח" כי מדתו נצח ודבר נצחי לא יכולים לנצח בשום פנים ואופן.

תתצו

כשהביאו למוהרא"ש נ"י קסטה אשר בו היה ניגון על מילים אלו: "לא תנצחו אותי, לא מנצחים אותי כל כך מהר", אמר מוהרא"ש נ"י כי הפתגם הזה הוא רוח הקודש ומתאים אל דבר רביז"ל והיה בדיוק המריבה עליו בעיירת "יבנאל" שהשתדלו החילוניים בתמיכת שונאיו לא להניחו להכנס לשם אז התחיל לשיר בעצמו את השיר הזה "לא, לא,

אמרי מוהרא"ש

קעה

מכניע את עצמו לאף בריה שבעולם
והסיבה שעונה להם מנה אחת אפיים
מפעם לפעם כי הם בעיניו ככלבים
עזי נפש בעזותם וכלב אינו מבין רק
מקל...

תתקב

וסיפר עמנו מוהרא"ש נ"י איך
שמוהרנ"ת ז"ל בשעת המחלוקת
עליו נשאר לבד רק עם כמה אנשים
וגם היו בעלי אופי חלשים
והמתנגדים היו עזי פנים גדולים
אנשים מגושמים ותקיפים ומה היה
מוהרנ"ת ז"ל יכול לעשות, וסיים
מוהרא"ש נ"י אבל באם היה
למוהרנ"ת ז"ל רק מנין אחד אנ"ש
כמו שיש לי היינו מסדרים טוב טוב
את המתנגדים... כי גם אנחנו יכולים
להביא משטרה... וגם אנחנו יכולים
לשבור להם את העצמות שלא יוכלו
לקום...

תתקג

ופעם דיבר מוהרא"ש נ"י איך
שזיכה אותו הקב"ה עם אנ"ש
המוסרים נפשם להפיץ את ספרי
רביז"ל בכל קצוי תבל ואמר על זה
מיט דעם האב איך א שענערין טיש
ווי דער היילגער ר' נתן, (בוזה היינו
בעסק הדפסה והפצה יש לי שולחן
יותר יפה מאשר היה לר' נתן
הקדוש).

תתקד

מוהרא"ש נ"י אמר: מה נקרא

ומזה יוצא מחלוקת עם ויכוחים
והזהיר על זה מאד מאד.

תתק

ומאד מאד מקפיד מוהרא"ש
נ"י על אלו המחרחרים ריב בין אחד
להשני ואחר כך תולים את זה בו
כאילו הוא אמר כך... וכאילו הוא
דיבר על זה... אשר באמת לא כן כי
הוא אין לו שייכות אל אף אחד
בעולם ולא איכפת לו אשר אפילו
כולם יכרחו ממנו הוא שם לעצמו
מגמה אחת איך לגלות ולפרסם לכל
עם ישראל את אמתת מציאתו יתברך
ואיך שכל אחד יכול להתקרב אליו כי
מלא כל הארץ כבודו אשר זהו עיקר
לימודו הטוב של רביז"ל והוא רק
מעוניין בנקודה זו ולא יותר ועל כן
כל מה שאומרים בשמו יהיה מה
שיהיה אם זה רק לא על קוטב זה
הכל שקר וכזב כי הוא לא איכפת לו
מאף אחד ודיבורים אלו הוא חוזר
לפנינו תמיד ובפרטיות כשנתהווה
איזה אי הבנה בין תלמידי "היכל
הקודש" ואומרים בשמו מה
שאומרים.

תתקא

מוהרא"ש נ"י אמר כמה
פעמים כי לעולם הוא אף פעם לא
היה מדבר מהשונאים שלו כי מה לו
עמהם הוא אף פעם לא ישתווה
עמהם בשום פנים ואופן כי הוא אינו

את עצמו לכף זכות כי אסור להניח אצלו אשמה כי זה יהרוס אותו משתי העולמות.

תתקח

מוהרא"ש נ"י הקפיד מאד מאד על תלמידיו שלא ילכו לומר עדות על שום בר ישראל דבר שאינו יודע ומכל שכן בענין גיטין וקידושין שצריכים להזהר מאד מאד לא להיות עד כשאינו יודע מי הזוג כי יכול להרבות ממזרים ופסולים בעולם.

תתקט

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שיודע נגעי לבבו שפגם בכריתו ירבה בהפצת הקונטרסים החדשים שהם דיבורי אמונה ובוה שיכניס אמונה באחרים יהיה לו תיקון גם כן.

תתקי

מוהרא"ש נ"י הקפיד מאד על אלו המרבים לדבר לשון הרע וכל מה שהוא רק אומר תיכף מוליכים את זה הלאה ועל ידי זה מרבים במחלוקת.

תתקיא

מוהרא"ש נ"י אמר: אין עוד ברכה להאדם כמו מדת הסבלנות כי המרגיל את עצמו להיות סבלן על כל אשר בא אליו כל החיים שלו כבר הולכת ומאירה באופן אחר לגמרי.

"מתמיד" זה שתמיד תאב ללמוד ואין נח לרגע כמו אדם שתאב תמיד לאכילה אשר דרכו לאכול מה שרואה לפני עיניו כמו כן מתמיד הוא תמיד תאב ללמוד כל מה שרואה פעם במשנה פעם בגמרא פעם במדרש פעם בהלכה פעם באגדה וכו' תמיד לומד בתשוקה עצומה.

תתקה

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד בזה"ל שכל איני יכול לתת לך אבל את הפתח להגיע אל שכל אני יכול לתת לך והוא תפילה והתבודדות לשפוך נפשו אליו יתברך ודבר זה מכניס שכל בהאדם ועל כן ש'כ'ל' ר"ת ש'פכי כ'מים ל'בך נוכח פני ה'.

תתקו

ואמר מוהרא"ש נ"י: מי שזוכה להתבודד עמו יתברך תמיד בקביעות אזי מאיר לו מוחו באופן אחר לגמרי ויש לו שכל אחר לגמרי, (ער האט איין אנדרען סארט שכל און דעם מח לייכט איהם זייער).

תתקז

מוהרא"ש נ"י אמר: שהאדם צריך להרגיל את עצמו לדון את עצמו בכל פעם לכף זכות אפילו שעשה הדבר הכי גרוע חס ושלום עם כל זאת עליו להרגיל את עצמו לדון

אמרי מוהרא"ש

קעז

רביז"ל אומר (ספר המדות אות הרהורים סי' נ"ט) "אבנט תיקון על הרהורים", על כן ראה להזהר להתפלל בכל יום עם אבנט.

תתקטז

מוהרא"ש נ"י אמר: שרביז"ל הזהיר אותנו מאד לכל נטעה את עצמינו וגילה לנו ענין של תפילה בכל יום אל הקב"ה ולספר לו את המחשבות ואת המעשים ולהיות קשור אל הקב"ה ובאופן הזה אף פעם לא יטעה את עצמו.

תתקיז

מוהרא"ש נ"י גינה מאד את מדת הפזיזות והפראות והוכיח את אחד שמתנהג בפראות ובלי ישוב הדעת ואמר שצריך הרבה התבודדות בכדי להגיע אל ישוב הדעת אמיתי כי בלי התבודדות האדם מבוהל ומבולבל מאד וכו', ואמר פעם לאחד שלא יסע עמו שידע מה יהיה בסופו של דבר מאחר שההוא היה פרוע ופזיז ויכול להתפראות ולגרום לחילול ה' ומוהרא"ש נ"י מאד מקפיד על דברים כאלו.

תתקיח

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שמוהרנ"ת ז"ל רצה פעם לנסוע עם רביז"ל לדודו ה"ה הרה"ק ר' ברוך

תתקיב

מוהרא"ש נ"י אמר: שכל מי שזכה להתקרב אל רביז"ל ראוי לו ליתן בכל יום תודה והודאה להקב"ה על כל החסד הזה שעשה עמו הקב"ה שהתוודע מרביז"ל.

תתקיג

ואמר מוהרא"ש נ"י: שגם בהתקרבותו אל רביז"ל צריכים לרחמים רבים שיהיה התקרבותו בטוב ולא יטעה את עצמו כי גם בענין ההתקרבות מטעים מאד מאד את כל מקורב וצריכים להזהר בזה מאד.

תתקיז

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד שלא היה נזהר להתפלל במנין, "מנין" עולה כמספר "קץ" המתפלל במנין הוא "קץ" להשכינה ובפרטיות שעונה אמן יהא שמייה רבא קדושה וברכו וכו' בזה יש להשכינה נייחא על כן ראה להזהר לתפלל תפילתך תמיד במנין.

תתקטו

מוהרא"ש נ"י ראה את בחור אחד מתלמידיו שאינו מתפלל עם אבנט וניגש אליו ושאלו איה איפוא האבנט שלך? והלה לא ידע מה להשיב ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י

ולעשות תנועות משונות בכדי לרמז
כביכול למוהרא"ש נ"י שאל ירבה
לדבר כל כך הרבה עם ההוא ומאד
הוכיח אותו מוהרא"ש נ"י על זה
ואמר האני צריך לקחת ממך עצות
והנהגות כאילו איך להתנהג? איני
רוצה שתתערב בענינים שלי, ומאד
הקפיד והאריך בדבר זה הרבה מאד.

ממעזבוו זצ"ל, ורביז"ל לא רצה
שיסע ואמר לו בזה"ל "עס שטייט
דיר נישט אן אז די זאלסט פארין",
ומוהרנ"ת ז"ל כמובן היה לו חשק
גדול מאד לנסוע, עם כל זאת ידע
שכוונת רביז"ל היתה שלא יסע, על
כן לא נסע.

תתקיט

מוהרא"ש נ"י אמר פעם לאחד
שהיה מאד מתלהב אחריו וכשרק
נדמה בדעתו שאחד נוגע במוהרא"ש
נ"י היה מיד מתפרא והופך את
העולם ומתקוטט והיה למוהרא"ש
נ"י עגמת נפש מאד גדולה מזה ולכן
אמר לההוא שלא יסע עמו כי
מוהרא"ש נ"י נסע אז לאיזה נסיעה
ואמר לו אז מה אתה מפחד בין כך
לא ירביצו לי חס ושלום וכמו
שמצינו בסיפורי מעשיות במעשה
מהבן מלך ובן שפחה שנתחלפו
שהיה שם גנה ושאלו אם מרביצים שם
והשיב שלא מרביצים אבל רודפים
וכמו כן יהיה אצלי בנסיעתי זו שלא
ירביצו אבל ירדפו וכו'.

תתקכא

מוהרא"ש נ"י הרבה לדבר
משבח ספר "אשר בנחל" ואמר שזהו
ממש אות ומופת האיך שיצא כל כך
הרבה חלקים ואמר שבוודאי אינו
בשביל דורינו זה אלא לדורות
הבאים.

תתקכב

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י בענין
מעלת אסיפת צדקה והרבה לדבר
משבח ההולך לאסוף צדקה ובפרט
כשזוכה לחטוף גם כן בזיונות בשעה
שהולך לצדקה אין למעלה מזה והוא
תיקון גמור לפגם הברית.

תתקכ

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י דרך
הטלפון לארץ ישראל בענין איזה
שאלה ועצה בדבר מאד נחוץ והיה
אחד מהבחורים בחדרו הק' והיה לו
חלישות הדעת שהרבה מוהרא"ש נ"י
לדבר עם ההוא והתחיל לקרוץ בעיניו

תתקכג

וסיפר מהרה"ק מצאנו זי"ע
שאמר שכשהולכים לצדקה צריכים
להכין שני כיסים אחד בשביל המעות
שנותנים לו ואחד בשביל הבזיונות
שחוטף ואשרי האדם המוסר את
נפשו בעבור צדקה והולך לאסוף

אמרי מוהרא"ש

קעט

תתקכו

ותפס אז מוהרא"ש נ"י לדוגמא את הענין של חצות שלא כל אחד יכול לקיימו שיאמר בפירוש שאני לא יכול לקיימו אבל שלא יאמר שדבר זה אינו עיקר אצל רביז"ל.

תתקכה

וכן אודות סדר דרך הלימוד של רביז"ל שהזהיר אותנו להתמיד בתורה הקדושה שיעורים כסדרן ואם מאיזה סיבה שהיא אינו יכול לקיימו אל יאמר שזה לא רצון ודעת רביז"ל אלא יאמר אני לא יכול לקיימו וכו' וכו'.

תתקכט

ותמיד מעורר אותנו מוהרא"ש נ"י על ענין של סדר דרך הלימוד שקיבלנו מרביז"ל שלכל נטעה את עצמינו כלל ולא להסתכל על שום בריה שבעולם יהיה מי שיהיה רק להתמיד בתורה הקדושה ולטייל בכל חלקי תורתנו הק' כרצונו הקדוש של רביז"ל.

תתקל

ועל אלו שמתלוצצים מהסדר דרך הלימוד אמר לנו מוהרא"ש נ"י סוף כל סוף נראה מי יתלוצץ אחרון, כי מי שאינו מטעה את עצמו ומבטל את דעתו לגמרי ומתחיל לציית את

צדקות ואינו חס על הבזיונות שחוטף ובוודאי יבוא אל תיקונו הנצחי בזה ובכא.

תתקכד

מוהרא"ש נ"י אמר: שענין התפילה הוא היסוד בחסידות ברסלב וזהו הסוד שיגלה משיח צדקינו בעולם שכל אחד ידבר עם הקב"ה.

תתקכה

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י מגודל מעלת אמירת תיקון חצות ואמר שאינו לוקח הרבה זמן לאומרה והוא תיקון נורא מאד ורביז"ל אמר שחצות מסוגל כמו פדיון וממתיק הדינים ואז הוא עת רצון גדול מאד ורביז"ל אמר בתורה (ליקו"מ חלק א' סי' רט"ו) שיש כ"ד בתי דינים וכנגדם יש כ"ד מיני פדיונות ויש פדיון אחד שכולל כל הכ"ד בתי דינים ואנ"ש אומרים שהפדיון הזה עולה על זמן חצות שאז הבית דין כולל כל הכ"ד בתי דינים ואזי הוא זמן מסוגל מאד.

תתקכו

מוהרא"ש נ"י רגיל תמיד לומר שאם יש אחד שלא יכול לציית את רביז"ל באיזה דבר מחמת כל מיני טעמים אל יאמר שזה לא דרך רביז"ל אלא יאמר בפירוש שהוא לא יכול לקיימו.

ושאלו מוהרא"ש נ"י מדוע אינך לומד? וענה ואמר הלה אין לי סבלנות ואין לי ראש, ענה ואמר לו מוהרא"ש נ"י על כל פנים ראה לומר תהלים ואם תזכה לחטוף בכל יום את כל ספר התהלים אין למעלה מזה ואינך צריך לאומרה בפעם אחת רק עכשיו כמה מזמורים ואחר כך כמה מזמורים וככה במשך היום תזכה לסיים את כל ספר התהלים ואל כל זה לא צריכים ראש ומוח ומעלת הזוכה לסיים ספר תהלים אין לתאר ולספר כלל כי פותח לו כל שערי השמים ומוחלים עוונותיו וכן בזה שתסיים את כל ספר התהלים בכל יום על ידי זה לא יהיה לך משעמם.

תתקל"ד

מוהרא"ש נ"י אמר: שאיש כשר הדבוק באמת בו יתברך הוא תמיד מוכן להשחט על קידוש ה' אליו יתברך ובשעה שאומר הפסוק ושחט "אותו" על ירך המזבח צפונה וגו', הוא מכווין על עצמו ושחט "אותו" ששוחטין "אותו" וזה מדריגת הצדיקים הגדולים אשריהם ואשרי חלקם.

תתקל"ה

מוהרא"ש נ"י התאונן הרבה פעמים שמה שהוא רק יעשה יכסוהו ומה שרק יפעול טובות לבני אדם יהפכו את זה לרעות תמיד יהיה לבני

רביז"ל בתמימות ופשיטות סוף כל סוף זוכה לסיים את תנ"ך וששה סדרי משנה, תלמוד בבלי, ירושלמי, תוספתא, וכל המדרשים כולם וכן את הזוהר הקדוש והתיקונים וכו' וכו', וכל ספרי הפוסקים רמב"ם, טור, ושולחן ערוך, ונושאי כליהם וכו', מה שאין כן מי שמתלוצץ חס ושלום אזי עובר עליו יום אחר יום וחודש אחר חודש שנה אחרי שנה ומאומה אין בידו כנראה בחוש.

תתקל"א

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאברך אחר חתונתו הטרוד בפרנסת בני ביתו אם רוצה להשאר כל ימיו בלימוד זה אי אפשר כי אם כשלומד בסדר דרך הלימוד שקיבלנו מרביז"ל.

תתקל"ב

מוהרא"ש נ"י מקפיד על אלו שמסתובבים בטלים ורגיל לומר אם הייתם יודעים את יקרת הזמן אז הייתם מנצלים כל רגע ודקה כי הלא בכל רגע האדם מת ממש כי הרגע שעברה לעולם לא יחזור לך וכן השעה והיום הכל הולך וחולף ועל כן מה ולמה לבטל את הזמן היקר בהבל וריק.

תתקל"ג

ופעם ראה את אחד מסתובב סתם ככה בלי לעשות שום דבר

אמרי מוהרא"ש

קפא

שום בריה ויהיה לו רחבות וגדלות המוחין אשר זה עיקר גדול בעבודת השם יתברך.

תתקל"ט

מוהרא"ש נ"י אמר: שעיקר החכמה בזה העולם הוא איך לשמור את הזמן היקר מכל הון ולמלאות בו טוב אמיתי ונצחי שהם מצוות ומעשים טובים ולימוד תורה הקדושה אשר כל דיבור ודיבור הוא הצלחה נפלאה ונוראה עד מאד.

תתקמ

מוהרא"ש נ"י סיפר: שרביז"ל אמר פעם לפני מוהרנ"ת ז"ל על אחד מהתלמידים שהוא זכה לבחינת "נכנס בשלום ויצא בשלום" והיה למוהרנ"ת ז"ל חלישות הדעת היתכן שאינו אומר רביז"ל לו דבר זה ונמצא שהוא עדיין לא זכה לזה ורביז"ל תפס את מחשבתו ענה ואמר לו ההוא זכה לבחינת "נכנס בשלום ויצא בשלום" כפי מדריגתו ונתיישב דעתו של מוהרנ"ת ז"ל והסבירו מוהרא"ש נ"י ואמר שכל אחד כפי שזוכה להחזיק מעמד בזה העולם בין בירידה ובין בעליה ואינו מתרחק ממנו יתברך רק מחזיק מעמד באמונה בו יתברך זה נקרא "נכנס בשלום ויצא בשלום" ודבר זה טוב כי לכל אחד ואחד באופן אחר לגמרי כי לכל אחד יש לו ירידות ונפילות

אדם טענות עליו ואף בדברים שהוא חף מפשע עם כל זאת תמיד יאשימו אותו בכל דבר וסיים כי מובא בתיקונים "גזירה היא מלפני שיהיה בית צדיקים חרוב ונחרב".

תתקל"ז

בכל פעם מתאונן מוהרא"ש נ"י מה ולמה לו כל הפירסום שיש לו הלא הוא רק סובל מזה כי בני אדם נעשים לו שונאים גדולים.

תתקל"ז

במה שאומרים עליו שהוא עשיר מופלג עד מאד... רגיל מוהרא"ש נ"י לומר בזה יש לי הנאה גדולה כי יותר טוב שיחזיקו אותי לעשיר מופלג במליונים דולרים ויקנאו בי מאשר יחמלו עלי ויתאנחו בשבילי חבל שהוא עני גדול ואין לו שום דבר...

תתקל"ח

ותמיד מלמד אותנו מוהרא"ש נ"י שנהיה רגילים לומר שאנו העשירים הכי גדולים שבעולם כי באופן הזה נכנסים בגדלות המוחין מה שאין כן כשתמיד הוא עני ועושה עצמו מסכן אז נכנס בקטנות המוחין ונעשה צר עין על כל אחד ואחד ועל כן מה טוב ומה נעים לומר שהוא עשיר גדול ובאופן הזה לא יקנא את

הוא רק אמונה ואינו צריך שום מדריגות ושום השגות ושום הנהגות וכו', וכו', רק אמונה בו יתברך וזה העיקר אצלו וכשיש להאדם אמונה כבר יש לו הכל ומתענג בזיוו השכינה.

תתקמד

מוהרא"ש נ"י אמר לחתן אחד תיכף ומיד אחר החתונה בזה הלשון "עכשיו יש לך מצוה מאד חשובה כל השנה..." (דברים כ"ד), נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמח את אשתו אשר לקח שתראה לשמח את אשתך" ואמר לו אז באופן שלשמח את אחרים צריכים להיות בעצמו מלא שמחה כי אם הוא לא בשמחה היאך ישמח את אחרים ועל כן המצוה לאברך בשנה ראשונה להיות כל כך בשמחה עצומה עד שיעבור השמחה ויצא שיוכל לשמח גם את אשתו, וזהו המצוה של ושמח את אשתו שהוא בעצמו יהיה בשמחה כי השמחה הוא יסוד ועיקר גדול בעבודת השם יתברך ובלי שמחה האדם אבוד ובפרטיות אברך אחר החתונה שמאד שרוי בפחד וכו', ובספיקות וכו', ומבוהל ומכולבל וכו', ועל ידי שיהיה בשמחה יזכה ליישוב הדעת והמוחין, ועל כן אמר התורה ושמח את אשתו כי הוא צריך להיות כל כך בשמחה עד שיתפשט השמחה גם על אשתו ועל ידי שמחה יזכה להוליך את מוחו ודעתו כרצונו.

יחרות והוא צריך להחזיק מעמד יצב כפי מדריגתו דייקא.

תתקמא

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד להתעמק בספר גימטריאות המביא יציה לאמיתת התורה וכו', והיהדות וכו', ענה ואמר לו בזה"ל אם יש להאדם אמונה אין צריך כבר כלום ואם אין להאדם אמונה לא יועיל לו שום ראייה.

תתקמב

ואמר לו אז אם יש להאדם אמונה ברורה בהשם יתברך אזי אינו מפחד משום בריה שבעולם ואינו צריך לקמיעות וסגולות (כי הלה היה דרכו לחפש תמיד אחרי ענינים כאלו) וכן אינו מתירא מעין הרע ושדים ורוחות כי על ידי אמונה ברורה ומזוככת בו יתברך נעשים הכל כלא והזכיר לו אז מאמרם ז"ל שמטרוניתא עשתה כישוף וכו' ואמר ר' חנינא בן דוסא "אין עוד מלבדו" ונתבטל כל הכישוף וסיים כמו כן כשאדם מרגיל את עצמו להכניס את עצמו בתוך האמונה הקדושה ויודע ועד שהכל אלקות גמור הוא אינו מפחד ומתיירא משום בריה שבעולם.

תתקמג

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאצלו

אמרי מוהרא"ש

קפג

להתבודד עמו יתברך בכל יום ויום
כי מהלך מחשבתו כבר הולכת
בצורה אחרת.

תתקמט

ואמר: שזה המתנה הכי יפה
שקיבלנו מרביז"ל ומי שזוכה
להתבודד עמו יתברך בכל יום ויום
כל התקרבותו אל רביז"ל הוא כבר
באופן אחר.

תתקנ

מוהרא"ש נ"י אמר: כמו כן
הוא בענין סדר דרך הלימוד של
רביז"ל מי שזוכה לציית את רביז"ל
ולומד על פי דרכו הוא יכול להצליח
מאד מאד בלימודיו.

תתקנא

ופעם הוכיח אותנו מוהרא"ש
נ"י אודות הסדר דרך הלימוד ואמר
איני יודע איך אפשר לבלבל אתכם
כשרביז"ל אומר לנו זאת בפירוש
בשיחות הר"ן שיחה ע"ו ועל כן
אייתי ספר ונחזי מה שרביז"ל אומר
לנו שם ונראה עם מי הצדק.

תתקנב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכן הוא
בכל שיחה של רביז"ל ובכל דיבור
שלו אם כן כתוב בספרי רביז"ל
ואתה מתחיל לסבבו ולומר לא כך

תתקמה

מוהרנ"ת ז"ל אמר: שחיבר את
הליקוטי הלכות לאברך בשנה
ראשונה והסבירו מוהרא"ש נ"י כי
בשנה ראשונה כל אברך מסופק ואינו
יודע לשית עצה בנפשו האם להשאר
בעבודת השם יתברך או לא ועל כן
בא הליקוטי הלכות הקדושים לחזקו
ולאמצו שישאר כל ימי חייו בעבודת
השם יתברך ושום דבר לא יוכל
לשברו ולבטלו ולגרשו ממנו יתברך.

תתקמו

מוהרא"ש נ"י אמר לאחד
העיקר ראה להוציא ממך את הפחדים
שיש בך כי עיקר ירידת ונפילת האדם
ברוחניות ובגשמיות שמפיל אותו
הוא רק הפחדים שיש בו.

תתקמוז

ואמר מוהרא"ש נ"י: שמי שיש
לו אמונה בו יתברך הוא אינו מתפחד
משום בריה ומשום דבר שבעולם כי
הקב"ה מלא כל הארץ כבודו והכל
נמצאים בידו ומה שרוצה לעשות
עמנו שיעשה אנחנו לא נוזז ממנו
יתברך כרגע וכו', ומי שיש בו אמונה
ברורה ומזוככת הזו הוא כבר אינו
מתפחד ומתיירא משום דבר ומשום
בריה שבעולם.

תתקמח

מוהרא"ש נ"י אמר: מי שזוכה

מאד והיה רוקד וכו', וכן הלכו אצל ר' יודיל ז"ל וכו', והסביר מוהרא"ש נ"י כי זהו הטבע של בני אדם שאוהבים לראות איזה עבודה וכו', על כן הלכר אצלם וכו' ולא אל מוהרנ"ת ז"ל שהתנהג עצמו בפשטות גמור מאד מאד.

תתקנו

וסיפר מוהרא"ש נ"י: שר' שמואל אייזיק ז"ל היה מתפלל בכאלה עבודות ובכזה חמימות עד כשהיה מסיר את האבנט מעל מעילו היה נופל החצי מעיל התחתון ונקרע ונמס לגמרי מרוב חמימות.

תתקנו

ופעם שאלו את רביז"ל מי יותר גדול צדיק שרואים את עבודתו או צדיק שאין רואים ממנו שום דבר וענה רביז"ל תראו יש שני שמות שם הוי"ה ושם אדנ"י את שם אדנ"י כולם מזכירים ואת שם הוי"ה אסור בכלל להזכירו כי זה הרבה יותר גבוה ואינם רואים שום דבר, והוסיף מוהרא"ש נ"י שרביז"ל אומר (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ג), כל השירים קודש ושיר השירים קודש קדשים שעל הצדיקים הגדולים אי אפשר לראות שום דבר.

תתקנה

ואמר מוהרא"ש נ"י: אף על פי

כיוון רביז"ל ולא לזה כיוון רביז"ל אזי אתה כבר הולך מהתמימות של רביז"ל.

תתקננו

והסביר לנו מוהרא"ש נ"י: שזה מה שאמר מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו פירוש על המשנה באבות "עשה לך רב" ואם אין אתה יודע מי הרב אזי "וקנה לך חבר" פירוש תתחבר את עצמך להקולמוס וביאר לנו מוהרא"ש נ"י שהקולמוס הוא ספרי רביז"ל מה שאנו צריכים תמיד להתחבר אליהם ולחזור בהם תמיד.

תתקנד

מוהרא"ש נ"י סיפר: שבחיי מוהרנ"ת ז"ל לא היה חשיבות למוהרנ"ת ז"ל אצל כלליות אנשי שלומינו אלא היו לו כמה אנשים ואחר כך הצטרפו אליו עוד כמה אנשים ועוד כמה אנשים וככה היה בכל פעם שהתרבו יותר ויותר אנשים אל מוהרנ"ת ז"ל אבל בהתחלה היו לו רק מתי מעט.

תתקנה

ובראש השנה אף על פי שמוהרנ"ת ז"ל מסר את נפשו בכל השנים עבור הקיבוץ הק' כידוע אף על פי כן רוב רובם של אנ"ש הלכו אל ר' שמואל אייזיק ז"ל כי היה מתפלל בהתלהבות עצום ובער מאד

אמרי מוהרא"ש

קפה

לא הפקיר את עצמו אלא היה תמיד בניחותא והראה דרך איך שאפשר להיות יהודי כשר ועובד ה' ואף על פי כן אפשר להיות בזה העולם ולהנהיג בית עם אשה וילדים וכו'.

תתקפב

והמשיך מוהרא"ש נ"י: שהמציאות הראתה שהרה"ח ר' אברהם שטערנהארץ ז"ל היה יודע את כל הליקוטי מוהר"ן בעל פה ממש ביחד עם הליקוטי הלכות.

תתקפג

ודיבר מוהרא"ש נ"י ממעלת החזור את הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, וסיפר שפעם ראה מוהרנ"ת ז"ל את אחד מאנ"ש שקראו אותו ר' וועלוועל שחזור בעל פה חתיכות מהמגן אברהם ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל תחזור יותר טוב את הליקוטי מוהר"ן בעל פה כי בגוף שיש שם ליקוטי מוהר"ן התולעים בקבר לא יגשו אליו.

תתקפד

מוהרא"ש נ"י דיבר פעם איך שמוהרנ"ת ז"ל מסר נפשו עבור חינוך ילדיו וסיפר שעל אף גדול החלישות שהיה למוהרנ"ת ז"ל בגוף ובנפש אחרי המחלוקת שקמה עליו מבית ומבחוץ אף על פי כן לא היה הולך לישון עד שראה איך שילדיו

כן מה נשאר אחר הסתלקותו של ר' שמואל אייזיק ז"ל שכמעט אין שומעים ממנו ולא נשאר שום ספר ואחר הסתלקותו של מוהרנ"ת ז"ל נשאר לנו ת"ל אוצרי אוצרות של עצות והתחזקות וכו' ותמיד מדברים ממנו וכו', וכו'.

תתקנט

ואמר מוהרא"ש נ"י: שהדרך של ר' שמואל אייזיק ז"ל היתה של עבודת קשות וכו' ולפרוש לגמרי מהעולם הזה וכו', וכו'.

תתקס

וסיפר לנו מוהרא"ש נ"י: שפעם אחת אמר ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל שההבדל בין מוהרנ"ת ז"ל לבין ר' שמואל אייזיק ז"ל היה שר' שמואל אייזיק ז"ל היה אומר תורה נפלאה ובסוף קישרם אל דברי רביז"ל ואמר שיש לזה שייכות לדברי רביז"ל, מה שאין כן מוהרנ"ת ז"ל שהיה כל כך בטל לגמרי אל רביז"ל עד שהיה מדבר תמיד רק סביב אודות דברי רביז"ל ותורת רביז"ל ובלי רביז"ל היה אצלו כאפס ואין.

תתקפא

ופעם דיבר מוהרא"ש נ"י בשבחו של הרה"ח ר' אברהם שטערנהארץ ז"ל נכד מוהרנ"ת ז"ל שהיה עובד ה' גדול ואף על פי כן

להתפלל ביום הקדוש אל תיפול
בדעתך אלא תתחיל למחרת יום
הקדוש מחדש ממש.

מברכים ברכת המזון וקוראים קריאת
שמע וכו'.

תתקפה

מוהרא"ש נ"י אמר: מתי שרק
מתקבצים היום כלל אנשי שלומינו
אם זה בראש השנה או בהילולא של
רביז"ל וכו' וכו' זה הכל הודות
מוהרנ"ת ז"ל.

תתקסט

מוהרא"ש נ"י אמר: העיקר
צריך לבטל ממנו את כל ישותו
וחומר וואז שום בריה לא יכול ליגע
בו לרע אדרבה כל מי שרוצה להרע
לו הוא מריע לעצמו כי כשאדם
מבטל את ישותו לגמרי זוכה להיות
בטל ומבוטל בחי החיים ב"ו יתברך
אדם כזה אין לו כבר שום שייכות אל
שום דבר גשמי ועל כן אי אפשר
ליגע בו ואם נוגעים בו נוגעים בעצמו.

תתקפו

פעם סיפר מוהרנ"ת ז"ל: שר'
שמואל אייזיק ז"ל תלמיד רביז"ל הלך
בכזה דרך חריפה עד שפעם אמר
שאם הוא יודע שהקריאת שמע
שיקרא היום יהיה כמו אתמול אזי
יחתכו את ראשו וכו'.

תתקע

ואמר מוהרא"ש נ"י: שלזכות
להגיע אל ביטול כזה הוא רק על ידי
ריבוי תפילה והתבודדות ועל כן
אשרי מי שאינו מטעה את עצמו
ותמיד מדבר הרבה עמו יתברך ועל
ידי זה זוכה להיות דבוק בחי החיים
בו יתברך אשרי לו.

תתקסז

ופעם סיפרו זאת לפני
מוהרנ"ת ז"ל, ענה ואמר מוהרנ"ת
ז"ל שאותו הנהיג רביז"ל על חודו
של הסכין אבל אנו למדנו אחרת
מרביו"ל שאם לא מתפללים ביום
הקדוש אזי מתפללים למחרת בשם
ה'.

תתקעא

מוהרא"ש נ"י מקפיד
שתלמידיו יבטלו את עצמם תמיד
אליו יתברך ותמיד מוכיח אותם על
זה ואומר כשאחד בטל אליו יתברך
אזי אין לו כבר מחשבות להשתלט
על זולתו וממילא אין מחלוקת בין
התלמידים וכשיש מחלוקת בין

תתקסח

והסבירו מוהרא"ש נ"י: כי כל
לימודו של מוהרנ"ת ז"ל היה
שהאדם לא יפול בעצמו באיזה מצב
שרק יהיה ע"כ אם לא היית יכול

אמרי מוהרא"ש

קפז

זהו באמת כוונת הגמרא שמי שראה מקרה ביום הכיפורים ועלתה לו השנה מובטח לו שהוא בן עולם הבא שהפירוש הוא באם זכה להתחזק עצמו כל השנה ולא נפל בדעתו בשביל טומאת המקרה רק התחיל מחדש בכל פעם וחזק את עצמו הוא דייקא מובטח שיהיה לו עולם הבא.

תתקעו

מוהרא"ש נ"י אמר: שחלק גדול מהחולקים על מוהרנ"ת ז"ל היו מאנשי שלומינו בעצמם וכמו שמובא בעלים לתרופה שכותב מוהרנ"ת ז"ל לבנו אודות שכנו מעתיק את הליקוטי הלכות וכותב לו מוהרנ"ת ז"ל שם בפירוש ראה להחביא את זה מהליצים שבין אנשי שלומינו.

תתקעו

יש דיבור ממוהרנ"ת ז"ל שהספר הוא החבר והידיד הכי טוב של האדם כי אם תבזה אותו הוא לא יעשה לך שום דבר וכן אתה יכול אחר כך לחזור ולכבדו והסביר מוהרא"ש נ"י כי ספר יש לו מעלה גדולה כי אינו צריך להגיע להשני כי יש לי את זה בבית וכן אני לוקחו על הדרך ואני יכול לקחת זאת במטה וכו', וכו'.

תתקעה

מוהרא"ש נ"י סיפר: שפעם

התלמידים זה סימן שאחד רוצה להשתלט על חבירו וזה מגלה שאינו מבטל את עצמו אליו יתברך רק עושה את עצמו מציאות בפני עצמו.

תתקעב

מוהרא"ש נ"י אמר: שהחורבן הכי גדולה בחבורה כשכל אחד רוצה להיות ראש ומנהיג על ידי זה נתפרד החבורה ונופל כל אחד בעמקי עמקים בהשאל תחתית ומתחתיו.

תתקעג

מוהרא"ש נ"י אמר: בזה העולם העיקר הוא התחזקות ואף שעובר עליו כל מיני קטנות וירידות ונפילות אסור לו ליפול בדעתו משום זה כלל רק להחזיק מעמד וזה עיקר גדולת האיש הישראלי.

תתקעד

וסיפר מוהרא"ש נ"י: איך שכל לימודו הטוב של מוהרנ"ת ז"ל איך שלמד עמנו את לימוד רביז"ל היה רק בצורה ובאופן של התחזקות עד שאפילו מי שנכשל ביום הקדוש בעצמו חס ושלום שהוא יום קודש הקדשים עם כל זאת אסור לו ליפול בדעתו בשום פנים ואופן כלל.

תתקעה

ואמר מוהרא"ש נ"י: שאולי

לנו גם שייכות אליהם בעולם הבא.

תקפב

מוהרא"ש נ"י רגיל לחזור את דיבורו של מוהרנ"ת ז"ל שאמר לפני הסתלקותו אל ר' מאיר יהודה שאפילו אם יהיה הבעל עבירה הכי גדול העיקר שמחזיק עצמו ברכיז"ל אז בוודאי יזכה לשוב בתשובה ויהיה לו תיקון.

תקפג

ואמר מוהרא"ש נ"י: שראו זאת בחוש בכל הדורות שכל אלו שאחזו עצמם ברכיז"ל אפילו שהיו בעלי עבירה בסוף נהיו חידושים נפלאים.

תקפד

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י: איך שהאדם צריך תמיד לחשוב מהתכלית הנצחי ועל ידי זה יכול לחיות חיים טובים ואמר שמובא בפרקי דרבי אליעזר כשמגיע השעה האחרונה של חיי האדם אזי בא אליו המלאך המות ומיד מקבל האדם יפחד עצום כי מובא בדברי חז"ל שהמלאך המות יש לו אלף עינים ואז אומר האדם רגע אני אתן לך כסף אבל המלאך המות אומר לו בא, בא, אבל אני רוצה ללכת הבית ולהודיע בבית וכו', אבל המלאך המות אומר לו בא כבר, אין לי זמן...

אחד אמר רביז"ל אל תלמידו ר' יהודה אליעזר ז"ל שהיה האחרון שבתלמידיו שהתקרב בחיים חיותו אל רביז"ל ואמר לו רביז"ל תסתכל טוב עלי כי יהיה לך טובה מזה ואודות עם מי לדבר תדבר עם מוהרנ"ת ז"ל.

תקעט

וכן אמר זאת מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו בשעה שעמדו לפניו כמה מאנ"ש שוביניהם ר' זאב ליובארסקע שעמד מן הצד ואמר אז מוהרנ"ת ז"ל לר' דוד מטולטשין שעמד לפני ר' זאב ר' דוד אל תכסה את ר' זאב תן לו שיסתכל עלי כי רביז"ל גם אמר פעם לאחד תסתכל עלי ויהיה לך טובה גדולה.

תקפז

וכן אמר אז מוהרנ"ת ז"ל שעוד נצטרך פעם להתאסף ביחד ושאל אותו ר' זאב הנ"ל איפוא? וענה ואמר לו מוהרנ"ת ז"ל בעולם הבא והוסיף מוהרא"ש נ"י כי רביז"ל אומר בספר המדות המקורבים אל הצדיק בעולם הזה הם יהיו מקורבים גם בעולם הבא.

תקפח

ועל כן אמר לנו מוהרא"ש נ"י: שכדאי מאד מאד שיהיה לנו שייכות עם הצדיקים בעולם הזה כדי שיהיה

אמרי מוהרא"ש

קפט

דבר מתלבש והוא שהאדם יתיימשך
מחמת שחטא ופגם וכו' כי הלא זה
מצוה להיות בלב נשבר אחרי
שחטאת וכו', ועל כן הוא זורק את
האדם ביאוש חס ושלום.

תתקפה

וממשיך שם מוהרנ"ת ז"ל
שמכאלה מצוות דהיינו מצות
המחלוקת ומצות היאוש צריכים
לברוח כמו שבורחים מאש שורף כי
עיקר התשובה הוא מחמת שמחה,
עיי"ש.

תתקפט

מוהרא"ש נ"י אמר: שרואים
בחוש שכל השארת רביז"ל תלוי אך
ורק בהדפסת והפצת ספריו הק' בכל
העולם כולו כי יש אנשים שעומדים
בקצה העולם ועובר עליהם מה
שעובר וכשמגיע אליהם ספר אחד
מספרי רביז"ל אזי מחיים את עצמם
מאד מאד ועל ידי זה מתקרבים אל
רביז"ל.

תתקצ

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכל אלו
שחולקים ומתלוצצים על ספרי
רביז"ל, זה טוען שאצלם לא אחזו
מזה וזה טוען שאצלם לא למדו את
זה וכו' כל אחד עם השטויות שלו זה
מחמת שאינם מיישבים עצמם.

תתקפה

ואמר מוהרא"ש נ"י:
שכשהאדם חושב תמיד מהרגעים
האלו אזי אין לו שום זמן להתקוטט
עם השני כי למה האדם מתקוטט
ועושה מחלוקת וכו', כי חושב
שיחיה עוד אלף שנה וכל העולם
שלו, אבל כשהאדם מכניס בו ידיעה
זו שסוף כל סוף יצטרך לחזור ולא
ישאר פה אזי אדרבה הוא רואה
לחטוף בכל יום טוב אמיתי ונצחי
ובורח מכל מיני קטטות ומריכות
ומחלוקת וכו' ואזי חי חיים טובים
חיים מאושרים.

תתקפו

מוהרא"ש נ"י תמיד מעורר
אותנו איך שצריכים לברוח
ממחלוקת כמו שבורחים מאש שורף
אפילו שהוא צודק ואמר שמוהרנ"ת
ז"ל כותב בליקוטי הלכות הלכות יין
נסך על מה שרביז"ל אמר בליקוטי
מוהר"ן חלק א' סי' א' שהיצר הרע
מתלבש במצוות שאין עוד מצוה
שהבע"ד מתלבש עצמו כמו מחלוקת
כאילו שצריך לחלוק מחמת כבוד
שמים וכו', ועל כן אני צריך לרדוף
אותו ולהדביק פתקאות נגדו וכו'.

תתקפו

וכן אמר מוהרא"ש נ"י:
שבמקום אחר בהלכות הודאה מביא
מוהרנ"ת ז"ל שיש עוד מצוה שהבעל

היה אחד שגרם קצת לאיזה פירוד ביניהם ולבסוף נסתלק פתאום והמעשה שהיה כך היה: דרכו של מוהרנ"ת ז"ל היה שתמיד לקח את ספרי רביז"ל אתו והיה מפיצם ומוכרם בכל מקום כואו פעם בא אל איזה בית הכנסת ופיזר את הספרים על השולחן ומיד סבכוהו כמה ליצים והתחילו לדבר אתו ומוהרנ"ת ז"ל בתמימותו התחיל לדבר עמם מהתכלית והכניס את הספרים בחזרה למזוודה והיה שמה אחד בשם עוזר שהוציא את לשונו מול מוהרנ"ת ז"ל, ותיכף ומיד הלך משם מוהרנ"ת ז"ל, ומכיון שמוהרנ"ת ז"ל דיבר שם דיבורי אמונה וכו' דיבורים מהתכלית תיכף נכנס בעוזר הרהורי תשובה על המעשה שעשה למוהרנ"ת ז"ל והתחרט על זה ותיכף ומיד בא אל מוהרנ"ת ז"ל וביקש ממנו מחילה, ומוהרנ"ת ז"ל אמר לו לי לא עשית שום דבר אלא לך תבקש מחילה מרביז"ל, ושאל את מוהרנ"ת ז"ל איך. ענה ואמר לו כמו שכתוב בשו"ע, ותיכף ומיד לקח מנין אנשים והלך עמם אצל ציון רביז"ל וביקש שם מחילה כמבואר בשולחן ערוך ואחר כך נהיה לעובד ה' גדול מאד, ואנ"ש מספרים מגדולת עבודתו ממש עין לא ראתה, והיות שר' עוזר היה גר באומין ומוהרנ"ת ז"ל היה גר בעיר ברסלב ע"כ הי' תמיד הולך רגלי אל מוהרנ"ת ז"ל כי היה עני ולא היה לו כסף להוצאות הנסיעה, ור' נפתלי

תקצא

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י מגדולת מוהרנ"ת ז"ל ואיך שכל השארת רביז"ל נשאר רק על ידו ובזכותו וכמו שרביז"ל העיד עליו שאילולא מוהרנ"ת ז"ל לא היה נשאר עלה אחד מספריו הקדושים.

תקצב

ואמר מוהרא"ש נ"י: שכל תלמידי רביז"ל חלקו על מוהרנ"ת ז"ל בחיים חיותו וסיפר שפעם צעק ר' שמואל אייזיק ז"ל על מוהרנ"ת ז"ל איך אתה לוקח אורות נשגבות כאלו ומורידם לאנשים פשוטים וכו'.

תקצג

וכן מביא ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל בספרו "ששון ושמחה" שהיה רב אחד מתלמידי רביז"ל שרצה להכניס את מוהרנ"ת ז"ל בחרם כי טען שכל המחלוקת שיש על ברסלב חסידים זה מחמת שמוהרנ"ת ז"ל עשה את רביז"ל גדול מאד וכו'.

תקצד

ועוד סיפר מוהרא"ש נ"י: שלמוהרנ"ת ז"ל היה רק חבר אחד והוא ר' נפתלי ושניהם היו חברים עוד לפני התקרבותם אל רביז"ל כמו שאמר פעם רביז"ל "ממני יודעים קצת רק נתן ונפתלי", ואף על פי כן

אמרי מוהרא"ש

קצא

ברסלב וכידוע שמוהרנ"ת ז"ל נסתלק בעשרה בטבת שנת תר"ה שאז יצא ביום שישי והפטירה היתה סמוך לכניסת השבת כמו שעה, וסיפר מוהרא"ש נ"י שאז בשבת קודש בבוקר בעיר אומין נכנס ר' נפתלי ז"ל להקלויז ואמר שהוא חושב שמוהרנ"ת ז"ל הסתלק וכשאלו אותו איך הוא חושב זאת ולמה, השיב להם ר' נפתלי ז"ל שראה את מוהרנ"ת ז"ל בחלמו שרץ... ושאלו להיכן אתה רץ... והשיב לו מוהרנ"ת ז"ל אני רץ ישר אל רביז"ל... ומזה הבין שמוהרנ"ת ז"ל הסתלק.

תתקצא

וסיפר לנו מוהרא"ש נ"י: שעוד היו יכולים להספיק לקברו קודם שבת קודש אלא היה להם דיבור ממוהרנ"ת ז"ל שאמר שאחרי שיסתלק עוד רוצה ליישב דעתו בזה העולם לילה אחת.

תתקצב

וכן סיפר אודות מקום קבורת מוהרנ"ת ז"ל שהרב מברסלב קנה שני חלקות בחלקת הרבנים ורצה שמה להטמין את מוהרנ"ת ז"ל אבל היה למוהרנ"ת ז"ל תלמיד חביב שידע שרצון מוהרנ"ת ז"ל היה להטמן בתחילת הבית החיים ותיכף ומיד חפר את הקבר והטמין שם את מוהרנ"ת ז"ל (והרב מברסלב אמר אז שלא ימחול לו על זה).

היה גר גם כן באומין והיה קפדן ופעם כשדיבר ר' עוזר עמו אמר לו ר' עוזר גם לכם מותר ללכת רגלי אל מוהרנ"ת ז"ל, ותומ"י כששמע זאת ר' נפתלי ז"ל חשב שמוהרנ"ת ז"ל שלח אותו לומר לו דברים אלו והקפיד אז מאד ר' נפתלי על מוהרנ"ת ז"ל, וכששמע זאת מוהרנ"ת ז"ל אמר תיכף ומיד רבונו של עולם אין לי כבר כח לסבול יותר שגם ר' נפתלי יחלוק עלי!!!, תקח את ר' עוזר... ובאותה שנה נסתלק.

תתקצה

ואמר אז מוהרא"ש נ"י: שיש מכתב בעלים לתרופה שכותב מוהרנ"ת ז"ל אל ר' נפתלי ז"ל אודות זה המחלוקת וכותב שם מוהרנ"ת ז"ל שעל הראשונים אנו מצטערים ממה שנתהווה מחלוקת עלינו ועוד רוצים להוסיף עוד מחלוקת.

תתקצו

ואמר אז מוהרא"ש נ"י: שעל כן צריכים לשמור מאד מאד את הדיבור, ולדעת מה מדברים ולא לפטפט כל העולה על רוחו, הגורם לכל מיני קטטות ומריבות ומחלוקת.

תתקצז

פעם דיבר מוהרא"ש נ"י אודות ההסתלקות של מוהרנ"ת ז"ל בעיר

תתר

ועוד סיפר מוהרא"ש נ"י:
 שרואים דבר פלא שבעת הליותו של
 מוהרנ"ת ז"ל באו רוב רובם של
 תושבי העיר אנשים נשים וטף על
 הלויה ובכו שם בבכיות עצומות על
 מה ולמה רדפנו את האיש הזה אחרי
 שלא עשה לנו שום דבר, כי בחיים
 חיותו של מוהרנ"ת ז"ל רובם של
 עיר ברסלב היו מתנגדים גדולים על
 מוהרנ"ת ז"ל והיו שוכרים את
 החלונות של ביתו ורצו לזרוק את
 בגדיו למקוה וכיוזו אותו על הרחובות
 וכו', וכו', אף על פי כן אחר
 הסתלקותו כולם בכו למה רדפנו את
 האיש הזה וכו'.

וסיים אז מוהרא"ש נ"י:
 שתהלה להשי"ת מי שמביט בעין
 האמת בספריו הקדושים אין עוד ספר

שכל כך יחזק ויאמץ את כל הירודים
 והנפולים כמו ספרו הליקוטי הלכות
 המחיים ומשיבים את הנפש ההוגה
 בהם, ועל כן אשרי ואשרי מי שיתמיד
 בספריו הקדושים ובפרטיות
 בה"ליקוטי הלכות" ויחזור חלק אחר
 חלק וכידוע שתלמידי "היכל הקודש"
 קודש קדשים מסיימים את הליקוטי
 הלכות בכל שנה ושנה ועושים את
 הסיום בהילולא דמוהרנ"ת ז"ל ותיכף
 ומיד מתחילים עוד פעם, אשרי
 ואשרי מי שיצטרף אליהם וגם יתחיל
 להתמיד בהם אשרי לו ואשרי חלקו
 בזה ובבא, וכמו שמוהרנ"ת ז"ל אמר
 פעם לאחד שאמר לו על השל"ה
 הקדוש שהוא "כל בו" כי יש בו
 הלכות דרושים רמזים וכו', ענה ואמר
 לו מוהרנ"ת ז"ל ש"הליקוטי הלכות"
 הוא הגן עדן של השם יתברך, אשרי
 מי שיתמיד בהם תמיד, אשרי לו
 ואשרי חלקו.

תם ונשלם שבח לא"ל בורא עולם

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תְּקוּן הַכֶּלֶלִי

תְּקוּן

נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

ומסגל מאד גם לפרנסה והצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

יסדו תקנו וגלו וצוה לפרסמו לכל ישראל,
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עילאה, אדוננו מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס על-ידי
חסיד בֶּרֶסְלָב
עיה"ק ירושלים תובב"א
שנת תשמ"ו לפרט קטן

**מְבַאֵר בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ר"ה, אֲשֶׁר
הִקְלִיף הַמַּחֲטָאֵת אֶת הָאָדָם בְּפָנָם הַבְּרִית נִקְרָאת לִילִית
אֲשֶׁר מִסְפָּר שָׁמָּה עִם חֲמֵשׁ הָאוֹתִיּוֹת עוֹלָה כְּמִסְפָּר
תְּהִלִּים, כִּי יֵשׁ כַּח בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים לְהוֹצִיא אֶת הַטְּפָה
מִהִקְלִיפָה שְׁלֻקְחָה אוֹתָהּ וְתִהְיֶה גִימְטְרִיָּא שְׁמוֹת א"ל
אֱלֹהִים בְּמִלּוּאָם כְּזֶה: א"ל"ף ל"מ"ד, א"ל"ף ל"מ"ד
ה"י יו"ד מ"ם.**

**וַיֵּשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי זְמַרָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת הָעֲשָׂרָה לְשׁוֹנוֹת,
שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהִלִּים, וַיֵּשׁ כַּח בְּכָל לְשׁוֹן וְלְשׁוֹן שֶׁל
הָעֲשָׂרָה לְשׁוֹנוֹת לְבַטֵּל כַּח הִקְלִיפָה לִילִית, וְעַל-כֵּן צָרִיךְ
לִזְמַר עֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים דִּיקָא. וְלִכֵּן כְּשֶׁתֵּאֱמַר אֶת
הָעֲשָׂרָה מְזֻמְרֵי תְּהִלִּים, תִּכְוִיֵּן אֶת שְׁנֵי שְׁמוֹת אֱלֹהֵי א"ל
אֱלֹהֵי"ם, בְּמִלּוּאָם כְּזֶה: א"ל"ף ל"מ"ד, א"ל"ף
ל"מ"ד ה"י יו"ד מ"ם וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְקַן אֶת חֲטָאֵיךְ.**

★ ★ ★

**וְהַמָּקוֹם הַנִּכּוֹן לְכוֹנֵם הוּא בְּאֶמְרֵךְ מְזֻמּוֹר ע"ז בְּפָסוּק:
"קוֹלֵי אֵל אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה, קוֹלֵי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
אֵלַי".**

★ ★ ★

תְּהִלִּים רֵאשִׁי-תְּבוֹת תִּתְקַן הַבְּרִית לִזְמַר יו"ד מְזֻמְרִים.

הַקְדָּמָה

אִיתָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַרְ"ן, חֶלֶק א' סִימָן ר"ה וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ:
 תְּקוּן לְמִקְרָה-לֵילָה, רַחֲמָנָא לְצֻלָן, לומר עֲשֶׂרָה קְפִיטְל
 תְּהֵלִים בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׁאַרְע לוֹ, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, כִּי יֵשׁ כַּחַ
 בְּאַמִּירַת תְּהֵלִים לְהוֹצִיא הַטְּפָה מֵהַקְּלָפָה שְׁלֶקְחָה אוֹתָהּ,
 כִּי "תְּהֵלִים" בְּגִימְטְרִיא "לֵילִית" עִם הַחֲמֵשׁ אוֹתִיּוֹת שֶׁל
 שְׁמָה, שֶׁהִיא הַמְּמָנָה עַל זֶה, כְּפִדּוּעַ. וְצָרִיךְ לְכוֹן בְּשַׁעַת
 אַמִּירַת תְּהֵלִים, שְׁתֵּהֲלִים בְּגִימְטְרִיא תְּפָה, שֶׁהוּא מְכוּן
 כְּמִסְפֵּר הַשְּׁנַי שְׁמוֹת אֵל אֱלֹהִים בְּמִלּוּאוֹ כֵּזֶה: אַל"ף
 לַמ"ד, אַל"ף לַמ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שְׁעַל-יְדֵי הַשְּׁנַי
 שְׁמוֹת אֵלוֹ יוֹצֵאָה הַטְּפָה מֵהַקְּלָפָה, כִּי הַטְּפָה הִיא בְּחִינַת
 חֶסֶד וּגְבוּרָה, כְּפִדּוּעַ, כִּי יֵשׁ בָּהּ כַּחַ אֵשׁ וַיִּמִּים — חֲמִימוֹת
 וְלַחֻת, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל-יְדֵי הַשְּׁנַי שְׁמוֹת אֵל
 אֱלֹהִים הַנִּזְכָּרִים לְעֵיל, שֶׁהֵם בְּחִינַת חֶסֶד וּגְבוּרָה, כְּפִדּוּעַ,
 שֶׁהֵם גִּימְטְרִיא "תְּהֵלִים", כְּנִזְכָּר לְעֵיל, עַל-יְדֵי-זֶה מוֹצִיאִין
 הַטְּפָה מִשָּׁם, וְזֶה צָרִיךְ לְכוֹן בְּשַׁעַת אַמִּירַת תְּהֵלִים. וְעַל-כֵּן
 צָרִיךְ לומר עֲשֶׂרָה קְפִיטְל, כִּי יֵשׁ עֲשֶׂרָה מִינֵי זְמָרָה, שֶׁהֵם
 בְּחִינַת הָעֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת, שְׁנֹאֲמַר בָּהֶם סֵפֶר תְּהֵלִים, (כְּמוֹבֵא
 בְּגִמְטְרִיא פְּסָחִים קי"ז וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ), שֶׁהֵם: אֲשֶׁרֵי וְלִמְנַצַּח
 וּמִשְׁכִּיל וְהַלְלוּיָהּ וְכוּ', עֵינֵי פְּרוּשׁ רַש"י. וְיֵשׁ כַּחַ בְּכָל לְשׁוֹן
 וְלְשׁוֹן שֶׁל עֲשֶׂרָה לְשׁוֹנוֹת הַנִּזְכָּרִים לְעֵיל לְבִטֵּל כַּח הַקְּלָפָה

הנזכרת לעיל, כי כל אחד מאלו הלשונות הם הפך הקלפה הנזכרת לעיל, כי אשרי הוא לשון ראיה והסתכלות, הפך הקלפה הנזכרת לעיל, שעקר כחה — מקלקול הראות, מבחינת ותכהין עיניו מראות, בחינת: יהי מארת-חסר: ודרשו רבותינו, וזכרונם לברכה (תקוני זהר, תקון מ"ד): דא לילית. נמצא, שעקר כחה — מקלקול הראיה, ואשרי, שהוא לשון ראיה, הוא הפך ממנה. וכן משכיל, כי הוא בבחינת משכל, ומשכיל הוא הפך מזה. וענן זה עין במקום אחר, כי עקר כחה — להחטיא את האדם במקרה, חס ושלום, הוא על-ידי לשון תרגום, שהוא בחינת משכיל על-ידי תרגמן, שהוא מערב טוב ורע, לפעמים משכל ולפעמים משכיל, עין שם. וכן הלוייה הפך הקלפה, ששמה לילית על-שם שהיא מיללת ביללה תמיד, והללי-הפך יללה, כי אותיות הללי הם הפך יללה. (והשאר לא פרש). גם הטפה באה מהדעת, שהוא בחינת חסד וגבורה, כידוע, כי גם הטפה היא בחינת חסד וגבורה, כנזכר לעיל, וידוע, שהדעת הוא בחינת חמשה חסדים וחמש גבורות, על-פן צריך לומר עשרה קפיטל. וזה בחינת: לדוד משכיל אשרי נשוי פשע ראשי-תבות "נאף", שהוא נכנע על-ידי בחינת "לדוד משכיל", דהינו תהלים: עד כאן לשונו.

ובְּלִקְוֵי־תִנְיָנָא (סימן צ"ב) אֵיתָא בְּזוּ הַלְשׁוֹן: תְּקוּן
 לְמַקְרָה, חֶס וְשְׁלוֹם, לומר עֲשֵׂרָה קְפִיטְל תְּהֵלִים, כְּמִבְאָר
 בְּסִפְר הָרֵאשׁוֹן (בְּסִימָן ר"ה), עֵינֵי שָׁם וְכוּ'. וְדַע, כִּי הָעֲנִיָן
 שֶׁל הָעֲשֵׂרָה מִיְנֵי נְגִינָה הַנּוֹזְכִים לְעֵיל, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד פָּגֶם
 הַנּוֹזֵכַר לְעֵיל, הוּא מְרַמֵּז בְּפִסּוּקִים אֱלוֹ. בְּרַכָּה — אֲבָרַךְ אֶת
 ה' אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי אַף לִילוֹת וְכוּ'. אֲשֶׁרִי — אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע
 כְּסוּי חֲטָאָה. מְשֻׁכֵּיל — וּמַה' אֲשֶׁה מְשֻׁכֵּלֶת. שִׁיר —
 וּבְלִילָה שִׁירָה עֲמִי. נְצוּחַ — לְמִנְצַח אֵל תִּשְׁחַח. נְגוּן —
 אֲזַכְרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה. תְּפִלָּה — הֵיאָכֵל תְּפִל מְבִלֵי מְלַח.
 הַיּוֹדוּ — פֶּן תִּתֵּן לְאַחֵרִים הַיּוֹדֵךְ. מְזֻמּוֹר — הַנּוֹתֵן זְמִירוֹת
 בְּלִילָה. הַלְלוּיָהּ — אֲשֶׁה יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל (וְהֵבֵן הֵיטֵב
 רְמִזִים אֱלוֹ). וְדַע, כִּי אֱלוֹ הֵם הָעֲשֵׂרָה קְפִיטְל תְּהֵלִים: ט"ז,
 ל"ב, מ"א, מ"ב, נ"ט, ע"ז, צ', ק"ה, קל"ז, ק"נ — וְהֵם
 תְּקוּן גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְעֲנִיָן הַנּוֹזֵכַר לְעֵיל, וּמִי שְׁזוֹכָה
 לְאִמְרָם בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם אֵין צָרִיךְ לְפַחַד עוֹד מִפָּגֶם הַנּוֹרָא שֶׁל
 הַמַּקְרָה, חֶס וְשְׁלוֹם, כִּי בְּיָדָי נִתְתַקֵּן עַל־יְדֵי־זָה: עַד כָּאֵן
 לְשׁוֹנוֹ בְּקִצּוֹר.

וְדַע, אַחֵי, כִּי בְּתַחֲלָה אָמַר הוּא, זְכָרוֹנוֹ לְבְּרַכָּה, הַתּוֹרָה
 הַנּוֹזְכֶרֶת לְעֵיל, הַמִּתְחַלֶּת: תְּקוּן לְמַקְרָה־לִילָה, וּבְתַחֲלָה,
 בְּעֵת שֶׁהִתְחִיל לְגַלוֹתָהּ, לֹא הָיִיתִי לְפָנָיו אֲזו, אַךְ הַשֵּׁם
 יִתְבָּרַךְ זַכְּנִי וּבְאִתִּי אֶצְלוֹ סְמוּךְ מְאֹד לְאוֹתָהּ הָעֵת שֶׁהִתְחִיל

לגלותה, וספר לי אחד בשמו התורה הנזכרת לעיל כפי מה ששמעה מפיו הקדוש, ובתוך כך באותה השעה ששמעתי מפי אחר בשמו התורה הנזכרת לעיל, בתוך כך סבב השם יתברך, שדברתי עמו מזה וחסר ואמרה לפני בקצור, פנזכר לעיל. ובאותה העת שגלה התורה הנזכרת לעיל, לא גלה אז איזה קפיטל לומר, רק אמר סתם: לומר עשרה קפיטל תהלים לתקון הנזכר לעיל. ושמעתי מפיו הקדוש אז שאמר, שהיה ראוי לגלות איזה הם עשרה קפיטל תהלים שצריכין לומר, אף איזה עשרה קפיטל תהלים שיאמרו הם תקון לזה, כי כל עשרה קפיטל תהלים איזה שהם, כלם הם פנגד עשרה מיני נגינה, שהם תקון לנזכר לעיל.

ואז, בעת שגלה התורה הנזכרת לעיל, אמר בתחלה, שתקון הראשון הוא המקנה, שצריכין לטבל במקנה (ואמר בזו הלשון: דאס ערשטע איז מקנה), ואחר-כך גלה התקון הנזכר לעיל — לומר עשרה קפיטל תהלים פנזכר לעיל. גם פעם אחת אמר, שצריף לזהר מאד לטבל באותו היום שיהיה האדם בלתי טהור. ואפלו אם לא יוכל לטבל בפקר, על-כל-פנים יטבל באותו היום אפלו לפנות ערב, כי צריכין לזהר מאד לטבל באותו היום דיקא (ועין בסוף ספורי-מעשיות שאמר, שטוב מאד לטבל תכף ומיד וכו', עין שם).

אחר-כֵּן, אחר שְׁעֵבֶר קְרוֹב לְאַרְבַּע שָׁנִים — וּמָה שְׁעֵבֶר
 בְּאֵלוֹ הַשָּׁנִים יִקְצְרוּ רַבּוֹת יְרִיעוֹת לְסִפּוּר — וּכְבָר הָיָה לוֹ
 הַחֹלְאָת שָׁלוֹ, שְׁנִסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ, וּכְבָר חָזַר מְלַעַמְבֶּרֶג, פָּעַם
 אַחַת בַּחוּרָף שָׁכַב עַל מִטָּתוֹ, וְאַנְחָנוּ עִמְדָנוּ לְפָנָיו, וְהִתְחִיל
 לְדַבֵּר מֵעַנְיָן הָעֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהֵלִים, שֶׁהֵם תְּקוּן לַנּוֹזֵכָר
 לְעֵיל, וְאָז צָנָה עָלַי לְכַתֵּב עַל הַנֶּזֶר הַפְּסוּקִים, שֶׁמֶרְמָז בָּהֶם
 הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שֶׁהֵם תְּקוּן לַהֲנוֹזְכֶרֶת לְעֵיל; וַיִּשְׁבַּתִּי
 לְכַתֵּב, וּמִפִּי יִקְרָא אֵלַי וְגִלָּה לִי הַפְּסוּקִים, וּכְתַבְתִּים עַל
 הַסִּפּוּר (כְּאֲשֶׁר הֵם נִדְפְּסִים בְּלִקוּטֵי-תַנְיָנָא סִימָן צ"ב הַנּוֹזֵכָר
 לְעֵיל), וְאָז גִּלָּה דַעְתּוֹ, שֶׁרְצוֹנוֹ לְגַלוֹת בַּפְּרָטִיּוֹת אִיזוֹ הֵם
 הָעֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהֵלִים, שֶׁצָּרִיכִין לוֹמַר בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, וְהֵינּוּ
 עוֹמְדִים וּמְצַפִּים, שֶׁיִּגְלָה לָנוּ — וְלֹא זְכִינוּ מִיָּד, וְאַחַר כֵּן
 נִסְעָנוּ מֵאִתּוֹ.

וְאַחַר-כֵּן הֵייתִי אֹצְלוֹ בְּאִיזָה שַׁבָּת, וְהִזְמִין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
 שְׂרָאִיתִי בְּעֵינַי כְּתִיבַת יָדוֹ הַקְּדוּשָׁה, שֶׁכְּבָר רָשַׁם לְעֲצָמוֹ
 הָעֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהֵלִים שֶׁצָּרִיכִין לוֹמַר, אִךְ לֹא הָיָה מִדְּרוֹךְ-
 אֶרֶץ שְׂאֵקַח כְּתַב-יָדוֹ בְּעֲצָמִי בְּלִי רְשׁוֹתוֹ. וְרָצִיתִי לְתַפְסֵם
 בְּמַחֵי בְּעַל-פֶּה, וְלֹא יְכַלְתִּי מִחַמַּת אֵימַת רַבִּי פֶּן יִקְפִיד, כִּי
 בָּאתִי לְחַדְרוֹ וּמְצָאתִי כְּתַב-יָדוֹ הַנּוֹזֵכָר לְעֵיל וְהִסְתַּכַּלְתִּי בּוֹ
 בְּלֹא רְשׁוֹתוֹ (כִּי הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה הָיָה בְּשַׁבָּת פְּרֻשַׁת שְׁקָלִים
 תַּק"ע * , שֶׁהוּא, זְכָרוֹנוֹ לְבִרְכָה, יֵצֵא מִחַדְרוֹ וְנִכְנָס לְבֵית
 * עֵינַן בְּסִפּוּר "פְּעֻלַת הַצַּדִּיק", אוֹת תַּתְצ"ה, עֵינַן שָׁם.

הגדול שלו בעת קריאת התורה, ואז נכנסתי בחדרו וראיתי כתב-ידו הנזכר לעיל). ואחר-כך, ביום ראשון, בעת שלקחתי רשות מאתו לשוב לביתי, דברתי עמו ושאלתי ממנו, שיגלה לי העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל, כי ידעתי, שכבר נרשמים אצלו, כנזכר לעיל. ולא רצה ואמר, שיהיה עת אחר לזה, והלכתי מאתו.

אחר-כך, סמוך לאותו העת, בעת שהייתי אני בביתי בנעמרוב, אז גלה עשרה קפיטל תהלים לפני הרב דפה ברסלב ולפני חברי, ר' נפתלי מנעמרוב, ויחד אותם לעדות על זה, וכך אמר להם: היות בענין זה הידוע (הינו מקרה-לילה, חס ושלוש) נלפדים בודאי שלשה חלקי העולם, אני לוקח אתכם לעדות, ותדעו, שאלו העשרה קפיטל תהלים מועילים מאוד לתקון קרי, והם תקון גמור ומועיל מאוד מאוד. ויש מי שיקרה לו על-ידי רבוי אכילה ושתייה או על-ידי חלשות ועיפות או על-ידי שאינו שוכב כראוי — וכל זה אינו כלום (והוא כמו תינוק שמשתיין בשנה). גם יש ששומרים אותו מלמעלה ונצול מהמקרה, או המזל שומר אותו ונצול: גם לפעמים נדמה להאדם בשנה בחלום כאלו הוא נופל, ואחר-כך מתעורר משנתו — גם זה מן השמים, שמצילין אותו מזה. רק מי שיקרה לו, חס ושלוש, מחמת הרהורים, מזה נבראים ממש קלפות, חס

ושלום, כמבאר בספרים. אבל מי שיאמר באותו היום אלו העשרה קפיטל תהלים בודאי יתקן בזה מאד מאד.

וכמה צדיקים גדולים, שרצו לעמד על ענין זה —
ונתיגעו למצא לזה תקון גמור, וקצתם לא ידעו כלל מהו ענין זה, וקצתם התחילו לידע קצת בענין תקון זה, ונסתלקו לעולמם באמצע עסקם בזה, ולא גמרו. ולי עזר השם יתברך, שזכיתי לעמד על זה בשלמות. וענין תקון זה על-ידי אמירת העשרה קפיטל תהלים הנזכר לעיל, הוא דבר חדש לגמרי, חדוש נפלא, כי הוא תקון נפלא ונורא מאד מאד (עין למטה).

ומי שיוכל לילך למקוה ואחר-כך יאמרם — בודאי מה טוב. אך אפלו אם הוא אנוס, שאי אפשר לטבל, כגון שהוא חולה או בדרך, אף-על-פי-כן אם יאמרם — אשרי לו, כי הם תקון גדול ונורא מאד. ואם יאמרם בכונה פראוי — בודאי מה טוב, אך גם האמירה בעצמה מסגל מאד. ואמר, כי לא נודע זאת מיום בריאת העולם. מסתמא הייתי רוצה לטבל זאת לגמרי, אך אי אפשר זאת לא בגשמיות ולא ברוחניות: בגשמיות אי אפשר, כי היה צריך לטבל ולשנות הטבע של כלליות בני-האדם בתמידות, וזה דבר שאי אפשר, כי אפלו משה רבנו, עליו השלום, וכיוצא, שבטלו הטבע, היה רק לפי שעה ובדבר פרטי, כגון קריעת ים-סוף או בקיעת הירדן וכיוצא, שהיה רק לפי שעה, אבל

לְבַטֵּל הַטְּבַע שֶׁל כָּלִיּוֹת בְּנֵי־אָדָם, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד, בְּהִכְרַח לְבַטֵּל וּלְשַׁנּוֹת הַטְּבַע אֲצִלוֹ, וְגַם צָרִיף לְבַטֵּל וּלְשַׁנּוֹת הַטְּבַע תְּמִיד, וְזֶה דְּבַר שְׂאֵי אֶפְשָׁר, וְגַם בְּרוּחַנִּיּוֹת אֵי אֶפְשָׁר וְכוּ'. אַךְ הָעֲשָׂרָה קִפִּיטָל הֵם דְּבַר נִפְלָא וַיִּקָּר וּמוֹעִיל מְאֹד.

גַּם יַחַד אוֹתָם לְעֵדוּת וְאָמַר, שְׁגַם כִּי יִמְלֹאוּ יָמָיו, אֲזִי, אַחַר הַסְּתַלְקוּתוֹ, מִי שְׂיָבֵא עַל קִבְרוֹ וַיֹּאמֶר שֵׁם אֱלֹהֵי הָעֲשָׂרָה קִפִּיטָל תְּהִלִּים הַנִּזְכָּרִים לְעִיל וַיִּתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה עֲבוּרוֹ, אֲפִלוּ אִם גָּדְלוּ וְעֲצָמוּ עֲוֹנוֹתָיו וַחֲטָאֵיו מְאֹד מְאֹד, חַס וְשָׁלוֹם, אֲזִי אֶתְאַמֵּץ וְאֶשְׁתַּדֵּל לְאוֹרֶךְ וּלְרַחֵב לְהוֹשִׁיעוֹ וּלְתַקְּנוֹ. וְאָמַר בְּזֶה הַלְּשׁוֹן: אֵיךְ וְוַעֲל מִיף לִיִּגְעַן אֵינ דְּעַר לְעֵנַג אוֹן אֵינ דְּעַר בְּרִיִּיט אֵיךְ זָאל אִיהֶם אַ טוֹכָה טְהוֹן, בִּיִּי דִי פִּאוֹת וְוַעֲל אֵיךְ אִיהֶם אַרוֹיִס צִיֵּהֵן פּוֹן שְׂאוּל תַּחֲתִיּוֹת (*). וְאֲנִי חֲזַק בְּכָל הַדְּבָרִים שְׁלִי, אַךְ בְּזֶה אֲנִי חֲזַק בְּיוֹתֵר, שְׂאֵלוֹ הָעֲשָׂרָה קִפִּיטָל תְּהִלִּים מוֹעִילִים מְאֹד מְאֹד. וְאֵלוֹ הֵן הָעֲשָׂרָה קִפִּיטָל תְּהִלִּים וְכוּ'. (רַק בְּסִפֵּר סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂיּוֹת נִדְפְּסוּ בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹן בְּטַעוֹת הַקִּפִּיטָל שֶׁל קל"ז עַל־יַדֵּי עוֹוֹת הַמְּדַפְּסִים, וּמִשָּׁם נִתְפַּשֵּׁט הַטַּעוֹת בְּכַמָּה סְפָרִים וְסִדּוּרִים, שֶׁהֶעֱתִיקוּ מִשָּׁם). וַיֹּאמְרָם כְּסִדְרָה, שֶׁהֵם כְּתוּבִים בְּתִהִלִּים. וְאָמַר, שֶׁהוּא תַקּוּן הַכְּלָלִי, כִּי כָּל עֲבָרָה, יֵשׁ לָהּ תַקּוּן מִיַּחַד, אֲבָל תַקּוּן הַנִּזְכָּר לְעִיל הוּא תַקּוּן הַכְּלָלִי.

(* מְנוּחָתוֹ קְבוּרָה בְּקַהֲלַת קַדְשׁ אוּמָאן. פֶּלֶף קַעֲב. מְדִינַת רוּסְיָא.

גַּם אָמַר אֲזִי שְׁעֵנֶן הַנְּזָכָר לְעֵיל שֶׁל הַעֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהִלִּים יֵאמְרוּ וַיִּגְלוּ בְּפָנַי הַכֹּל, וְאָמַר: אֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא דָּבָר קָל לֹאמַר עֲשָׂרָה קְפִיטָל תְּהִלִּים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן גַּם זֶה יִהְיֶה כְּבֹד מְאֹד לְקַיִם. וְכֵן נִתְקַיֵּם עִתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שֶׁמִּחַמַּת רַבּוּי הַמִּחְלָקֶת רַב הַהֲמוֹן רְחוּקִים, לְקַיִם זֹאת, וְהוּא, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרָכָה, הוֹדִיעַ כָּל זֹאת מִקֶּדֶם; וְאַנְחֵנוּ עֲשִׂינוּ מַה שְׁמַטָּל עָלֵינוּ לְהוֹדִיעַ הַתְּקוּן לְכָל הַחֲפֶז לְהִתְתַּקֵּן — וְכָל אֶחָד, הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: הַשּׁוֹמֵעַ יִשְׁמַע וְהַחֲדֵל יִחְדַּל — וְאַנְחֵנוּ אֶת נַפְשֵׁנוּ הַצְּלוּנוּ.

וַיֵּמָּה שֶׁהָרַב בַּעַל הַמַּחְבֵּר סֵדֵר תְּקוּן שֶׁבֶת מְבִיאֵם בְּשֵׁם סֵפֶר עֲשָׂרָה הַלּוּלִים, זֶה אֵינוֹ, פִּי, יְדִידֵי הַקּוֹרָא, עַיִן נָא בְּסֵפֶר תְּקוּן-מוֹעֵד וְתִרְאֶה שְׁמוּבָאִים שֵׁם בְּשֵׁם רַבֵּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרָכָה. וְגַם נוֹס וְחַפֵּשׂ בְּכָל הַסְּפָרִים, שְׁמוּבָאִים שֵׁם שְׁלֹא בְּשֵׁם רַבֵּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרָכָה, וְתִרְאֶה, שְׁכָלֵם נִדְפְּסוּ אַחַר פְּטִירַת רַבֵּינוּ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרָכָה, שֶׁנִּפְטַר תְּחִלַּת שְׁנַת תַּקְע"א בַּחֲלֵ-הַמוֹעֵד סְכוּת. וְאַפְשָׁר, שֶׁהָרַב הַנְּזָכָר לְעֵיל וְכִיוּצָא, מִגְדֵּל תְּשׁוּקָתָם לְזִכּוֹת בָּהֶם אֶת הַרְבִּים בְּתְּקוּן גְּדוֹל כְּזֶה, וַיִּדְעוּ שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵםצָאִים מִתְּנַגְדִּים וְחוֹלְקִים עַל רַבֵּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבָרָכָה, עַל-כֵּן קִיְמוּ בְּנַפְשָׁם מֵאֵמַר חֲכָמֵינוּ, זְכוּרוֹנָם לְבָרָכָה, שֶׁמֵּתָר לְשָׁנוֹת בְּדָבָר הַשְּׁלוֹם, וּבְפָרֹט בְּדָבָר גְּדוֹל וְתְּקוּן כְּזֶה.

וְעַתָּה בֵּין תְּבִין שְׂצָדְקוֹ הַנֶּאֱמָר לְעִיל, שֶׁהֵם תְּקוּן חֲדָשׁ
 לְגַמְרֵי, וְלֹא יָדַע מִזֶּה שׁוּם נִבְרָא מִימֹת עוֹלָם, וְתֹאמְרִם
 בְּשֵׁם רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּכַדֵּי שְׁשִׁפְתוֹתֵינוּ יִהְיוּ דוֹבְבוֹת
 וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים מִתְּגַעְגְעִים לָזֶה, וּמִזֶּה אֲשֶׁר אֶלְצוֹנֵי
 לְגִלוֹת כָּל הַנִּזְכָּר לְעִיל. וְזִכּוֹתוֹ יַעֲמֵד לָנוּ, וּמִכָּל פְּגָמֵינוּ
 וְצָרוֹתֵינוּ יִתְקַנְנוּ וְיִוָּשִׁיעֵנוּ, אָמֵן בֶּן יְהִי רְצוֹן.

וּמִבְּאֵר גַּם בְּהַשְׁיחוֹת שְׂאֵחַר הַסְּפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת, שֶׁהִזְהִיר
 לְאַנְשָׁיו, שְׂכַשְׂיִקְרָה לָהֶם מִקְרָה בְּלִתֵּי טְהוֹר, חֵס וְשָׁלוֹם,
 שְׂיִלְכוּ תַכְףּ וּמִיד לְמִקְוֵה לְטָבֵל, כִּי עַל-יַדֵּי הַמִּקְרָה, חֵס
 וְשָׁלוֹם, נַעֲשֶׂה מַה שְׁנַעֲשֶׂה, עַל-כֵּן טוֹב מְאֹד, שְׂקָדִם
 שְׂמִתְחִיל לְהַעֲשׂוֹת מִזֶּה אֵיזָה דְבָר, חֵס וְשָׁלוֹם, שְׂיִקְדִים
 עֲצָמוֹ הָאָדָם וְיִטְבֵּל וְיִטְהַר עֲצָמוֹ.

וְהִזְהִיר מְאֹד לְבַל יִתְפַּחַד הָאָדָם מִזֶּה כָּלֵל, כִּי הַפַּחַד
 וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה בְּעַנְיָן זֶה מִזִּיק מְאֹד מְאֹד. בְּפָרֵט אַחַר
 שְׂגִלָּה אֵלוֹ הַעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהִלִּים הַנִּזְכָּר לְעִיל אֲזַי אָמַר,
 שְׂמִי שְׂיִזְכֶּה לְקִים זֹאת, לוֹמַר אֵלוֹ הַעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהִלִּים
 הַנִּזְכָּרִים לְעִיל, בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שְׂיִקְרָה לוֹ חֵס וְשָׁלוֹם, אֲזַי
 בּוֹדָאֵי יִתְקַן חֻטְאוֹ, וְשׁוֹב אֶל יְדָאָג כָּלֵל.

גַּם הִיָּה מִתְּלוּצֵץ מֵאֵלוֹ הַחֲסִידִים וְהַיִּרְאִים, שְׂכַשְׂמַגִּיעַ לָהֶם
 אֵיזָה הִרְהוּר, אֲזַי הֵם מִתְּפַחְדִים שְׂלֹא יְבוֹאוּ לְיַדֵּי מִקְרָה,
 חֵס וְשָׁלוֹם, וּמִחֲמַת זֶה, הֵם רְגִילִים בְּהַתָּר מִחֲמַת פַּחַד שְׂלֹא

יבואו לידי מקרה, והוא, זכרונו לברכה, היה מתלוצץ מזה. ועקר פונתו היה, שהאדם צריך לבלי להתפחד ולהתירא כלל מדברים כאלו ולבלי לחשב מחשבות כלל בענין זה, רק יהיה כגבור חיל לעמד כנגד תאותו ויסיח דעתו מזה לגמרי, ואל יתפחד כלל – וה', הטוב בעיניו יעשה עמו מה שהוא יתברך חפץ.

ורמז בדבריו, שזה היה בחינת פגם של דוד המלך, עליו השלום, בבת-שבע וכו', ולא באר הדבר היטב. ומאד מאד צרכין להתחזק בשמחה תמיד, ואל יפל בדעתו כלל משום דבר שבעולם, אף אם יעבר עליו מזה מה שיעבר. ואם יהיה חזק בדעתו, ולא יתפחד כלל, ולא יחשב מחשבות כלל (שקורין איבער טראכטין), וילך בתמו בשמחה, יזכה לסוף לעבר על הכל בשלום. ודברים כאלו אי אפשר לבאר בכתב, וערום יבין לאשורו.

גם בלא זה הזהיר מאד להיות רגיל בטבילת מקוה, ואמר, שבמים, שאין אומרים תחנון, כגון ביומי דניסן וכיוצא, המובאים בשלחן-ערוף ארח-חיים, צריכין להיות רגיל ביותר בטבילת מקוה. כן נזכה לקים כל דבריו באמת ובתמים, אמן כן יהי רצון.

אמר המעתיק: כתיב: תפוחי זהב במשפיות כסף דבר דבר על אפניו, לכן אמרתי להציג פה מעט מזעיר ממאמרי חכמינו, זכרונם

לברכה, אשר שם מבאר גדל זכות הצדיקים אחר הסתלקותם למעלה למעלה, וכמה גדול הזכות והתועלת של המהלכים על קברם הקדוש, זכותם יגן עלינו, אמן בן יהי רצון.

בְּמִדְרַשׁ רַבָּה, פְּרֻשַׁת כִּי־תִשָּׂא פְּרֻשָּׁה מ"ד, עַל פְּסוּק:
 זָכַר לְאַבְרָהָם וְכוּ', הֲדָא הוּא דְכָתִיב: גִּפְּנֵי מַמְצְרִים תִּסְיַע
 וְכוּ', וְלִבְסוּף מוּבָא בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: מָה הַגִּפְּנֵי הִיא חֵיָה וְנִשְׁעָנַת
 עַל עֲצִים מֵתִים, כִּף יִשְׂרָאֵל הֵם חַיִּים וְקַיָּמִים וְנִשְׁעָנִים עַל
 הַמֵּתִים, אֵלּוּ הָאֲבוֹת. וְכֵן אַתָּה מוֹצֵא כְּמָה תְּפִלוֹת הַתְּפִלָּל
 אֵלֵיהֶוּ בְּהַר הַכְּרֵמֶל שֶׁתֵּרַד הָאֵשׁ כְּמָה דָּאֵת אָמַר: עֲנִי ה'
 עֲנִי — וְלֹא נֶעְנָה. אֵלָּא כִּינּוּן שֶׁהַזְכִּיר אֶת הַמֵּתִים וְאָמַר:
 ה', אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל — מִיָּד נֶעְנָה. מָה כְּתִיב
 שֵׁם — וַתִּפֹּל אֵשׁ ה'. וְכֵן מֹשֶׁה, בְּשַׁעַר שַׁעֲשׂוֹ יִשְׂרָאֵל אוֹתוֹ
 הַמַּעֲשֶׂה, עָמַד וְלָמַד זְכוּת אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, וְלֹא
 נֶעְנָה אֵלָּא כִּינּוּן שֶׁהַזְכִּיר אֶת הַמֵּתִים — מִיָּד נֶעְנָה, שֶׁנֶּאֱמַר:
 זָכַר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל. מָה כְּתִיב: וַיִּנָּחַם ה' עַל
 הָרָעָה: הֲוִי: כִּשֵׁם שֶׁהַגִּפְּנֵי הַזֹּאת חֵיָה וְנִשְׁעָנַת עַל עֲצִים
 מֵתִים, כִּף יִשְׂרָאֵל חַיִּים וְנִשְׁעָנִים עַל הָאֲבוֹת כְּשֶׁהֵם מֵתִים,
 הֲוִי: זָכַר לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וְלְיִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

ובזהר הקדוש, פרשת אחרי, דף ע"א, מובאים שם דברים נפלאים ונוראים מזה הענין הקדוש, וזהו: תאנא, אמר רבי יהודה, יומא חד הווי אזלו רבי חזקיה ורבי ייסא בארְחָא,

עָרְעוּ בְּגוֹשׁ חֶלֶב, וְהָיוּ חָרִיב, יִתְבוּ סְמִיךְ לְבֵי קְבָרֵי וְכוּ',
 עַיִן שָׁם הַמַּעֲשֵׂה הַנִּפְלְאָה. וּבְסוּף אֵיתָא בְּזוּ הַלְשׁוֹן: אָמְרֵי
 וְדַאי בְּשַׁעְתָּא דְּזַכָּאִין לָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּעֵלְמָא, עֵלְמָא לָא
 מִתְקִימָא אֱלָא בְּגִינְהוֹן דְּמִתְיָא. אָמַר רַבִּי יִיסָא: בְּשַׁעְתָּא
 דְּאַצְטְרִיךְ עֵלְמָא לְמִטְרָא, אֲמַאי אֲזִלִּינן לְגַבִּיהוֹן דְּמִתְיָא,
 וְהָא כְּתִיב וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, וְאָסִיר. אָמַר לִיה: עַד כָּעַן לָא
 חִמִּיתָא גְּדַפָּא דְּצַפְרָא דְּעַדָּן, וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, אֶל הַמַּתִּים
 דִּיקָא, דְּאִינן חִיבֵי וְכוּ' דְּאֲשַׁתְּכַחוּ תְּדִיר מַתִּים, אֲבָל יִשְׂרָאֵל
 דְּאֲנוּן זַכָּאי קָשׁוּט, שְׁלֵמָה קָרָא עֲלֵיהוּ: וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת
 הַמַּתִּים שְׁכָבְר מִתּוּ בְּזַמְנָא אַחְרָא וְלָא הִשְׁתָּא, שְׁכָבְר מִתּוּ
 וְהִשְׁתָּא אֲנוּן חִיִּין. וְעוֹד, דְּשָׂאָר עַמִּין, כִּד אָתָּא לְמַתִּיהוֹן
 אֲתִין בְּחַרְשִׁין לְאַתְעָרָא עֲלֵיהוּ זִינִין בִּישִׁין, וְכִד יִשְׂרָאֵל
 אֲתָאן לְמַתִּיהוֹן, אֲתִין בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְקַמֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא בְּתַבִּירוּ דְּלִבָּא בְּתַעֲנִיתָא לְקַבְּלָהּ, וְכִלָּא בְּגִין דְּנִשְׁמַתִּין
 קַדִּישִׁין יִבְעוּן רַחֲמֵי לְקַמֵּי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֵיס עַל עֵלְמָא
 בְּגִינָהּ. וְעַל דָּא תַנִּין: צְדִיקָא, אַף-עַל-גַּב דְּאַתְפֹּטֵר מְהֵאי
 עֵלְמָא, לָא אֲסַתְּלַק וְלָא אֲתַאבִּיד מְכַלְהוּ עֲלִמִין, דְּהָא
 בְּכַלְהוּ עֲלִמִין אֲשַׁתְּכַח יִתִּיר מַחִיּוּי, דְּבַחִיּוּי אֲשַׁתְּכַח בְּהֵאי
 עֵלְמָא בְּלַחֲדוּי, וְלִבְתַּר אֲשַׁתְּכַח בְּתַלְתָּ עֲלִמִין וְזַמִּין
 לְגַבִּיהוּ, דְּכְתִיב: עֲלָמוֹת אֶהְבוּךָ, אֵל תִּקְרֵי עֲלָמוֹת אֱלָא
 עוֹלָמוֹת, זַכָּאָה חִלְקֵהוֹן. תָּאנָא, כְּתִיב: וְהִיְתָה נֶפֶשׁ אָדוּנִי
 צָרוּרָה בְּצָרוֹר הַחַיִּים, וְהִיְתָה נֶפֶשׁ אָדוּנִי, נִשְׁמַת אָדוּנִי

מִבְּעֵי לֵה. אֵלָא כְּמָה דְאַמְרֵן, דְּזִכְרָא חִלְקִיהוֹן דְּצַדִּיקָא
 דְּכֻלָּא אֲתִקְשֵׁר דָּא בְּדָא, נֶפֶשׁ בְּרוּחַ, וְרוּחַ בְּנִשְׁמָה, וְנִשְׁמָה
 בְּקִדְשָׁא בְּרִיף הוּא, אֲשֵׁתִפַּח דְּנֶפֶשׁ צְרוּרָה בְּצְרוּר הַחַיִּים.
 עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ. וְעוֹד מוּבָא בְּהַפְרוּשׁ שֶׁל הָעֵין-
 יַעֲקֹב וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: שֶׁכָּבֵר מֵתוֹ — בְּפִלְחָנָא דְּמֵאֲרִיהוֹן.

מִכָּל הַמְּאָמְרִים הַנִּזְכָּרִים לְעִיל רוּאִין גְּדֵל יִקְרַת זְכוּת
 הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר כָּבֵר הִלְכוּ לְעוֹלָמָם. אֲשֶׁרִי הָאִישׁ, אֲשֶׁר
 יִסְמֹךְ עַל זְכוּתָם כָּל יְמֵי חַיָּו וְלֹא יִתְיַאֵשׁ אֶת עַצְמוֹ מִן
 הַרְחָמִים לְעוֹלָם, וּבְכָל מָה שְׁיַעֲבֹר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּו, הֵן
 בְּרוּחַנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת, יִסְמֹךְ עַל זְכוּתָם וַיִּשָּׂא יָדָיו וְלִבּוֹ
 לֹא לְאִמוּנָה יִתְבָּרֵךְ — וּבְיָדָאֵי יוֹשֵׁעַ, כָּל-שֶׁפֶן לְקִדְוִשִׁים
 אֲשֶׁר בְּאַרְץ הַמָּה וְאֲדִירֵי כָּל חֶפְצֵי בָּם, וּבְפִרְט כְּשֶׁהוֹלְכִין
 עַל קְבָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, כַּמּוּבָן מִפְּרוּשׁ רַש"י בְּפִרְשַׁת שְׁלַח-
 לָךְ עַל פְּסוּק: וַיָּבֵא עַד חֲבֵרוֹן, וּפִרַשׁ רַש"י, וְהוּא מְאָמֵר
 חֲכָמֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, שֶׁכָּלֵב לְבָדוּ הֵלָךְ לְשֵׁם לְהַשְׁתַּטַּח
 עַל קְבָרֵי אֲבוֹת לְהַצִּילוֹ מֵעֲצַת מְרַגְלִים. וְכֵן מִפְּרוּשׁ רַש"י
 בְּפִרְשַׁת וַיַּחֲזִי עַל פְּסוּק: וְאֲנִי בָּבוֹאִי מִפְּדָן, וְהוּא גַם-כֵּן
 מְאָמֵר רַבּוֹתֵינוּ, זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה: וְאֶקְבְּרָה שֵׁם, וְלֹא
 הוֹלְכֵתִיהָ אֶפְלוּ לְבֵית-לָחֵם וְכוּ', וַיִּדְעֵתִי שֵׁישׁ בְּלִבִּי עָלַי,
 אֲבָל דַּע לָךְ, שֶׁעַל-פִּי הַדְּבֹר קְבִרְתִּיהָ שֵׁם, שֶׁתְּהֵא לְעֲזָרָה
 לְבִנְיָהּ, כְּשִׁיגְלָה אוֹתָם נְבוֹזְרָאֲדָן, יִהְיוּ עוֹבְרִים דְּרָף שֵׁם,
 וַיִּצְאֵת רַחֵל עַל קְבָרָה וּבְכֵתָהּ וּמְבַקְשֵׁת עָלֶיהֶם רַחֲמִים,

שנאמר: קול ברמה נשמע וגו', והקדוש ברוך הוא משיבה: יש שָׁכַר לַפְעַלְתָּךְ, נאום ה', ושבו בנים לגבולם עד כאן לשונו.

ובמסכתא סוטה, דף י"ג, איתא: ואמר רבי חמא בר חנינא, מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר-ודם; מפני שגלוי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא, שעתיד בית-המקדש לחרב ולהגלות את ישראל מארצם, שמא יבאו לקבורתו של משה באותה שעה ויעמדו בבכיה ויתחננו למשה ויאמרו לו: משה רבנו עמד בתפלה בעדנו — ועומד משה ומבטל את הגזרה מפני שחכבים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם וכו'.

מפל זה מובן, אשר להיות על קברם ממש מועיל ביותר ויותר מלהזכיר זכותם לְבַד וְלִבְלִי להיות על קברם ממש, כי גם להזכיר זכותם לְבַד גם-כן גדול מאוד ומועיל מאוד, אבל להיות על קברם ממש, זאת מועיל ביותר ויותר בלי שעור, כמובן ממאמר חכמינו, זכרונם לברכה, בדבר פלב ורחל אמנו וממאמר חכמינו, זכרונם לברכה, מהסתרת קברו של משה רבנו, עליו השלום, והבן. כן נזקה לילך ולהשתטח על קברי הצדיקים ולהרבות בעתה ולשפוך לבנו פמים נכח פני ה', אז בודאי בהם עולם נושע, אמן כן יהי רצון.

יהי רצון שאומרים קודם אמירת תהלים בחול אומרים כאן:
 יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, הבוחר
 בְּדוֹד עֲבָדוֹ וּבְזַרְעוֹ אַחֲרָיו וְהַבּוֹחֵר בְּשִׁירוֹת וּתְשׁוּבָחוֹת,
 שֶׁתִּפְּנֵן בְּרַחֲמִים אֶל קְרִיאַת מְזֻמְרֵי תְהִלִּים שֶׁאֶקְרָא כְּאֵלוֹ
 אֲמָרִם דְּוֹד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם בְּעֲצָמוֹ זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
 וַיַּעֲמַד־לָנוּ זְכוּת פְּסוּקֵי תְהִלִּים וּזְכוּת תְּבוּתֵיהֶם
 וְאוֹתִיּוֹתֵיהֶם וּנְקוּדוֹתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם
 מֵרַאשֵׁי־תְבוּת וּמִסּוֹפֵי־תְבוּת לְכַפֵּר פְּשָׁעֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ
 וְחַטָּאתֵינוּ וּלְזַמֵּר עָרִיצִים וּלְהַכְרִית כָּל הַחוֹחִים וְהַקּוֹצִים
 הַסּוֹכְבִים אֶת הַשּׁוֹשְׁנָה הָעֲלִיוֹנָה וּלְחַבֵּר אֶשֶׁת נְעוּרִים עִם
 דוֹדָהּ בְּאַהֲבָה וְאַחֲוָה וְרַעוּת, וּמִשֵּׁם יִמְשֹׁךְ לָנוּ שֶׁפַע לְנַפְשׁ
 רוּחַ וּנְשָׁמָה לְטַהֲרָנוּ מֵעוֹנוֹתֵינוּ וּלְסַלַּח חַטָּאתֵינוּ וּלְכַפֵּר
 פְּשָׁעֵינוּ כְּמוֹ שֶׁסִּלַּחְתָּ לְדוֹד שֶׁאָמַר מְזֻמְרִים אֵלוֹ לְפָנֶיךָ כְּמוֹ
 שֶׁנֶּאֱמַר: גַּם יְהוָה הֶעֱבִיר חַטָּאתְךָ לֹא תָמוּת. וְאֵל תִּקְחֵנוּ
 מִהָעוֹלָם הַזֶּה קֹדֶם זְמַנְנוּ עַד מְלֵאת שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים
 שָׁנָה בְּאוֹפֵן שְׁנוּכָל לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתְנוּ. וּזְכוּת דְּוֹד
 הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם יִגַּן עָלֵינוּ וּבְעֲדָנוּ שֶׁתֹּארִיךְ אַפֶּךָ עַד
 שׁוּבָנוּ אֵלֶיךָ בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּמֵאוֹצַר מִתְּנַת חֲנָם
 חֲנִנּוּ כְּדָכְתִּיב: וְחַנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר אֶחֱוֹן וְרַחֲמֵתִי אֶת אֲשֶׁר
 אֲרַחֵם. וְכַשֵּׁם שֶׁאֲנוּ אוֹמְרִים לְפָנֶיךָ שִׁירָה בְּעוֹלָם הַזֶּה כִּי
 נִזְכָּה לומר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁיר וּשְׁבָחָה לְעוֹלָם הַבָּא,
 וְעַל יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים תִּתְעוֹרֵר חֲבֻצַּלַת הַשְּׁרוּן וְלִשִׁיר
 בְּקוֹל נְעִים בְּגִילַת וְרִגְוֹן כְּבוֹד הַלְּכָנוֹן נִתֵּן לָהּ, הוֹד וְהָדָר
 בְּבֵית אֱלֹהֵינוּ, בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן סְלָה:

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים

הַרְיֵנִי מִקְשֵׁר עֲצָמֵי בְּאִמֵּי־תְּהִי הַעֲשָׂרָה מִזְמוֹרִים אֵלֶי
 לְכֹל הַצַּדִּיקִים הָאֲמֵתִים שְׂבֹדוֹרֵינוּ וְלְכֹל הַצַּדִּיקִים
 הָאֲמֵתִים שׁוֹכְנֵי עֵפֶר קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה וּבְכַרְט
 לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ צַדִּיק יְסוּד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה
 רַבְּנוּ נַחֲמֵן בֶּן פִּיגָא זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ שְׁגָלָה תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ : נִקְדְּמָה פְּנֵינוּ
 בַּתּוֹדָה בְּזִמְרוֹת נְרִיעַ לוֹ : כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמִלֶּךָ גָּדוֹל
 עַל כָּל אֱלֹהִים :

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הַרְיֵנִי מִזְמֵן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי
 לְשֵׁם יְחִוּד קְדוֹשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתָה בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוּ עַל
 יְדֵי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל :

טז. מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמֵרְנֵי אֵל, כִּי-חֲסִיתִי בְךָ :
 אָמַרְתָּ לִיהוָה אֲדַנִּי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל-עָלִיךָ :
 לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירִי כָּל חֲפָצֵי-
 כֶּם : יִרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ, בַּל-אֲסִיךָ
 נִסְפִּיהֶם מִדָּם, וּבַל אֶשָּׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל-
 שְׁפָתַי : יְהוָה מְנַת-חֶלְקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ
 גּוֹרְלִי : חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי בַּנְּעִימִים, אַף-נִחַלְתָּ

שְׁפָרָה עָלַי: אֲבָרְךָ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצָנִי, אִף
 לַיְלֹת יִסְרוּנִי כְלִיּוֹתַי: שׁוֹיֵתִי יְהוָה לְנִגְדֵי
 תְּמִיד, כִּי מִימִינִי בַל אָמוּט: לָכֵן שָׁמַח לְבִי
 וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף-בְּשָׂרִי יִשְׁכַּן לְבֶטֶח: כִּי לֹא
 תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תִתֵּן חֲסִידְךָ לְרֹאוֹת
 שָׁחַת: תּוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבַע שְׁמָחוֹת אֶת-
 פְּנֵיךָ, נְעִימוֹת בְּיַמִּינְךָ נֶצַח:

לב. לְדוֹד מְשֻׁכֵּל, אֲשָׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע כְּסוּי
 חֲטָאָה: אֲשָׁרִי-אָדָם, לֹא יַחֲשֹׁב יְהוָה לוֹ עוֹן,
 וְאֵין בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: כִּי הֶחֱרַשְׁתִּי בְלוֹ עֲצָמַי,
 בְּשִׂאֲגָתִי כָּל-הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִכְבַּד עָלַי
 יָדְךָ, נְהַפֵּךְ לְשׂוֹדֵי בְּחַרְבוֹנִי קִיץ סְלָה: חֲטָאתִי
 אֹדִיעֶךָ, וַעֲוֹנִי לֹא-כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדֶה עָלַי
 פֶּשַׁעִי לִיהוָה, וְאַתָּה נָשֵׂאתָ עוֹן חֲטָאתִי סְלָה:
 עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל-חֲסִיד אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצָא, רַק
 לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סִתָּר
 לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי, רְנִי פִלֵּט תְּסוּבְּבֵנִי סְלָה:
 אֲשֻׁכֶּלְךָ וְאוֹרְךָ בְּדַרְךָ זֶה תִּלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ

(* אחר אתה סתר לי, צריך להפסיק מעט (עי' בלקו"מ ח"א סי' רי"ג).

עיני: אל תהיו כסוס, כפרד אין הבין, במתג-
 ורסן עדין לבלום, בל קרב אליך: רבים
 מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד
 יסובבנו: שמחו ביהוה, וגילו צדיקים,
 והרנינו כל-ישרי-לב:

מא. למנצח מזמור לדוד: אשרי משכיל
 אל-דל, ביום רעה ימלטהו יהוה: יהוה
 ישמרהו ויחיהו, ואשר בארץ, ואל תתנהו
 בנפש איביו: יהוה יסעדנו על ערש דוי, כל
 משכבו הפכת בחליו: אני-אמרתי יהוה חנני,
 רפאה נפשי כי חטאתי לך: אויבי יאמרו רע
 לי, מתי ימות ואבד שמו: ואם-בא לראות,
 שוא ידבר, לבו יקבץ-און לו, יצא לחוץ
 ידבר: יחד עלי יתלחשו כל-שנאי, עלי
 יחשבו רעה לי: דבר-בליעל יצוק בו, ואשר
 שכב לא-יוסיף לקום: גם-איש שלומי, אשר-
 בטחתי בו, אוכל לחמי, הגדיל עלי עקב:
 ואתה יהוה חנני והקימני, ואשלמה להם:

בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חֲפֹצֶתָ בִּי, כִּי לֹא-יִרְיַע אִיבִי
 עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמִּי, תִּמְכַּתָּ בִּי, וּתְצַיְבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד הָעוֹלָם, אָמֵן וְאָמֵן:

מב. לְמַנְצַח מְשֹׁכֵיל לְבַנֵּי קִרְח: כְּאִיל תְּעֲרוֹג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם, כֵּן נַפְשֵׁי תְעֲרוֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 צְמָאָה נַפְשֵׁי לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי, מְתִי אָבוֹא
 וְאֲרָאָה פְּנֵי אֱלֹהִים: הִיתָה-לִּי דְמַעְתִּי לְחֶם
 יוֹמָם וְלַיְלָה, בְּאָמַר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם, אֵיִה
 אֱלֹהֶיךָ: אֵלֶה אֲזַכְּרָה וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי נַפְשֵׁי כִּי
 אֶעֱבֹר בַּסֶּף, אֲדִידִם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רְנָה
 וְתוֹדָה, הַמּוֹן חוֹגֵג: מֵהַתְּשׁוּחָחַי נַפְשֵׁי
 וּתְהִמֵּי עָלַי, הוֹחֲלֵי לְאֱלֹהִים, כִּי עוֹד אוֹדְנוּ
 יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: אֱלֹהֵי, עָלַי נַפְשֵׁי תְשׁוּחָח, עַל-
 כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יְרֵדֵן, וְחֶרְמוֹנִים, מִהַר מְצָעַר:
 תְּהוֹם-אֶל-תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ, כָּל
 מְשֻׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָה עָלַי עֲבָרוּ: יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה
 חֲסֵדוֹ, וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי, תִּפְלָה לְאֵל חַי:

אומרה לאל סלעי למה שכחתני, למה קדר
 אלה, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי חרפוני
 צוררי, באמרם אלי כל היום איה אלהיך:
 מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי, הוחילי
 לאלהים כי-עוד אודנו, ישועת פני ואלהי:

נט. למנצח אל תשחת לדרך מכתם, בשלח
 שאול וישמרו את-הבית להמיתו: הצילני
 מאיבי אלהי, ממתקוממי תשגבני: הצילני
 מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה
 ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא-פשעי ולא-
 חטאתי יהנה: בלי-עון ירצון ויכוננו, עורה
 לקראתי וראה: ואתה יהנה-אלהים צבאות
 אלהי ישראל, הקיצה לפקד כל-הגוים, אל-
 תחון כל-בגדי און סלה: ישובו לערב, יהמו
 ככלב, ויסוכבו עיר: הנה יביעון בפיהם,
 חרבות בשפתותיהם, כי-מי שמע: ואתה
 יהנה תשחק-למו, תלעג לכל-גוים: עזו, אליך
 אשמרה, כי אלהים משגבי: אלהי חסדי

יִקְדְּמֵנִי, אֱלֹהִים יִרְאֵנִי בְּשֻׁרְי: אֶל-תִּהְרַגְם,
 פֶּן-יִשְׁכַּחוּ עַמִּי: הַנִּיעְמוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ,
 מִגִּגְנוֹ אֲדֹנָי: חֲטֹאת-פִּימוּ דְבַר-שְׁפָתִימוּ
 וְיִלְכְּדוּ בְּגֵאוֹנָם, וּמֵאֵלָה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: כֹּלָה
 בְּחֻמָּה, כֹּלָה וְאִינָמוּ, וַיִּדְעוּ כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁל
 בְּיַעֲקֹב, לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה: וַיָּשָׁבוּ לְעָרָב,
 יַהֲמוּ כַּכֶּלֶב, וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: הִמָּה יִנִּיעוּן לְאָכְל,
 אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיָנוּ: וְאֲנִי אֲשִׁיר עֶזְךָ, וְאֲרַנֵּן
 לְבַקֵּר חֲסִדְךָ, כִּי-הָיִיתָ מִשְׁגָּב לִי, וּמְנוּס, בְּיוֹם
 צָר-לִי: עֲזֵי אֵלֶיךָ אֲזַמְּרָה, כִּי-אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי
 אֱלֹהֵי חֲסִדֵי:

עז. לְמַנְצַח עַל-יְדוּתוֹן לְאַסָּף מְזִמּוֹר:
 קוֹלִי*) אֶל-אֱלֹהִים וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים
 וְהֵאֲזִין אֵלָי: בְּיוֹם צָרָתִי אֲדֹנָי דְרַשְׁתִּי, יָדִי
 לִילָה נִגְרָה וְלֹא תָפוּג, מֵאֲנָה הַנָּחַם נַפְשִׁי:
 אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים וְאַהֲמִיָּה, אֲשִׁיחָה, וְתַתְעַטֵּף
 רוּחִי סָלָה: אַחֲזַת שְׁמֵרוֹת עֵינָי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא
 אֲדַבֵּר: חֲשַׁבְתִּי יָמִים מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים:

(* כאמרוך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

אזכרה נגינתי בלילה, עם-לבבי אשיחה,
ויחפש רוחי: הלעולמים יזנח אדני, ולא-יסיף
לרצות עוד: האפס לנצח חסדו, גמר אמר
לדר ודר: השכח חנות אל, אם-קפץ באף
רחמיו סלה: ואמר חלותי היא, שנות ימין
עליון: אזכור מעללי-יה, כי אזכרה מקדם
פלאך: והגיתי בכל-פעלך, ובעלילותיך
אשיחה: אלהים בקדש דרכך, מי-אל גדול
כאלהים: אתה האל עשה פלא, הודעת
בעמים עזך: גאלת בזרוע עמך, בני-יעקב
ויוסף סלה: ראוך מים אלהים, ראוך מים,
יחילו, אף ירגזו תהמות: זרמו מים עבות,
קול נתנו שחקים, אף-חצצריך יתהלכו: קול
רעמך בגלגל, האירו ברקים תבל, רגזה
ותרעש הארץ: בים דרכך ושבילך במים
רבים, ועקבותיך לא נודעו: נחית כצאן עמך,
ביד-משה ואהרן:

צ. תפלה למשה איש-האלהים, אדני,

מְעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָנוּ בְּדוֹר וָדוֹר: בְּטָרַם הָרִים
יִלְדוּ, וַתַּחֲוִלֵּל אֶרֶץ וַתַּבֵּל, וּמְעוֹלָם עַד-עוֹלָם,
אַתָּה אֵל: תָּשֵׁב אֲנוֹשׁ עַד-דֶּכָּא, וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ
בְּנֵי-אָדָם: כִּי אָלֶף שָׁנִים בְּעֵינַיִךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל
כִּי יַעֲבוּ, וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: זִרְמַתָּם, שְׁנָה
יְהִיו, בַּבֶּקֶר כְּחֻצִיר יַחֲלֶף: בַּבֶּקֶר יִצִּיץ וַיַּחֲלֶף,
לְעָרֵב יִמּוּלֵל וַיִּבֶשׁ: כִּי-כָלִינוּ בְּאַפָּךָ, וּבַחֲמַתְךָ
נִבְהָלְנוּ: שִׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ, עַל־מְנוּ, לְמֵאוֹר
פָּנֶיךָ: כִּי כָל-יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרַתְךָ, כָּלִינוּ שְׁנֵינוּ
כְּמוֹ-הֶגְהָה: יָמֵי-שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה,
וְאִם בְּגְבוּרוֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן,
כִּי-גַז חֵישׁ וַנַּעֲפָה: מִי-יֹדַע עַז אַפָּךָ, וּכְיִרְאַתְךָ
עִבְרַתְךָ: לְמָנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע, וְנָבִיא לְבַב
חֲכָמָה: שׁוּבָה יְהוָה עַד-מָתַי, וְהִנָּחֵם עַל
עֲבֹדֶיךָ: שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר חֲסֹדְךָ, וַיִּנְרַנְּנָה וַיִּשְׁמַחַח
בְּכָל-יָמֵינוּ, שִׁמְחָנוּ כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ, שְׁנוֹת רָאִינוּ
רָעָה: יִרְאֶה אֶל-עֲבֹדֶיךָ פֶּעֶלְךָ, וַהֲדַרְךָ עַל-
בְּנֵיהֶם: וַיְהִי נֶעֱם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה
יְדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנְנָהוּ:

קה. הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ
 בְּעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ-לוֹ זִמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ
 בְּכָל נַפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ, יִשְׂמַח
 לֵב מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: דַּרְשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ, בִּקְשׁוּ
 פָּנָיו תָּמִיד: זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו, אֲשֶׁר עָשָׂה, מִפְּתִיחוֹ
 וּמִשְׁפָּטֵי-פִיו: זָרַע אַבְרָהָם עַבְדּוֹ, בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפָּטָיו: זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, דָּבָר צְוָה, לְאַלְף
 דוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֵק, לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 לֵאמֹר, לֶף אֲתָן אֶת-אֶרֶץ-כְּנַעַן, חֶבְל נַחֲלַתְכֶם:
 בְּהִיּוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר, כְּמַעַט וְגָרִים בָּהּ:
 וַיִּתְּהִלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי, מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם, וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 אֵל תִּגְעוּ בְּמִשְׁיחִי, וְלִנְבִיאֵי אֵל תִּרְעוּ: וַיִּקְרָא
 רָעַב עַל-הָאָרֶץ, כָּל מִטֵּה-לֶחֶם, שָׁבַר: שָׁלַח
 לְפָנֵיהֶם אִישׁ, לְעַבְד נִמְכָר יוֹסֵף: עֲנוּ בַכָּבֵל
 רְגִלוֹ, בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: עַד-עֵת בָּא דְבָרוֹ,
 אִמְרַת יְהוָה צָרְפָתָהּ: שָׁלַח מֶלֶךְ וַיִּתִּירָהּ,

מִשָּׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: שָׁמוּ אָדוֹן לְבֵיתוֹ,
 וּמִשָּׁל בְּכָל-קִנְיָנוֹ: לְאַסֹּר שָׁרֵיו בְּנִפְשׁוֹ, וּזְקִנָּיו
 יַחֲכֶם: וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצָּרִים, וַיַּעֲקֹב גֵּר בְּאֶרֶץ-
 חָם: וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד, וַיַּעֲצֵמְהוּ מִצָּרָיו:
 הִפְּךָ לָבָם לְשָׂנֵא עַמּוֹ לְהִתְנַפֵּל בְּעַבְדָּיו: שְׁלַח
 מֹשֶׁה עֲבָדוֹ, אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ: שָׁמוּ-בָּם
 דְּבָרֵי אֱתוֹתָיו, וּמוֹפְתִים בְּאֶרֶץ חָם: שְׁלַח חֹשֶׁךְ
 וַיַּחֲשֹׁךְ, וְלֹא-מָרוּ אֶת דְּבָרוֹ: הִפְּךָ אֶת-מִימֵיהֶם
 לְדָם, וַיִּמַּת אֶת דְּגָתָם: שָׁרַץ אֲרָצָם צְפַרְדֵּיעִים,
 בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: אָמַר, וַיָּבֵא עֹרֵב, כְּנִים, בְּכָל
 גְּבוּלָם: נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בְּרֹד, אִשׁ לְהַבּוֹת
 בְּאֲרָצָם: וַיֵּךְ גִּפְנִם וּתְאֲנָתָם, וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
 גְּבוּלָם: אָמַר וַיָּבֵא אֲרֶבֶה, וַיִּלַּק, וְאִין מִסְפָּר:
 וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם, וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
 וַיֵּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם, רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
 וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וְאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
 שָׂמַח מִצָּרִים בְּצִאתָם, כִּי-נִפְּל פַּחְדָּם עֲלֵיהֶם:
 פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְךָ, וְאִשׁ לְהָאִיר לְיִלָּה: שָׁאֵל
 וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלֶחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: פָּתַח צוּר,

ויזוּבוּ מַיִם, הִלְכוּ בַּצִּיּוֹת נָהָר: כִּי-זָכַר אֶת-
 דְּבַר קִדְשׁוֹ, אֶת-אַבְרָהָם עַבְדּוֹ: וַיּוֹצֵא עִמּוֹ
 בְּשֵׁשׁ־עָשָׂר, בְּרֵנָה אֶת בְּחִירָיו: וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
 גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: בְּעֵבוֹר יִשְׁמְרוּ
 חֻקָּיו, וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז. עַל-נִהְרֹת בְּכָל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ
 בְּזָכְרֵנוּ אֶת-צִיּוֹן: עַל עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תְּלִינוּ
 כְּנֹרֹתֵינוּ: כִּי שָׁם, שְׁאַלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ דְבַר־יְשִׁיר,
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךָ
 נָשִׁיר אֶת-שִׁיר־יְהוָה, עַל אֲדַמַּת נֹכַר: אִם-
 אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי
 לְחֻכֵּי, אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכִי, אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת
 יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: זָכַר יְהוָה לְבָנֵי
 אָדוֹם אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם, הָאוֹמְרִים עָרוֹ עָרוֹ עַד
 הַיְסוֹד בָּהּ: בַּת-בְּכָל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁר־יִשְׁעֶלֶם-
 לָךְ אֶת-גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלָתְךָ לָנוּ אֲשֶׁר־יִשְׁיַחֲזֹ
 וְנִפְץ אֶת-עַלְלֶיךָ אֶל הַסֵּלַע:

קנ. הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ-אֵל, בְּקִדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ

בְּרִקְיעַ עֵזוֹ: הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ כְּרֹב
 גְּדָלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֹבֵל
 וְכִנּוֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֶף וּמַחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים
 וְעָגָב: הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שָׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׂמָה, תְּהִלֵּל יְהוָה,
 הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר שלשה פסוקים אלו

מִי יִתֵּן מְצִיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בָּשׁוּב יְהוָה שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל
 יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל: וּתְשׁוּעַת צְדִיקִים מִיְהוָה מְעוֹזָם בְּעַת
 צָרָה: וַיַּעֲזְרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם, יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים, וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי
 חָסוּ בוֹ:

ואחר העשרה קפיטל תהלים טוב לומר תפלה זו:

אֲשִׁירָה לַיהוָה בְּחַיִּי, אֲזַמְּרָה לֵאלֹהֵי בְּעוֹדִי, יַעֲרֹב עָלַי
 שִׁיחֵי אֲנֹכִי אֲשַׁמַּח בִּיהוָה: הוֹדוּ לַיהוָה בְּכַנּוֹר, בְּנִבְל
 עֲשׂוֹר זָמְרוּ לוֹ: אֱלֹהִים, שִׁיר חֲדָשׁ אֲשִׁירָה לָךְ בְּנִבְל
 עֲשׂוֹר אֲזַמְּרָה לָךְ: עָלַי עֲשׂוֹר וְעָלַי נִבֵּל, עָלַי הַגִּיזוֹן
 בְּכַנּוֹר: כִּי שָׁמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶךָ, בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן:
 רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲדוֹן כָּל, בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת, רְבוּן כָּל
 הַמַּעֲשִׂים, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זְמֵרָה, עֲזַרְנִי וְחַנּוּנִי בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים וּבְחֶסֶדְךָ הָעֲצוּמִים, שְׁאֲזַכֶּה לְעוֹרֵר וּלְהוֹצִיא
 וּלְגַלוֹת כָּל הָעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר
 תְּהִלִּים. וּבְזָכוֹת אֵלוֹ הָעֲשָׂרָה קִפִּיטָל תְּהִלִּים שֶׁאֲמַרְתִּי
 לְפָנֶיךָ, שֶׁהֵם כְּנֶגֶד עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם סֵפֶר
 תְּהִלִּים, שֶׁהֵם: אֲשֵׁרִי, בְּרָכָה, מִשְׁכִּיל, שִׁיר, נְצוּחַ, נְגוּן,
 תְּפִלָּה, הוֹדָאָה, מְזֻמּוֹר, הַלְלוּיָהּ — בְּזָכוֹת הַמְזֻמּוֹרִים
 וּבְזָכוֹת הַפְּסוּקִים וּבְזָכוֹת תְּבוֹתֵיהֶם וְאוֹתִיּוֹתֵיהֶם
 וּנְקֻדוֹתֵיהֶם וְטַעְמֵיהֶם וְהַשְּׁמוֹת הַיּוֹצְאִים מֵהֶם מְרָאשֵׁי-
 תְּבוֹת וּמְסוּפֵי-תְבוֹת, וּבְזָכוֹת דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
 עִם כָּל הָעֲשָׂרָה צַדִּיקִים, שֶׁיִּסְדּוּ סֵפֶר תְּהִלִּים: (וּבְזָכוֹת
 הַצַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, רְבִנוּ נַחֲמֵן
 בֶּן פִּיגָא, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר גָּלָה וְתַקֵּן לוֹמַר אֵלוֹ
 הָעֲשָׂרָה קִפִּיטָל תְּהִלִּים בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית) וּבְזָכוֹת

תפלה לתקון הפללי

לב

כָּל הַצְדִּיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמֵתִים, תּוֹכְנֵי וְתוֹחֲנֵי,
שְׂאֻזָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְהוֹצִיא כָּל הַטּוֹת קָרִי,
שְׂיֻצָּאוּ מִמֶּנִּי לְבִטְלָה, בֵּין בְּשׁוּגֵג בֵּין בְּמִזִּיד, בֵּין בְּאִנְס
בֵּין בְּרָצוֹן, (אם יאמר חס ושלום בשביל מקרה שנודמן לו
באותו הלילה, יאמר זה: ובפרט כל הטפות שיצאו ממני בלילה
זאת, על-ידי מקרה-לילה, שקרה לי בעונותי הרבים) כָּלֵם
אֻזָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה וּבְכַחֲךָ
הַגְּדוֹל, לְהוֹצִיאֵם מֵהַקְּלָפוֹת וּמֵהַסְּטָרִין אַחֲרָנִין, מִכָּל
הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְנִתְּפְּזוּ וְנִפְּצוּ וְנִדְּחוּ לְשָׁם, וְאֵל יִדַּח
מִמֶּךָ נִדַּח. וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁבֵּר וְתִהְרַג וְתַעֲקֹר וְתִכְלֶה
וְתִבְטֵל, כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַרוּחִין וְשִׁדִּין וְלִילִין, שֶׁנַּעֲשׂוּ
וְנִבְרְאוּ וְנוֹצְרוּ עַל-יְדֵי אֱלוֹ הַטּוֹת, שְׂיֻצָּאוּ מִמֶּנִּי
לְבִטְלָה, וְתִסִּיר מֵהֶם חַיּוּתָם, וְתוֹצִיא וְתַגְּזֹל מֵהֶם הַחַיּוּת
דְּקֻדְשָׁה, וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבָּלְעוּ:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵל חַי וְקַיִם, חַי הַחַיִּים, מְלֵא רַחֲמִים,
הִדָּן אֶת כָּל הָעוֹלָם לְכַף זְכוּת תָּמִיד, הַחֲפִץ חֶסֶד
וּמְרֻבָּה לְהִיטִיב. אָבִי אָבִי, גּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי. יִדְעָתִי יְהוָה
יִדְעָתִי, כִּי אֲנִי בְּעֵצְמִי הַחֲבִיב וְהַפּוֹשֵׁעַ אֶפְלוּ בְּהַמְּקָרוֹת
שֶׁנִּדְּמָנוּ לִי בְּשׁוּגֵג, כִּי לֹא שְׁמַרְתִּי אֶת הַמַּחְשְׁבָה כָּלֵל
וְהִרְהַרְתִּי בַּיּוֹם, עַד שֶׁבָּאתִי לְיַדִּי טְמָאָה בְּלִילָה, וְעַל-

תפלה לתקון הכללי

לג

ידי זה קלקלתי מה שקלקלתי, וגרמתי מה שגרמתי, ושחתתי מה ששחתתי. אוי אוי אוי, אויה על נפשי, אוי לנפשי, כי גמלתי לי רעה. מה אמר, מה אדבר, מה אצטדק. מה אמר, מה אדבר, מה אצטדק. האלהים מצא את עוני. הנני לפניך באשמה רבה, הנני לפניך מלא בוששה וכלמה, מלא טנופים ולכלוכים, מלא תועבות רעות, ואין שום לשון בעולם שאוכל לכנות בו עצם הרחמנות שיש עלי, כי רע ומר, כי נגע עד הנפש, מר לי מאוד, אבי שבשמים; מר לי מאוד, רבון כל העולמים. ראה אנחתי ואנקתי, כי נפשי מרה לי מאוד, עד אשר איני יודע איך אני יכול לחיות מעצם מרירות נפשי, אשר עד גבהי שמים יגיע, כי קצתי בחיי, למה לי חיים כאלה, חיים מרים ומרורים ממות, את קבעת כוס התרעלה שתית, מצית, נפשי.

רבוננו של עולם! אתה לבד ידעת רבוי ועצם הפגמים הגדולים, העצומים והנוראים, שנעשים על-ידי-זה בכל העולמות, ועתה איך אוכל לתקן זאת ובמה יזכה נער כמוני לתקן את אשר שחתתי, אך אף-על-פי-כן ידעתי, ואני מאמין באמונה שלמה, כי אין שום יאוש בעולם כלל. ועדין יש לי תקווה, ועדין לא אבדה

תוּחַלְתִּי מִיְהוָה, כִּי חֲסָדֶי יְהוָה כִּי לֹא תִמְנֹנֶנּוּ, כִּי לֹא כָלוּ
 רַחֲמָיו. עַל כֵּן בָּאתִי לִפְנֵיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
 אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, אֱלֹהֵי כָל
 הַצְּדִיקִים וְהַחֲסִידִים הָאֲמִיתִיִּים וְאֱלֹהֵי כָל יִשְׂרָאֵל,
 אֱלֹהֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, שְׁתַּרְחַם עָלַי וְתַעֲשֶׂה אֶת
 אֲשֶׁר בְּחַקֶּיךָ אֵלֶיךָ וְאֶת מִשְׁפָּטֶיךָ אֲשַׁמֵּר, וְתִכַּף אֶת יִצְרֵי
 לְהַשְׁתַּעֲבֹד לְךָ, וְתִגְעַר בְּהַיֵּצֵר הָרַע וְתִגְרָשׁוּ מִמֶּנִּי מַעֲתָה
 וְעַד עוֹלָם, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצְלִלְנִי וְתַפְלִטְנִי מַעֲתָה מְכֹל מִיְּנֵי
 הַרְהוּרִים רָעִים וּמִמַּחְשְׁבוֹת רָעוֹת וּמִפְגָּם הָרְאוֹת וּמִפְגָּם
 הַדְּבֹר, וְתִצְלִלְנוּ מַעֲתָה מְכֹל מִיְּנֵי פְגָם הַבְּרִית שְׁבַע־עוֹלָם
 בְּמַחְשְׁבָהּ, דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, וְתִהְיֶה עִמִּי תָמִיד וְתִשְׁמְרֵנִי
 וְתִצְלִלְנִי מִמַּקְרָה, בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, מַעֲתָה וְעַד
 עוֹלָם:

אָבִינוּ, מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם, גּוֹאֵל חַזָּק. שְׁטַחְתִּי אֵלֶיךָ
 כַּפִּי. הִצַּל הִצַּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה, הִצַּל לְקוֹחִים לְמוֹת,
 הִצַּל נִרְדָּף וְחָיֵב כְּמוֹנֵי, הִצַּלְנִי מִן הַשָּׂאוֹל תַּחֲתִיּוֹת. תֵּן
 לִי תַקְוָה, וְלֹא אֶבֶד, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, כִּי מֵה בְּצַע בְּדַמִּי,
 בְּרַדְתִּי אֵל שַׁחַת, הַיּוֹדֵךְ עֶפֶר, הַיִּגִּיד אֲמַתְךָ. דָּלוּ עֵינַי
 לְמָרוֹם, יְיָ עֲשֶׂה לִּי, עֲרַבְנִי, עֲרַב עִבְדְּךָ לְטוֹב, אֵל
 יַעֲשֶׂה לִּי זָדִים, כִּי אֵין לִי שׁוֹם כַּח אֵלָא בְּפִי, אֵין לִי שׁוֹם

תפלה לתקון הפללי לה

מנוס ומבטח, כִּי־אִם עָלֶיךָ לְבַד, עַל חֲסִדֶיךָ הָעֲצוּמִים
לְבַד, עַל רַחֲמֶיךָ הַגְּדוּלִים, עַל חֲמִלְתְּךָ הָאֲמִתִּית, עַל
חֲנִינוּתֶיךָ הַנִּצְחִיּוֹת וְעַל כַּח וּזְכוּת הַצְּדִיקִים, שֶׁשָּׁמְרוּ
אֶת הַבְּרִית בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שָׂאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרָיו,
בָּהֶם תִּמְכְּתִי יִתְדוֹתַי, בָּהֶם אֶשְׁעַן וְאֶסְמֶךָ, בְּזִכּוֹתֶם
וּכְחֵם אֶבְטַח וְאֶקְוֶה, כִּי לֹא תַעְזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא
תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֵאוֹת שְׂחַת. אָהֵה יְהוָה, מִלְטָנִי! אָהֵה
יְהוָה, פִּדְנִי! רְאֵה מְסַכֵּן כְּמוֹנֵי טוֹרֶךָ בְּלֵב יָמַי, תְּהוֹם
אֶל תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צְנוּרֶיךָ, כָּל מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיֶךָ עָלַי
עָבְרוּ, צוּד צְדוֹנֵי כַּצְּפוּר, אִיבֵי חֲנָם. צָמְתוּ בַּבּוֹר חַיִּי,
וַיְהִי אָבֶן בִּי. צָפוּ מַיִם עַל רֹאשִׁי, אֲמַרְתִּי נִגְזַרְתִּי. קָרָאתִי
שְׁמֶךָ, יְהוָה, מִבּוֹר תַּחֲתִיּוֹת; קָרָאתִי שְׁמֶךָ, יְהוָה, מִבּוֹר
תַּחֲתִיּוֹת:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! מְלֵא רַחֲמִים, מְלֵא
חֶסֶד חֲנָם, מְלֵא חֲנִינוּת, מְלֵא רַחֲמָנוֹת, מְלֵא טוֹב, מְלֵא
רְצוֹן. כְּבָר קִבְּלָנוּ עָלֵינוּ לְקַרְא אֵלֶיךָ תָּמִיד, וְהִנְנִי מְקַיֵּם
קְבֻלָּתְנוּ, וְהִנְנִי קוֹרֵא אֵלֶיךָ מִמְּקוֹם שֶׁפֶל כְּזֶה, מִמְּקוֹמוֹת
מְגֻנִים כְּאֵלֶּה. מִמְּעַמְקִים קָרָאתֶיךָ, יְהוָה, מִעַמְקֵי
עַמְקִים, מִן הַמַּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עָנְנִי בַּמְּרַחֵב יְהוָה. וְאִם
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים יִרְדְּנוּ לְמָקוֹם שֶׁיִּרְדְּנוּ, וְיִרְדְּנוּ עִכְשָׁו

בְּעִקְבוֹת מְשִׁיחָא לְמִקּוּמוֹת נְמוּכִים וּשְׁפָלִים מְאֹד מְאֹד,
 שְׁלֹא יָרְדוּ יִשְׂרָאֵל לְתוֹכְכֶם מְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: וַתִּרְדּוּ
 פְּלָאִים, אֵין מְנַחֵם לָהּ; אַף-עַל-פִּי-כֵן, אֵין אָנוּ מִיֵּאֲשִׁים
 עֲצֻמְנוּ, חֵס וְשָׁלוֹם, בְּשׁוֹם אַפֶּן בְּעוֹלָם כָּלֵל, כִּי כָּבַר
 הִבְטַחְתָּנוּ לְהַשִּׁיבֵנוּ מִמְּצוּלוֹת יָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: אָמַר
 אֲדָנִי מִבְּשֵׁן אָשִׁיב, אָשִׁיב מִמְּצוּלוֹת יָם. וּכְתִיב: וְאַף גַּם
 זֹאת, בְּהִיוֹתְכֶם בְּאַרְץ אֲיִבֵיהֶם לֹא מֵאֲסֹתִים וְלֹא גְעֻלֹתִים
 לְכַלְתֶּם לְהַפִּיר בְּרִיתִי אִתְּכֶם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם:

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם! פָּתַח פִּיךָ לְאֵלִים כְּמוֹנֵי, וַתִּשְׁלַח לִי
 דְבוּרִים מִמְּעוֹן קִדְשֶׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם, בְּאַפֶּן שְׂאוּכַל לְנַצַּח
 אוֹתְךָ, לְרִצּוֹת וּלְפִיִּס אוֹתְךָ, שְׁתִּקְבַּל בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
 וּבְחֻסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים אֶת אֱלוֹ הָעֲשָׂרָה קְפִיטֵל תְּהִלִּים
 שְׁאַמְרֵתִי לְפָנֶיךָ, כְּאֱלוֹ אֶמְרָם דְּוֹד הַמְּלָךְ, עָלֵינוּ הַשָּׁלוֹם,
 בְּעֲצֻמוֹ, וְאַף-עַל-פִּי שְׂאִינִי יוֹדַע לְכוּן שׁוֹם כְּוֹנָה
 מִהַכְּוֹנֹת הָעֲצוּמוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת, שְׂיֵשׁ בְּאֱלוֹ הָעֲשָׂרָה
 מִזְמוּרִים, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי,
 שְׁתִּהְיֶה חֲשׁוּבָה לְפָנֶיךָ הָאֱמִירָה בְּפֶה לְבָד. כְּאֱלוֹ הַשְּׁגָתִי
 וְכוֹנְנָתִי כָּל הַסּוּדוֹת וְהַכְּוֹנֹת שְׂיֵשׁ בְּהֶם, וַיְהִי אֶמְרִי
 לְרִצּוֹן לְפָנֶי אֲדוֹן כָּל, וְהַנְּנִי מִשְׁלִיךְ יְהִי עָלֶיךָ, וְהַנְּנִי
 מִקְשֶׁר עֲצָמִי לְכָל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שְׁכַדוּרְנוּ וּלְכָל

הצדיקים האמיתיים, שוכני עפר, קדושים אשר בארץ
המה, (ובפרט להצדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור
חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, אמן) ועל
דעתם ועל פונתם אמרתי כל אלו העשרה קפיטל
תהלים, ובזכותם וכחם אזכה לעורר ולגלות כל
העשרה מיני נגינה, שנאמר בהם ספר תהלים, שהם:
שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שהם כלולים בשמך
המיחד, הגדול והקדוש. ובזכות וכח השני שמות
הקדושים האלו במלואם, שהם "אל אלהים" (פז):
אל"ף למ"ד, אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם, שהם עולים
במספר תפ"ה [ארבע מאות שמונים וחדש], כמספר
תהלי"ם, בכח אלו השמות תזכני להוציא כל הטפות
קרי לבטלה מבטן הקלפה שבלעם, אשר מספר שמה
עם האותיות עולה תפ"ה [ארבע מאות שמונים
וחדש], שהיא בקלפה כנגד קדשת ספר תהלים, ובכח
אלו העשרה מזמורי תהלים תעורר השני השמות
הקדושים "אל אלהים", ותהרג, ותשבר ותכניע,
ותעקר ותכלה ותבטל את הקלפה הזאת שבלעם,
ותכריח אותה להפליט כל הטפות הקדושות מבטנה
וקרבה, ותמחה שמה וזכרה מן העולם, ותקים מקרא
שכתוב: חיל בלע ויקיאנו, מבטנו יורישנו אל, ותהרג

כל הקלפות, שנבראו על-ידי אלו הטפות, ותוציא ותגזל מהם החיות ודקדשה, וכל הניצוצות הקדושות שבלעו על-ידי פגם חטא זה, כלם תוציאם, ותחזר ותקבצם בקדשה שנית, ותזכנו לקבל עלינו על מלכות שמים באהבה תמיד, ונזכה לעסק כל ימינו בתורה ותפלה ומעשים טובים באמת ובלב שלם, באפן שנזכה לברא גופים וכלים קדושים לכל הנשמות דאזלין ערטילאין על-ידי עונותינו הרבים על-ידי פגם הטפות קרי, שיצאו ממני לבטלה.

רבנו של עולם, אמיץ כח, ורב אונים! עשה מה שתעשה ברחמיך הרבים באפן שנזכה לתקן פגם הברית, פגם טפי המח, בין מה שפגמנו בזה בשוגג, בין במזיד, בין באנס, בין ברצון — על הכל תמחל ותסלח לי, אלוה סליחות, חנון המרבה לסלח, ונזכה לתקן כל הפגמים בשלמות בחיינו בזכות הצדיקים הקדושים אשר בארץ הטהרה (*). ומחל לי, וסלח לי, אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה:

(* ובזכות הצדיק הזה, השוכן פה, צדיק יסוד עולם, נחל נובע מקור חכמה, אשר אני מכתת רגלי וטלטלתי עצמי בטלטול הקשה בשביל לבוא הנה להשתטח על קבר הצדיק האמת הקדוש הזה, אשר הבטיחנו בחיינו הקדושים לעמוד

וכפר לי על כל החטאים והעונות והפשעים, שחטאתי
 ושמעתי ושמעתי לפניך ברמ"ח איברי ושס"ה גידי,
 במחשבה, דבור ומעשה, ובחמשה חושים ובשאר
 כחות הגוף, ובפרט מה שחטאתי ופשעתי ופגמתי
 נגדך בפגם הברית, שהוא כלל כל התורה כלה, והרע
 בעיניך עשיתי מנעורי עד היום הזה. על הכל תמחל
 ותסלח ותכפר, מלא רחמים, ותמלא כל השמות
 שפגמתי בשמך הגדול. הרב כבסני מעוני ומחטאתי
 טהרני, תחטאני באזוב ואטהר, תכבסני, ומשלג אלבין,
 תשמיעני ששון ושמחה, תגלנה עצמות דכית, הסתר
 פניך מחטאי, וכל עונותי מחה. מחה פשעי למענך,
 כאמור: אנכי אנכי, הוא מוחה פשעיך למעני,
 וחטאתיך לא אזכור.

ותמלא עלי ברחמים, ותהיה בעזרי תמיד בזכות וכח
 הצדיקים האמתיים, ותשמרני ותצילני תמיד, ותתן לי
 כח להתגבר על יצרי ולכף ולשבר את תאוותי, ולא
 אפגם עוד מה שפגמתי, ולא אעשה עוד הרע בעיניך,

בעזרתנו סלה תמיד כשנבוא על קברו הקדוש, ונתן פרוטה
 לצדקה, ונאמר אלו העשרה קפיטל תהלים. והנה עשיתי מה
 שמטל עלי — עשה מה שעליך.

ולא אשוב עוד לכסלה. אם און פעלתי — לא אוסיף, כי כָּבֵר הַבְּטַחְתָּנוּ, שָׁגַם עַל זֶה מוֹעִיל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה לְהַנְצִיל לְהַבָּא, בְּרַחֲמֶיךָ הָאֱמִתִּיִּים, מִן הַיִּצָּר הָרַע וְכַת דִּילָה (אם יהיה על קברו הקדוש יאמר זה: ובפֶּרֶט עַל מְקוֹם צִיּוֹן הַקְּדוּשׁ הַזֶּה עֲזַרְנִי בְּזָכוֹת הַצְּדִיקִים הַגְּנוּזִים פֹּה) וְרַחֵם עָלַי, וְתֵן לִי כֹחַ וּגְבוּרָה מֵאַתָּךְ, שְׁאֲזַכֶּה לְהַתְּגַבֵּר וְלִכְבֹּשׁ אֶת יִצְרֵי תְּמִיד, עַד שְׁאֲזַכֶּה בְּרַחֲמֶיךָ לְגַרְשׁוֹ וְלִסְלָקוֹ וְלִבְטְלוֹ מֵעָלַי לְגַמְרֵי מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם, כִּי כָּבֵר כָּלוּ בְּיָגוֹן חַיִּי, וּשְׁנוֹתַי בְּאַנְחָה, כְּשֶׁל בְּעוֹנֵי כַחֵי, וְעֲצָמַי עָשָׂשׁוּ, עַד אֲשֶׁר כְּשֶׁל כֹּחַ הַסֶּבֶל. רַחֵם עָלַי, אָבִי, אָב הַרְחֵמֵן; רַחֵם עָלַי, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה; חוּס וְחַמֵּל עָלַי, שׁוֹמֵעַ צְעָקָה, שׁוֹמֵעַ אֲנָחָה, שׁוֹמֵעַ אֲנָקָה, רַחֵם רַחֵם, הַצֵּל הַצֵּל, הוֹשִׁיעָה הוֹשִׁיעָה! אֵל יִפֹּל דָּמִי אֲרָצָה לְפָנֶיךָ, אֵל תִּתֵּן לְשַׁחַת נַפְשִׁי, הַצִּילֵנִי מִדְּמִים, אֱלֹהִים, אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי. תִּרְנֵן לְשׁוֹנֵי צְדָקָתְךָ. חוּסָה עָלַי, כָּרֵב רַחֲמֶיךָ, כָּרֵב חֶסְדֶיךָ, יְהִמוּ נָא מַעֲיָךְ וְחַנּוּנוֹתֶיךָ עַל עֲלוּב נֶפֶשׁ כְּמוֹנִי, עַל גִּרְדֵּךְ כְּמוֹנִי, עַל מְלַכְלֵךְ בְּחֻטָּאִים כְּמוֹנִי, עַל חֶסֶר דְּעָה, חֶסֶר עֲצָה כְּמוֹנִי, כִּי לָךְ לְבַד עֵינַיִנו תְּלוּיּוֹת, לָךְ לְבַד רַעֲיוֹנֵי צוֹפִיּוֹת, דִּלוּ עֵינַי לְמָרוֹם, עֲזֹר נָא, הוֹשִׁיעָה נָא, חוּס וְחַמֵּל נָא עָלַי וְהוֹשִׁיעֵנִי לְשׁוֹב אֵלֶיךָ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, בְּאַמֶּת וּבְלֵב

שָׁלֵם, וְאַזְכָּה לְהִיּוֹת תָּמִיד כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם. כְּחֶסֶדְךָ חַיִּינִי, וְאַשְׁמְרָה עֲדוֹת פִּיךָ, לֵב טְהוֹר
כָּרָא לִי אֱלֹהִים, וְרוּחַ נְכוֹן חֲדַשׁ בְּקִרְבִּי:

וּבְכֵן, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
אֲדוֹן הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּהָ, אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ אֵין שׁוֹם עֲצָבוֹת
כָּלֵל לְעוֹלָם, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: הוֹד וְהַדָּר לְפָנֶיךָ, עֹז וְחֲדוּהָ
בְּמִקוֹמוֹ, שְׂתַעֲזֹרְנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים וְתִזְכְּנִי לְהִיּוֹת
בְּשִׂמְחָה תָּמִיד. מְשַׂמַּח נַפְשׁוֹת עֲגוּמִים, שֹׂמֵחַ נַפְשֵׁי
הָאֲמֻלָּה מְאֹד, הָעֲלוּבָה מְאֹד, הָעֵיפָה וְהַצְּמָאָה
וְהָרַעֲבָה אֵלֶיךָ מְאֹד, הָסֵר מִמֶּנִּי יְגוֹן וְאַנְחָה, שֹׂמֵחַ נַפְשׁ
עֲבָדְךָ, כִּי אֵלֶיךָ, יְהוָה, נַפְשֵׁי אֶשָּׂא. תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים.
שְׂבַע שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנֵיךָ, נְעִימוֹת בְּיַמֶּיךָ נֶצַח. הַשִּׁיבָה לִּי
שְׁשׁוֹן יִשְׁעֶךָ, וְרוּחַ נְדִיבָה תִּסְמְכֵנִי. שְׂבַעֵנִי מִטוֹבְךָ,
וְשֹׂמֵחַ נַפְשֵׁי בִישׁוּעָתְךָ, וְטַהֵר לִבִּי לְעֲבָדְךָ בְּאֵמֶת. עוֹרָה
כְּבוֹדִי, עוֹרָה הַנִּבָּל וְכִנּוֹר, אַעֲיָרָה שְׁחַר. זַכְנוּ לְכָל
הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה דִקְדוּשָׁה, שֶׁהֵם מְכַנְיְעִים וּמְתַקְנִים
פְּגַם הַבְּרִית, כְּאֲמֹר: אֲבָרַךְ אֶת יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אֶף
לֵילוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתַי. לְדוֹד מְשִׁפִּיל, אֲשֶׁרִי נְשׁוּי פֶשַׁע
כְּסוּי חֲטָאָה. בֵּית וְהוֹן נַחֲלַת אָבוֹת, וּמִיְהוָה אֲשֶׁה
מְשֻׁפָּלֵת. יוֹמָם יִצְוֶה יְהוָה חֶסֶדּוֹ, וּבְלֵילָה שִׁירָה עִמִּי,

תפלה לאל חיי. למנצח על תשחת לדוד מכתם בשלח
 שאול וישמרו את הבית להמיתו. אזכרה נגינתי בלילה.
 עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי, היאכל תפל מבלי מלח,
 אם יש טעם בריר חלמות. פן תתן לאחרים הודך
 ושנותיך לאכזרי. ולא אמר, איה אלהי עשי הנותן
 זמירות בלילה, שקר החן והכל היפי, אשה יראת יהוה
 היא תתהלל. ונאמר: הללויה, הללו אל בקדשו,
 הללוהו ברקיע עזו: הללוהו בגבורותיו, הללוהו כרב
 גדלו, הללוהו בתקע שופר, הללוהו בנגבל וכנור:
 הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים ועגב: הללוהו
 בצלצלי שמע, הללוהו בצלצלי תרועה: כל הנשמה
 תהלל יה הללויה.

רבוננו של עולם! תקע בשופר גדול לחרותנו, ושא נס
 לקבץ גליותינו וקרב פזורנו מבין הגוים, ונפוצותינו
 כנס מירפתי ארץ: וקבץ נדחנו יחד מארבע פנפות
 הארץ לארצנו: וקיים בנו מקרא שכתוב: ושב יהוה
 אלהיה את שבותך ורחמך, ושב וקבצך מכל העמים,
 אשר הפיצך יהוה אלהיה שמה. אם יהיה נדחך בקצה
 השמים, משם יקבצך יהוה אלהיה ומשם יקחך.
 והביאך יהוה אלהיה אל הארץ, אשר ירשו אבותיך,

וירשטה והיטיבך, והרבך מאבותיך: ונאמר: נאם יהוה
 אלהים, מקבץ נדחי ישראל, עוד אקבץ עליו לנקבציו.
 ונאמר: בונה ירושלים יהוה, נדחי ישראל יכנס. ותמהר
 ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו, ותבנה
 את בית קדשנו ותפארתנו, והביאנו לציון עירך ברנה,
 ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם. כמו שכתוב:
 ופדווי יהוה ישובו, ובאו ציון ברנה, ושמחת עולם על
 ראשם, ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה: ונאמר:
 כי בשמחה תצאו, ובשלום תוכלו, ההרים והגבעות
 יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו כף. ונאמר:
 כי נחם יהוה ציון, נחם כל חרבותיה, וישם מדברה
 כעדן וערבתה כגן יהוה, ששון ושמחה ימצא בה,
 תודה וקול זמרה. שמחו ביהוה וגילו צדיקים, והרנינו
 כל ישרי לב: אור זרוע לצדיק, ולישרי לב שמחה.
 שמחו צדיקים ביהוה, והודו לזכר קדשו, אמן נצח
 סלה ועד:

(זאת התפלה מצאנו באמתחת הכתבים והיא מעט הכמות ורב האיכות)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עֲלֵת הָעֲלוֹת וְסִבַּת כָּל הַסְּבוֹת. אַנְתָּ
 לְעֵלָא. לְעֵלָא מִן כְּלָא. וְלִית לְעֵלָא מִנָּךְ. דְּלִית מַחְשְׁבָה
 תְּפִיסָא בְּךָ כְּלָל, וְלֵךְ דּוּמְיָה תְּהֵלָה. וּמְרוּמָם עַל כָּל
 בְּרָכָה וְתְּהֵלָה. אוֹתְךָ אֲדַרְשׁ, אוֹתְךָ אֲבַקֵּשׁ, שְׁתַּחֲתֵר
 חֲתִירָה דְּרֵךְ כְּבוֹשָׁה מֵאֲתָךְ, דְּרֵךְ כָּל הָעוֹלָמוֹת, עַד
 הַשְׁתַּלְשְׁלוֹת שְׁלִי, בְּמָקוֹם שְׁאַנִּי עוֹמֵד, כְּפִי אֲשֶׁר נִגְלָה
 לִי, יוֹדֵעַ תְּעֲלוֹמוֹת. וּבְדִרְךָ וְנִתִּיב הַזֶּה תִּאִיר עָלַי אוֹרְךָ,
 לְהַחְזִירָנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת כְּפִי רְצוֹנְךָ
 בְּאַמֶּת, כְּפִי רְצוֹן מִבְּחַר הַבְּרוּאִים, לְכָלִי לְחֹשֵׁב
 בְּמַחְשַׁבְתִּי שׁוֹם מַחְשַׁבַת חוּץ וְשׁוֹם מַחְשַׁבָה וּבְלִבּוֹל,
 שֶׁהוּא נִגְדַר רְצוֹנְךָ, רַק לְדַבֵּק בְּמַחְשַׁבוֹת זְכוֹת צְחוֹת
 וּקְדוּשׁוֹת בְּעִבּוּדְתְךָ בְּאַמֶּת בְּהַשְׁגָּתְךָ וּבְתוֹרָתְךָ. הֵט לְבִי
 אֶל עֲדוּתֶיךָ, וְתֵן לִי לֵב טָהוֹר לְעַבְדְּךָ בְּאַמֶּת. וּמְצוּלוֹת
 יָם תּוֹצִיאֵנִי לְאוֹר גְּדוֹל חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה. תְּשׁוּעַת יְהוָה
 כְּהֶרֶף־עֵינַן, "לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים" כָּל יְמֵי הַיּוֹתֵי עַל פְּנֵי
 הָאָדָמָה; וְאַזְכָּה לְחַדֵּשׁ נְעוּרַי, הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ בְּחִשְׁוֹן,
 לְהַחְזִירָם אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְתַהֲיֶה יְצִיאָתִי מִן הָעוֹלָם
 כְּבִיאָתִי, בְּלֹא חֲטָא. וְאַזְכָּה לְחַזוֹת בְּנַעַם יְהוָה וּלְבַקֵּר
 בְּהִיכְלוֹ, כְּלוֹ אוֹמֵר כְּבוֹד. אָמֵן נִצַּח סְלָה וְעוֹד:

מה

איזה עצות טובות מיסודים על-פי ספרי
אדוננו, מורנו ורבנו, מוהר"ן מברסלב,
זכותו יגן עלינו, איך להנצל מכל רע
לנצח

(א) צריכין לשמר את עצמו מאד מהרהור, כי
הרהור מזיק ופוגם מאד מאד, מה שאי אפשר לצייר
בדעת האדם כלל עצם פגם הרהור; השם יתברך
יצילנו.

(ב) המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו למקום
שהוא רוצה, כי הכלל — שאי אפשר בשום אופן,
שיהיו שני מחשבות ביחד בפעם אחת, על-כן בקל
יכולין לגרש המחשבות רעות רק בשב ואל תעשה,
דהינו שלא לחשב אותה המחשבה, רק לחשב איזה
מחשבה אחרת, בתורה ועבודה או אפלו משא ומתן
וכיוצא בזה, שימשך מחשבתו לאיזה מחשבה אחרת,
ועל-ידי-זה יפטר ממילא מההרהורים והמחשבה רעה
שבאין אליו. ואפלו אם לפעמים הולכת מחשבתו
ופורחת ומשוטטת בדברים רעים וזרים, רחמנא
לצלן, גם-כן ביד האדם לחזור ולהטותה בעל-כרחיה

אֶל הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לַחֲשֹׁב מֵה שְׂרָאוּי, וְהוּא מִמָּשׁ כְּמוֹ
 סוֹס, שְׂפוּנָה מִן הַדֶּרֶךְ וְסָר לְדֶרֶךְ אַחֶרֶת, שְׂתוּפְסִין
 אוֹתוֹ בְּרִסְנוֹ וּמַחֲזִירִין אוֹתוֹ בְּעַל-כָּרְחוֹ אֶל הַדֶּרֶךְ
 הַיָּשָׁר, כְּמוֹ-כֵן מִמָּשׁ בַּמַּחֲשָׁבָה, שְׂתַכַּף כְּשֶׁרוֹאֶה,
 שֶׁהוּא תוֹעֵה מִן הַדֶּרֶךְ – צָרִיף לְתַפְסֹּה בְּעַל-כָּרְחָה
 וְלַהֲשִׁיבָה אֶל הַדֶּרֶךְ הָרְאוּי. וְכָבֵר מְבֹאֵר, שְׂאִין צְרִיכִין
 לְנַעֲנַע רֹאשׁוֹ הֵנָּה וְהֵנָּה כְּדִי לְגַרֵשׁ הַמַּחֲשָׁבוֹת רָעוֹת,
 כִּי אֵין זֶה מוֹעִיל כָּלֵל, רַק יַחֲשֹׁב מַחֲשָׁבָה אַחֶרֶת,
 כַּנִּזְכָּר לְעֵיל, וְאֵל יִבִּיט לְאַחֲרָיו אִם נִסְתַּלְקוּ מִמֶּנּוּ, רַק
 יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּמָה שֶׁהוּא עוֹסֵק, וּמִמִּילָא יִסְתַּלְקוּ
 מִמֶּנּוּ.

(ג) עֵקֶר הַנִּסְיוֹן וְהַצְרוּף, שְׂמַנְסִין אֶת הָאָדָם בְּעוֹלָם
 הַזֶּה, הוּא בְּתַאֲוָה זֹאת שֶׁל נְאוּף. וְלָכֵן כְּשֶׁבָּאִים עַל
 מַחֲשָׁבְתוֹ הַרְהוּרֵי זְנוּת, וְהוּא מְשַׁבֵּר תְּאוֹתוֹ וּמְסִיחַ
 דַּעְתוֹ מֵהֶם, זֶהוּ עֵקֶר תְּשׁוּבָתוֹ וְתַקּוּנוֹ עַל פְּגַם הַבְּרִית
 שְׂפָגַם מִקֶּדֶם, כָּל אֶחָד כְּפִי עֲנִינוֹ, כִּי זֶהוּ בְּחִינַת
 תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל מִמָּשׁ, וּבְזֶה הוּא מוֹצִיא נִיצוּצֵי
 הַקִּדְשָׁה, שְׂנַפְלוּ עַל-יְדֵי פְּגַם הַבְּרִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה
 לְתַקּוּן הַבְּרִית.

(ד) בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה נִתְּפְשְׁטָה

הפריצות והשחץ וההפקרות באפן אים ונורא, רחמנא לצלן, ועל-ידי-זה נכשלים בחורי ישראל בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אשר הוא חטא ועוון חמור מאד מאד, כי על-ידי-זה הורג את הנפשות, שהיו יכולים להולד מהם, וזה גורם עכוב גאלתנו.

ולכן צריך כל אב לרחם על בנו ולהשיאו בעודו צעיר לימים דיקא, ועל-כל-פנים ימסר נפשו, שיהיה קדם היותו בן עשרים, כאשר החמירו על זה חכמינו, זכרונם לברכה, הקדושים מאד (קדושין כ"ט:). ואל יחשב בזה שום חשבונות פרטיים, כגון ממון או יחוס או כבוד וכו' וכו', רק ישתדל בכל מיני השתדלות להשיא את בניו ואת בנותיו סמוך לפרקן. ואמרו חכמינו, זכרונם לברכה, (יבמות ס"ב:): וידעת, כי שלום אהלך — זה המשיא את בניו ואת בנותיו סמוך לפרקן.

(ה) טוב מאד בגוף ובנפש לשלח את בניו ללמד בישיבה חוץ לעיר, ובפרטיות בחדשי הקיץ, ועל-ידי-זה יהיו נשמרים מראיות אסורות ומהזנה הנוראה והקלפות, המסתובבים בהרחובות, וינצלו על-ידי-זה

מהרהורים רעים ומחשבות זרות, המביאים לידי פגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה.

(ו) בעוונותינו הרבים נתפשטה מאד קלפת פגם
הברית להסיח ולהדיח רבים מבני עמנו, שלא להוליד
בנים מחמת חסרון פרנסה וכיוצא; ואיזהו מהם עוד
מתגברים ברשעותם להמית הילדים בבטן אמן, שלא
יצאו חיים לאויר העולם. ומוכא בזהר הקדוש, פרשת
שמות, שזה גורם אסתלקותא דשכינתא מעלמא, ובני
נשא צועקין מרב צרות, ואינם נענים, וגם הבחורים
נמנעים מלשא נשים בזמן הנרצה על-פי התורה
הקדושה, וממתינים עד שישלמו להם נדוניא גדולה
כזו, שיהיו בטוחים בה על פרנסה וכיוצא. וכל זה
עצת נחש הקדמוני להכשילם בפגמי הברית שונים
ולהביאם לידי טמאה, רחמנא לצלן. וידוע מכל ספרי
אמת, כי פגם הברית הוא פגם כל התורה כלה,
רחמנא לצלן, ואין לשער גדל הרעות והצרות,
שמביאים בזה עליהם ועל העולם כלו, רחמנא לצלן,
ומאריכים בזה את הגלות מאד, פמוכא בספרים.
ובגלות מצרים נאמר: ובני ישראל פרו וישרצו וירבו
ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אותם, וכל זה כדי

לקרב הגאֵלה. והקלפה הנזכרת לעיל נתגברה גם אז נגדם, כמו שכתוב: פֶּן יִרְבֶּה וְכוּ', ועלה מן הארץ. וכמעט שנפלו לטעות, שבזמן גזרות קשות ורעות אין צריכין לפרות ולרבות, אֲבָל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים זֵרוּזִים "כֵּן יִרְבֶּה", הֵינּוּ שֶׁגַם בְּצַר וּבְמִצּוֹק מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה, אֲשֶׁר עֲמָדָה עֲלֵיהֶם לְהַמְעִיטֵם, אֵין לָהֶם עֲצָה אַחֲרַת כִּי־אִם לְקַיֵּם מִצְוֹת ה' בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה וּבְבִטְחוֹן גָּדוֹל, וְלִכֵּן זָכוּ לְהִגָּאֵל אֲזוּ מֵהָר בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה. וּבְכֵן הָעֲצָה לְמִי שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עָלָיו הַנְּסִיווֹת הַנְּזַכְרִים לְעֵיל, הֵן מִצַּד יִצְרוּ הָרַע וְהֵן מִצַּד מִי שֶׁמְסִית וּמְכַרִּיחַ אוֹתוֹ לְזָה, שִׁיִּצְעַק הָרַבָּה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שִׁיִּצְלִילָהּ מִרְשַׁת הַבַּעַל־דָּבָר וּמִשְׁאוֹל תַּחֲתִיּוֹת. גַּם יִתְיַעַץ עִם אֲנָשֵׁי אֱמֶת אִיךָ לְעַמֵּד עַל נַפְשׁוֹ וּלְנַצַּח הַיִּצָּר הָרַע הַזֶּה לְמַעַן יִזְכֶּה לִילֵף בְּדַרְךְ הַחַיִּים לְהִיטִיב לוֹ וּלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ.

(ז) וכן בעוונותינו הרבים אורב הס"מ [הסמ"ך-מ"ם] מאד מאד לקלקל את השלום-בית של בני-הנעורים ומתנפל בנכלי ערמימיותו להביאם לידי מחלוקת ומריבות וכו', עד שבאים על-ידי-זה לידי גרושין וכו', ואז לוכדם בעברות גמורות, רחמנא

לצלן. לכן כל מי שיראת ה' בלבבו, יעשה כל מה שבכחו וישתדל לעסק במצוה הנוראה הזו של להשים שלום בין איש לאשתו, ומכל-שכן שלא יהיה לו, חס ושלום, שום חלק בקלקול השלום-בית של איזה בר ישראל, כי לא יאבה ה' לסלח לו. ואל יפתהו יצרו במצוות כאלו, כי היא עברה חמורה, ומגרשים על-ידי-זה את השכינה מהעולם, ומפרידים בין קדשא-ברוך-הוא ושכנתיה, רחמנא לצלן.

(ח) רב ורבים של הגטין שנארעו, רחמנא לצלן, בעתים הללו, בעוונותינו הרבים, הוא מסבת ההורים בעצמם, ולא מסבת הזוג כלל, כי על-פי-רב מתערבים ההורים בחייהם הפרטי של הזוג. וכן כשנעשה איזה מריבה ומחלקת בין ההורים, כאשר מצוי דבר זה ברב הפעמים, כמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה, (שבת ק"ל): ליכא פתבה דלא רמו בה תיגרא, ועל-ידי-זה מסית אחד על השני: זה — את בנו, וזה — את בתו, ומזה מתחילים המריבות והמחלקת, עד שבאים על-ידי-זה לידי גט, רחמנא לצלן. ואם היו ההורים מדברים יחד, והיו חושבים עצות ואפנים איך לעשות שלום בין הזוג, והיו

עוזרים להם, בודאי היה נעשה שלום.

ט) כשהולכים לשאל עצה עבור שלום-בית או בענין תקון הברית, צריכים לחפש ולבקש הרבה הרבה אחר ירא-שמים וצדיק גדול, הדבוק בו יתברך בדבקות אמת, ולא כפאשר נהוג עכשו, בעוונותינו הרבים, שהולכים אצל צבועים וכו', אשר אינם יכולים לתקן ולהנהיג אפלו את עצמם, ואיך יעלה על דעת נבון, שיכולים לתקן ולהנהיג אחרים? ! (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"א). ובפרט בענין שלום-בית צריכים לילך ולהתיעץ עם ירא-שמים אמת, ולא אל צבוע וכו', כי עבור כמה מאות זהובים יוצאים מהם עם גט, רחמנא לצלן, ויהיה מענת, אשר לא יוכל לתקן.

י) עצה כללית לכל דבר ולכל צרה ומאדע שרק יארע עמו, חס ושלום, ובפרט לתקון הברית הוא לפרש שיחתו ותפלתו לפני השם יתברך בלשון אשכנז שמדברים בו (או כל אחד כפי לשונו הרגיל בו), ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בתמימות ובפשיטות גמור, כפאשר ידבר איש עם רעהו; וכל מה שעובר עליו בכל עניניו — המחשבה

והדבור והמעשה — שאינם כרצונו יתברך; בשוגג ובמזיד, באנס ובכרצון — הכל לכל יהיה רגיל לספר לפניו יתברך, ויצעק ויבקש מלפניו יתברך, שיעזרהו על דבר כבוד שמו, שיתקדש באמת, ויהיה רגיל בדבר זה מאד מאד, כי באמת אין לאדם עוד אב רחמן ואוהב נאמן כמו הוא יתברך, אשר הוא מלא רחמים, ועל-כן ראוי ונכון לדבר עמו יתברך ולספר לו הכל בלי שום חכמות כלל. ואף שרואה, שבין כך ובין כך עוברים ימים ושנים, ונדמה לו, שאין מי שומע לו, חס ושלום; או רואה, שמתגבר יצרו בכל פעם בהתגברות יותר גדולה, אף-על-פי-כן צריך להיות עקשן גדול על דבר זה מאד מאד, ואז סוף הכבוד לבוא, שיזכה שיתגלה אליו הארת זיו נעם ערבית ידידות חיות אלקותו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבוד"ו, ויזכה לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו לנצח, אמן, בן יהי רצון!

תפלה

לזכות לבוא להשתטח על ציון הקדוש של רבנו, זכרוננו לברכה, באומין

תפלה נוראה שיפתחו השערים הנעולים
של ציון רבנו הקדוש (נינימיחי) נחל נובע
מקור חכמה, ר' נחמן בן פיגא, זכר צדיק
לברכה, באומין. כאשר הבטיח לנו רבנו
הקדוש, שכל מי שיבוא על קברו ויאמר שם
העשרה קפיטל תהלים הידועים, הנקראים
תקון הכללי, ויתן פרוטה לצדקה עבורו –
ישתדל לטובתו. ואמר בזה הלשון: "איך וועל
מיר לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט
איך זאל איהם א טובה טוהען, ביי די פאות
וועל איך איהם ארויס ציהען פון שאול
תחתיות ומתחתיו". [אניח את עצמי לארץ
ולרחב לעשות לו טובה ובהפאות אוציא אותו
מהשאול תחתיות ומתחתיו] והנה בצוק
העתים האלו שערי ציון נעולים, ודרכי ציון
אבלות, וטרף טרף יוסף, כי התגברה מלכות
הרשעה ונסגרו השערים, על-כן נשפך שיח
לפני בעל הרחמים, שיפתחו לנו השערים,
ונבוא בקרוב לציונו הקדוש ברננים, ובזכות
זה נזכה לראות בבנין ציון וירושלים במהרה
בימינו, אמן, כן יהי רצון!

ותחזיקה צינינו בשוכד לציון

היטיבה ברצונך את ציון

מי יתן מציון ישועת ישראל

תפלה

אֲדוֹן כָּל עוֹלָמִים, אֲדוֹן כָּל הַנְּשָׁמוֹת, הַחֹשֵׁב
וְהַמְּשַׁבֵּחַ לְבַל יִדַּח מִמֶּנּוּ נִדַּח. אַתָּה זָכִיתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
רַבִּים לְהִיּוֹת בְּכֻלָּל זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ, וְקִרְבַּת אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְצַדִּיקֵי אֲמֶת, וְנִטְעַת בָּנוּ אֲמוֹנַתְךָ
וְדוֹשָׁה לְהֶאֱמִין בְּךָ וּבְתוֹרַתְךָ הַקְּדוֹשָׁה וּבְצַדִּיקֶיךָ
הָאֱמֵתִים, לְהֶאֱמִין בְּכָל דְּבָרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים וּבְכָל
עֲנִיָּנָם, אֲשֶׁר הוּא אֲמֶת וַיִּצִיב וַיַּנְכוּן וְקָיָם, עַל-כֵּן חוּס
וַחֲמַל עָלֵינוּ, אָבִינוּ אָב הַרְחֲמֵן, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה, כִּי אַתָּה
שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה עֹמֵךְ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים, וְעֲזָרְנוּ
בְּחֻסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים, שְׁנֹזְכָה מִהֲרָה לְשָׁמַר וּלְעַשׂוֹת
וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַצַּדִּיקִים הָאֱמֵתִים, אֶת כָּל אֲשֶׁר
הוֹרוּ וְלָמְדוּ אוֹתָנוּ, לְמַעַן נִזְכָּה כְּלָנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ
בְּמִהְרָה עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וְנִזְכָּה כָּל
אֶחָד לְקַבֵּל תְּקוּנָתוֹ הַצָּרִיךְ לוֹ, עַל-יְדֵי בְּחִירֵי צַדִּיקֶיךָ
הָאֱמֵתִים.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים רַבִּים וַחֲסָדִים גְּדוֹלִים
תָּמִיד, עַל כָּל הַחֲפָצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ. אַתָּה חֲמַלְתָּ
עָלֵינוּ בְּדוֹרוֹת הָאֲחֵרוֹנִים הָאֵלֶּה, בְּעַקְבֵּתָא דְּמִשְׁיַחָא,
וְשַׁלַּחְתָּ לָנוּ רֹאשׁ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲמֵתִי, הַהוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ
וּמוֹרָה אוֹתָנוּ אֶת הַדֶּרֶךְ נֵלֵךְ בָּהּ וְאֶת הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר

נעשה, למען לא נישן ונאבד את ימינו ושנותינו, הלא הוא נחל נובע מ'קור ח'כמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, אמן, אשר הוא מעורר אותנו משנתנו ומלהב את לבנו האטום, ומחזק אותנו להתחזק ולעמד תמיד על עמדנו, כי הוא הולך לפנינו ומתפלל וממליץ טוב בעדנו, והוא ייחד עדים נאמנים, אשר גם אחר הסתלקותו, כל מי שיבוא על קברו הקדוש, ויאמר שם העשרה קפיטל תהלים, הידועים והמסגלים לתקן פגם הברית, אשר הצדיק הזה הוציא הסוד הזה מתעלומות בשביל תקון נפשות הנדחות, ויתן פרוטה לצדקה עבורו — אזי אפלו אם גדלו ועצמו עונותיו וחסרוניו של האיש ההוא מאד מאד, חס ושלום, יתאמן וישתדל הצדיק הזה בכל פחו להושיעו ולתקנו ולהוציאו מן השאול תחתיות ומתחתיו. ובזה הלשון אמר: "איך וועל מיך לייגען אין דער לענג און אין דער ברייט, איך זאל איהם א טובה טוהען, ביי די פאות וועל איך איהם ארויס ציהען פון שאול תחתיות ומתחתיו". [אניח את עצמי לארך ולרחב לעשות לו טובה ובהפאות אוציא אותו מהשאול תחתיות ומתחתיו] ואמה ידעת, רבנו דעלמא כולה, את כל מה שעובר עלינו, על כל

אָחד וְאָחד, בְּעֵתִים הַלְלוּ, וּבְפֶרֶט בְּעֵינֵי פָגֶם הַבְּרִית,
אֲשֶׁר הוּא פָּגֶם כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, חֵס וְשָׁלוֹם, אוֹי לִי!
וַי לִי! מָה אָמַר לְפָנֶיךָ, יוֹשֵׁב מְרוֹם, וּמָה אֲסַפֵּר
לְפָנֶיךָ, שׁוֹכֵן שְׁחָקִים, הֲלֹא כָּל הַנְּסֻתוֹת וְהַנְּגָלוֹת
אֶתָּה יוֹדֵעַ!

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת! אֶתָּה
יוֹדֵעַ רְזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל חַי, אֶתָּה חוֹפֵשׁ
כָּל חֲדָרֵי בָטָן, וּבוֹחֵן כְּלִיּוֹת וְלֵב, לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל
תַּעֲלוּמוֹת, אֵיךְ שְׁמַתְגַּבְּרִים הַמְּנִיעוֹת וְהַנְּסִיווֹת
וְהִירִידוֹת בְּעֵת הַזֹּאת, אֲשֶׁר הַכְּפִירוֹת וְהַפְּרִיצוֹת
וְהַתְּאוּוֹת מִתְגַּבְּרִים בְּכָל פַּעַם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר, וְהַפְּלִיטָה
הָאֶחָת, הַנְּשֹׂאֶרֶת לָנוּ אַחַר הַסְּתַלְקוֹת רַבָּנוּ הַקְּדוֹשׁ,
הוּא צִיוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּקִדְשׁ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּכַחוֹ
לְהַעֲלוֹת וּלְתַקֵּן הַכֹּל אֵלֶיךָ, וּבְעֻזּוֹתֵינוּ הַרְבִּים גַּם זֶה
נְטָרָף מֵאֲתָנוּ, וְטָרָף טָרָף יוֹסֵף, כִּי הַתְּגַבְּרָה מְלַכּוֹת
הַרְשָׁעָה, אֲשֶׁר הַתְּפֹשֵׁטָה שָׁם, וְלִיוֹצֵא וְלִבָּא אֵין
שָׁלוֹם. דְּרַכֵּי צִיּוֹן אֲבֵלוֹת, מְבֹלֵי בָּאֵי מוֹעֵד, וְעַתָּה
מֵאֵין יָבוֹא עֲזָרָנוּ, אָנָּה נִשְׁפָּךְ שִׁיחֵנוּ, אֵיזָה הַמְּקוֹם,
אֲשֶׁר נוֹכַל שָׁם לְהַתְּוֹדוֹת עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֵינוּ,
לְמַעַן יִתְהַפְּכוּ כָּל יְרִידוֹתֵינוּ לְעֲלִיּוֹת, וְהַעֲוֹנוֹת —

לזכויות, ונזכה לצאת מכל זהמתנו וכעור מעשינו
 וכסילות דעתנו? ! על-כן יהמו ויכמרו מעיך ורחמיך
 עלינו, ועשה למען שמך הגדול, המשתף בשם הצדיק
 האמתי, ועזרנו בזכותו וכחו, שיפתחו מהרה שערי
 ציון הנעולים, ופתח לנו שער בעת נעילת שער,
 פתחו לי שערי צדק, אבא בם אודה יה, פתחו שערים
 ויבא גוי צדיק, שומר אמונים. זה השער לה', צדיקים
 יבואו בו, שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם
 ויבא מלך הכבוד, ונזכה כלנו לבוא שמה ברננה,
 ולהשתטח על הציון הקדוש בתפלתנו, ונזכה מהרה
 להתעורר משנתנו העמקה ולקום מנפילתנו ולשוב
 אליך בתשובה שלמה ובלב שלם, ולהתנהג מעתה
 כרצונך הטוב, אנחנו וכל עמך בית ישראל, ולא נשוב
 עוד לכסלה מעתה ועד עולם. יהיו לרצון אמרי פינו
 והגיון לבנו לפניך ה', צורנו וגואלנו, אמן ואמן.

מַעֲלַת הַזֹּכָה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ,
 זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, בְּעִיר אוֹמִיץ
 וְעֲצוֹת וְהַתְּעוֹרְרוֹת
 וְהַתְּחִזְקוֹת לְזִכּוֹת
 לְהַגִּיעַ לְשֵׁם

כָּבֵד יָדוּעַ וּמְפָרָסִם בְּכָל הָעוֹלָם גְּדֹל הַהִבְטָחָה
 הַחֲזָקָה, שֶׁהִבְטִיחַ רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, צַדִּיק יְסוֹד
 עוֹלָם, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלֵב,
 זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ לְכָל יִשְׂרָאֵל, וְיִיחַד שְׁנֵי עֲדִים
 כְּשֵׁרִים עַל זֶה (אֶחָד – ר' אֶהֱרֵן מִבְּרֶסְלֵב, וְהַשְּׁנִי – ר'
 נִפְתָּלִי מִנְעַמְרוֹב) שֶׁכְּשֵׁי־סִתְּלַק וַיְבוֹאוּ עַל קִבְרוֹ וַיִּתְּנוּ
 פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה וַיֹּאמְרוּ שֶׁם הָעֶשְׂרָה מִזְמוּרֵי תְהִלִּים
 שֶׁגִּלָּה, שֶׁהֵם "תְּקוּן הַכָּלְלִי" – אִזּוֹ יִנִּיחַ אֶת עֲצֻמוֹ
 לְאַרְךָ וְלָרַחֵב לְעֲשׂוֹת טוֹבָה לְזֶה הָאָדָם; וַאֲמַר,
 שְׂבֵה־פְּאוֹת יוֹצִיא אוֹתוֹ מִהֲגִיחָנוּם, אֲפֹלוּ אִם יִהְיֶה
 אוֹתוֹ הָאָדָם כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה, וְאֲפֹלוּ אִם עָבַר מֵהַשְּׁעָבֵר,
 רַק מֵעַתָּה יִקְבֹּל עַל עֲצֻמוֹ, שֶׁלֹּא יָשׁוּב לְאוֹלָתוֹ, חֵס
 וְשְׁלוֹם, וְכוּ' וְכוּ'. וּבְשִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן קמ"א, אֵיתָא,
 שֶׁאָמַר רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה: אֲנִי חֲזַק מְאֹד בְּכָל

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל נט

הדברים שלי, אך בזה אני חזק ביותר, שאילו היו"ד קפיטל תהלים מועילים מאוד מאוד וכו' וכו', ועל-כן מי הוא השומע דבורים אלו, ורואה אותן נדפסים בספר, שלא יתלהב לבו, ויתעורר חשקו לזכות להוציאו מכח אל הפעל, על-כל-פנים פעם אחת בימי חייו, אף שיתפשט על זה כל מיני מניעות ועכובים והסתרות וכו', כי מה לא יתן האדם בעד חייו הגשמיים וכו', ומכל-שכן וקל וחמר מה לא יעשה האדם בעד חייו הרוחניים והנצחיים וכו'!?

וידוע שיחת מורנו הרב רבי נתן, זכרוננו לברכה, שדבר פעם ממה שאמר רבנו, זכרוננו לברכה, מענין הגלגול, שהוא עגש קשה מאוד מאוד, פי יכול לקלקל יותר ויותר, אף-על-פי-כן אם יתעקש האדם בבית-דין של מעלה ויאמר: "עקט מיט מיר דא" [הכווין בפה], יועיל לו בודאי, הינו אם יתעקש האדם, שאינו רוצה להתגלגל, יועיל לו, שלא יתגלגל עוד להיות בסכנה עצומה בזה העולם, ואף-על-פי-כן סיים מורנו הרב רבי נתן, זכרוננו לברכה, שבאם היה יודע ששיתגלגל יזכה גם להשתטח על ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין, היה מרצה גם להתגלגל. עמד

ס מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

ותשתומם על דבורים עמקים האלו להבין מרחוק מעט גדלת הציון הקדוש של רבנו, זכרונו לברכה. ופעם אחת אמר רבנו, זכרונו לברכה, לבתו (עין שיחות הר"ן, סימן קנ"ו): כְּשֶׁאֲנִי בַּחֲדָר, וְהַדְּלַת סָגוּר, וְאֵת תְּבוּאֵי וְתַצְעֻקֵי: אָבִי! אָבִי! וכו' — בּוֹדָאֵי אֲשַׁמַּע וְכו', כְּמוֹ-כֵן בְּהַסְתַּלְקוֹת הַצַּדִּיק הוּא כְּמִי שֶׁנִּכְנַס רַק בַּחֲדָר הַשְּׁנִי, וְכִשְׁצוֹעֵקִין וּבּוֹכִין וּמְבַקְשִׁים שֵׁם — בּוֹדָאֵי יִשְׁמַע דְּבָרָיו וַיַּעֲזֹר וַיּוֹשִׁיעַ לוֹ, וַיִּשְׁתַּדֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְמַעַלָּה לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים מִמֶּנּוּ וְכו', עֵינַי שָׁם. וְכַמוֹכָא בְּזֵהָר הַקְּדוֹשׁ (אַחֲרֵי ע:): וּבִשְׁעָתָא דְאַצְטְרִיךְ עֲלָמָא רַחֲמֵי וְחַיֵּיא, אֲזִלִּי וּמוֹדְעֵי לְהוּ לְנַפְשֵׁיהוּ דְצַדִּיקָא, וּבְכָאן עַל קַבְרֵיהוּ וְכו' כְּדִי אֲתַעְרִין נַפְשֵׁיהוּ דְצַדִּיקָא וְכו', עֵינַי שָׁם, וְעֵינַי בְּגַמְרָא (בְּרִכּוֹת י"ח:): בְּמַעֲשֵׂה דְזַעֲרֵי וְכו' וּשְׁמוּאֵל וְכו', שְׁהִלְכוּ בְּבֵית-הַקְּבָרוֹת וְדָבְרוּ שָׁם כְּאֲשֶׁר יִדְבַר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ וְכו'.

וְעֵינַי בְּגַמְרָא (תַּעֲנִית כ"ג.): רַבִּי מְנִי הָנִי קָא מְצַעְרֵי לִיָּה אִישׁתַּטַּח עַל קַבְרָא דְאַבוּהָ. אָמַר לִיָּה: אָבָא, אָבָא! הָנִי קָא מְצַעְרֵי לִי וְכו', (עוֹד שָׁם ט"ז.) לָמָּה יוֹצְאִין לְבֵית-הַקְּבָרוֹת? — כְּדִי שְׂיִבְקָשׁוּ מֵתִים

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סא

רחמים עלינו וכו'. ועין בגמרא (חגיגה כ"ב:) : הלא ר' יהושע ונשתטח על קברי בית שמאי וכו', ובגמרא (סוטה ל"ד:) : מלמד, שפרש כלב מעצת מרגלים והלא ונשתטח על קברי אבות. אמר להם: אבותי! בקשו עלי רחמים, שאנצל מעצת מרגלים וכו', ובמדרש (בראשית רבה, פרשת וישלח, פרק פ"ב, סימן י"א) : מה ראה אבינו יעקב לקבר את רחל בדרך אפרת? — אלא צפה יעקב אבינו, שהגליות עתידות לעבר שם וכו', עין שם.

והנה כל זה נאמר בשאר הצדיקים הקדושים, אשר בארץ המה, כשהולכים על קברם ומבקשים שם רחמים — מיד נענים, מכל-שכן וכל-שכן וקל וחסר כשהולכים ובאים על קברו של רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, אשר הזהיר ובקש שיבואו שם (מה שכמעט לא נמצא צדיק בעולם שהזהיר ובקש והבטיח על זה פרבנו, זכרונו לברכה) על אחת כמה וכמה, שצריך לשבר כל המניעות ולבוא שם על-כל-פנים פעם אחת בימי חייו, ובפרט אחרי שהבטיח הבטחה חזקה כזו.

ובאמת כן היה ראוי, שכל בני העולם יעזבו הכל

סב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

ויברחו שם על-כל-פנים להיות שם פעם אחת
בחייהם, כי הלא ימינו כצל עובר, והימים והשנים
פורחים, ובקרוב יהיה ההכרח להפשיט את הגוף,
והנשמה תעלה אליו יתברך, ומה טוב ומה נעים יהיה
אז ההבטחה שהבטיח רבנו, זכרוננו לברכה, וכו', אך
בעוונותינו הרבים נתקיים (דברים ל"ד): ולא ידע איש
את קברתו עד היום הזה, כי הבעל-דבר הסתירו מאד
מאד, ולא יהיה נחשב בעיניהם, חס ושלום, אף
שכבר נתגלה ונדפס ונתפרסם הבטחת רבנו, זכרוננו
לברכה, אף-על-פי-כן: ולא ידע איש את עצם מעלת
קבורתו; וכעין שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה,
במדרש (קהלת רבה, פרשת י"ב, סימן י'): אם יאמר לך
אדם: מתי קץ הגאולה וכו' — שלשה סימנים סמנתי
לך בקבורתו של משה וכו', ואף-על-פי-כן: ולא ידע
איש את קברתו וכו', עיין שם. אף שכבר נתגלה,
שגאלתו הפרטית תלויה בציונו של רבנו, זכרוננו
לברכה, דיקא, ולא במקום אחר, אף-על-פי-כן: ולא
ידע איש את קברתו — שמתרשלים מאד מאד
מהתקון הנצחי הזה וכו'.

ועיין בספר המדות, אות צדיק, סימן קע"ג: על-ידי

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סג

השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש-ברוך-הוא עושה לו טובות אף-על-פי שאינו ראוי לכך, עין שם. וידוע אצלנו השיחה, שציון רבנו, זכרוננו לברכה, מועלת, והוא תקון גמור אפלו למי שנולד שלא בקדושה, ואפלו וכו' שיתהפך גופו לגמרי לגוף קדוש מגן-עדרן, כי המקום הזה הוא מקומו של עולם, והוא גורם (שמות ג') ל"של-נעליך מעל רגליך" שהוא גופא דנגעה בה בת פרעה (כמובא בתקונים) כי המקום, אשר אתה עומד עליו, אדמת-קדש הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ק"ט), ונתרפא מצרעתו, ונתלבש בלבוש קדוש של גן-עדרן ונתרומם מזלו, כי על ידי פגם הברית מוציא זרע לבטלה הוא אוכד את מ'ז'לו, אבל שם נתרומם ונחזר מזלו, וזוכה לעשר ברוחניות ובגשמיות, ונתחזק יצרו הטוב בבחינת (יחזקאל ל"ו): לב בשר (עין פל זה בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פ"ג) שזוכה לגופא שפירא ולהתחדשות המחין ברצונות וכסופין טובים אליו יתברך כל ימי חייו, כי האור האין סוף, ברוך הוא, שזוכין להכניס בעצמו שם, כבר מאיר לו כל ימי חייו לשוב אליו יתברך ונתעורר בכל פעם מחדש מתרדמתו וכו'.

סד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

וגדל הפלגת מעלת האיש הישראלי, שזכה כבר להיות בציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, זה אין לשער ולספר כלל, ואי אפשר לצירו אפלו במחשבה, מכל-שכן לרשמו על-פי הכתב, כי (לקוטי-הלכות, הלכות חל-המועד, הלכה ד') שם עקר התקון של כל אחד, הרוצה לצאת ממקום שנפל לשם, אפלו אם הוא בין שני הס"מ [הסמ"ך-מ"ם] ונטמא בכל מיני חטאים ועונות וכו' וכו', הצדיק האמת הזה יכול להוציאו, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן (חלין ז:) וכמו שכתוב (קהלת ד'): ושבח אני את המתים שכבר מתו וגו'. ומוכא בזהר הקדוש (אחרי ע:): שכבר מתו — בהאי עלמא בפולחנא דמאריהון וכו', כי מיתת הצדיק הגדול גבוה ונעלה מאד מאד, כי כל ימי חייו בעלמא הדין הוא ממית את עצמו במסירות-נפש עצום וכו' ונכלל באור האין סוף ברוך הוא, עד כשמגיע העת שנפרד לגמרי מגופו, אז דיקא מתגבר בכל כחו ונאחדין אצלו שתי הרוחות — רוחא דלעילא, ורוחא דלתתא — יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ו), וגומר מה שצריך לגמר וכו', כמו שהתפאר רבנו, זכרונו לברכה, בעצמו: גמירתי ואגמר וכו', כי הוא זכה להעשות הבעל-השדה (עין

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סה

לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ה), שנמסר לו ממנו יתברך לעסק בתקוני הנשמות להשקות את הגן ולנקות וליפות את העשבים והדשאים, שהם נשמות ישראל הגדלים בהגן.

ומחמת שהעסק הקדוש והנורא הזה לעסק עם נשמות ישראל הוא דבר נעלם מאד מאד, ועל-כן מטעמים כמוסים אשר עמו יתברך, לא היה יכול לגמר את גמר תקון כל העולמות בעודנו בלבוש הגשמי, והצריך להפשיט את גופו הגשמי דיקא, ועל-ידי-זה יכול להכניע את הקלפות והסטרוא-אחרא, הנאחזין בהנשמות הנפולים בעוונותיהם (עין לקוטי-הלכות, הלכות נזקין, הלכה ג') בסוד (שופטים ט"ז): ויהיו המתים, אשר המית במותו, רבים מאשר המית בחייו. שהצדיק האמת מיחידי הדורות הזה, שהשגתו הוא מרישא דלא אתידע ולית מאן דקימא ביה ג"ר [שלש ראשונות] דעתיק וכו' ממית שונאי הקדשה והקלפות והסטרוא-אחרא האוחזים עצמם בהירוודים והנפולים במותו יותר מבחייו, כי בודאי הצדיק האמת עוסק כל ימי חייו הקדושים בעודנו מלבש בלבוש הגשמי, וכן אחר-כך, כשהפשיט את לבושו הגשמי ונתעבר

סו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

והתלבש עצמו בתלמידיו הקדושים שבכל דור להוכיח את ישראל ולהחזירם למוטב, כי זה כל מגמתו, והוא מוסר נפשו בשביל זה כל ימיו, וכן אחר-כך על-ידי תלמידיו הקדושים, שהוא שורה ונמצא ביניהם.

אבל זה ידוע, שלבעל בחירה קשה מאד להועיל, כי הבחירה של האדם, יש לה תקף גדול מאד מאד, כי הכל נברא בשביל הבחירה ושבשביל זה יש כל-כף כבדות ומניעות עצומות על כל דבר קטן, שתלוי בעסקו של רבנו, וזכרונו לברכה, כי על-ידו משתנה הבחירה לגמרי, והוא דבר הכי קשה בזה העולם, שישתנה בחירת האדם לגמרי מההפוך אל ההפוך, והבעל-דבר עושה את שלו להסתיר את הצדיק האמת, שהוא רבנו, וזכרונו לברכה, ואנשיו האמתיים, אשר יכולים לעזור לבעלי בחירה ויכולים להאיר בהם תשוקה עצומה לשוב ולחזור אליו יתברך ולהתמיד מאד מאד בתורה הקדושה שעורים כסדרן ולטיל ולהיות בכל מקומות של התורה הקדושה וכו'.

ומחמת שלבעל בחירה קשה מאד מאד לעזור, כי היום תאמר לו כף וכו', ומחר יבוא אחר ויאמר לו

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל סז

כך וכו', ועל-כן אי אפשר לעזור לבעל בחירה כִּי-אם כְּשִׁיתְעוֹרֵר מַעֲצָמוֹ לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָהּ, בְּעִיר אוֹמִיץ וְיִתְוַדֶּה שֵׁם וַיִּסְפָּר אֶת כָּל לְבָבוֹ וְכוּ'; וְכִמוֹ שֶׁאָמַר פֶּעַם אַחַת רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָהּ, (חֵי-מוֹהַר"ן, גְּדֻלַּת הַשָּׁגָתוֹ, סִימָן ס"ז): אֲנִי אֵין לִי מָה לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל, כִּי בְּשִׁבְלִי אֵינִי צָרִיף לַעֲשׂוֹת כָּלֵל, רַק בָּאתִי לְהָעוֹלָם לְקָרֵב נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֲבָל אֵינִי יָכוֹל לְקָרֵב כִּי-אִם מִי שֶׁבָּא אֶצְלִי וּמִסְפָּר לִי חֲסָרוֹנוֹ אֲנִי יָכוֹל לְתַקְּנוֹ וְכוּ' בְּתַקּוֹן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד. וְאָמַר (שָׁם, סִימָן ס"ד): מָה אַתֶּם יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְכִי מִסְפִּיקִים יְמִיכֶם וְכַחֲכֶם לְתַקֵּן פָּגַם אֶחָד מִמֶּה שֶׁקְּלַקְלַתֶּם?! רַק אֲנִי עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה בְּשִׁבְלֵכֶם, וַיֵּשׁ לְאֵל יְדֵי לְתַקֵּן הַכֹּל — כָּל מָה שֶׁקְּלַקְלַתֶּם עַד הַנָּה, רַק הָעֶקֶר — מַעֲתָה לֹא תַעֲשׂוּ עוֹד וְכוּ'.

על-כל-פנים כְּשִׁזְכָּה לְבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָהּ, בְּעִיר אוֹמִיץ, מִתְחִיל עִמּוֹ דְּבַר חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, כִּי אַז מְרַגִּישִׁים טַעַם אַחַר בְּכָל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָהּ, וְכוּ', כִּי שֵׁם יוֹרֵד נִשְׁמַת הַצְּדִיק אֶל זֶה שֶׁבָּא לְשֵׁם לְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ עַל נַפְשׁוֹ, כִּי הַצְּדִיק

סח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

האמת — כל תשוקתו היא תמיד לעלות מדרגא לדרגא; ואפלו כשעולה למקום שעולה, אינו מסתפק עצמו בזה כלל, רק חותר ומתגעגע ומשתוקק וכו' לעלות יותר ויותר וכו' וכו', וזה עבודת הצדיק כל ימי חייו, אבל אי אפשר לעלות מדרגא לדרגא כִּי־אם על־ידי ירידה שקדם העליה; וכל זמן שהצדיק חי בזה העולם, אף־על־פי שהוא גדול במדרגה עצומה מאד, אף־על־פי־כן שיף אצלו איזה בחינת ירידה לפי בחינתו קדם כל עליה, אבל כשנסתלק והפשיט גופו, שם בעולם הבא, אין שיף ירידה, והצדיק משתוקק גם שם בכל פעם לעלות יותר ויותר, כי לגדלתו יתברך אין חקר, אבל אי אפשר לעלות כִּי־אם על־ידי ירידה, ושם אין שיף ירידה.

על־כן כשבא אחד על קברו הקדוש וצועק שימחל ויסלח לו השם יתברך על רבוי עוונותיו ושיקרבהו לעבודתו יתברך, והצדיק מוריד עצמו למקומו של זה שבא על קברו להושיעו שם, ואזי נחשב להצדיק כאלו ירד בעצמו, ועל־ידי־זה הצדיק עולה עוד לעילא ולעילא וכו' לפי בחינתו, בבחינת ירידה תכלית העליה, כי זוכה לחתר ולמצא עוד חסדים

מַעֲלַת הַזֹּכָה לָבוֹא אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל סט

נִפְלְאִים וְנִעְלָמִים מְאֹד מְאֹד וּלְגִלוֹת אוֹתָם מִהֶעֱלָם אֶל
הַגְּלוּי בְּאִפְן שְׂיוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וּלְהַעֲלוֹת אֶת זֶה הַצּוֹעֵק
וּבֹכָה שֵׁם גַּם מֵאוֹתָהּ הִירִידָה הָעֲצוּמָה, שֶׁהוּא בָּהּ
עֲכָשׁוּ עַל-יְדֵי רַבּוּי עֲוֹנוֹתָיו.

וְזֶה עֵקֶר תַּעֲנוּגָיו וְשַׁעֲשׂוּעָיו שֶׁל הַצַּדִּיק יוֹתֵר מִכָּל
תַּעֲנוּגֵי עוֹלָם הֵבֵא שֵׁשׁ לוֹ — כִּשֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֵיזָה
טוֹבָה נְצַחִית לְאֵיזָה אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי שֶׁיֵּרֵד לְמָקוֹם שֶׁיֵּרֵד,
כִּי זֶהוּ עֵקֶר עֲבוֹדָתוֹ בְּחַיָּיו בְּעוֹדָנוּ מְלַבֵּשׁ בְּלִבוֹשׁ
הַגִּשְׁמִי בְּעֵלְמָא הַדִּין, וְלֵאחֵר הַסִּתְלָקוֹתוֹ וְהַפְּשֻׁטָּה
לְבוֹשׁ גּוֹפּוֹ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, שֶׁהוּא עוֹמֵד וּמְשַׁמֵּשׂ עֵדִין
בְּמָרוֹם. וְעֵקֶר הָעֲבוֹדָה וְהַשְׁמוּשׁ הוּא לְעֶזֶר לְיִשְׂרָאֵל
בְּכָלל וּבִפְרָט, וְהָעֵקֶר — לְהוֹצִיאֵם מִצָּרוֹת הַנֶּפֶשׁ
וּמִעֲמֻק יְרִידָתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ וּלְגִלוֹת
וּלְפָרְסָם וּלְהַמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם חֲסָדִים חֲדָשִׁים וְנִפְלְאִים
מְאֹד מְאֹד, שֶׁהֵם גְּדֻלַּת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ, שֶׁנִּתְגַּלִּין דִּיקָא
עַל-יְדֵי שְׂמֻקְרָבִין וּמַעֲלִין אֶת הַרְחוֹקִין וְהִירוּדִים מְאֹד
מְאֹד.

נִמְצָא שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי הָאִישׁ הַזֶּה, שֶׁבָּא מִירִידָה
עֲמֻקָּה כְּזֹאת לְהַשְׁתַּטַּח עַל קִבְר הַצַּדִּיק לְהַתְּפַלֵּל
וּלְחַתֵּר מִשָּׁם לְזִכּוֹת לְתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עַל-יְדוֹ דִּיקָא

ע מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

זוכה הצדיק אחר הסתלקותו לבחינת ירידה תכלית העליה, ואז עולה הצדיק בעליה גדולה כזו וממשיך חסדים נפלאים כאלו, עד שיכול גם הרחוק והירוד הזה להתקרב להשם יתברך וכו' (עין כל זה בלקוטי-הלכות, הלכות מתנה, הלכה ה'). ועל-כן טוב ונכון להשתדל להיות שם בכל פעם, כי על-ידי-זה גורם שהצדיק יעלה בכל פעם בעליות יותר גדולות וכו' ומשיך עליו הארות עצומות והתעוררות ותשוקה עצומה לשוב אליו יתברך ולזכות להכליל בו יתברך לגמרי.

אבל העקר הוא, שצריכין לשבר מניעות הרבה קדם שזוכין לבוא אל ציונו הקדוש אומינה, כי המניעות רבים ועצומים מאד מאד בלי שעור, ועקר הוא מניעות המח, שנדמה לו שהוא דבר שאי אפשר, ומה גם שיש הרבה שנפלו כבר כל-כף בדעתם, עד שאינם מאמינים בעצמם, שהם גם-כן יכולין לקבל שם איזה תקון לפי עצם רבוי קלקולם בכל פעם בלי שעור, אף-על-פי שתולין הקלקלה בעצמם, גם זה הוא בחינת מניעת המח, שאינם מאמינים בגדלת הבורא ובחסדיו אשר לא תמנו ולא כלו לעולם, וכן בגדלת

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עא

הצדיק האמת, שיש לו כח לתקן הכל בכל פעם, יהיה אף שיהיה וכו', כי עולה בכל פעם מעלה מעלה, עד שממשיך חסדים חדשים בכל פעם, שכל מי שחפץ לקבלם, יכול לזכות לתקון על-ידו וכו' (עין לקוטי-הלכות, הלכות הכשר פלים, הלכה ד').

והנה כל הענין הקדוש והנפלא הזה, הינו לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין ולהשתטח שם ולומר שם העשרה מזמורים שגלה, שהם תקון הכללי, הוא נפלאות תמים דעים, כי נסגר בכמה וכמה מיני מסגרים וסבבהו בחומות ברזל ממש, עד אשר נעלם ונסתר בעיני האדם אף יזכה להגיע לשם; וכן יש הרבה, שכבר נסו כמה פעמים להכניס ולבוא שם — ולא עלתה בידם, על-פני הם נופלים בדעתם, עד שמתאששים עוד מלנסות עוד פעם; ויש הרבה, שיש להם מניעות אחרים; ויש הרבה, שיש בדעתם לנסע לשם, אף נדמה להם כאלו הוא דבר, שיאמרו להם "עלה לרקיע", ואינם מאמינים לעצמם, שעוד יש להם תקוה להגיע לשם, ועוד מניעות ובלבולים ועקמומיות כאלה מה שעובר על כל אחד ואחד, הרוצה לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין.

עב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

אף-על-פי-כן אנו רואין ישועות ה' כהרף עין, ומן המצר הרחיב לנו, ובפרט בדורותינו אלה, אשר מפעם לפעם נוסעים לשם זוכים להכנס בשלום ולצאת בשלום, ומשתטחים על ציונו הקדוש, ואין פוצה פה ומצפצף, וכן להפך גם רואים, שהרבה נסו כמה פעמים להכנס לשם, ונתפשט עליהם המניעות כל-כף, עד שהיה ההכרח להם לחזור, ולא זכו להגיע לשם, ועל-כן בהכרח לחתור ולהבין על מה עשה השם יתברך ככה, שיתפשט כל-כף המניעות בכלליות בענין התקרבות אל רבנו, זכרוננו לברכה, ובפרטיות בענין לזכות להגיע אל ציונו הקדוש, וכן למה אלו זוכים לבוא לשם, ואלו אינם זוכים לבוא לשם.

והנה בעצם ההתקרבות אל רבנו, זכרוננו לברכה, שמתפשט כל-כף המניעות והעכובים, הספקות והבלבולים, ככר גלה לנו רבנו, זכרוננו לברכה, בעצמו, (בלקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ה') שהוא מסבת אלו האנשים בעצמם, מחמת שפגמו בברית והוציאו טפי מחם לבטלה, שעל זה נאמר (משלי ב'): כל באיה לא ישובון ולא ישיגו ארחות חיים, ועל-כן נשמע

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עג

לאזנם המחלקת עליו, וזה בעצמו הנסיון שלהם (עין לקוטי-הלכות, הלכות תפלין, הלכה ד') כי באמת ראוי להרחיקם מלשוב בתשובה, כי לא ישובו ולא ישיגו ארחות חיים, ונסתר מהם אורו יתברך לגמרי, ומר ומרור להם מאד מאד, אבל תכף ומיד כשמרגישים זאת ורואים ומבינים שמרחקים אותם, הנה ראוי להם להתישב באמת מה עשו עד עכשו וכו', ועל-כן איך יעלה על דעתם הפגימה והמבלבלת להכניס את עצמם במחלקת שבין הצדיקים; וכודאי אלו לא היה נפגם מחך — לא היה נשמע לה המריבות שבין הצדיקים, ואין המריבה אלא בשבילה, לנסות אותך מה תעשה: או שתזכה להתקרב אל רבנו, זכרונו לברכה, ועל-ידי-זה תזכה לתקון נצחי וכו', או שתמשיך את עצמך אל אלו החולקים עליו, ועל-ידי-זה תפל לבאר שחת יותר ויותר וכו'.

ועל-כן כל אלו המניעות והעכובים והמחלקת, שיש על עצם ההתקרבות אל רבנו, זכרונו לברכה, אינם אלא בשבילה, ובזה משמיעין אותך תזכה על שפגמת בטפי מחך, ודיקא על-ידי-זה הוא תקונם, כי כשרואין ומתישבין בעצמן, שנשמע לאזניהם

עד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

המחלקת שבין הצדיקים השלמים, ומדברים על הצדיק המפלג במעלה מה שמדברים, ורוצים לעקרם ולרחקם ממנו, אזי הם מבינים, שמרחקין אותם מהקדושה, מתחילין לרחם על עצמן ומסתכלין בעצמן היכן הם בעולם, שפגמו כל-כף, עד שמרחקין אותן, ואזי ההתרחקות הוא תכלית ההתקרבות, כי באמת לאמתו אין שום דבר, שיעמד בפני התשובה; ואף-על-פי שכתוב על חטא פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה: כל באיה לא ישובון, ואיתא בזהר הקדוש, שאין מועיל תשובה על פגם טפי המח, אף-על-פי-כן מועיל תשובה גם על זה, כמו ששמעתי מפי רבנו, זכרונו לברכה, בפרוש, רק מחמת שפגם כל-כף, על-כן הוא צריך להתנסות ולהצטרף ולעמד בנסיון הזה של התרחקות הזאת, דהינו שירחקו אותו כל-כף בכל מיני התרחקות, דהינו שכותבין עליו, שאין מועיל תשובה על חטא זה וכו', וכן מרחקין אותו מזה הצדיק האמת המפלג במעלה נפלאה מאד מאד, שערב להשם יתברך, שיתקן את כל הפגומים והרחוקים והמלכלכים וכו', שיזכו להתקרב אליו; וכשהוא פתי וסכל ואינו מרחם על עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, אזי

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עה

מוצא פטור לעצמו להתרחק מן התשובה מאחר שפבר נכתב עליו, שאין מועיל לו תשובה, חס ושלום, וכן מתרחק מהצדיק האמת — מרבנו, זכרונו לברכה, באשר שגדול זה אמר עליו כף וכו', ובאשר שצדיק זה דבר על ספריו כף וכו', ובאשר שראש-ישיבה זה התלוצץ מאנשיו באפן כזה וכו' וכדומה פתויים והבלים שמדברים וחולקים עליו, ועל-כן מכל זה נסכם בדעתו הפגומה, שאין להתחבר אליו ואל אנשיו.

אבל מי שחושב באמת על התכלית שלו, ויש לו רחמנות על עצמו, אזי אף-על-פי שרואה כל מיני התרחקות שבעולם, ואף-על-פי שכתוב עליו, שאין מועיל לו תשובה, וכן מדברים על רבנו, זכרונו לברכה, ועל אנשיו מה שמדברים וכו', אף-על-פי-כן אינו מסתפל על זה כלל, אדרבה, יש לו רחמנות יותר על עצמו, כי אף-על-פי-כן מה יהא בסופו ומה יעשה ליום פקדה?! ומי שאינו רוצה להטעות את עצמו, שלא לאבד את עולמו, חס ושלום, רק חושב היטב היטב מה יהיה נעשה ממנו כשיגיע עתו, ויהיה גוסס ומת, ויניחו אותו אל תוך הקבר וכו' — אז אדם

עו מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

כִּזְהָ, שְׂזוּכָה כְּבָר לְיִשׁוּב־הַדַּעַת אֲמַתִּי וְנִצְחֵי כְּזָה, כָּל
מֵה שְׂמוּצָא וְרוּאָה שְׂמַרְחִיקִין אוֹתוֹ יוֹתֵר, הוּא מְרַחֵם
עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר, וְצוּעֵק אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר
מֵעֵמֶק הַלֵּב, וּמִתְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה,
וְאֶל אֲנָשָׁיו, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם מוֹנֵעַ וּמְעַכֵּב, וְאִף
שְׂבִין כֶּף עוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׂעוֹבֵר מְנִיעוֹת וּבִלְבוּלִים
עֲצוּמִים, הֵן מְאַחֲרִים וְהֵן מְעַצְמוּ, שְׂנוּפֵל בְּכָל פַּעַם
יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְנִחְלָשׁ דַּעְתּוֹ, וְנִשְׁבֵּר רוּחוֹ — אִף-עַל-
פִּי-כֵן הוּא עוֹמֵד עַל עֲמָדוֹ כְּעִמוּדָא תְּקִיפָא.

כִּי בְּאֵמַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ חֲפֵץ חֶסֶד הוּא, וּמְרַבֵּה
לְהִיטִיב, וְהוּא מְלֵא רַחֲמִים, וְאֵין שׁוֹם דְּבָר שְׂיַעֲמֵד
בְּפָנֵי הַתְּשׁוּבָה, וּכְמוֹ שְׂמַצִּינוּ כְּבָר בְּכַמָּה וּכְמָה
רְשָׁעִים גְּדוּלִים, שְׂפָגְמוּ בְּטַפֵּי הַמַּח וְכִפְרוּ בְּעֵקֶר,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַבְּלוּ בַתְּשׁוּבָה; וְאִזִּי
כְּשִׂזוּכָה לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה וְשָׁב בַתְּשׁוּבָה שְׂלָמָה אִף-
עַל-פִּי שְׂמַרְחִיקִין אוֹתוֹ, וּמִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ
לְבִרְכָה, אִף-עַל-פִּי שְׂיֵשׁ עָלָיו מַחְלָקַת וְכוּ', אִזִּי הַשֵּׁם
יִתְבָּרֵךְ מְרַחֵם עָלָיו, וְנִתְקַרֵּב עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא עַל-יְדֵי
שְׂעַמֵּד בְּנִסְיוֹן הַזֶּה שֶׁל הַתְּרַחֲקוּת, וְהֵבֵן.

וְאָמַר רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א, .

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עז

סימן קפ"ה) שכל מי שיש לו יגיעות וטרחות יותר בתחלת ההתקרבות להשם יתברך, דהינו שיש לו מניעות רבות וגדולות, כגון מאביו ואשתו וחותנו או משאר בני-אדם, שמונעים ומעכבים אותו מאד, ומניעות מחמת ממון ושאר מניעות ובלבולים, שמשתטחים לפניו ומונעים אותו מאד, והוא צריך להתנגע ולטרח מאד לשברם – כל אלו היגיעות והטרחות, שיש לו בתחלת ההתקרבות, הם טובה גדולה להאדם, כי על-ידי היגיעות שבתחלה נעשה הכלי, וכל מה שיש לו יותר יגיעות וטרחות וכו', יש לו כלי גדול ביותר לקבל אחר-כך בתוכו שפע קדשה וטהרה להתקרב להשם יתברך, עין שם.

כי באמת הצדיק האמת המפלג במעלה נפלאה מאד מאד, ראש כל הצדיקים, אורו והשגתו שהשיג באורו האין סוף, ברוך הוא, הוא גדול מאד אלפי אלפין ורבי רבבות פעמים כנגד העולם כלו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן קל"ג). ומהראוי היה, שלא תוכל העולם להעלים ולהסתיר אור הגדול הזה, מאחר שהעולם קטן מאד מאד כנגד אורו הגדול של הצדיק האמת, אך מחמת שהעולם עומד בסמוך לפני

עח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

העינים, על-ידי-זה העולם חוצץ וסותם בפני העינים מלראות אורו הגדול של הצדיק האמת, אבל מי שהוא חכם מעט ומטה עיניו קצת מן העולם, תכף יוכל להאיר לו אור הנפלא של הצדיק האמת, ויראה ויבין כי כל העולם אין ואפס נגד האור הגדול הזה, והכל רק דמיונות, הרוצים לכסות ולהסתיר את אורו הגדול של הצדיק האמת. והנה מי שזוכה להתבונן בהאמת ומסתכל בעין האמת, ומחפש תמיד אחר האמת, אז יזכה להתקרב אל הצדיק האמת, ומי שזוכה להתקרב אליו, בודאי יזכה לכל טוב נצחי לנצח; אשרי לו (עין לקוטי-הלכות, הלכות פלאי בגדים, הלכה ד'), ונאפלו אם קלקל מאד מאד עד עכשו במה שקלקל וכו' וכו', אף-על-פי-כן כח הצדיק האמת גדול עד מאד, כי הוא מאיר במקרביו אור גדול ונורא כזה, עד שעל-ידי-זה נתקן הכל.

אבל צריך לידע, כי גם אורו הגנוז של זה הצדיק האמת אי אפשר לקבלו, כי אף-על-פי שהוא מכסה ומלביש אורו הגדול בכמה לבושים נפלאים, אף-על-פי-כן אין העולם כדאי לקבל אורו, ומחמת זה נמצאים מונעים ומעכבים ומסכים המבדילים מלקבל

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל עט

אור הצדיק הזה, והם כל עסקי העולם הזה והמחלקת, שהם מונעים מלהתקרב להצדיק האמת, כִּי-אם מי שמתגבר לשבר כל המניעות והמעכבים, וזה טובה גדולה, כי אם לא היה אלו המסכים והמניעות, לא היה העולם יכול לסבל אורו כלל, אבל עתה, שהעולם הזה חוצץ ומפסיק מלהתקרב להצדיק האמת, אזי מי שזוכה לשבר המניעות ולהתקרב אליו, נעשה על-ידי-זה לבושין וכלים, ועל-ידי-זה דיקא יכול לקבל אורו הגנוז והנפלא מאד, וכל מי שזוכה לשבר מניעות יותר גדולות, כמִו־כן זוכה לכלים חזקים יותר ויותר, ומשיג אורו הגנוז והנפלא יותר ויותר; ומי שאינו מתגבר לשבר המניעות של העולם הזה, אזי העולם הזה עומד בפני עיניו וחוצץ מלראות אור הצדיק האמת. וגם זה טובה גדולה, כי על-ידי-זה אין הכל רואין אור הצדיק האמת, כי בודאי מי שאינו כדאי, דהינו שלא שבר מניעות העולם הזה, בודאי אין צריך לראות אור הצדיק האמת.

וכמו שאמר רבנו, זכרוננו לברכה, (לקוטי מוהר"ן, חלק א, סימן קי"ד) על פסוק: המכסה שמים בעבים וכו',

פ מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

שהוא טובה להצדיק מה שחולקים עליו וכו', וכן על פסוק צופה רשע לצדיק וכו' (לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ר"ח) כי מעט המחלקת היא טובה שלא יתפרסם יותר מהצורך וכו', עין שם, כי ישרים דרכי ה', וצדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם, כי אלו המתקרבים להצדיק – טובה לפנייהם מה שהיה להם מניעות מזה העולם, כי דיקא על-ידי-זה היו יכולים לקבל אור הצדיק האמת; ואלו שאין מתגברים לשבר המניעות, ואין יכולין לקבל אורו, כי העולם חוצץ בפניהם, גם זה לטובה, כדי שלא יתפרסם הצדיק יותר מדי. נמצא כי דרכי ה' ישרים, כי הכל לטובה, רק שהפושעים נכשלין בעצמן, לעצמן מגיע מכשול, שאינם זוכין להתקרב להצדיק האמת, אבל להעולם הוא טוב.

ובאמת גם בהרחוקים יש חלוקים רבים, כי יש שאינו יכול לקבל כלל אור הצדיק האמת מחמת שאינו מתגבר לשבר המניעות, אבל אף-על-פי-כן אינו חולק עליו, אבל יש שמחמת גשמיות העולם שעומד בפניהם הם חולקים על הצדיק האמת, וגם זה בחינת צדיקים ילכו ופושעים יפשלו, כי אלו

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל פא

החולקים הם בחינת פושעים יכשלו, כי רק הם נכשלים על-ידי חציצת העולם הזה שהתגבר כנגדם כל-כף, עד שנכשלו לגמרי וחלקו עליו, אבל אלו שאינם חולקים, על-כל-פנים נחשבים צדיקים נגדם, והם בחינת צדיקים ילכו, כי אצלם טובה מה שנעלם מהם אור הצדיק האמת, כי מאחר שאינם זוכים לשבר המניעות, ואין להם פלים לקבל האור, אין צריכין לידע ממנו, כי יכול להיות, שאם יראו אור הצדיק, יסמא את עיניהם מרובי האור, והיו נעשים מתנגדים וחולקים לגמרי.

נמצא, שבהכרח שיתפשט הכבוד והמניעות והעפובים בשביל התקרבות לרבנו, זכרוננו לברכה, ואם האדם חזק בדעתו ברצונות חזקים ומביט מרחוק איזה אורות צחצחות יזכה באם שיאחז עצמו אצל זה הצדיק האמת ותלמידיו האמתיים שבכל דור ודור, ואף שעכשו עדיין הוא מלכלך בחטאים ועונות וכו', על-כל-פנים הוא אוחז את עצמו בו, זכרוננו לברכה, ומתחבר עם אנשיו הקדושים, אז בודאי סוף כל סוף יזכה גם-כן להגיע בזה העולם למה שצריך להגיע, וכל מי שזוכה לסלק דעתו ביותר (עין לקוטי-מוהר"ן,

פב מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

חלק א, סימן קכ"ג) ומציית את הצדיק האמת על כל אשר יאמר כי הוא זה, והוא מקיים עצותיו, ויש לו יותר עזות ועקשנות דקדושה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן רע"א) כמו-כן זוכה לקבל מזה הצדיק האמת ביותר, כי העקר תלוי בזה — לסלק דעת עצמו לגמרי ולהתנהג בתמימות ובפשיטות גמור, וכן שיהיה לו עזות ועקשנות דקדושה נגד כל הקמים עליו.

וְכָל זֶה נֶאֱמַר בְּעֵצָם הַהִתְקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה; עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה פְּשֻׁנְתֵּי עוֹרֵר בְּהָאָדָם רוּחַ קְדוּשָׁה וְטְהָרָה וְנִכְנָס בּוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְרוּצָה לְנִסְעַ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ, זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה, — אֲזִי מִתְחִיל לַעֲבֹר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, כִּי קִדְּם בּוֹעֵר לְבוֹ מְאֹד מְאֹד אֶל זֶה, וְאַחֲרֵי-כֵן מִתְגַּבֵּר עָלָיו הַיִּצְרָה־הָרַע וְנוֹפֵל מִתְּשׁוּקָתוֹ שֶׁהָיָה לוֹ בְּתַחֲלָה, וְיֵשׁ אֲפָלוֹ שֶׁכָּבֵר סְמוּכִים אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ מִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם הַיִּצְרָה־הָרַע עוֹד יוֹתֵר וְאוֹבְדִים כָּל חֲשָׁקָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ע"ב) אֶל יִקְשֶׁה בְּעֵינֶיהָ זֹאת, וְאֵל יִבְהַלּוּךְ רַעֲיוֹנֶךָ עַל זֶה, כִּי דַע, שֶׁזֶה נִמְשָׁךְ מִחֲמַת כִּי בְּתַחֲלָה, כְּשָׁבָא לוֹ הַהִרְהוּר תְּשׁוּבָה מִחֲמַת הַטּוֹב שֶׁהִתְעוֹרֵר בְּתוֹכוֹ עַל-יְדֵי מַעֲשָׂיו

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל פג

באותו שעה, המית יצרו, ונתבטל יצרו הרע שהיה לו, כי המיתו בזה ההרהור תשובה והעבדא של אותו השעה, ואחר-כך בשרוצה לנסע מתגבר עליו יצר הרע אחר, כי כל הגדול מחברו — יצרו גדול הימנו (ספה נ"ב:) ויש לו עתה יצר הרע גדול ממה שהיה לו בתחלה, על-כן אם אינו מתחזק נגדו, אזי מתגבר עליו זה היצר-הרע החדש ונופל מתשוקתו שהיה לו תחלה, כי צריך התגברות חדש ביותר נגד זה היצר-הרע שבא לו, עין שם.

ומזה נבין גדל השנויים שיש בין אלו הנוסעים אל ציון רבנו, וזכרונו לברכה, באומין, אשר הרבה נכנסים בשלום, ומגיעים אל מחוז חפצם בשלום, הינו בציונו הקדוש; וכן יש הרבה, שכבר הגיעו אל "מדינה ההיא" — מלכות הרשעה, ארץ רוסיא — ונתגברו עליהם המניעות, עד שהצרכו לחזור בלא פלואם; וכן יש הרבה שמעקרא נתגברו עליהם המניעות, ולא נתנו להם רשיון אפלו לכנס אל מדינתם; וכן עוד הרבה שנויים: יש אשר אין לו אפלו פרוטה אחת, על-כן אינו יכול אפלו להתחיל לעסק בזה, וכן יש שמתפשטים עליהם כל-כף המניעות מבית ומבחוץ

פד מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

מאביו ואשתו וחותנו וכו', עד שקשה וכבד להם לשבר מניעות כאלו, ולכל אחד נדמה מניעה שלו להמניעה הכי גדולה; וכאן הבן שואל: מדוע חברי זכה ונכנס בשלום ויצא בשלום, בלי שום עפובים, ואני כבר מקרב עשיריות שנים יותר ממנו — ועדין לא זכיתי לזה וכו' וכדומה קשיות כאלו שנכנס בלב רבים, עד שנחלש דעתם ורצונם לגמרי, ואף שהיה להם פעם רצון לנסע לציון רבנו, זכרונו לברכה, אך מחמת שרואים לפנייהם מניעות כחומות ברזל, על-כן הם מתרשלים לגמרי מזה ונופלים בדעתם מאד, ונדמה להם, שהם כבר לעולם לא יגיעו לשם. ומכל-שכן אלו אשר כבר נסו כמה פעמים, ולא עלתה בידם, הם מתרשלים אחר-כך מאד מאד.

והתרוץ הוא פשוט, כי אי אפשר להגיע אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין בלי תפלה והתבודדות ורצונות וכסופים חזקים מאד מאד בשום אופן שבְעוֹלָם, כי אִפְלוּ יִהְיֶה פְתוּחַ הַגְּבוּל, ויִהְיֶה לוֹ מְמוֹן לְהוֹצֵאת הַנְּסִיעָה, אִם לֹא יִהְיֶה לוֹ רְצוֹנוֹת וְכִסּוּפִים וּתְפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת עַל זֶה — לֹא יָבוֹא לְשֵׁם בְּשׁוּם אִפֶּן, וְזֶה בְּרוּר מְאֹד. וּלְהַפְּךָ: אִפְלוּ הַגְּבוּל

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל פה

סגור ומסגור בחומות ברזל ובריחים וכו', ואין לו אפלו פרוטה אחת לפרטה, על-ידי תקף הרצונות והכסופים והתפללות ובקשות, יזכה להגיע לשם. ועל-כן פשוט אין שאחד זכה להגיע לשם, בודאי היה לו רצונות וכסופים חזקים ובקש על זה ימים ושנים ושפך לבו כמים אליו יתברך באמת מעמקא דלבא; ומה שזה לא זכה עדין להגיע לשם הוא מסבת מעוט הרצונות והכסופין ומעוט התפללות והבקשות על זה. והנה אין לה דבר העומד בפני הרצון, ועקר כל המניעות הוא רק בשביל שיתגבר ברצונות וכסופים יותר חזקים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א, סימן ס"ו) ועקר העזות והעקשנות הוא בהרצון, שצריך האדם הרוצה להכנס בעבודת השם יתברך ובפרטיות פשוטה להגיע אל ציון רבינו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, שיהיה עקשן גדול בהרצון, ולא יעזב ולא ירפה את הרצון משום מניעה בעולם, וזהו עקר העקשנות דקדושה (עין לקוטי-הלכות, הלכות ברפת המזון, הלכה ד') והתפארותו יתברך מה שהשם יתברך מתפאר בעמו ישראל הוא רק בהעקשנות והרצונות של כל אחד, וכל מי שיש לו רצונות וכסופים יותר טובים, כמו-כן מעלה לפניו יתברך התפארות יותר גדול.

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

ואם אמנם, שעל-פי-רב מתפשטים המניעות מאד מאד, עד שאי אפשר בשום אופן שבעולם להוציא מכח אל הפעל רצונו וכסופיו, אף שכבר שבר מניעות עצומות מאביו ומחותנו ואשתו וכו' עדין יש לו מניעות מחמת ממון וכו', ואם אפלו שבר גם מניעות אלו שהפקיר כל מה שיש לו ומכר הכל או משפן כסותו וכו' בשביל לנסע אל ציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, אף-על-פי-כן אם מתגברת עליו מדת הדין, חס ושלום, למנעו, חס ושלום, יכולים למנעו בודאי במניעות כאלה, שלא יוכל לשברם, כי בודאי יש מניעות כאלה, שלא יוכל לשברם, כגון תפיסה בכבלי ברזל, חס ושלום, או חולאת, חס ושלום, וכיוצא בזה הרבה מאד, כגון שעת מלחמה או אין ספינה או אירון לעבר הדרך וכו' וכו' — אף-על-פי-כן העקר הוא הרצון והכסופים, וירגיל את עצמו לבקש בכל יום ויום לפניו יתברך ויגלה רצונותיו וכסופיו, שרוצה על-כל-פנים פעם אחת בימי חיו הקדושים לזכות להוציא מכח אל הפעל ולהיות בציון רבנו, זכרונו לברכה, בעיר אומין, ויבקש על זה מדי יום ביומו בסבלנות גדול, ולא ידחק את השעה כלל. ואף-על-פי שעדין עכשו רואה

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל פז

בעצמו, שזה דבר שאי אפשר, ומכל-שכן כשכבר בקש על זה ימים ושנים רצופים, ועדין לא נושע, צריך להתחזק בעקשנות גדול על-כל-פנים בהרצון בעצמו, ולא יחלש אצלו הרצון בשביל זה. ואפלו שכבר נסע כמה פעמים איזה נסיעות בשביל זה ולא עלתה לו — אל יחלש רצונו עבור זה כלל, רק בכל יום ויום יבוא אליו יתברך מחדש ויגלה לפניו רצונותיו וכסופיו ויבקש על זה — אזי מבטח הוא, שיגיע לשם, אך העקר — לא להתיאש מתפלה, ואף שעובר בין כך ימים ושנים, ועדין אינו רואה שום מראה-מקום לישועה, ונדמה לו, כאלו, חס ושלום, לעולם לא יגיע לשם, הוא יעשה את שלו בכל יום ויום לבקש ממנו יתברך — ואז סוף כל סוף, אם יהיה חזק ואמיץ בכסופים ורצונות ובתפלות ובקשות — יזכה להגיע לשם ולהכנס בשלום ולצאת בשלום, וזה ברור מאד מאד.

כי מה שתפלה פועלת, זה אינו פועל שום דבר שבעולם, שום שחד ושום השתדלות כלל. וראינו בעינינו אנשים מאנשי-שלומנו, שהתפללו ארבעים שנים רצופים מדי יום ביומו על דבר זה — לזכות

פח מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל

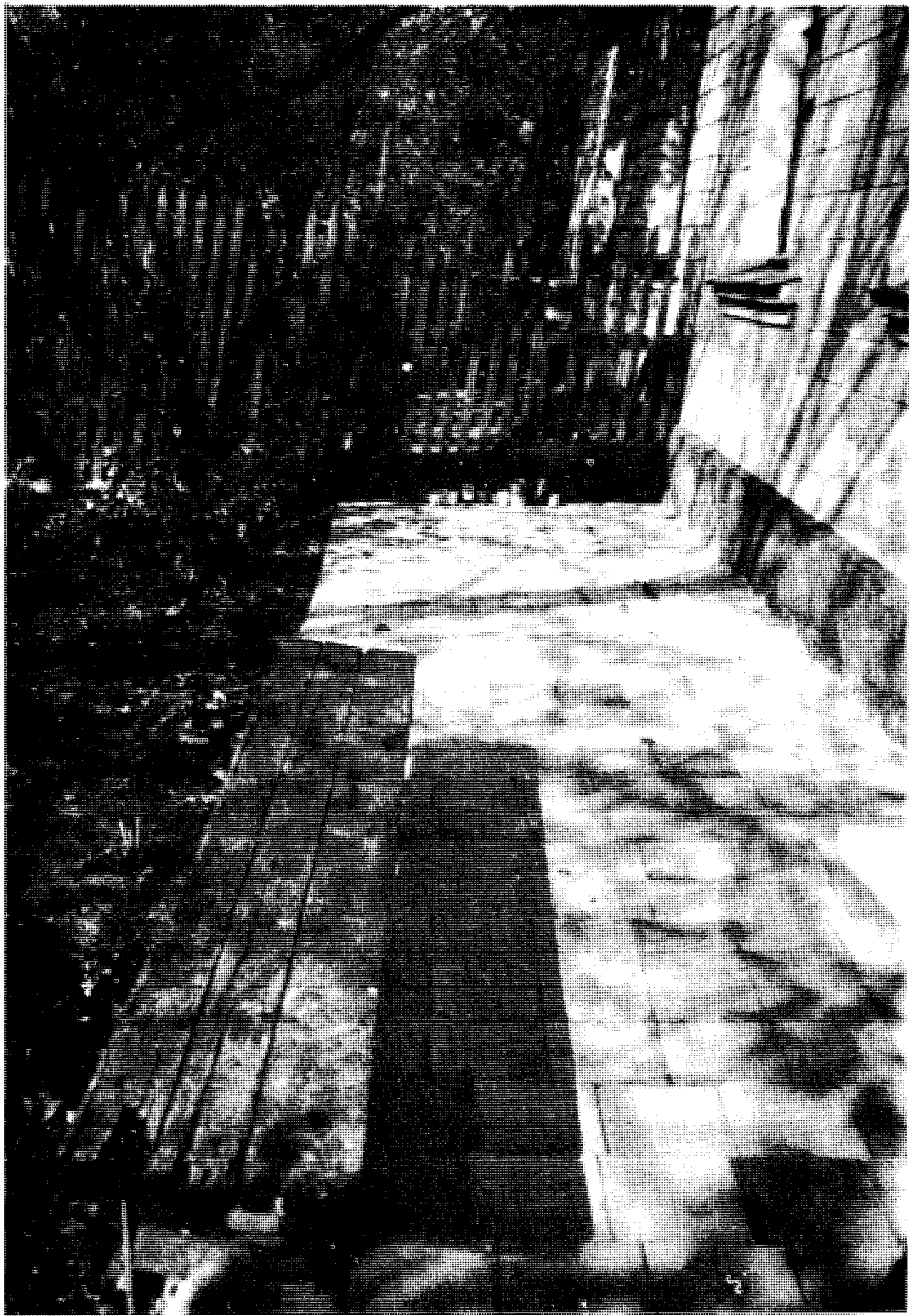
להגיע אל ציונו הקדוש, וכשנשלם הבנין שלהם, שנבנה מהתפלות והבקשות, זכו להכנס בשלום ולצאת בשלום, והגיעו לשם בנקל מאד. ולהפך ראינו, מי שנתן הרבה שחד, והיה לו הפרות גדול עם הממנים הכי גדולים — לא הועיל להם כלל, פי לזכות להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, אי אפשר כִּי-אם על-ידי תפלות ובקשות וכסופים חזקים של ימים ושנים.

ועל-כן, אהובי אחי, אל תתיאש את עצמך כלל מלזכות לבוא אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין, אשר הוא הזכות הכי גדול בהחיים וכו', והוא יסוד גדול בהתקרבות אל רבנו, זכרוננו לברכה, וכו', ואף שעכשו אתה מסבב במניעות עצומות, הן מאביך או מאשתך וכו' או מניעות מחמת קמון או מניעות מחמת מלחמה או שארי מניעות וכו', על-כל-פנים תהיה חזק מאד מאד ברצונות וכסופים חזקים ולחזק את עצמך, שעוד יבוא היום, שאזכה להיות שם, ותפציר על זה מדי יום ביומו בסבלנות גדול, בלי שום דחיקת השעה, ואז סוף כל סוף תזכה לראות נפלאות רבות מה שלא שערת מימך, כי התפלה הוא

מעלת הזוכה לבוא אל ציון רבנו ז"ל פט

שדוד הטבע לגמרי, והתפלה מועלת תמיד, רק כבר אמרו חכמינו, זכרונם לברכה, הקדושים במדרש רבה (פרשת דברים, פרק ב', סימן י'): יש תפלה שנענית לארבעים יום, ויש — לעשרים יום, ויש — לשלשה ימים ויש — ליום אחד, ויש תפלה, שעד שלא יוציא אותה מפיו, הקדוש-ברוך-הוא יענהו, עין שם. על-כן העקר הוא סבלנות, ועל-ידי רבוי תפלה בוא יבוא גם יום ישועתך אם לא תתיאש את עצמך, יהיה איך שיהיה, אפלו שיתארך ימים ושנים רבים, אז על-ידי אמץ לבך וחזק רצונך וכסופיך תזכה להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, בעיר אומין ותזכה להתקון הנצחי הכולל כל התקונים, אמן, כן יהי רצון!

העקר מה שצריך ליידע — פי לזכות
להגיע אל ציון רבנו, זכרוננו לברכה, תלויה רק
על-ידי רבוי תפלה ובקשה והתבודדות ורצונות
וכסופים חזקים. כל מה שתבקש ותתחנן ממנו
יתברך לזכות לבוא לשם, כמו-כן תזכה לזה.
ואפלו שבין כך יתעכב כמה שנים, סוף כל סוף
אם לא תניח את הרצון והכסופין והתפללות
ובקשות, תזכה להגיע לשם, ובלי תפלה
ובקשה לא תוכל להגיע לשם בשום אופן
שבְעוֹלָם, ועל-ידי תפלה ובקשה תזכה לנסים
נגלים ממש, ותכנס בשלום ותצא בשלום, ולא
יארע עמך שום גזק ומכשול, חס ושלום,
ותפעל שם כל מה שאתה צריך ברוחניות
ובגשמיות, ותזכה לבוא אל תקונך הנצחי,
אמן, כן יהי רצון!

**מצבת ציון רבינו איש האלקים
אור העולם רבי נחמן מברסלב זי"ע
בעיר אומין יצ"ו**

הבטיח שכל מי שיבוא אל ציונו הקדוש ויאמר שם את התיקון הכללי
יוציאו מהשאול תחתית ויעשה לו breslevcity.co.il בית | שומרי | בית

מכתב

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לַסֵּדֶר עָקֵב, ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וְכֹל טוֹב יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶת כָּל חֲסִידֵי
בְּרֶסֶלֶב, תַּלְמִידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים,
הוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! חֲזָקוּ וַיֶּאֱמַץ לְבַבְכֶם
תָּמִיד, הֵן בְּנִקְדַת הַשְּׂמֻחָה — לְהִיּוֹת תָּמִיד
בְּשְׂמֻחָה עַל נַעַם חֻלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ,
וְהֵן בְּנִקְדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂזָכִינוּ לְהַתְּוַדַּע
עַל-יְדֵי רַבְּנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה. וְאַתֶּם צְרִיכִים לְדַעַת,
כִּי כָּל נִקְדָּה שֶׁל שְׂמֻחָה — שְׂאֲדָם שְׂמַח בְּשְׂמֻחַת
הַמְּצוּהָ, יִקְרָה לְמַעְלָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת מְאֹד מְאֹד,
כִּי עַל-יְדֵי שְׁעוֹשִׁים אֶת הַמְּצוּוֹת בְּשְׂמֻחָה, בְּזֶה
מְגַלָּה טֹהַר לְכָבוֹ — שְׂפִנְנָתוֹ רְצוּיָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְכָל נִקְדָּה קְטַנָּה שֶׁל שְׂמֻחָה בְּעוֹלָם הַזֶּה יִקְרָה פִּי
אֶלֶף אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת מְדַרְגּוֹת בְּעוֹלָם
הָעֲלִיּוֹן, כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר וְגַלָּה לָנוּ רַבְּנוּ, זְכָרוֹנוּ לְבָרְכָה,
מִסוּד הָעֲגוּל (עֵינן בְּסוּף סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת), כְּשֶׁרַק
מִנְתְּקִים עֲצָמָם בְּזֶה הָעוֹלָם כְּחוּט הַשְּׁעָרָה אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, שָׁם בְּכָל הָעוֹלָמוֹת זֶה אֶלְפִים וּרַבּוֹת
פְּרָסְאוֹת, כְּמוֹבָא שָׁם.

מכתב

ועל-כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה עצומה, אבל לא שמחה של הוללות, חס ושלום, אלא שמחה של מצוה, שמרחת את המח והדעת, ומשרה באדם אורו האין סוף ברוך הוא, שיגישו יתברך למעלה מנפשין רוחין ונשמתין (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א' סימן כ"ד), וזוכין לישוב הדעת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב' סי' י'). וכן על-ידי רבוי שמחה, הקדוש ברוך הוא בעצמו ישמר את בריתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קס"ט), ואין לה עוד מצוה שאדם דש בעקבו כמצות השמחה, ועל-כן הפעטליר האחרון היה בלי רגלים, פי מרב רקודים ושמחה שלו, שבזה תלויה הגאולה, לא היה נפר כלל, עד שחשבו עליו לבלי רגלים לגמרי וכו'. ובאמת ענין זה יכניס משיח בעולם, הינו — השמחה והרקודין. ועל-כן אשרי ואשרי מי שכבר מקדים עכשו בשמחה ורקודין.

וכן הוא לגבי תפלה והתבודדות, אשר כל דבור ודבור שרק מדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה שאי אפשר לשער ולתאר כלל וכלל לא, פי על-ידי כל דבור ממשיך על עצמו ערכות נעימות זיו חיות אלקותו יתברך.

ועל-כן שתי נקודות אלו: שמחה והתבודדות, הם עקרים גדולים בדעת רבנו, זכרוננו לברכה, כי הם האהבה והיראה שמקבלים מהצדיק (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י"ז), אהבה זה תקף השמחה, יראה זהו תקף התפלה וההתבודדות — ששופט את עצמו על כל דבר שעשה.

עליכם לדעת, כי הבעל דבר יעשה כל מיני פעולות שבעולם למנע ולעכב לקבל את האהבה והיראה מהצדיק האמת, ועל-כן עליכם להיות מוכנים למסור נפשכם על שתי נקודות אלו: תמיד תמיד לרקוד ולשמח, ותמיד תמיד לשיח ולדבר עמו יתברך.

אחי ורעי היקרים! זכרו היטב היטב את אשר כבר דיברנו בינינו — איך שהבעל דבר אורב על כל נפש ונפש הרוצה להתקרב אלינו, ועוזב את כל העולם כלו ומניח את עצמו לארכו ולרחבו רק על אלו הרוצים לילך בדרךי רבנו, זכרוננו לברכה, בתמימות ובפשיטות גמור; ומכל שפן שהבעל דבר מתלבש עצמו במצוות, וניח לעשות הכל, אבל לא ללמד ולהתמיד בתורה הקדושה, אשר זהו חיינו ואורך ימינו; וזה תקונתנו; זה ישועתנו; ורק זה ישאר מאתנו. ועל-כן חמלו על נפשכם, וזכרו דברי היטב, דברי רבנו, זכרוננו לברכה,

מכתב

שָׁאֵמַר (עֵיִן שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן י"ט): שְׁאֲצָלִי הוּא
הַעֲקָר הַעֲשִׂיהַ — שְׁיִהְיֶה חַיּוֹב אֲצָל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, שְׁיִלְמַד בְּכָל יוֹם יוֹם כָּךְ וְכָךְ, וְכוּ', עֵיִן שָׁם.
וְרַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, הַפְּלִיג הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד
בְּמַעֲלַת הַמַּתְמִיד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהוּא
בְּעֲצָמוֹ טֵיִל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל יוֹם
וְיוֹם: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, זֶהר וְתַקּוּנִים
וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּסִפּוּרֵי שְׁבַחֵי הַקְּדוּשִׁים, תְּעִינּוּ שָׁם,
וְתִרְאוּ מַה לְמַד רַבֵּנוּ, זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה, עוֹד בֵּימֵי
קִטְנוּתוֹ וְנַעֲוָרָיו. וְעַל-כֵּן חֲמָלוּ עַל יָמֵי נַעֲוָרֵיכֶם,
וְכָל אֶחָד יֵשֵׁב לוֹ בְּקֶרֶן זְוִית, וַיִּקְבַּע לְעֲצָמוֹ
קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּמִקְרָא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא וּמְדַרְשׁ וְכוּ'
וְכוּ', כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּפִי בְּחִינָתוֹ. וְלִמְעַן טוֹבֵתְכֶם
הַנְּצַחִית, לֹא לִילָךְ בְּטֵל! אֲשֶׁר הוּא סָם הַמְּנוֹת,
וּבְפִרְטוּיֹת לְבַחֲוֹר צָעִיר, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לַיָּדֵי
שְׁעָמוּם, שְׁגָעוֹן וְכוּ', (פְּתֻבוֹת נ"ט:). וְכָל הַרְעוֹת
שְׁבָעוּלָם יוֹצְאוֹת מְשִׁיחַת הַיְלָדִים וְכוּ', שִׁיחוֹת
וּפְטָפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים, בְּטוֹל זְמַן. אוֹ שְׁלוּמְדִים,
אוֹ שְׁאוּכְלִים, אוֹ שְׁהוֹלְכִים לִישׁוֹן, אוֹ שְׁמַפְיָצִים
סְפָרִים, אוֹ שְׁאוּסְפִים צְדָקָה; לִילָךְ בְּטֵל, וְלַדְּבַר
דְּבָרִים בְּטָלִים, וְשֵׁל מַה בְּכָךְ, וּמְכָל שְׁכָן
לְהַתְקוּטֵט אוֹ לְהַתּוֹפֵחַ אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, זֶה עוֹן
חֲמוּר.

מכתב

עֲלֵיכֶם בַּחֹרֵי חֶמֶד לְדַעַת, כִּי עָלִי הָאֲחֵרִיּוֹת
בְּמַעֲשֵׂיכֶם, כִּי אֲנִי הַבְּטַחְתִּי לְהַהוֹרִים שְׁלָכֶם,
שֶׁאֲשַׁמֵּר עֲלֵיכֶם שְׁתִּלְמְדוּ וְתִהְיֶה עוֹבְדֵי הַשֵּׁם,
וּלְבִסוּף כְּשֶׁאַתֶּם מִתְרַשְׁלִים, בְּאִיזָה פָּנִים וּבְאִיזָה
אָפֶן אָבוֹא אֲלֵיהֶם כְּשֶׁיַּעֲבֹרוּ כְּמָה שָׁנִים, וּמְאוּמָה
לֹא זְכִיתֶם לְקִנּוֹת אֶצְלָנוּ? !

עַל-כֵּן בָּאתִי לְבַקֵּשׁ וּלְהַזְהִיר אֶתְכֶם, נָא וְנָא
אֵל תִּבְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהִבָּל וְרִיק, וְרָאוּ
לְהִתְמִיד הַרְבֵּה בְּמִשְׁנָה, גְּמָרָא, וְשִׁלְחַן עֲרוּב,
לְזָכוֹת לְסִימָם הַרְבֵּה פְּעָמִים, עַד שֶׁיִּחַקֵּק הַיֵּטֵב
הַיֵּטֵב בְּדַעְתְּכֶם.

וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּזְכֶּה לְצִיַּת! וְאִז טוֹב לוֹ
לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...